דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

היום ב„דבר":

- רחובות מול אלגיר / חגי אשד
- תגמול מערבי לסחטנות הנפט / יהושע תדמור
- הנעלם הגדול — כמה יצביעו / חיים ליפשיץ
- מחול הפילוגים בקרית-שמונה / דוד שליו
- אותות אזהרה לצ'ו אן-לאי / ג'ון ג'יטינגס
- מחלוקת על 100 דונאם חולות / אייזיק סדומי
- כוכבים ולילות / עמ' 14
- 24 שעות — מדריך בידור וביקורת / עמ' 15

מזג האוויר

הטמפרטורות: ירושלים 16—29, תל־אביב 22—29, חיפה 24—29, עפולה 19—33, טבריה 20—30, נהריה 19—30, לוד 20—32, באר־שבע 17—33, אילת 27—38, מפרץ שלמה 25—35, רמת־הגולן 16—28, הר שומרון 19—28, עזה 20—30, יריחו 21—39.

SEIKO
מעבדת שרות ארצית
דיזנגוף 154 ת"א

יום ה', ט' באלול תשל"ג, 6 בספטמבר 1973 • גליון 14777 • השנה הארבעים ותשע
היום 16 עמודים • המחיר 65 אגורות

ניקסון: לא נקבע מדיניותנו לישראל עפ"י הנפט הערבי

הורה לקיסינג'ר לתת קדימה עליונה לזירוז הפיתרון במזה"ת

מאת נחום ברנע, סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). — ארה"ב לא תקבע את מדיניותה כלפי ישראל, מדיניות המוקדשת לשמירת עצמאותה, על פי מה שקורה בנפט הערבי — אמר אמש הנשיא ניקסון במסיבת-עתונאים בואשינגטון.

ניקסון קשר, עם זאת, את משבר הנפט עם יחסי ישראל-ערב, באמרו שלפי תפיסת הערבים בעיית הנפט קשורה בסכסוך הישראלי-ערבי. „משום כך" — אמר — „חזרתי ואמרתי לקיסינג'ר: שיש לתת קדימה עליונה לזירוז פתרון הסכסוך במזרח-התיכון".

לא בעד ישראל ולא בעד הערבים

„אינני בעד ישראל או בעד הערבים" — אמר ניקסון — „אינני נוטים לצד הערבים, משום שיש להם נפט ולישראל אין. אנחנו בעד שלום. קודם, פירוש הוא הד אינטרס של האזור כולו וזו הסיבה שאנו משתמשים בהשפעתנו על ישראל ועל הערבים בכיוון זה. אחד הפירות של קידום השלום — הרי סוף — יהיה הפחתת הלחץ של מדינות הנפט".

ניקסון האשים את שני הצדדים בסכסוך המזרח-תיכוני ואמר ששום תועלת לא תצמח לישראל ואף לא למדינות ערב מהמצב הממושך הזה.

הנשיא החזיר, בתגובה על צעדיה האחרונים של לוב, שארה"ב עשויה לנקוט מדיניות של חרם. אם הספקים ימשיכו להעלות את המחירים, אמר, ולהלאים חברות ללא פיצויים, הם יאבדו את השוק האמריקאי ושווקים אחרים.

הוא הוסיף, שארה"ב מקיימת מגעים עם חברות הנפט ועם מדינות אחרות. אך הביע חשש, שאין ביכולתה של ארה"ב להשפיע הרבה על מהלך הדברים בלוב. יתכן, שארה"ב תוכל להשפיע יותר בסעודיה.

ניקסון הודיע, שזימן לשבה הקרובה פגישה של כל הגורמים הקשורים בבעיית האנרגיה בארה"ב. הוא הדגיש את תמיכתו בפיתוח מקורות אנרגיה אלטרנטיביים. לדעתו, הפעולות הנדרשות לטווח הקרוב ובמיוחד בעתיד — תלויות בקונגרס. אם הקונגרס לא יפעל בכיוון של פיתוח מקורות אנרגיה עצמיים, אמר, „יהיה פירוש הדבר, שארה"ב תהיה נתונה לחסדם של יצרני הנפט במזרח התיכון. בתנאים הנוכחיים, כאשר התפתחויות במזרח התיכון עלולות להביא לירידה או להפסקה בהזרמת הנפט לאירופה ולארה"ב, פתרון בעיית האנרגיה הוא צעד חיוני".

(ע"ע, ק"ר, יופ"ע). — ניקסון גילה, כי בקרוב ישוחח עם ג'ון קונלי, שהיה שר-האוצר, שיקבל על עצמו שליחות למזה"ת.

סעודיה לא הגישה תביעות לארה"ב

מאת נחום ברנע, סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון, (מיוחד ל„דבר"). — ממשלת סעודיה לא הגישה לפי שעה לארה"ב כל דרישות קונקרטיות להתערבות מדיניים במזרח התיכון, פרט להבהרותיה הפומביות, המדגישות כללית על הצורך ב„איזון" המדיניות האמריקאית — אמרו אתמול בואשינגטון.

מקורות אלה פיקפקו באמיתות הידיעה, שפורסמה אתמול ב„ואשינגטון פוסט" לפיה הגישו הסעודים אולטימטום לחברות הנפט, שאם תוך שנה חדשים לא תשתנה מדיניות ארה"ב — תופסק הספקת הדלק מסעודיה במליון חביות ליום.

כן נודע, שמומחים אמריקאיים אינם מתייחסים ברצינות לידיעות על הבטחת המלך פייסל „להחדיש" את ציוד חיל-האוויר המצרי.

לדעתם, אם מעוניינים הסעודים במטוסים סובייטיים חדישים — זו בעיה פוליטית ולא כספית, נוסף לכך, בעיית חיל-האוויר המצרי אינה מחסור במטוסים, אלא חוסר יכולתו לתחזק ולהפעיל אותם ביעילות. אבל יתכן שסעודיה, המתחייבת מבחינה אמריקאית להספקת „פאנטומים" ומנהלת מו"מ עם צרפת על רכישת „מיראז'ים", תעביר את המטוסים האלה במישרין או בעקיפין לידי סאדאת.

„פרבדה" קורא לערבים להשתמש בנפט כמנוף מדיני

מוסקווה (יופ"ע ות"ר). — מן הראוי שהמדינות הערביות המפיקות נפט ישתמשו בו כמנוף כלכלי ומדיני לשם הפעלת לחץ על המדינות הקפיטליסטיות ועל מדינות ערב הסוררות — כתב אתמול „פראבדה".

העתון כותב את דבריו בתגובה על ועידת המדינות המייצאות נפט, שהתקיימה באחרונה בכווית. בעל המאמר מציין, כי כמה סיבות גרמו שהמצב בשוק הנפט הבין-לאומי משתנה לטובת המדינות המתפתחות המייצאות נפט.

תוקפי השגרירות הסעודית השליכו בן־ערובה מהחלון

מאיימים לרצוח נשים; פייסל מוכן לבוא לפאריס

שגריר כווית מדבר באמצעות מגביר־קול אל הטרוריסטים, המחזיקים בקונסוליה הסעודית בפאריס.

פאריס, (יו.פ., א.פ., ע"ר וע"ץ). — הטרוריסטים הערביים, שהשתלטו אתמול על השגרירות הסעודית בפאריס, השליכו אמש את אחד מ־11 בני־הערובה מבעד לחלון הקומה השניה תוך איום שירצחו בני־ערובה נוספים, אם לא ייענו השלטונות לתביעותיהם.

האיש שהושלך מבעד החלון הוא עובד מצרי של השגרירות הסעודית. קצין משטרה מסר, כי בעת שהוכנס לאמבולנס כדי להעבירו לבית-החולים, עדיין היה בחיים. לפי שעה אין יודעים פרטים נוספים על מצבו. גם על הנסיבות, שבהן הושלך האיש מבעד לחלון, אין פרטים מדוייקים. לפי גירסה אחת נתקף האיש בפאניקה, חתך את ורידיו והמחבלים הנדהמים פתחו עליו באש. אחר־כך השליכוהו מהקומה השניה. כאמור, אין כל בטחון, כי זו אמנם הגירסה הנכונה.

שתי מזכירות צרפתיות

בין 11 בני־הערובה יש שתי מזכירות צרפתיות. האחת היא מרת מוריס גוסה, רעייתו של קרליגל, גיבור מלחמת העולם השניה. גם היא עצמה היתה פעילה במחתרת האנטי־נאצית. האשה האחרת היא מישל סיפר, רעייתו של חוקר בעל מוניטין עולמי של תנועות מחתרת. נוסף על שתיים אלה יש בידי המחבלים חמישה דיפלומאטים סעודיים וארבעה עובדים ערביים של השגרירות.

עתה מאיימים המחבלים, כאמור, לרצוח את אחת משתי הנשים הצרפתיות, אם לא ייענו לדרישותיהם.

קריאות נואשות

עתונאי ערבי, שהצליח להתקרב אמש לבניין השגרירות שמע קריאות־עזרה נואשות מפי בנות־הערובה. הן קראו: „עשו משהו במהירות. הם מסוגלים להרוג אותנו!"

(סוף בעמ' 2, טור 4)

ההתקפה בפאריס מאמץ לחבל בהתפיסות עם ירדן

מאת אהוד יערי, סופר „דבר" לעניינים ערביים

תפיסת השגרירות הסעודית בפאריס בידי מחבלים, התובעים שחרור חבריהם הכלואים בירדן נועדה לחבל בדיונים על התפייסות בין מצרים וסוריה לבין המלך חוסיין תחת דגל „החזית המזרחית", ערב השיחות הצפויות בעניין זה בין ראשי מדינות ערב, שהגיעו לאל־ג'יר.

נראה, שהנהגת „פתח" חוששת, שהנשיא סאדאת החליט להתעלם מהתנגדותה ובדעתו להמשיך במדיניות ה„היפתחות" כלפי ירדן. ולפיכך נזקק כנת המחבלים למיבצע־ראווה גדול, כדי להפגין את כוחם ולהכביד על סיכום מבצע־הפיוס, תוך כדי ועידת המדינות הבלתי־מזדהות.

איומים מפורשים של עראפאת

שלשום השמיע יאסר עראפאת בעצרת של פלשתינאים בטריפולי, לוב, איומים מפורשים כנגד ה־

(סוף בעמ' 2, טור 1)

טבק ללא ניקוטין משווק בישראל

טבק ללא ניקוטין — וקרוב לוודאי היחיד שטוב לבריאותך — משווק בישראל. הכוונה כמובן ל„טבק אוריגינלי" — מוצרי איכות ומוניטין עולמיים להדגשת הגבריות ולסיפוח ההופעה של הגבר.

„טבק אוריגינלי" — אפטר שייב, קצף לגילוח, סבון תמרוקים, דיאודורנטים, מי קולון, מי שיער ועוד מוצרי יוקרה, מעניקים לך רעננות ריחנית ופותחים בפניך דרכים הרבה לכיבושים והצלחה. כה הפלא כרופאים (וגם בת זוגך) מסכימים בלב שלם שטבק זה בלבד חיוני וטוב עבורך. עבור עוד היום ל„טבק אוריגינלי" והיהנה!

(מ)

תא"ל יונה אפרת — אלוף המרכז

מאת סופרו הצבאי של „דבר"

תת־אלוף יונה אפרת, המשמש עתה עוזר ראש אגף המטה הכללי, יתמנה ב־1 באוקטובר השנה, אלוף פיקוד המרכז, במקומו של אלוף רחבעם זאבי. עם היכנסו לתפקידו החדש תוענק ליונה אפרת דרגת אלוף.

לתפקיד עוזר ראש אג"ם יתמנה ב־14 בחודש זה, תת־אלוף אריה לוי, כהיה עד לימים האחרונים קצין תותחנים ראשי.

תת־אלוף יונה אפרת הוא איש „גולני". בחטיבה זו לחם לסירוגין במלחמת העצמאות ועד למלחמת ששת הימים, כאשר שימש מפקדה של חטיבה זו.

יונה אפרת, שנולד ב־1926 בפולין, עלה לארץ עם הוריו ב־1935. הוא סיים את לימודיו התיכוניים בתל־אביב ונמנה עם הב־

(סוף בעמ' 2, טור 9)

סוכלה התקפת טילים של מחבלים על מטוס „אל על" ברומא

חמשת הטרוריסטים נעצרו בביתם, כשברשותם טילי סאם־7, שעות ספורות לפני ביצוע ההתקפה

רומא, (יו.פ. וע"ר). — משטרת איטליה עצרה אתמול חמישה ערבים והחרימה אצלם שני משגרי טילים קלים מתוצרת סובייטית מדגם „ס.א.7 — סטרלה", שנועדו לפגוע במטוסים בעת המראתם או נחיתתם. פעולתם זו של זרועות הבטחון האיטלקיים באה שעות אחדות בלבד, לפני שהמחבלים אמורים היו להשתמש בטיליהם נגד מטוס „אל־על".

חוקרי המשטרה מסרו אמש במסיבת־עתונאים, כי הטרוריסטים תיכננו התקפת טילים על מטוס „אל־על", כנראה בטיסה 443 מתל־אביב לרומא וחזרה לתל־אביב. המטוס צריך היה להגיע לרומא בשעה 5.30 אחר־הצהריים, לפי שעון מקומי. הטיסה האחרת היחידה של „אל־על" דרך רומא היתה הטיסה מספר 243 מתל־אביב לניו־יורק שאמור היה לפי לוח הזמנים לנחות ברומא בשעה 11.40. המחבלים היו מצויידים בשתי מערכות טילים למקרה שהירי הראשון יחטיא את המטוס.

אנשי חברת „אל־על" אמרו, כי שתי הטיסות התאחרו אתמול. אנשי החברה סירבו למסור כמה נוסעים היו בכל מטוס ואם היתה באחד מהם אישיות ישראלית בכירה.

ההתקפה המתוכננת אמורה היתה להיערך בו ביום עם תפיסתה של השגרירות הסעודית בפאריס.

שמות המחבלים — לפי הדרכונים

חוקרי המשטרה אמרו, כי הטרוריסטים העצורים הם — על פי דרכוניהם — נאביל מחמד אזמיקאמי, בן 23, מטריפולי; ג'יאסן אזמר אל־חאדיתי, בן 26, מבגדאד; גבריאל חורי, בן 30, מדמשק; אמין אל־הינדי, בן 28, מאלג'יריה; אל־טייב עלי אל־פארגאני, בן 26, מלוב. לאזמיקאמי היה דרכון נוסף בשם מחמוד סעיד הסן סאדק, בן 29, בירדן.

טילי „ס.א. 7" הם נשק סובייטי חדיש ביותר, שהגיע לראשונה לידי מדינה ערבית כלשהי. עד כה הופיעו טילים אלה רק פעם

(סוף בעמ' 2, טור 7)

בטקס אזכרה ל־11 במינכן

בן־חורין: מדינות תרבות נכנעות לאיום וסחטנות

מינכן, (צ"ץ וע"ר). — שגריר ישראל בבון אלישיב בן־חורין מתח אתמול ביקורת על „מדינות רבות עוצמה ובעלות תרבות גבוהה", הנכנעות לסחטנות של הטרור הערבי.

בנאום בטקס לזכר הקרבנות הישראלים של הטבח במינכן לפני שנה האשים השגריר מדינות אלה, כי הן נוטות להיכנע בקלות יתרה לאיומים ולמעשי סחטנות.

שגריר ישראל ציין, כי ההתרגשות ברחבי תבל, שהתעוררה בעקבות טבח האתלטים הישראליים ומותו של שוטר גרמני, לא חלפה אף שמאז עברה כבר שנה.

„טרם נתבקשו הממשלות התומכות בטירוריסטים ושאינן מנסות למנוע את מעשיהם, להסביר את דרך התנהגותן" — הוסיף ואמר השגריר. הוא הטעים, שהטירור הערבי התפשט באירופה.

בהקשר זה התרעם בן־חורין על צעדה של ממשלת מזרח גרמניה שהתירה פתיחת סניף של ארגון הסדור במזרח־ברלין, אף שידוע כי המחבלים רוצים להפוך את ישראל לקבר־אחים.

יריב: מאז מינכן הומרצה הלחימה הישראלית בטרור

תל־אביב, (א.ע.). — אלוף (מיל.) אהרן יריב אמר אתמול, כי מטבח 11 הספורטאים הישראליים במינכן הביא ל„אינטנסיפיקציה של פעילותנו בלחימה בטרור".

בראיון עם כתב סוכנות „אסושייטד פרס" אמר יריב, כי הפעילות הישראלית נגד הטרור היתה מוצלחת בעיקרה מאז הטבח בכפר האולימפי. יותר מ־70 אחוז מפעולות הטרור היהודיות סוכלו, עוד לפני שמומשו. יריב אמר, כי אי־אפשר לאמוד את מספרן המדוייק של פעולות כאלה, מפני שייתכן שפעולות נוספות בוטלו, כתוצאה מכך.

יריב אמר, כי אף־על־פי שהמחבלים ראו בטבח במינכן נצחון, לא הביא הדבר להגברת תמיכת התקפותיהם.

יריב התלונן, על שמדינות אחרות נמנעות מלהעמיד מחבלים לדין ולא נמצאה אף מדינה אחת, שהיתה מוכנה להסגיר טרוריסט לישראל.

יריב ציין, כי מבין 69 פעולות החבלה מאז חודש מאי אשתקד, כוונו 49 נגד ישראל. היתר כוונו נגד יעדים לא־ישראליים, כמו מאגרי הנפט בטריאסט ומשרדות בגרמניה, בירדן ובמקומות אחרים. לעומת זאת הדגיש יריב, כי יותר מ־170,000 ערבים באו לישראל הקיץ במסגרת ביקורי־הקיץ ובכל זאת היה שקט במדינה.

מפלגת העבודה הישראלית - מפ"ם
המערך

הנכם מוזמנים

לכנס מטות ארצי לבחירות להסתדרות

דברי חברים:
(לפי סדר הדוברים)

יצחק בן־אהרון — יו"ר הכנס
יגאל אלון
ירוחם משל
יעקב חזן
משה דיין
גולדה מאיר

הכנס יתקיים היום, יום חמישי 6.9.73 ט' באלול תשל"ג בשעה 17.30 באמפיתיאטרון בית ברל.

ועדת הבחירות המרכזית
לועידה החקלאית ה־12

ביום ו' 7.9.73, בשעה 08.00 בבוקר, בחדרו של הח' יצחק שפירא, במרכז החקלאי, קומה 5 (שד' שאול המלך 8, ת"א).

תתקיים

ישיבת תדרוך

של רכזי הבחירות לועידה החקלאית ה־12 במושבות

בהשתתפות:
הח"ה: יצחק שפירא — מזכ"ל המרכז החקלאי
אפרים ריינר — יו"ר ועדת הבחירות המרכזית של ההסתדרות

הערב
ברדיו ובטלויזיה

ברדיו רשת ב'
בשעה 13.45
צעירים מדברים על המיכון

ברשת א' בשעה 19.30
שבי ריאלי

בטלויזיה בשעה 20.00
משיבה אפשרית

אחת
המערך / מפלגת העבודה הישראלית - מפ"ם

11.9.73
יום הבחירות
לועידת ההסתדרות הי"ב
כל קול הוא כל יכול!
השתתף בהצבעה
קולך קובע!

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
אגודה שיתופית לעזרה הדדית ולחסכון
של עובדי לשכות המס בישראל בע"מ
קרן מילגות ע"ש מ. נוי ז"ל

ביום א', י"ב אלול תשל"ג, 9 בספטמבר 1973
במלאות 14 שנים לפטירתו של

החבר מלך נוי ז"ל

יתקיים

טכס חלוקת מילגות

לילדי עובדי לשכת המס, הלומדים בבתי־ספר על־יסודיים

הטכס יתקיים בשעה 5 אחה"צ, באולם ע"ש אחיטוב בבנין לשכת המס תל־אביב, רח' ארלוזורוב 115.

הנהלת האגודה
וקרן המילגות

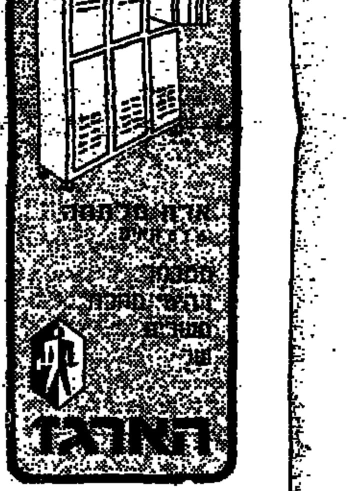

ביום א', י"ב באלול תשל"ג, ארבעים ואחת שנה
לפטירתו של מורה המורים

ד"ר שלום יונה טשרנא ז"ל

תלמידיו ומוקיריו מדליקים במוצאי שבת נר לזכרו.

במלאות שלושים לפטירת חברנו

יעקב אגדי (זסק) ז"ל

נעלה לקברו ביום ראשון י"ב באלול תשל"ג — 9.9.73, בשעה 4.30 אחה"צ בקיבוץ עינת.

המשפחה
ובית עינת

אזכרה וגילוי המצבה על קברה של יקירתנו

רבקה לפידות (גורדונוב) ז"ל

התקיים במשק צרעה ביום ראשון י"ב באלול (9.9.1973) ב־3.45 אחה"צ.

נוסעים באקספרס ירושלים עד צומת שמשון (כשעה) ועוברים לאוטובוס הנכנס לצרעה ב־3.15 אחה"צ.

האבלים:
משה לפידות
יהודה ואליהו טמיר
אבי ואילנה לפידות
המשפחה

אנו מודים לכל קרובינו ידידנו ומכרינו שניחמונו באבלנו.

אנו משתתפים באבלה הכבד
של חברת הנהלת הקרן

בלה שורץ - מיטלמן
ומשפחתה

על מות הבעל האב

שלמה מיטלמן ז"ל

קרן הגמלאות המרכזית
ההנהלה וחבר העובדים

הבאו מן העיתון

קראו ב"דבר" של יום ו'

ב"דבר השבוע":

* משבר האנרגיה והטחסנות הערבית — מאת נחום ברנע, כתב "דבר" בארה"ב וחגי אשד
* אחרי רוג'רס — מאת חנה זמר
* המאבק בהסתדרות — מאת אהרן בקר
* שר הבטחון בשטחים נגד משה דיין בישראל — מאת טדי פרויס

ב"משא"

* מ.ז. ולפובסקי לגבורות — מאת מנחם דורמן
* טולסטוי והטלביזיה — מאת יורם ברונובסקי
* ראיון עם שלמה ניצן — מאת ש. שפרה
* י. עמיחי, רומנטיקון מר מאוד — מאת מנחם בן
* שירים — מאיר ויזלטיר, סיפורים — מ. בנדטי.

וכן מאמרים מאת: ישראל המאירי, חנוך [illegible], יעקב [illegible], אריאלה [illegible], ניצה [illegible], עזריה אלון.

בעקבות הכרזת שביתת אזהרה

בי"ד אסר שביתה בשידורי החדשות

מאת סופר "דבר"

העובדים המינהליים ברדיו ובטלוויזיה רשות השידור הודיעו על שביתת אזהרה בת יומיים החל משעה 4 הבוקר. שעות מספר לאחר הכרזת השביתה אסר בית הדין האזורי לעבודה בירושלים, לפי בקשת רשות השידור את הפעלת שביתה על אלה מבין העובדים המשודרים בשידורי החדשות, בכל החדשות בערבית ובכל התכניות להחל השביתה.

עובדי המינהל ברדיו ובטלוויזיה הודיעו, כי הם נאלצים להכריז על שביתת אזהרה בת יומיים, לאחר שטיפול בתביעותיהם נמשך זמן רב ללא כל תוצאה. הם אף הודיעו, כי נציג ההסתדרות שהוכר כל הזמן בתביעות העובדים, הסתלק מהטיפול בהן.

נמסר, כי אם אכן תקוים השביתה יוגבלו שידורי הרדיו לשידורים.

תוקפי השגרירות

(סוף מע' 1)

המחבלים הציגו לסרוריסטים להיכנע ולמסור את נשקם, אולם המחבלים דחו את תביעתו. אחר כך צעקו: "הפצצות כבר הונחו במקומותיהן. את חיינו לא נסגיר מתשובים כלל".

שגריר כווית, אשר הגיע בשעת הערב הקודמות להסכם עם המחבלים ועזב את המקום, חזר לרחבה שלפני השגרירות הסעודית, כדי לשכנע את המחבלים לבל יבצעו רציחות נוספות. לפי שעה אין ידועים אם הצליח בכך.

ההסכם הופר

ההסכם, להנעשה בראשית הערב דיבר על הבאה מטוס מיוחד של חברת תעופה ערבית לפאריס היום בבוקר. הובטח למחבלים, כי יוכלו לעלות על מטוס זה עם בני הערובה הסעודיים, תוך עזר רור האחרים לפני המראת המטוס. לפי שעה אין ידועים מה גרם למחבלים להפר הסכם זה.

הבניין מוקף כוחות משטרה חזקים בראשותו של מפקד משטרת פאריס, המקיים מגעים עם כוחי הבניין הצרפתי עצמו. במקום נמצאות גם היחידות המיוחדות ללוחמה בטרור, שאנשיה מאומנים היטב בפעולות פריצה, בצליפה ובהסתערות, תוך שימוש בגלי נשק שרבים. יחידות המשטרה גם מצוידות בגאז מדמיע ומוכנים.

פייצל בוכן יבוא לפאריס

מפקד המשטרה אמר לעיתונאים, שלשגרירות כבוד דיפלומאטי ועל כן אין הוא יכול לפרוץ לתוכה ללא הרשאה מהשגריר. לכן לא יוכל לנקוט פעולה עצמאית, לפני שייצאו המחבלים מהבניין.

מנוגים מקורבים למלך פייסל, המשתתף כעת בוועידת אלג'יר, נמסר אמש, כי המלך מוכן להסכים לכל תהלוכה שיקבלו השלטונות הצרפתיים לגבי אופן הטיפול במצב. כן נמסר, כי המלך פייסל מוכן לצאת אישית לפאריס כדי להתייצב בראש המאמצים שם.

נפתחה פסגת הבלתי־מזדהות באלג'יר

אלג'יר, (ע"ה, צ'ץ ר יופ"ץ). — ועידת הפיסגה הרביעית של המדינות הבלתי מזדהות נפתחה אתמול בנוכחות ראשי מדינות, ראשי ממשלות ונציגים מ־80 ארצות.

כ־50 ראשי מדינות משתתפים בוועידת הפיסגה. באולם הוועידה תפסו את מקומותיהם למעלה מ־1,000 צירים, צירים ומשקיפים. נוסף על כאלה העיתונאים.

הוועידה הכללית הכלכלית של ועידת שרי החוץ התכנסה אתמול בבוקר כדי להכין את הצהרת הסיום, שיוגשו להיועידת הפיסגה.

בצפים, כי אחד הנושאים המרכזיים בדיוני הוועידה יהיה הנושא הישראלי וכי הוועידה תקדיש חלק ניכר מזמנה לניסוח החלטות הקוראות לנסיגה ישראלית מהשטחים המוחזקים ותבע, כי ינוסחו החלטות בדבר הטלת חרם כלכלי על כל המדינות המסייעות לישראל.

נבחרת הכדורמים נוצחה ע"י האיטלקים 2:12

בלגראד, (ע"ה, צ'ץ ויופ"ץ) — נבחרת הכדורמים של ישראל נחלה אתמול את הפסדה הרביעי בתחרות במסגרת אליפות העולם, כשהובסה ע"י נבחרת החזקה של איטליה בשיעור 12:2.

הישראלים נוצחו לפני כן ע"י ספרד, רומניה והונגריה.

"הארגון לשחרור פלשתינה" מבקש לפתוח משרד בוויאנה.

המערך הימני עשוי לקום ביום א'

מאת דן פתיר, סופר "דבר"

המערך הימני המתוכנן עשוי לקום ביום א' הקרוב, אם לא יחולו עיכובים נוספים בהתגבשות ההסכם, בעקבות עזרה של הסכמים שהושגו אתמול ההתגבשות לבני נשאים מקצועיים ועקרונות ביקודה בהתמבנות שהושקה כזו לאחר שהבהלת גח"ל אישרה אתמול בבוקר את הצעת הפשרה לגבי מיקומם של נציגי המרכז החופשי ברשימה המשותפת.

בוועדה מצומצמת זו, שבאה בנקום הוועדה הממורבלות שהוקמה לפני כשלושה שבועות לבירור סקנה, ובנעת, השתתפו ד"ר א. ריבלר, ש. ארליך וא. שרון מטעם הליברלים, וב. בגין, ח. לנדאו וד"ר י. באדר מ"חירות". ובה נערכו חילוקי הדעות והושגו הסדרי־פשרה לגבי הבעיות הפתוחות שהיו שנויות במחלוקת (חוק באדר־ציפור, בחירת יושבת לכל ראשי ערים, שינוי שיטת הבחירות, איום ועדת־הכנסת, ותמיכת תשובות לבחירות דיונים בכנסת).

נמסר, כי ערב הושגה פשרה המספקת את הסידור שינוי שיטת הבחירות, הוראה כי היא הידבה כאשר יוחלפו איגרות בחינבור בנושא זה בין המפלגה הליברלית לבין המרכז החופשי והרשימה הממלכתית. שיטת־המבחנ שהתבר זה אתמול ע"י הליברלים לא סיפקה את ע"ם והמרכז החופשי.

שרון: הליברלים יצביעו בעד שינוי שיטת הבחירות

אריאל שרון צ'ין אתמול, בסיבת עיתונאים בת"א, כי הוא משוכנע כיום שהמפלגת הליברלית לא רק מחייבת לפי הוחלטות ועידתה להתמך בשינוי שיטת הבחירות, אלא אכן תצביע בכנסת בעד שינוי כזה.

בהנהלת גח"ל אתמול בבוקר נתקבלה. ברוב של 11 נגד אחד (ד"ר י. באדר) ונמנע אחד (ח"כ י. ארידור) הצעת הכוללת שהביא אריאל שרון לגבי הקצאת המיקום ברשימה המשותפת לשתי המפלגות הקטנות: לרשימה הממלכתית — מקומות 7, 15, 28, 37 ו־41; למרכז החופשי — מקומות 8, 16, 29, 36 ו־40. לבציגות הפעילים מתוך התנועה למען א"י השלימה הוקצה המקום ה־32. אריק שרון הודיע אתמול כי ייאבק על כך שיופיע במקום ה־36 ברשימה המשותפת הבירה.

משלחת ע"מ הזבבכת לשכב

מזכירות הרשימה הממלכתית, שהתכנסה אמש בת"א כדי לשמוע דיווח על מהלך המו"מ, הוליטה לשגר בהזה של משלחתה למו"מ להגיע לסיכום סופי, לרבות התנית על ההסכם להקמת הליכוד.

לנדאו ושרון במסיבת עתונאים

שני יושבי־ראש מפה המבצעים בהודות בגח"ל, ח"כ חיים לנדאו ואריאל שרון, הודיעו אמש במסיבת עתונאים, כי בשם"ם של הקמת ה"ליכוד" כבר סוכמו רוב הבעיות המקרוקבות, ושהו במתלוקה.

המסיבה התקיימה ב"בית סוקולוב" בשעה 5 אחה"צ וההודעים מסרו כי הם באים הודעה כדילדי המדינה, לאחר שלבני רוב הבעיות נמצא ניסוח שנתקבל על־ידעת כל החלקים המהווים את הליכוד.

לנדאו הודיע, כי כל חטיבה בליכוד לא תכפה עמדותיה על חברתה. הוא מסר, כי בנושא בחירת ראשי ערים ומועצות בקומיות סוכם, כי אלה יבחרו במישרין ע"י רוב הבוחרים. אולם כל חטיבה בליכוד יכולה לפרש זאת כדרכה ולהצביע כרצונה בנושא זה.

אשר ל"חוק באדר־צופר" סוכם, כי לסרכז החופשי ולרשימה הממלכתית שמורה הזכות לשמור לביטול חוק זה. כן שמורה לכל חטיבה או סיעה הזכות להעלות בעיה זו לדיון בסיסי בהודש במסגרת הליכוד כולו.

בנושא שיטת הבחירות טרם סוכם על סופם בסיבת העתונאים, אולם לנדאו סבר, כי הנוסחה הנבונה היא, "המפלגות הבכונות על הליכוד יכולות לקיים עמדתן בהתאם להחלטות ועידותיהן, וסיעת הליכוד תקיים בירור בנושא זה אחרי הבחירות".

לנדאו הוסיף, כי לוועדת הבחירות נותר לדון בחלק ההברתי־כלכלי של בצע הליכוד ויוערך דיון מפורט בנושאי חיסול העוני, דיור לזוגות צעירים, בעיות קליטה הנוליה, בעיות כלכלה, משק ועוד.

הזוהר הנסים, כי אינו רואה קשיים נוספים וכי סוכם לגשת מיד ובמלוא המרץ למערכת הבחירות. "אמנם המערך זכה ביתרון מסויים בגלל הכבלולים שחלו בהקמת הליכוד, אולם איננו מודאגים בכך" — הטעים לנדאו.

הזהות הסיעה בכנסת

שרון מסר, כי סוכם שהנהלת סיעת הליכוד בכנסת תורכב מ־6 נציגי גח"ל, נציג 1 מהרשימה הממלכתית, 1 מהמרכז החופשי ו־1 מבציג א"י השלמה, אם יצטרפו. הנהלת הליכוד יהיו 8 נציגי גח"ל, 2 מהרשימה הממלכתית, 2 מהמרכז החופשי ו־1 מא"י השלימה.

יו"ר הנהלת הסיעה יהיה איש גח"ל, אולם אחר הבחירות תשוב הסיעה לדון בנושא זה. ב"רוה פתבה". בפתיחת דיונים רגילים בכנסת יתחלפו נציגי כל החטיבות, ואילו בפתיחות דיונים ליהודים, כמו אחרי הודעת ראש הממשלה וכד', יופיע בהדרך כלל נציג גח"ל. כן הימסר לראשות ועדה בכנסה, מעבר לראשות 2 ועדות כנסת שבני ראשן נציגי גח"ל — לנציג אחת המפלגות הקטנות בליכוד. ונכמה גם מקום למפלגות הקטנות בוועדת חוץ ובטחון ובוועדת הכספים של הכנסת.

שרון הטעים, כי "הקמת הליכוד היה מבחן קשה אך יצאנו במגו מחוזקים יותר באשר אלו היינו מסויימים על פני הילוקי הדעות". שרון הודיע, בין היתר, כי הוא יצביע בכנסת הבאה נגד "חוק באדר־צופר", אשר לדבריו הוא תולוי הבל־תי־צודק.

תמיך בקהלה התתיזמת ההסכם ביום א'

סופר "דבר" א. כנרותי מוסר: בחסיבת עתונאים שקיים יו"ר המרכז החופשי, ח"כ שמואל תמיר, שנה לאחר המסיבה עם נציגי גח"ל הוא אמר, כי הקמת "הליכוד" היא עובדה מוגמרת וכי יש כבר רוב סעיפים ראשית הבא. יוחתם בידידי ליס הסכם הליכוד בין מרכיביו. כך שיוכלים לפני הבחירות להסתדרות יוכלו כבר לדבר על ההקמה ה"ליכוד" לכנסת ולרשויות המקומיות.

תמיר אמר שעוד היום יוחל ב־הקמת כמה הבחירות לסטה המשרד של ה"ליכוד". תמיר אמר, כי הגיע אתמול לח"כ מ. בגין לקבלת מוצגר מוסכם להתימה מובבית של ההסכם. העיקר הוצב וערות הגעות, כדי להשלים את ניסוח הפרק הבדיני של הסכם. כן התכנס יותר מאוחר הודה הצבע לשגר כל בנושאי פניה. תמיר למשק ואחה"צ — הוועדה המצומצמת ב־הרכב בגין, לנדאו, ריבלה, שרון ארליך, הורוביץ ותמיר — לדיון בשאלות היצוג ברשימת ה"ליכוד".

התקפת טילים

(סוף מע' 1)

אחת מחוץ לבה"ם, כאשר הדפוך־זיינסאים השתמשו בהם אשתקד נגד מטוסים אמריקאיים. התוקפים האילטלקים הוסיפו, כי קיימת סברה שכעבור זמן ביספקו טילים מדגם זה גם למצרים ולסוריה.

משגר טיל מדגם "ס.א. 7" שוקל 13—15 ק"ג. אורכו 1.35 מ' וקוטרו שמונה סנטימטרים. הדטווח שלו הוא קצת פחות מחמישה ק"מ והוא נועד לפגוע בבמטוסים הנמוכים טוס, עד כי כבים אינו יכול "לגלותם".

נעצרו בדירתם

סופר "דבר" באיטליה גליליו דירנר מדווח:

המחבלים נעצרו בדירתם באוסטיה. הדירה נמצאת בפרבריה הצפון מורחיים של עיירה קטנה, המשתרעת מעבר לכביש עד לנמל התעופה הבין־לאומי "פיומיצ'ינו". "פיומיצ'ינו" קרוב מאוד לשדה בית־הבכנסת אוסטיה והדרג מ־המאה הראשונה. משום זה היה קל מאוד למצוא אתר מוסתר היטב ומתאים ביותר בטווח של שלושה עד חמישה קילומטרים מ־מסלולי ההמראה והנחיתה, שבהם עוברים רוב המטוסים בנתיב ה־דרומי־צפוני.

לא הרחק משם, בדרך בין רומא לאוסטיה מצוי הבניין, שבו מתכנסים כעת משתתפי ועידת־החירום של ארגון התעופה הבין־לאומי, שכינוסה בסוף השבוע עבר את ישראל על ירוט המטוס הלבנוני.

המשטרה דנה כעת בבקשת אמבצים נגד המרות האזורי. במיוחד לגבי חיוב כדיונת לעצור טרוריסטים, להסגיר אותם לפסבי בות שם ביצעו מעשי הטיפה או הבלה או להביא אותם לדין ב־עצמן.

ספיר: 50 אלף דירות בבניה לזוגות צעירים

עוד לא שמעתי על אדם המתגרש פעמיים מאשתו ועומד לנשאת אותה בפעם השלישית. אבל זה מה שקרה בין תמיר ל"הרות", אמר שר האוצר, פנחס ספיר בכנס ארצי של יוצאי פרס, שנערך בת"א.

אמר לציב. אבה, כי בבחירות הקודמות נבנסה המפלגה לכנסת רק בזכותם של בן־גוריון, כאשר אביהוד דאיתי הראל, אילו היו הולכים לכנסת במצבם הנוכחי, ספק אם היו נכנסים בכלל. הם הספיקו לצרוך בבגלל בן־גוריון עזבו את כפאי, ואילו עתה הם עוברים לידיו הגדול ביותר שהיה לו ב־25 השנים — בגין ו"חירות".

ב־1970 עזבה גח"ל את הממשלה, אמר ספיר, כיוון שאברנו שאם יהיה סיכוי לשלום ולביצוע לא נעמיד הבאים מוקדמים. אך עברו שלוש שנים ובכיבוד לתנועות ולצרכיהם התעצמנו בתקופה זו פי שלא היינו מבולם ובינתיים אנו יושבים בסוקובה.

בנושאי שיכון, אמר השר, כי אנו בונים 50 אלף דירות לזוגות צעירים. ותוך ארבע השנים הקרובות נחסל את הדיור ונגיע למצב שלא יהיו יותר משתיים־שלוש נפשות לחדר.

בנושאי היוקר והאינפלציה, אמר השר, כי הם בראש ובראשונה בחלה עולמית ואנו סובלים ממנה כיוון שאנו קונים מיצרכים רבים בחו"ל.

בארבע השנים הבאות אנו מציבים יעדים כלכלי, התעצמות בתשתית הגדולה המצטיינים לבנין חברה, תרבות, חינוך, ביטחון, כך תובטח רפה, חיים הוגנת מבכבות והולסות בחברה.

אהרן ידלין: ההסתדרות — עמוד שדרה בחברה הישראלית

המערך רואה בהסתדרות עמוד שידרה בחברה הישראלית והוותיר לכסם הכיהודה בצלח סמכות, המשתייש את שיקולי כלל ציבור העובדים ואת טובתם על פני שיקולים חלקיים, אמר אתמול מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ א. ידלין, בכנס פעילי המפלגה בנצרת.

איננו באים בהבטחות קלות, הוסיף ח"כ א. ידלין, אנו הותרים לחיסול העוני, קידום השכר הריאלי של המוני העובדים בכל ענפי המשק, ועם זאת לא נחדל מלהגביר בציבור העובדים את הרצון להגיע איגו אינטרסנט חלקי, אלא נושא מרכזי באחריות הפיתוח של המשק הכלכלה בישראל.

אנו חותרים למדינת רווחה, אמר ידלין, ואף מעבר לזה, כלומר לחיזוק המגמה השיוויונית בחברה הישראלית, עם זאת ברור לנו, כי מדינת פיתוח היא תנאי למדינת רווחה.

על כן היתה דרכנו בעבר, וכך תהיה גם בעתיד, עיצוב ההסתדרות כמסגרת בעלת שתי פנים: איגוד מקצועי המבטיח את חלקו של העובד ברווחה הכללית, וחברת עובדים — בלומר האוצר, ליצירה משקית לעיצוב צורות הברתיות חדשות.

א. אפרת: חיסול מצוקת השיכון — פתח לביעור העוני

המכשול העיקרי לפתרון בעיית המצוקה, מהווה השיכון הצפוף. אם תתגשם תכנית שרי האוצר והשיכון לבניית 50 אלף יחידות דיור למטרת זו בארבע או בחמש שנים, תהיה זו פריצת החומה לביעור העוני בישראל, אמר א. אפרת באסיפה־עם בתוך השכון.

תנאי דיור גרועים משפיעים על הישגי הלימוד של הילדים והוגשים לרבים מהם את הדרך להזדמנות שווה בחיים. בקידום הפתרונות לבעיות השיכון תלויה ההקדמה ההברתית של כמחצית מילדי המדינה.

אפרת העלה על גם את הרפורמה בענף ביטוח הילדים בביטוח הלאומי, שהוזרת לה תודות ב־200 מיליון ל"י נוספות לרבחות הכנסות מיוחסים לגשף ב־משפחות הגדולות, הוא אמר, כי בעבור [illegible] הכנסה [illegible] עבודה [illegible] בעיות [illegible] במכבות העוני.

מדינת ישראל עומדת במקום הראשון בעולם במספר הדירות הנמצאות בבניה לכל 1,000 נפש, ועלינו להחדיר את התקווה בקרב זוגות צעירים ומשפחות מרובות ילדים, כי אמנם בידינו לפרוץ מבצת זו במצוקת השפחות.

זיידל נגד החתמת ועדי עובדים

ראש סיעת הליברלים העצמאיים בהסתדרות, הלל זיידל, יצא אתמול נגד החתמת של ועדי עובדים לטובת בן־אהרון ה־מערך. הוא רואה במעשה זה "פסול גדול, כיוון שועדי הגב־דיים הם, כביכול, תפקידים בלתי מפלגתיים". לאין כל טעם למצוא להתחתום כזו — מה גם שמזכ"ל ההסתדרות איננו זקוק לעושה זה, שהיא רק מקוממת עובדים רבים.

סיעת הליברלים העצמאיים בהסתדרות קיימה אתמול מסיבת עתונאים בה"א, לסיכום [illegible] הבחירות להסתדרות. [illegible] מוכיר תנועת העבודה הליברלית אברהם חסון, וחבר המפלגה [illegible] צון באדר.

זיידל אמר, כי [illegible] [illegible] התרנכו להשגת 3 מטרות: א. הבטיח את הבצביעים שהמצביעו בבחירות הקודמות — כ־34 [illegible] ב. להגביר את השפעתם התרישרית. ג. להגביע הביקה רב 160 אלף המצביעים התחשמים להסתדרות, בעיקר צעירים ועולים חדשים.

ג. אלמוזלינו: ליכוד תוך ריב ומדון

ליכוד הימין תוך ריב ומדון בין המתלכדים — כאשר המלא המלכד אותם איננו תבנית קונסטרוקטיבית אלא יריבות ושנאה להנהגת העבודה, לכוחה ולהישגיה של ההסתדרות מצד אחד והתפצלות גרעינית של השמאל לארבע־חמש רשימות מצד שני — באפיינים את מערכת הבחירות לועידה והסתדרות. הופעות אלה הן סימן למבוכה, חוסר האונים ואובדן דרך ותקווה של יריבי המערך בשמאל ובימין — אמר ג. אלמוזלינו באסיפה שהתקיימה ביפו לפעילים יוצאי בולגריה.

רשימת הליכוד, שהכוח המכריע בה היא סיעת "תכלת־לבן", שמשיכת את מסורת המפלגה הרוויזיוניסטית — שלילת דרכה של ההסתדרות, התנגדות לכלליות ו־שאיפה לנעילה בשם הממלכתיות מהחומי פעולה — היוניים והשו־בים — אמר אלמוזלינו.

אבשי "תכלת־לבן" — אמר ה־נואם — נשארו זרים להסתדרות ומפעלה ההיסטורי גם לאחר שהצטרפו להסתדרות אותה שללו וניסו לשבור בעבר; המפליא והמבצער הוא שנמצאו בודדים ב־רשימה הממלכתית מנהיגים שנש־ארו ללא מהגה, שהתכחשו למור־שת העבר ומנהיגם — דוד בן־גוריון, ולמען טובת הנאה אישית — כרתו ברית עם אלה שפסלו בעבר.

י. בר־אבא: ערבות להישגים נוספים

בבין שעדיין לא הגלפנו את ד וזאת התנאים הסוציאליים עם אלו שבשידורים, ועדיין לא צומצם הפער במידה מספקת. לשם כך נחוץ כוחם של פרלי היגצוד ביום הבחירות למען המערך ב־ראשותו של י. בן־אהרון אמר י. בר־אבא המזכיר הארצי של פרלי הבנין בכנס פעילים שנערך ב־נתניה.

א. גורדון: הדור הצעיר נאבק על רפורמות

בדיוניה המוצגרת של גח"ל, לנתק את חברת העובדים מן האיגוד המקצועי סירוסה המצ־ה : החלשת מעמדו של העובד בחברה הישראלית, אמר א. גורדון בפגישה עם צעירים ברחובות. דבר זה יחסוף את ההסתדרות לגורם הנאבק, כביכול, על הנכיפה. ככר בלבד האינו נוטל חלק בבניין חברה צודקת.

בשיגתותיה של גח"ל להעליש את ההסתדרות במשך עשרות שנים מבחוץ ובאחרונה מבפנים מהווים סכנה לעצם קיומה של הסתדרות כללית.

הדור הצעיר במפלגת העבודה נאבק על רפורמות בהסתדרות ועל [illegible] כליה לבציאות של יביבנו. אך מבטיחים אנו לדבוק ברעיון כלליותה של ההסתדרות ואחדותה כלפי העובד לא רק כאיגוד מקצועי צר אופק, אלא כתנועה רבת משימות.

ד. לוי: עיירות קיפוח

באסיפת־עם מטעם הליכוד (אל סמם) להסתדרות, שנתקיימה בבית שאן, תקף ח"כ דוד לוי, יו"ר תנועת סיעה "תכלת לבן", את מדיניות הממשלה לגבי עיירות הפיתוח.

"יש לה לממשלה עיירות קיפוח ולצומתן עיירות קיפוח. באלו ה־אחרונות, לא דאגה הממשלה לפיתוח, להקמת מפעלים ולעיירות מקומות התעסוקה וכתוצאה מכך־כיות בהן אנו עדים להשגה של נדידה. בממוצע, עוזבים את עיירות הקיפוח אחד מכל שלושה יוצאי צבא ועוברים לחפש את מזלם בערי הגדולות".

רבין — אורח גבעתיים

רב־אלוף (מיל.) יצחק רבין מבקר היום בגבעתיים כאורח ה־עיר גבעתיים. במסגרת ביקורו בעיר יסייר רבין במפעלי התעשייה, ייפגש עם תלמידי כיתות י"ב ובביקורו ייתהם בארוחת צהריים, שתערך לכבודו בהשתתפות חברי מועצת העירייה. אצ פני והאורח יקבל ראש העירייה קובה קריינר, ב"מרכז הנוער" שבגבעתיים.

יונה אפרת

(סוף מע' 1)

רי "ההגנה". עם הקמת "גולני" לחם במלחמת העצמאות הן ב־צפון והן בדרום והגיע עם גולנ החטיבה לאילת. במבצע "קדש" השתתף בכיבוש שארם א־שייך. ואח"כ השלים את לימודיו (ה־היסטוריה) בבית"ס לפיקוד ומטה ולימודיו בבית־ספר לפיקוד ומטה חזר ל"גולני", הפעם כ־מג"ד.

לאחר שורה של תפקידי הד־לה ומטה, בבית־הספר לפיקוד ד־מטה ובמטכ"ל, יצא ב־1962 ל־השתלמות בבית"ס לפיקוד ומטה באריה"ב. בשובו — חזר פעם נ־ספת לחטיבת "גולני", במקביל כמפקד הסיבה א' השתתף בקר־בות לכיבוש רמת־הגולן. אחרי המלחמה בילא תפקידים בכירים במטכ"ל וכן שימש ראש מטה פיקוד המרכז, ובמסגרת זו נטל חלק פעיל במלחמה במחבלים.

תת־אלוף אריה לוי

תת־אלוף אריה לוי, נולד ב־שנת 1933 בהונגריה, עלה לישראל ב־1949 במסגרת עליית הנוער. הג־גייס לצה"ל ב־1950. לאחר סיום קורס קציני־תותחנים, הוצב לתפקידים שונים ובמיבצע "קדש" שימש מפקד סוללה. במלחמת ששת הימים היה מפקד ותותחנים בפיקוד הצפון והשתתף בקרבות בצפון הגזרה וברמת־הגולן.

לאחר תקופת השהלמות באר־ה"ב: מונה ב־1971 לקצין תותחנים ראשי, תפקיד שמילא עד ל־כינויו עתה להתפקיד קצין ראש אג"ם במטכ"ל.

שר הנפט הפרזי פאיון נא־צר הודיע אתמול על כוונה מר־יה להקים בית זיקוק חדש בעל מיכל תפוקה של ארבעה מיליון טונה בשנה.

אלמנת יוסף רומנו במינכן

זכרו ואל תשכחו

דברי אלמנתו של יוסף רומנו ז"ל במקום האולימפיה בכפר האולימפי במינכן, כפי שהועברו על ידי כתב "שידורי ישראל" במינכן ושודרו בתכנית "היום הזה".

בכי רבגה אמרה: "עכשיו יכולה אני שעומדת היום כאן בית זה שבו חיו היום לפני שנה 11 ספורטאים ישראלים שלא זכו לחזור אל חיק משפחותיהם. יד זדונית רצחה אותם בדם קר בעיצומם של המשחקים האולימפיים, שלכאורה נוצרו להיות גשר בין עמים לאחוה ולשלום.

"בציבורת 11 משפחות החללים הקדושים אני יוצאת בקריאה אל העולם: אל תתנו לדבר זה יקרה שנית. הנה בית זה שברחוב קונולי 31 גלעד לזכרם של יקירינו. מחשבות חייהם וחיינו נקטעה כאן בגזרה לה אכזרית. יהי בית זה בית כזעה לכל יהודי שלום באשר הוא. כבת נאמנה לעם ישראל, עם שתרם על להיות הברית עוד בטרם היה מושג השלום האולימפי את הכלים "לא תרצח", עם ש־נביאיו ציוו "לא ישא גוי אל גוי חרב", עם איתן באמונתו, כי כי דבר המצוות הזה אסור שיקרה שנית — יחד עם כל בני העולם ובשם כל בני המשפחה שאותם אני מייצגת במעמד כאוב זה, אני קוראת: זוכרו, הרצו כן ה־חרג הזה, זכרו מה שאירע כאן ב־5 בספטמבר 1972 ואל תשכחו". (ע)

בן־אהרון לאחיות: בירור הסתדרותי לאחר חידוש העבודה

נציגי האחיות בהדרי ה־ניתוח נפגשו אתמול ביוזמתם, עם מזכ"ל ההסתדרות, יצחק בן־אהרון, והבה־לו הבהיר לנציגי האחיות כי אינו מבקש עימן בשלב הנוכחי במסגרת של בורר ופסק, והציע להן ללכת ב־קו של בירור הסתדרותי מ־קובל.

בן אהרון הציע לאחיות לה־ביא את השגותיהן וחילוקי ה־דעות בינן לבין הסתדרות האח־יות והמחלקה לאיגוד מקצועי — לדיון ופסיקה סופית של הוועדה המרכזת, וועד כלואת הוועדה־פועל של ההסתדרות, וזאת ב־תנאי ברור ומפורש שהעבודה ב־חדרי הניתוח תחזור לתיקנה ל־אלתר.

אחיות חדר הניתוח הודיעו אתמול כי פרשו מהסתדרות ה־אחיות וכי יכריזו על הקמת ה־סיבה נפרדת מחוץ למסגרת הס־תדרות האחיות האחיות כדי ל־נהל משא־ומתן נפרד עם המעבי־דים. יושב ראש המחלקה לאיגוד מקצועי א. אברהמוביץ הודיע כי המחלקה לא תתן יד להפרה ההסכם בצורה כל שהיא, ולא ת־כיר בכל חטיבה נפרדת שמחוץ למסגרת הסתדרות האחיות ל־קיום משא ומתן או לגיבוש כל שהם בענין סכסוך העבודה.

נציגות אחיות חדרי הניתוח, אמרה כי אתמול לא נוהרה לבו דרך אלא לפתוח במלחמה, ולא פירוק.

בינתיים נמשך מצבו החולים השונים על הממות המצב בגלל השביתה, הנכנסת ליומה התשי־עי.

הוועד הארצי של עובדי קופת־חולים אתמול וקרא לכל אחיות קופת חולים להודעות עם ארגו־נם, ולא להיגרר אחר פעולות שנקבעו שלא על דעת הוועד הארצי, המייצג צבור של 17000 עובדים, ביניהם כ־5300 אחיות.

כמה אחיות מישובים שונים הודיעו כבר כי ייענו לקריאה.

באשר לשביתת אחיות חדרי הניתוח, החליט הוועד הארצי של ארגון העובדים, כי יגיב ב־חומרה עד כדי נקיטת אמצעים נגד כרכי קופת חולים, במידה ויוטלו עונשים על אחיות חדרי ניתוח שהפרו את צווי בית ה־משפט לעבודה ולא חזרו לעבודה כפי שקבע בית־המשפט.

ההתקפה בפריס

(המשך מעמ' 1)

התפייסות עם הוסיין ואמר, כי גורל כי ייבצע לישראל "יהיה כגורל וכפר תל" (שנרצח בידי מחבלים). בין היתר אמר: "אם אפתח את פי ואדבר — יודעים מסטרים ערביים רבים". הוא התלונן על שהמחבלים נשארו בודדים בבערכה ודיבר על "מוקיצה" ו"בגידה" מצד הממשלות הערביות. אשר לירדן אמר, כי מנהיגים הערביים לא יוכלו לשכוח את 25,000 הרוגים ופצועים פלשתינאיים שנפלו שם ב־ידי חילי הלגיון.

ערפאת אף טען, שהוסיין הס־כים, כביכול, לספק לישראל 15,000 פועלים ערביים לעבודה במפעלים. ערפאת הזהיר לבסוף, כי הוסיין נוהג לנטול באמון בגרבריותו ב־לגבת מתחייבויותיו.

הפעולה בפאריס הולכה, איפוא, יפה את אליביו של ערפאת. אם כי ה"פתח" — בתוקף מדיניות הפיר־סום החדשה שלו — נמנע אמש מלהביע כל התייחסות להפיסת השגרירות. המחבלים מבקשים, מן הסתם, להסב את תשומת הלב ל"פשעיו" של הוסיין, כדי להקי־טות על הנשיא סאדאת להשלים את מהלך ההתפייסות, ולהוכיח שבודעתם להיאבק בכוח כנגד מה־לך זה.

כפי שהיה בעת פעולת חרטום במארס השנה, נבחרה גם עכשו השגרירות הסעודית, כנראה שה־מלך פייסל ממלא תפקיד מרכזי במגעים לשיקום "החזית המזר־חית". ומכיוון שיש בתוך הנהגת המחבלים חוגים הלוחצים זה מ־כבר לעבור לעיכוב גלוי כנגד המשטרים "הריאקציוניים".

ערפאת עצמו, יחד עם שני עוזריו הבכירים — סלאח חלף ופארוק אל־קדומי — נמצאים כ־עת באלג'יר, שם עמד ערפאת לשאת אמש נאום בוועידת ה־בלתי־מזדהים בשם 14 "תנועות השיחרור" שזכו להכרה. ואולם מטרתם העיקרית היא לעקוב מ־קרוב אחרי המגעים בנושא ה־ירדני ולתקוע יתדות, ככל שיוכ־לו, בעגלת ההתקרבות המצרית־ירדנית.

"קבוצת העונש"

השם "קבוצת העונש" הוא, כ־נראה, שם כיסוי בלבד. כידוע, נוהגים המחבלים באחרונה לתת להוליות הסידור שלהם בתויל שמות פיקטיביים. עד כה השתמ־שה בשם "העונש" דווקא "החזית לשיחרור אריתריאה" הלוחמת ב־ממשלת אתיופיה בסיוע ערבי.

ירידה תלולה בשער הל"ש

לונדון, (ת.פ.). — ירידה חמורה מאוד אתמול בשער ה־ל"יש מבל שוקי המטבע האירו־פיים, זה היום השני.

בלונדון נרשמה ירידת שער ה־ל"יש את עליית שער הדולאר. אך לא ביותר שוקי המטבע נגדו הד־דולאר בעקבות המטבע הבריטי.

הירידה בשער הל"יש באה אחרי שנמסר על הגרעון במאזן המסחרי הבריטי.

ההודעה אלמלוית על הימ־צאה של מצבה במקום ס. ו. א'. בלוד נתגלתה אתמול כהודעת כזב. אחר שנבדקו חיפושים ב־מקום ולא נתגלה דבר.

דבר
DAVAR דבר
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת אליהו אגרס
מנהל כללי גדעון נאמן
המו"ל — "דבר" בע"מ
נדפס בדפוס "דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רחוב שינקין 45, ת.ד. 199, טלפונים 6) 286141 קווים)
סניפים:
תל־אביב, בית "דבר", רחוב שינקין 45, טלפון 286141
ירושלים, מערכת ומנהלה, רח' הלל 16, טלפונים: 231251-3
חיפה, רחוב הנביאים 27, טלפונים 642111-2-3

מעכשיו תוכל למשוך עד -.200 ל"י בכל אחד מ-11 הבנקומטים של בנק לאומי

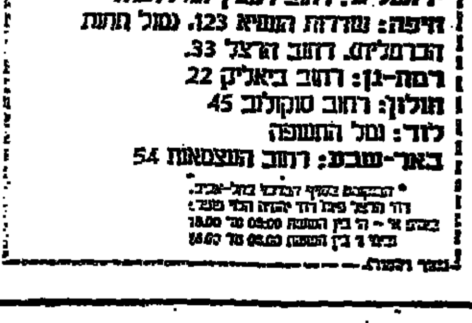

זוהי הפופולאריות הגוברת והולכת של שרות זה, שבנק לאומי הנהיג לראשונה בארץ. יפתחו בקרוב בנקומטים נוספים בערים אחרות.

11 בנקומטים פועלים כיום לשרותך ברחבי הארץ, 24 שעות ביממה:
תל־אביב: רחוב דיזנגוף 10, רחוב דיזנגוף 100, כיכר המדינה, רחוב ה' באייר 76 פינת רח' ז'בוטינסקי, רח' הרצל 19 פינת רח' יהודה הלוי*
ירושלים: רחוב רמב"ן 21, רחביה
חיפה: שדרות הנשיא 123, מול חנות הכרמלית, רחוב הרצל 33
רמת־גן: רחוב ביאליק 22
חולון: רחוב סוקולוב 45
לוד: מול התעופה
באר־שבע: רחוב העצמאות 54
* הבנקומט בסניף הראשי בתל־אביב, רח' הרצל פינת רח' יהודה הלוי פועל: בימים א' — ה' בין השעות 09.00 עד 18.00, ביום ו' בין השעות 09.00 עד 14.00

הבנקומט — קופה אוטומטית המאפשרת לך למשוך מזומנים בכל שעות היום והלילה.
לנוחות הלקוחות
הוגדל מעתה סכום המשיכה בבנקומטים מ-150 ל"י עד-200 ל"י במזומן, ביממה.
ניתן למשוך מהבנקומט סכומים של -.50, -.100, -.150, ו-.200 ל"י לפי בחירתך, בשטרות של -.50 ל"י.
כדי ליהנות משרות מודרני זה עליך להצטייד בכרטיס בנקומט.
אינך צריך להיות בעל חשבון בסניף שליד מתקן הבנקומט.
פנה אל אחד מ-224 סניפי בנק לאומי.

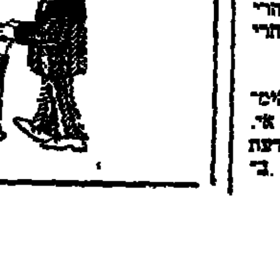

בנקומט — עוד שרות מודרני המוגש לך ב־ כל־בו בנק

בנק לאומי לישראל בע"מ
הבנק הצועד עם הזמן

הטלפון בקונסוליה הסעודית לא ענה

זעזוע בפאריס מהתקפת המחבלים ביום השנה לרצח ספורטאי ישראל במינכן

מאת ז'אק מוריס

מהקומה העליונה של מרכז הארגון הבין-לאומי לשיתוף-פעולה כלכלי ו-לפיתוח, הנמצא מול ה-קונסוליה הסעודית שם נלכדו 11 בני ערובה, יכולתי לראות היטב את מהלך המגעים בין טרו-ריסטים ערביים לבין שגרירי מצרים וכווית. השניים המשיכו במו"מ עם הטרוריסטים יותר מ-שבע שעות, עד אשר הו-שג ההסכם.

מנהיג הכנופיה הוא אדם כהה, מרכיב משקפי-שמש. הוא הופיע פעמים אחדות נשען בחלון הקו-מה השניה של הקונסוליה. מפעם לפעם בירייה, כאשר ניסה יחד עם חבריו לגרש את השוטרים מקירבת מקום. "לכו אחורה או שאירה ב-" — קרא, כל אימת שהבחין בשוטר או בעיתונאי מתקרבים יותר מכפי שרצה.

הכנופיה פרצה לקונסוליה בתשע בבוקר, לפי שעון פאריס, דקות מועטות אחרי שהיא נפתחה לקהל. הטרוריסטים אספו את הצוות בכ-ניירות לקומה העליונה. עם בני-הערובה נמנים חמישה דיפלומטים סעודיים, שני עובדים ערביים ואר-בעה עובדים צרפתיים. ביניהם אשה.

זמן קצר לאחר מכן החלו להגיע עשרות מכוניות משטרה וכן באו למקום שגרירי מצרים וכווית ל-ניהול השיחות.

ההתקפה שציתרה נקבע כנראה לא במקרה ליום השנה לטבח ב-מינכן, באה כזעזוע לצרפתים, ש-האמינו זה זמן רב, כי קיימת שבי-תת-נשק בלתי כתובה במלחמת ה-טרור של הערבים נגד ישראל.

קריאות טלפון לקונסוליה בשעות לפני הצהרים נתקלו בתשובה ה-לאקונית "עסוקים מדי בשביל ש-הו" מפיה של אשה, שישבה ליד המרכזיה. אולם משעה אחת בצהר-ים לא היתה עוד תשובה מהטלי-פון של הקונסוליה.

כל התריסים הוגפו

כל התריסים הוגפו, פרט לאחד, שהורם קצת, בחדר שבו מתבצ-רים הטרוריסטים עם בני-הערובה.

קצת לפני השעה חמש, כשתם האולטימטום האחרון, פינתה המש-טרה את בניין הארגון הבין-לאומי לשיתוף פעולה, שבו עובדים 1,500 איש, בני 24 מדינות. בניין זה שי-מש מרכז לעתונאים הרבים שנ-אספו במקום.

מקורות ערביים בפאריס אומ-רים, כי נראה, שהטרוריסטים אינם חברי "ספטמבר השחור". לדברי המקורות מתיימרת הכנופיה להשתייך לגוף חדש שכינויו "נק-מה".

במגע עם פייסל

שגרירים ערביים בפאריס היו במגע מתמיד עם המלך פייסל מ-סעודיה, המשתתף בכנס-הפיסגה של המדינות הבלתי מזדהות באלג'-ייר. אמש, לפני שנודע על ההס-כם בין שגריר כווית למחבלים, מסרה סוכנות סע"א על כוונתו של פייסל לבוא לפאריס כדי לנהל את המגעים עם הכנופיה אישית.

מפקד משטרת פאריס ז'אן פאר-ליני, שקיים במשך היום התייעצו-יות עם שר הפנים עצמו, אמר: "איני יכול לצוות על אנשי להת-קיף את הקונסוליה ללא קבלת סמ-כות לכך מהשגריר הסעודי, שכן לבנין מעמד אקסטריטוריאלי. לא אוכל לטפל בטרוריסטים עד אשר ייצאו מהבנין ויהיו בטריטוריה צרפתית."

תיאור עדי ראיה

(צ"ר). — על מהלך ההתפרצות נמסר, כי שלושת המחבלים הגיעו למקום אחרי שעה 9.30 בבוקר — (10.30 לפי שעון ישראל) ואמרו לפקידי הקונסוליה, כי באו לחדש את תוקף הדרכונים שלהם. כאשר החלו לטפל בהם, שלפו כלי-נשק, איימו על הפקידים במקום ולכדו את בני-הערובה. 11 איש נשארו בידיהם, בעוד שכל שאר עובדי השגרירות נמלטו על נפשם לכל עבר תוך זעקות-אימה.

יריות

איש-בטחון פורטוגלי, העובד בבניין "הארגון לשיתוף פעולה כל-כלי ולפיתוח", סיפר על השתל-שלות העניינים את הפרטים הב-אים: "ראיתי שלושה אנשים חמו-שים פורצים לתוך הבניין. לפתע נורו יריות ושמעתי זעקות של אשה. אחרי כן ראיתי את המתור-גמן של הנספח לענייני תרבות, כשהוא קופץ מבעד לחלון של הקו-מה הראשונה. הוא נפגע קשה, כאשר הגיע לקרקע ואמבולנס הע-ביר אותו מיד לבית-החולים.

"אחד המחבלים רץ לרדוף אחרי המתורגמן. בעת שניתנה אות האזעקה, הוא כיוון את נשקו ל-עבר מכונית משטרה, בעת שאחד השוטרים הודיע מתוכה באלחוט על המתרחש. לאחר מכן חזר האיש לתוך הבניין הנצור."

שוטרים מעבירים את המתורגמן הסעודי, שנמלט דרך החלון מפני הטרוריסטים שהשתלטו על הקונסוליה הסעודית בפאריס
צילום-רדיו של "אסושיאייטד פרס"

אושר מימון תכנית חומש לחיפושי-נפט

סגן שר האוצר, ד"ר צבי דינשטיין, הודיע אתמול ב-ישיבת הדירקטוריון של מכון הנפט הישראלי, כי משרד האוצר נכון יהיה להועיד את הסכומים הדרו-שים לביצוע תכנית המסג-רת לחיפושי נפט, שהוגשה ע"י ועדת גיאולוגים בראשות פרופ' אביהו גינצבורג.

ד"ר דינשטיין מסר את הודעתו לאחר שהדירקטוריון של מכון הנפט סמך את ידו על התכנית, שביצועה יימשך חמש שנים ו-יעלה כ-110 מיליון ל"י.

הדירקטוריון רשם לפניו גם את המסקנות של דו"ח ועדת משרד הפיתוח, בראשות הממונה על ענייני הנפט במשרד, יון הנדיק, על תכנון המחקר הגיאו-לוגי באותן חמש שנים. הדירק-טוריון הביע את הערכתו לעבודה ולמאמצים שהושקעו ע"י חברי שתי הוועדות בהדרכות שלהן.

במקביל פנה הדירקטוריון אל משרד הפיתוח ואל מועצת הנפט שליד משרד זה, בבקשה כי יתנו דעתם בהקדם על ההיערכות הד-רושה לביצוע התכנית.

במהלך הדיון ציין ד"ר דינ-שטיין, כי ההשקעה שעליה המ-ליצה הוועדה אינה עולה על ה-סכומים שהוצאו בפועל בחמש השנים האחרונות לחיפושי נפט בארץ.

ירושלים מייחסת חשיבות למברק-תודה של מזכיר-או"ם

מאת סופרו המדיני של "דבר"

מזכיר או"ם ד"ר קורט ואלדהיים שלח לשר החוץ אבא אבן מברק-תודה על האירוח שזכה לו בישראל, ומקורות בירושלים מייח-סים חשיבות לנוסח של ה-מברק החורג, לדעתם, מד-רישות הנימוס המקובל.

במברקו כותב ואלדהיים כי "ה-הבנה שמצאתי בארצכם ביחס ל-מאמצי לתרום לשלום צודק ויציב במזרח-התיכון היא מקור לעידוד רב בשבילי".

המקורות בירושלים רואים בכך הרכה נוספת לתקוותם של ה-מצרים, כי ואלדהיים יוקיע את תוקפנותה ונוקשותה של ישראל. במקום לעשות כך הוא משבח פעם אחר פעם את נכו-נותה של ישראל לסייע למאמצי השלום שלו.

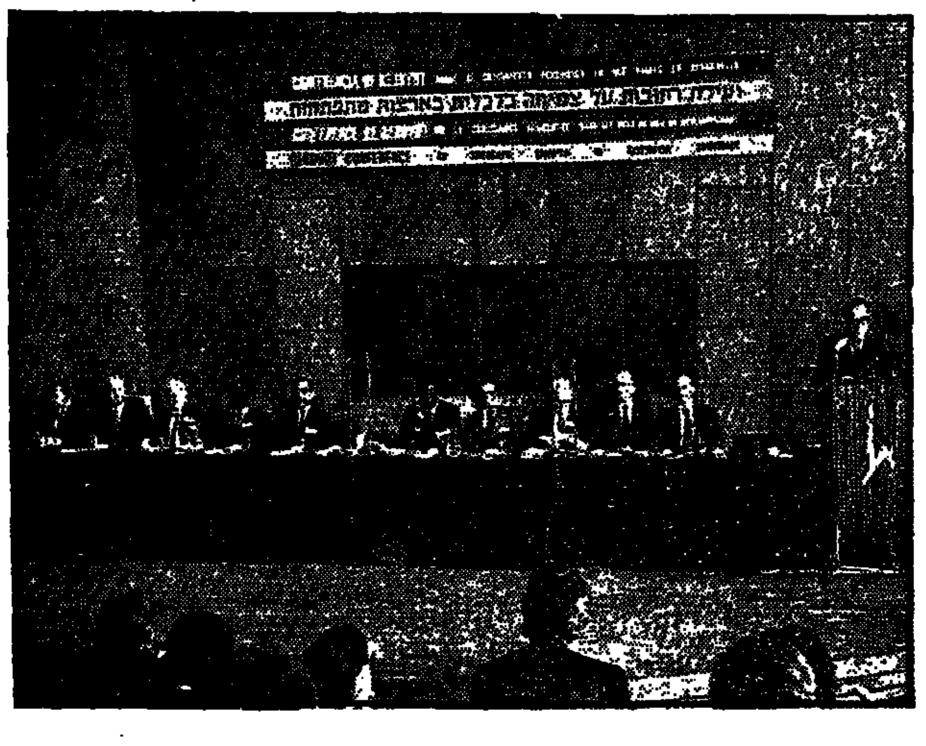

ועידת רחובות ה-7 נפתחה בסיסמת הצמיחה הכלכלית

בסיסמת צמיחה כלכלית ב-ארצות מתפתחות נפתחה אמש ועידת רחובות הבין-לאומית השביעית, שבה משתתפים כ-140 נציגים בהם שרים, אנשי מדע וכלכלה, נציגי ארגונים בין-לאומיים ואוניברסיטאיים ואורחים מ-47 מדינות באמרי-קה הלאטינית, אפריקה, אסיה ואיזור הים התיכון.

הוועידה נפתחה בישיבה חגי-גית שהתקיימה באולם וייז ב-קריית האוניברסיטה העברית ב-ירושלים, על-ידי שר החוץ אבא אבן, המכהן כיו"ר ועידת רחו-בות מאז יסודה.

לפני טקס הפתיחה נתקבלו באי הוועידה אצל נשיא המדינה אפ-רים קציר במשכן נשיאי ישראל בבירה. הנשיא עמד בדבריו על הפער הקיים בין המדינות המפו-תחות לבין המדינות המתפתחות וקרא לבאי הוועידה לחקור בדיו-ניהם את הסיבה לכך — אם היא נעוצה באי-הבנה מצד הפוליטי-קאים, או בצורך ליצור שיטות חדשות של שיתוף פעולה בין ה-עמים.

איגרת מראש הממשלה

ראש הממשלה גולדה מאיר, שנבצר ממנה להשתתף בפתיחת הוועידה, שיגרה איגרת שהוקראה על-ידי שר החוץ. באיגרתה היא מציינת את עובדת השתחררותם של עמים לחופש לאומי. אולם אל מהפכה פוליטית זו שהתחו-ללה בחיי הדור הנוכחי לא תמיד נתלוותה צמיחה כלכלית וטכנו-לוגית מקבילה. להיפך, הפער ה-חומרי בין מדינות עשירות ועניות גדל והולך. ארצות שזכו לא כבר לעצמאות מדינית זקוקות היום להתפתחות כלכלית מהירה. נאמר באיגרתה של ראש הממשלה ה-מדגישה, כי ישראל רואה לעצמה זכות ותפקיד לעשות כמיטב יכול-תה למען תיקון העוול ההיסטורי אשר ממנו סובלות המדינות ה-מקופחות והיא תוסיף למלא תפ-קיד זה באמצעיה המוגבלים במס-גרת מאמץ כלל-עולמי.

אבן: המטרות שהציב או"ם — לא הושגו

אבא אבן, שהכריז על פתיחת הוועידה, הצביע בדבריו על היע-דר כל יחס בהקצאתם של משאבי ההון העולמי למען קהילות מת-פתחות הקמות ויוצאות לעצמאות מדינית. הוא אמר, כי מטרות ה-פיתוח שהציב לעצמו האו"ם לא הושגו. האמת היא, כי אי-השוויון בין ארצות מתקדמות לבין האר-צות המתפתחות גדל והולך. בשנה זו עדיין מגיעה ההכנסה השנתית הלאומית הממוצעת בארצות ה-מתפתחות ל-200 דולר בלבד ל-גולגולת, לעומת 5000 דולר ב-אמריקה הצפונית וכ-4000 דולר בארצות המתקדמות של אירופה, ציין אבן.

בשם האורחים בירך שר החוץ של חוף השנהב, מוחמד דיאווה, שעמד על חשיבות הוועידה למדינות מתפתחות והעלה על נס את היש-גיה של ישראל ושיתוף פעולתה בסיוע כלכלי וטכנולוגי במישור הבין-לאומי.

שתי הרצאות פתיחה נשאו דוד הורוביץ, יו"ר הוועדה המייעצת של בנק ישראל על "אוצרות טבע ומשאבים אנושיים כגורמים לצמי-חה כלכלית", ופרופ' שמעון קוזנץ מארה"ב, על "פיתוח ארצות מפו-תחות לאחר מלחמת העולם ה-שניה".

הדיונים המעשיים של הוועידה נפתחים הבוקר במכון וייצמן ל-מדע ברחובות ויימשכו עד יום ב' הבא. (ע)

ספיר חוזר על התנגדותו לנמל עמוק-מים בימית

מאת סופר "דבר" בעמק

שר האוצר פנחס ספיר הסתייג אתמול פעם נוס-פת מהקמת נמל עמוק מים בימית. השר אשר השיב לשאלת סופר "דבר" בעת הסיור במגדל העמק, נימק עמדתו בטעמים כלכליים. הוא הדגיש שקיימות תוכ-ניות פיתוח של נמלי אש-דוד וחיפה ויש לבצען מה גם שהן זולות יחסית וענ-נות על צרכי המשק במשך של 15 שנים.

באשר לאיומי הערבים בתחום הנפט הביע השר דעתו שאין ל-התייחס לנושא בבהלה אם כי האיום קיים והבעיה רצינית.

השר פ. ספיר הגדיר את ליכוד מחנה הימין כחזרה על ניסיונות דומים בעבר לפגוע בתנועת ה-עבודה. "הם רק משנים את ה-שמות, אך כפי שלא עזרו ליה-רו שבעת השמות שלו, כך גם הפעם לא יענה העם לנסיון ה-מחודש הזה. כפי שעשה זאת ב-בחירות הקודמות".

תחזית הגידול של עיירות הפיתוח

בדברו בכינוס ראשי ערי ה-פיתוח אתמול במגדל-העמק אמר ספיר כי אוכלוסית ערי הפיתוח תגדל מכ-600,000 נפש בשנה זו לכ-800,000 נפש בעוד חמש ש-נים אם תמשך העליה בשיעור של 50,000 עולים בשנה. מחצית הגידול של ערי הפיתוח תבוא מריבוי טבעי והגירה פנימית. לאוכלוסיה זו תובטח תשתית מתאימה; דיור ותעסוקה מגוונת.

השר פ. ספיר סקר את הת-פתחות ערי הפיתוח בציינו שב-שנת 1955 היו בהן 5000 מועס-קים, אף אחד מהם בתעשיה ו-אילו בשנת 1973 מועסקים בענ-פי התעשיה והמלאכה בלבד 80.000 עובדים. בערי הפיתוח הוקמה תעשיה מגוונת שיש לה כל סימני ההיכר של ענף בעל כושר עמידה בתקופת מיתון ובשנות גיאות המשק.

למען תכנית חומש

הכינוס אימץ את הצעתו של צבי אלדרוטי, ראש המועצה ה-מקומית מגדל-העמק, לפנות ל-ראש הממשלה בבקשה להקים ועדה לגיבוש תוכנית חומש ל-ערי הפיתוח. ההשקעה הכרוכה ב"תוכנית אלדרוטי" נאמדת על ידו ב-17 מיליארד ל"י. התוכנ-ית כוללת יצירת 40.000 מקומות תעסוקה מגוונים.

ראש עירית דימונה יצחק פרץ מסר כי בשנים 1966-1971 חלה ירידה חמורה בגידול האוכלוסיה של ערי הפיתוח בשל הפחתת מספר העולים המופנים אליהן ו-בשל ירידה בשיעור הילודה ו-עזיבת יוצאי צבא. באר-שבע ו-אשדוד זכו במחצית גידול ה-אוכלוסיה של ערי הפיתוח בעת שהישובים האחרים נפגעו.

התעסוקה

ע. לוק ראש המועצה המקומית בית-שמש מסר ש-50.9 אחוז מ-אוכלוסית ערי הפיתוח, בגיל מ-על 14 מועסקים בענפי משק שו-נים מהם 63 אחוז בתעשיה, מלא-כה בניה וחקלאות. הממוצע של אוכלוסיה יהודית אשר מועסקת בענפים אלה אינו עולה על 41 אחוז. בחודשים יולי-ספטמבר 1972 נרשמו רק 336 מובטלים בערי הפיתוח.

שמשון שחורי ראש עירית ע-פולה מסר, כי הרעומה בערי ה-פיתוח בקיפה 30 אחוז של תל-מידי הכיתות ז', שיעור גדול יותר מאשר במקומות אחרים. הוקמה רשת חינוך מעולה אשר מבטיחה רמת חינוך גבוהה.

במסגרת הכנס העניק השר פנחס ספיר את מדליון הכינוס ל-ראשי ערי הפיתוח. נערך סיור במגדל העמק ובערב נערכה ב-אמפיתיאטרון המקומי עצרת-עם בה הוענקה לשר האוצר תעודת הוקרה חתומה על-ידי כל ראשי ערי הפיתוח. כן הוצג חזיון מו-סיקלי לציון 25 שנות מדינת יש-ראל.

פרופ' ויליאם גריפית

בשל לחץ סעודי תתמוך ארה"ב בנסיגה מלאה כמעט

מאת סופר "דבר"

בעקבות משבר האנרגיה והלחץ הסעודי על ארה"ב צפוי בשנים הקרובות מפנה בעמדת וואשינגטון כלפי יש-ראל והממשל עשוי לתמוך בנסיגה מלאה כמעט של ישראל לגבולות ה-4 ביוני — דעה זו הביע אמש בהר-צאה במרכז התרבות האמ-ריקאי בתל-אביב פרופ' ויל-יאם גריפית, פרופסור באמ. איי. טי. ומומחה לענייני ה-מזרח התיכון ולארצות ה-קומוניסטיות.

גריפית בא לארץ לאחר סיור בארצות המפרץ הפרסי, בסעודיה ובארצות ערביות אחרות.

לדעתו של גריפית עלולה ה-יומה האנטי-ישראלית על כפוי-זיה, תוך פריסה על הגיבה האנטי-סובייטית, לזכות בתמיכה ניכרת בחלקים של הציבור ה-אמריקאי. אמריקאים רבים יצדיקו לדעתו, עסקה עם סעודיה למען הבטחת הדלק על פני המשך ה-תמיכה בעמדות ישראל. נושא זה עשוי לעורר מחלוקת חריפה ב-ארה"ב ואף להצמית גילויי אנטי-שמיות.

גריפית הדגיש את עלייתה של איראן כמעצמה במפרץ הפרסי ואת עליית סעודיה למנהיגות ב-עולם הערבי והצביע על האפ-שרות, שגם השאה יצטרף ללחץ על פייסל נגד ישראל. הפרופסור ציין את זיקתו העמוקה של פייסל למזרח ירושלים, שעליה לא יוו-תר לעולם.

גריפית אף אמר כי לא חל כל שינוי במטרה המוצהרת של מדינות ערב להשמיד את מדינת ישראל, אם כי זוהי מטרה לטווח ארוך.

אבו-שלבאיה יוציא עתון במזרח-ירושלים

מאת דני רובינשטיין, כתב "דבר" בירושלים

העתונאי המזרח-ירושלמי מו-חמד אבו-שלבאיה עומד להת-חיל בשבוע הבא בהוצאת שבו-עון בשם "קול ההמונים" שיי-פיע: ל"שלום צודק ובטוח בין העם הישראלי והעם הפלש-תינאי."

בהודעה שפרסם אבו-שלבאיה לקראת הוצאת העתון הוא מפרט את מטרותיו העיקריות וביניהן: התנגדות לטרור, התפשטות דמו-קרטיה בבית, ירושלים ערבית פתוחה בירת הפלסטינאים בצד ירושלים הישראלית; הגדה המזרח-ירושלים רצה בהיות יחידה אחת שאסור ל-שנות את מעמדה. זכות הגדרה עצמית לפלסטינאים תוך מתן חו-פש התבטאות לתושבים. דרישה לפ-עילות פוליטית בשטחים במסגרת החוק.

אבו-שלבאיה אמר כי בעזרת ידידים המאמינים בדעותיו הצליח לאסוף סכום כסף שיספיק לו להו-צאת עתונו לכמה חודשים והוא מקווה להקים חברה ציבורית שת-סייע בהוצאת השבועון. הוא פונה לאישי ציבור ישראלים המאמינים בדרכו שיסייעו בידו. אבו-של-באיה מדגיש את אמונתו בזכותה של ישראל לחיי שלום ובטחון ומו-סיף בהודעתו כי כשם "שהישרא-לים יהיו בטוחים בפני השלכתם לים כך יש זכות לפלסטינאים להי-יות בטוחים בפני גירושם למדבר".

מזכיר הממשלה מיכאל אר-נון, יצא אתמול לארה"ב לפגי-שות עם ראשי מפעל אגרות מלוה העצמאות והפיתוח.

יקיר וקרסין הוצגו במסיבת עתונאים

מוסקוה (יופי"ע). — ברה"מ עשתה אתמול מעשה חסר-תקדים, בהציגה במסיבת-עתונאים שני מתנגדים לשעבר של "המוסדות הרעיוניים", פיו-טר יקיר וויקטור קראסין, ש-נדונו באחרונה למאסר וגלות.

באותה מסיבה גם העלה נציג התביעה הכללית את האפשרות של נקיטת פעולה פלילית נגד ה-פיסיקאי אנדריי סחארוב והסופר אלכסנדר סולז'ניצין. עם זאת נמ-נע מלומר, אם אמנם תינקט פעו-לה כזאת למעשה.

ויקטור קראסין (משמאל) ופיוטר יקיר במסיבת-עתונ-אים במוסקוה
צילום-רדיו של "אסושיאייטד פרס"

בן-אהרון בביקורו בבית "דבר"

לחץ אילי-ההון להקמת הגוש הימני — חשף פרצופו של "הליכוד" בהסתדרות

מאת סופר "דבר"

לחצם הכבד של אילי ההון התעשיינים למען הקמת הלי-כוד הימני, כדי להגן על האינ-טרסים של ההרכושנות בישראל חשף גם את פרצופו האמיתי של "הליכוד" הזה בהסתדרות, המתיימר לייצג את ענייני הפו-עלים בארץ.

דברים אלה אמר אתמול מזכיר ההסתדרות יצחק בן-אהרון שהיה אורח בית "דבר". (השיחה עמו תפורסם בראשית השבוע הבא).

בן אהרון ציין, כי ההסתדרות ערוכה לקדם הישגי העובדים ב-קדנציה הבאה.

שבוע השכלה לשנה לכל עובד

בין השאר ציין, כי יוחל קידום בנושא השכר, שהוא מפגר כיום ב-4% בהשוואה לתמורה להון; בשנים 1974 — 1975 עשוי להס-תיים התהליך של החלת הפנסיה המקיפה על כל העובדים בישר-אל; יוחל בהגשמת התכנית למתן השכלה לכל עובד במשך שבוע ימים, אחת לשנתיים. תכנית זו תשתלב בהגשמת "האוניברסיטה הפתוחה";

קיצור שבוע העבודה

בן-אהרון העלה שוב את הצורך בדבר קיצור שבוע עבודה, במגמה למנוע ירידה בפריון ואת מכת ה-היעדרויות. לדעתו, טרם נפלה סו-פית הצעותיו לריפורמות ארגוניות במיבנה הייצוגי של ההסתדרות.

בקשר לכך, אמר, כי דרושה הגדרות בסמכויותיו של מזכיר ההסתדרות.

בעקבות ביקוריו במפעלים העלה בן-אהרון על נס את ציבור הפוע-לים באומרו: "בצמח לנו עם נפלא של פועלים, שעלה ברמת כישוריו והשכלתו. נראה שלשירות בצה"ל היתה השפעה עצומה על כושר ה-מנהיגות והאחריות של נציגי ה-עובדים".

כן סיפר כי שמע שבחים רבים על פועלי ברה"מ שהשתלבו יפה ב-ענפי התעשייה.

מדיניות השכר של ההסתד-רות הפחיתה ההפרשיות

בן-אהרון, אמר עוד בתשובה על שאלה, כי מדיניות השכר של ה-הסתדרות הביאה להפחתה בהפר-שיות אך ההנהגות במיסוי פעלו ב-מגמה הפוכה, כי בעלי הכנסות גבוהות יותר קיבלו הנחות גדולות יותר בהתאם לפרוגרסיביות במס.

לאחר השיחה עם מערכת "דבר" סייר מזכיר ההסתדרות בדפוס ה-עתון ושוחח קצרות עם עובדיו.

מזכיר ההסתדרות י. בן-אהרון ביקר אתמול בבית חרושת "גיב-דה" בגבעתיים ובבית-החרושת ירושלמי "איקאפרס" ו"פרימר" ב-ר"ג. בכל מפעל נפגש עם נציגי ההנהלה וועד העובדים ושמע על מצב המפעל ועל השכר והתנאים של העובדים. ליווה את מזכיר ה-הסתדרות בביקוריו א. אלקס מזכיר מ.פ. רמת-גן וגבעתיים ומזכירי ה-איגוד המקצועי המטפלים במפע-לים.

"אמשיך לקיים את שליחותי"

במכתב אל חה"כ דב זכין ממפ"ם, שהוקרא בכנס שנערך שלשום ב-ת"א, בסיסמא "הסתדרות לוחמת עם בן-אהרון", כתב מזכיר ההס-תדרות, בין השאר: "אני אמשיך לקיים את שליחותי כמזכיר ההס-תדרות, עושה במלאכה הזאת על דעתה המכריעה של התנועה בטרם בחירות, בימי בחירות ולמחרתם. ואל נא יתמהו חברים לכזבים ה-מופצים ע"י הכיתתיות, ע"י רסיסי השמאל, מאחר שכל ספק להם הראי מזדאי שמגביר את היומן מבית ומחוץ".

בן-אהרון מציין במכתבו, כי "על פי המקובל, לא נדרשה כלל המפ-לגה לבואו את שליחותה לכהונת מז-כיר ההסתדרות, בטרם בחירות. אני עצמי לא התמתי על כל הת-חייבות להמשיך בתפקידי, ושמרתי לעצמי את חופש ההכרעה לאחר שאבחן ואעריך את תוצאות הב-חירות להסתדרות".

הכנס אורגן ע"י קבוצה הקו-ראת לעצמה "ועד צעירים למען הסתדרות לוחמת". ברובם חברי מפ"ם ובחלקם חברי מפלגת העבו-דה.

מצב-חירום הוכרז בסודן

חארטום, (יופי"ע, עיר ד ציין) — ממשלת סודאן הכ-ריזה אתמול על מצב חי-רום לשבועיים ברחבי ה-מדינה אחרי יומיים של מ-הומות-סטודנטים "ואיומי-שביתה מצד האיגודים המקצועיים — מסר רדיו אום-דורמן.

הכרזת מצב-החירום נעשתה על-ידי סגן-הנשיא מוחמד אל-בגיר אחמד, בהיעדרו של הנשיא, הנמצא עתה בוועידת המדינות הבלתי מזדהות באלג'יר.

250 איש נחקרים עתה בקשר למהומות הסטודנטים, שבמהלכן נהרגו לפחות שני אנשים.

התיאטרון העירוני חיפה

פתיחת עונת תשל"ד

אנשים קשים

מין קומדיה מאת יוסף בר-יוסף
בבימויו של תום לוי

בהשתתפות: רות סגל, אמנון מסקין, אילן תורן, איזידור הרשקוביץ

"אומר בפשטות: אהבתי את המחזה... המשחק היה משובח..." ד"ר חיים גמזו, "הארץ"

"הישג אמנותי לאומיתו... בר-יוסף כבש מימד חדש לדראמה המקורית העברית..." בועז עברון, "ידיעות אחרונות"

"הפתעה משמחת... מחזה תיאטרוני מעולה..." עדית זרטל, "דבר"

"עבודת הבימוי המשובחת ביותר שנעשתה לאחרונה... הצגה שהיא פנינה של ממש... אנסמבל שחקנים מגובש..." משה בן-שאול, "מעריב"

ההצגות הקרובות:
בתיאטרון העירוני חיפה החל ממוצ"ש 8.9
מפעל אמנות לעם: יום ה' 20.9 עכו, יום א' 23.9 כרמיאל

טפולים אחרונים

מחזה מאת א.ב. יהושע, בבימויו של עודד קוטלר
בהשתתפות: יוסף ידין, שמואל קלדרון, אליס באומן, שמואל וולף, אמנון מסקין, בתיה לנצט

הצגות הבכורה תוצגנה: בתיאטרון העירוני חיפה החל ממוצאי-שבת 15.9
בתל-אביב בתיאטרון הקאמרי יום ב' 8.10 ● יום ג' 9.10

פרסום בלקין

קופת-חולים
של ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ-ישראל
המרכז

תל-אביב רחוב ארלוזורוב 101 / ת.ד. 16250 / טלפון 26 22 11

סימננו ________
מכתבכם ________

2.9.73

לכבוד
אחות/אח חדר ניתוח
בי"ח

הנ.,

אנו פונים אליך בפניה אישית זו, ומבקשים שוב-נא לעבודתך התקינה מתוך רצון.

ברור לנו כי אתם כציבור, ואת/אתה באופן אישי חשים כאילו נגרם לכם עוול. איננו באים להתוכח עתה, האם מוצדקת, או לאו התחושה החריפה שהביאך לנקיטת הצעד הקיצוני של השביתה, רצוננו אך להצביע על:

א. גם אם הצדק האבסולוטי אחד, וגם אם נפגע איזה איזון פנימי בין קבוצות אחיות אחרות ואחיות חדר ניתוח — הרי עתה, אחר חתימת ההסכם הקיבוצי, נבצר מאתנו לשנות בו דברים.

ב. רצוננו לבקש מבית הדין כי יבטל הצו שהוצא נגדך לפי בקשתנו ולא נאחר לעשות כן, ברגע שיוודע כי חזרת לעבודה סדירה, ותמשיכו בה, בתוקף המשמעת האירגונית והמצפון המקצועי.

ג. כידוע לך, אנו כמעסיק, התחייבנו לבחון את מקום מקצוע האחות בין המקצועות המרכיבים את מכלול השירות הרפואי.

תוך זה נבחון גם את מקום האחות חדר ניתוח בקבוצות בהתיחסות של מרכיבי הסיעוד במוסדנו. אנו מבטיחים לעשות מלאכה נאמנה ושלמה, ולסיימה עד מרץ 74' ועוד בטרם ניגש למו"מ על ההסכם הקיבוצי החדש.

כמו כן, נבחון בכובד ראש כל הצעה עניינית בדבר השיבוץ האישי שתועלה ע"י הנציגות המוסמכת.

כאמור, אנו מפצירים בך, באופן חברי ביותר אנא, שוב-נא לעבודה תקינה.

ב. שוורץ-מיטלמן / י. פלגי

משק וכספים

צוות חשיבה של ה"עבודה" ממליץ:

יש להעדיף חברות ציבוריות בבעלות על מפעלים כלכליים

מאת סופרי הכלכלי של "דבר"

בשותפויות בין הממשלה לבין יזמים אחרים בבעלות על מפעלים כלכליים על הממשלה להעדיף כשותף חברות ציבוריות על פני חברות פרטיות בבעלות יחידים. המלצה זאת כלולה בדו"ח של צוות החשיבה של מפלגת העבודה שעיסוקו במשק הציבורי, בראשותו של המשנה למנכ"ל חברת העובדים אהרן שליו.

במסגרת ההמלצה נאמר, כי על הממשלה לשמור תמיד על יכולת ההכרעה בנושאי היסוד של המדיניות הכלכלית.

הצוות מדגיש שכדי להגיע לתוצאות אפקטיביות בתחומי הפיתוח הלאומי, הכלכלי והחברתי, על הסקטור הציבורי להיות מעורב לא רק בהקצאת מקורות על סמך עדיפויות כלכליות, אלא גם בגיוס הון, ביזמה, בבעלות ובניהול.

מעורבות בבעלות של מפעלים בעלי אופי של מונופול

המלצה יסודית נוספת היא, שהממשלה תמשיך להחזיק בבעלות ותשמור בידה את השליטה על מדיניות הפיתוח והניהול הכלכלי של מפעלי יסוד במשק כגון חשמל, מים, נמלים, תקשורת ותחבורה אווירית בינלאומית.

אשר לענפי ייצור ושירותים בעלי אופי של מונופול או קרטל, נאמר בדו"ח, יש חשיבות רבה למעורבות ציבורית ישירה בבעלות ובניהול לשם הכוונה אפקטיבית של מדיניות הפיתוח והניהול העיסקי השוטף לתועלת הכלכלה הלאומית, ציבור הצרכנים והרווחה החברתית בכללותה. בענפים בהם קיימת תחרות משוכללת, על הממשלה לעודד יזמים במשק ולהימנע ממעורבות ישירה בבעלות ובניהול.

בהסכם עם המפעלים הכלכליים הנמצאים בבעלות הממשלה חייבת הממשלה להקפיד על איזון הולם בין בקרה יעילה על כך שהחברה אכן פועלת בהתאם למטרותיה ומנוהלת כראוי, ובין עצמאותה של החברה כאישיות משפטית וכלכלית. כן, על הממשלה להקנות סמכויות מלאות לדירקטוריונים ולהנהלות, להטיל עליהם אחריות ולהימנע מהתערבות בעסקי השוטף של המפעלים. לשם כך שומה על הממשלה להגדיר בבירור ובצורה כמותית מטרות ויעדים לכל חברה במסגרת התיכנון הכלכלי הכולל, ובמקביל לכך לגבש עקרונות ושיטות בקרה למדידת יעילות הניהול ולהערכת התוצאות העסקיות.

זכויות היזמה בשותפויות ויוזמות בידי חברת העובדים

הדו"ח כולל פרק על חברת העובדים. תנועת העבודה בישראל והממשלה יסייעו באורח אקטיבי לפיתוחו של משק העובדים על חטיבותיו ולקידומו בכל ענפי הכלכלה. משק העובדים ימשיך להקים ולהרחיב יחידות ומפעלים הגורמים ביעילות כלכלית לפיתוח המשק. תינתן עדיפות לפיתוח תעשייתי מואץ בכל ענפי הטכנולוגיה המתקדמת על בסיס מדעי ותנופה תעשייתית יזומה וכוללת לפיתוח ארוך, קידום המחקר והפיתוח הטכנולוגי ושכלול מערכות הייצור.

משק העובדים, נאמר בהמשך הדו"ח, ימשיך בפיתוחו במלוא אפשרויותיה של ההתיישבות בישראל ויעמוד על שכלול פעולותיו בענפי הייצור הקיימים. יפותחו גם מערכות כלכליות משלימות במערכת הפיננסית, במערכות השיווק בארץ ובחו"ל, במערכות התוצאה לאור ההתקדמות, התיירות, המלונאות והתחבורה.

המלצה אחרת היא, שהגשמת מדיניות פיתוח כוללת רב־ענפית לכל מגזרי משק העובדים, והכרת העובדים והנהלות [illegible] בביצוע [illegible] במדיניות הפיתוח [illegible] לצרכים המתחייבים בהתאם לאומי בתחומי היעדים החברתיים.

לגבי שותפויות עם גורמים אחרים, נאמר בדו"ח, ההכרע האשר פותפויות [illegible] בעלי שליטה וכאשר המיעוט באים אתם הרחבה יעיל הזכרי כמתו, נוסף לתרומתם המהותית. זכויות הניהול העסקי ייעשו בידי האנשים בידי חברת העובדים ולהבטיח שימורנה זכויות ההכוונה והבקרה המלאות.

בהמ"ע צמצום "יכוללי" הכללים לגיוס מקורות להנהגה ולבקרה לשם בהיענות בהגבות של המערך הארגוני־ניהולי, המתחייב בקצב הגידול הצפוי וההסתעפות הגוברת לה מבחינת זכויות הבעלות השליטה.

העובדים הבכירים של "כלל" ישלמו מס על המניות הזולות

מזכ"ל "כלל": אנו חיים במשטר קפיטליסטי ויש לתת הטבות גלויות

מאת דוד ליפקין, כתב הכלכלי של "דבר"

העובדים הבכירים של "כלל", שירכשו מניות "כלל" במחיר של 125 ל"י למניה, ישלמו מס הכנסה על ההפרש בין מחיר ההנפקה למחיר הריאלי של המניה. "כלל" לא תשלם את המס. הדבר זה הובהר לעובדי "כלל" אשר יחוייבו לשלם את המס המלא המגיע מהם עקב מימוש האופציה שניתנה להם — מסר אתמול מנכ"ל "כלל" אהרן דוברת, בשיחה עם סופר "דבר".

במסגרת ההנפקה המיוחדת של "כלל" מוצעים 15,000 מניות רגילות על שם בנות 100 ל"י בערך נקוב. המניה לעובדים הבכירים של "כלל" לעובדים בעלי ותק, בקבע מחיר [illegible] ההנפקה היא: 250,000 ל"י ע.נ. במניות למנכ"ל "כלל", — 50,000 ל"י ע.נ. להחיית מנהלי חטיבות: 30,000 ל"י ע.נ. להחיית מנהלי אגפים: 20,000 ל"י ע.נ. להחיית סגנים של מנהלי החטיבות והאגפים: במניות בע.נ. של שלושה הודי בכמחירה ללראות ל־43 [illegible] הל החברות בת בשטם "כלל", במנהלי מחלקות ב"כלל" ועובדים בעלי וותק כלל לפחות שנים.

העובדים יקבלו הלוואה לרכישת המניות לתקופה של חמש שנים בריבית של שלושה אחוזים לשנה. כאשר בשנתיים הראשונות תשולם רק הריבית. העובדים לא יוכלו למכור את המניות עד אוקטובר 1976.

לשאלת סופר "דבר" אם חברה ציבורית כ"כלל" יכולה לנהוג בדרך זו של מתן הטבות לעובדיה, השיב דוברת:

הרוב הגדול מהון המניות, למעלה יותר מ־80 אחוז, נמצא בידי בעלי מניות פרטיים בארץ ובחו"ל, בעוד שהבנקים הציבוריים מחזיקים רק ב־20 אחוז מהמניות. התכנית להנפקת מניות לעובדים מקיפה 69 מתוך 79 עובדי "כלל". שיטה זו היא השיטה הנכונה. אנחנו חיים במשטר קפיטליסטי ולא במשטר סוציאליסטי. במשטר קפיטליסטי, אמר דוברת, נוהגים לתת עידוד למנהל ותמריץ לעבודתו. בכך מעוניינים שהעובדים הבכירים יהיו בעלי מניות בחברה. אתה מגביר את חוש ההשתייכות שלהם.

כל השיקולים גלויים למנהלים

מנכ"ל "כלל" הבהיר שהוא בעד שיטה כל תמריצים ועידודים גלויים המקבלים פומבי באמצעות תשקיפים להנפקת מניות ואגרות חוב. הוא כולל את דיווח התשלומים [illegible] הנפוצים. [illegible] נוהגת לשלם [illegible] את בבכורה הנזכרת בבית העוד. לגבי הזמנה שניתנה לעובדי "כלל" לרכוש מניות, סבור דוברת, כי אין בזאת רבותא כיוון, שהטבה זו חייבת במס־הכנסה. עם זאת, מודה דוברת שיש בהלוואה בריבית של שלושה אחוזים הניתנת לעובדים משום הטבה ניכרת.

ביחס להקצאת מספר ניכר של מניות "כלל" לדוברת עצמו במחיר מוזל ובתנאים נוחים, אמר דוברת: אני שמח שהחברה עלי מצאה לנכון להביע הערכה לעבודת המנכ"ל על־ידי הקצאה של כמות גדולה של מניות. אני גאה על כך. אני אצבור על כך בכל.

ריווח החברה לבניין של סו"ב ב־1972 — 26 מיליון ל"י

מאת סופרי הכלכלי של "דבר"

הריווח לפני מס של החברה לבנין ולעבודות ציבוריות של "סולל־בונה" היה ב־1972 26 מיליון ל"י, לעומת 14 מיליון ל"י ב־1971. הריווח אחרי מס הוא 11.6 מיליון ל"י — כך מתברר מנתוני המאזן שפורסמו אתמול.

מנכ"ל "סולל־בונה" צבי רכטר, מסר, שמאזן החברה לבנין כולל את יחידות מרכז הקונצרן, חטיבת הבנין, חטיבת הכבישים ועפר וחטיבת המפעלים. מאזן זה הסתכם ב־940 מיליון ל"י, לעומת 830 מיליון ל"י ב־1971. ההכנסות מעבודות גמורות עלו מ־633 מיליון ל"י ב־1971 ל־705 מיליון ל"י ב־1972.

בישיבת מועצת המנהלים שאישרה אתמול את המאזן, אמר רכטר, כי שנת 1972 הצטיינה בשיפור מרחיק לכת בתוצאות העיסקיות של הקונצרן על כל סניפותיו ובתוכיו. כן ציין את השיפור שחל במבנה הפיננסי של החברה.

רכטר ציין כי המאזן המאוחד של קונצרן סו"ב מסתכם ב־1.2 מיליארד ל"י, לעומת 1.04 מיליארד ל"י ב־1971, גידול של 15 אחוז. ההכנסות מעבודות גמורות ומדיון מכירות הסתכמו ב־1972 במיליארד ל"י, לעומת 890 מיליון ל"י ב־1971, גידול של כ־11 אחוז. שיעור הריווח הגולמי ב־1972 הגיע ל־15 אחוז ביחס להיקף ההכנסות, עליה של כ־30 אחוז לעומת השנה הקודמת. הריווח הנקי לפני מסים על ההכנסה הסתכם בכ־40 מיליון ל"י, בהשוואה לכ־28 מיליון ל"י.

אשר לאומדן הביצוע השנה, מסר רכטר, שההיקף הכללי של ביצוע העבודות בכל החטיבות יגיע לכ־2 מיליארד ל"י.

מועצת המנהלים של סו"ב אישרה גם חלוקת דיווידנד. פרטים מופיעים במדור הבורסה.

היום תתקיים פגישה בעניין האשראי ליצואנים

מאת סופרי הכלכלי של "דבר"

נציגי משרד המסחר והתעשיה, התעשיינים והיצואנים, עומדים להיפגש היום עם הנהלת בנק ישראל כדי לדון בקשיים הנגרמים ליצואנים במימון היצוא. בפגישה יתארו התעשיינים את הקשיים.

משרד המסחר והתעשיה הבהיר, שהוא יבקש מבנק ישראל לנקוט בפעולות שיקטינו את קשיי האשראי של היצואנים. דובר המשרד ציין, כי באחרונה רבו תלונותיהם של היצואנים על שאינם מצליחים להשיג אשראי בשל מדיניות צמצום האשראי של בנק ישראל, אף־על־פי שיש ליצואנים מכסות אשראי מאושרות.

יצוא האבוקדו השנה יגיע ל־9,500 טונות

מאת סופר "דבר" לענייני חקלאות

יבול האבוקדו החזוי לעונה זו יגיע ל־15,000 טונות, לעומת כ־12,000 טונות בשנה שעברה. היצוא מיועד ב־9,500 טונות, לעומת 7,700 בעונה שעברה.

מנהל מועצת הפירות יוסף גורס מסר אתמול בכינוס ארצי של מגדלי אבוקדו, לקראת פתיחת עונת היצוא בעוד כעשרה ימים, כי בעונה שחלפה הגיעה ההכנסה מיצוא האבוקדו לחמישה ורבע מיליון דולר והכנסת המגדלים בפתח בית־האריזה הגיעה ל־23 מיליון ל"י.

התחזיות מראים, כי היצוא יגיע ל־73 אחוז מן הפרי שהוא ראוי למאכל, בהתחשב בכך שכ־1200 טונות פרי הושמדו בקרה. 73 אחוז יצוא הביאו 80 אחוז בפדיון. עוד 16 אחוז מהשוק המקומי ו־4 אחוזים פיצויים על נזקי הקרה. גורס אמר, כי ענף האבוקדו הפך אחד מענפי ההכנסה החשובים בחלק מן המשקים לכך תוך שנתיים־שלוש עשוי היבול להגיע ל־20,000 טונות.

מנהל אגף היצוא במועצה ר. לוקר, אמר, כי עליית היבול הענף מעודדת, על אף פגעי־הקרה בשנה שעברה, והיא באה כתוצאה מכניסתם לניבה של מטעים חדשים ויבולים גבוהים יותר במטעים שלא נפגעו אשתקד בקרה. הדובר סקר את עונת היצוא שחלפה וציין, כי בשום מקרה לא נשלח פרי נגוע בקרה לחו"ל, מה שהגביר את אמונת הקונים בתוצרת והעלה את המחירים. המכירה השבועית של הפרי עלתה ב־100—80 אחוז, לעומת עונת 1971/72. בגלל פגעי הקרה קוצרה העונה ב־6 שבועות, אך בשנה קצרה זו שווק יותר פרי כאשר בעונה הארוכה הקודמת.

"מכתשים" ו"אגן" התגברו על מחסום השוק האמריקאי

מכרו תכשירים במיליון דולר

המפעלים "מכתשים" ו"אגן" הצליחו השנה לשבור בפעם הראשונה את מחסום השוק האמריקאי הקשה ומכרו במחצית הראשונה של 1973 תכשירים להגנת הצומח במיליון דולר. שני המפעלים מצפים להצליח בשנה הבאה ולהגיע ליצוא של כ־3 מיליון דולר לצפון־אמריקה.

השוק האמריקאי, בו הביקוש עולה על ההיצע, מתנה את רכישותיו בעיקר בטיב המוצר ובכושר האספקה לעונה שלמה. החדירה לשוק האמריקאי התאפשרה גם בזכות השימושים הבלתי־רגילים בבינלאומיים במוצרים סטנדרטיים שמפעלי "מכתשים", שימושים שהחברות האמריקאיות הגדולות לא מצאו לנכון לטפל בהם.

"מכתשים" ו"אגן" פועלות בהצלחה זה מספר שנים גם בדרום־אמריקה. יצוא תכשירי ההדברה לארצות השונות ביבשת הסתכם במחצית הראשונה של 1973 ב־5 מיליון דולר. על אף הקשיים האובייקטיבים הקיימים בקצב המימון, עקב המרחקים הגדולים, מעוניינים גדולי הקניינים בדרום אמריקה בתוצרי המפעלים הישראליים ומוכנים להשלים עם מועדי אספקה ארוכים, שכן הבחירה היא על טיב השירות.

בשוק הפירות והירקות

ענבניות מירבנר 1.80—0.40; מלפפונים רגילים 1.30—0.40; גזר 1.70—0.30; סלק 0.90; כרוב 1.00—1.40; קישואים "הורים" 0.85—2.10; קישואים כהים 1.20; שעועית בולגריה 2.50—1.70; שעועית ירוקה 1.50—1.00; שעועית צהובה 1.20—2.10; בצל 0.50—0.90; צנונית 0.70—0.30; חצילים 0.90—0.50; תרד 1.40—2.00; פלפל בהיר 0.70—1.60; פלפל כהה 0.90—1.30; גמבה 1.00—1.70; בצל ירוק 1.60—2.30; בצל יבש 0.20—0.55; שום יבש מקומי 2.00—5.00; שום יבש אימפורט 9.00—1.50; תפו"א אביביים 0.66; בטטות 0.60; תירס 0.80—1.00; דלעת 0.30—0.55; במיה 1.00—2.50; כלתים 1.00—1.50; אבטיחים 0.40—0.85;

תפוחים

גרגד אלכסנדר 0.60—1.45; דלישס זהוב 1.00—2.30; דלישס סטרקינג 1.00—2.80; דלישס רגיל 0.80—1.40; יונתן 1.40—2.30; אורליאנס 1.00—1.90; בננה 1.50—1.80; אין כמוהו 1.50—2.50;

אגסים

ספדונה 0.60—2.50; שגיב 1.20—2.10; שולטנינה טומפסון 1.00—2.20; אלפונס 0.80—1.00; מוסקט המבורגי 1.00—2.10; דבוקי 0.60—1.20;

פירות שונים

בננות 1.00—3.00; אבוקדו 1.00—3.50; אפרסקים 0.80—3.00.

לכבוד
אהרן ברזילי
ומרדכי ולינגבקי

ניתנת לכם בזה הודעה בהתאם לתקנה 63 (ב') לתקנות המקרקעין (ניהול ורישום) תשי"ל — 1969, כי הופקד אצלי הוא המשכנתא הראשונה להוחכם לפי שטר 2024 מיום 3.2.1960 של הבעלות של חיה מצליח אברהם לוי וראובנה לוי על החלקה 300/67, 199, 198, 197 בגוש 6207.

הנכם מתבקשים לסור לשכתי על מנת לקבל את סכום החוב כאמור ולחתום על שטר הפטר משכנתא שבתיק 3026/73 וזאת תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

רשם המקרקעין דרום

מניות ושערים

סו"ב מחלק דיוידנדים

ההודעה שעוררה אתמול ענין בבורסה היתה הודעת "סולל־בונה" על חלוקת דיוידנדים. ההודעה לוותה בנתונים מתוך מאזן סו"ב.

מועצת המנהלים של סו"ב הכריזה על הדיוידנדים הבאים: 10% דיוידנד ל־10% מניות רגילות מבוכרות משתתפות א' ל־1972; דיוידנד בשיעור של 6 אחוזים למניות רגילות מבוכרות ב', ג' וד' עבור השנים 1969 ו־1970.

הירידות בשוק המניות נמשכו גם אתמול. ההיצעים היו קטנים ופעילות המשקיעים היתה מצומצמת. פרט למניות התמכמת, היה מצבן של יתר המניות רע והרבשמן ירידות חדות. המדד הכללי של שערי המניות ירד ב־0.74 אחוז. המחזור היה 1.52 מיליון ל"י, מתוך זה בשלב של שערים משתנים 876 אלף ל"י.

המסחר ב"זכויות" אריה עבר בסימן היצע מוגבר של 80 אלף "זכויות". כמחיר הבסיס חלה ירידה של 13 אג' לקראת הסגירה. הזכויות בהתייחסות להנפקה של מניות בצורה חדשות ביחס של 2:5 ובמחיר של 200 אחוז.

במניות "נפטא" ו"לפידות" היו היחידות שעוררו דמיון בקרב הספקולנטים. ביקוש של 37 אלף בפתיחה העלה את מחיר המניות של "נפטא" ב־2 נק'. במחיר זה סופק היצע של 88 אלף ל"י ע.נ. גם בשלב של שערים משתנים. ירידות היו במניות "לפידות" ביחוד בשלב המשתנים, שער המניות ירד ב־2.5 נק'. לעומת מחיר הפתיחה.

בשוק אגרות־החוב, נרשמו עליות בשערי הצמודים למדד, אך לא נראה שהמחזור התרחב והפעילות גברה בענפים אלה. המחזור היה 4.46 מיליון ל"י.

"כלל" תבקש ביטול הצו

"כלל" הודיעה לבורסה בדבר צו הביניים שהוצא ע"י בית המשפט הגבוה לצדק. החברה תבקש ביטול צו הביניים ותגן על התצאי, על מנת לאפשר המסחר במניות שתונפקנה לבעלי המניות של "החברה המרכזית".

בנקים מסחריים וחברות לאחזקות בנקאיות

שם הנייר	השער בי'	שינוי
אי.ח.ה. י'	259	—2.5
אי.ח.ה. מ	263	—1.5
אי די בי בכ'	254.5	—
אי די בי	210	—
אי די בי ב'	252.5	—0.5
אגוד	313.5	—0.5
א"י בריטניה בכ'	349	—1.0
א"י בריטניה י'	324	—
א"י בריטניה מ	330	—
דיסקונט	1099	—
דיסקונט א	560	—
המזרחי י'	161	—
המזרחי ב	161	—
הפועלים בב'	347	—
הפועלים י'	333	—
הפועלים ב	334	—
בל"ל	300	—0.5
בל"ל — 60% דיב'	296.5	—1.0
בנקים למשכנתאות		
אפותיקאי י'	232	—
אפותיקאי ב	234.5	—1.5
כרמל ב	133	—11.5
משכנת' בבנין	240	—
פת' משכנת' י'	271	—1.0
פת' משכנת' ב	274	—1.0
משכן בב'	156.5	—0.5
משכן ב'	184	—1.5
טפחות בב'	225	—4.0
טפחות	220.5	—0.5
מוסדות מימון ענפיים		
שלכון	115	—
אוצר לתעשיה	213	—2.0
הקלאית	84.5	—
פת' תעשיה מב'	71	—3.0
ביטוח		
אריה	228	—12.0
הסנה	238	—1.0
סהר	215	—8.0
צור	169	—0.5
מסחר ושירותים		
בית הרכב	66	—1.0
דלק י'	174	—1.0
דלק ב	186	—2.0
קרור 1	232	—
קרור 10	200	—5.0
חשמל	59.5	—0.5
ספנות	204.5	—2.5
מקרקעין, בנין, פיתוח, ותדרים		
אזורים	204.5	—
אפריקה 1	331	—
אפריקה 10	286	—1.0
הכשר הישוב י'	207.5	—
הכשר הישוב ב	208	—0.5
סו"ב י'	135.5	+0.5
סו"ב ב	146	—1.0
סו"ב נ'	127	—
נכסים	244	—1.0
ידים	166.5	—2.0
בהדרין	209	—
מעוני הדר	98.5	—
בבקיעים	130	—
נאות אביב	74.5	—0.5
פרי אור	203	—3.0
רסקו בב'	93.5	+0.5
רסקו	71.5	—0.5
קרור 1 הדרכות	205	—
קרור 10 הדרכות	200	—
תעשיה		
אליאנס	517	—
אלקו 1	119	—2.5
אלקו 2.5	111	—1.0
אלקטרה 1	243	—
אלקטרה 5	233	—
ארגמן בכ'	347	—
ארגמן מ	342	—4.0
ארגמן — 30% דיב'	338	—2.0
אתא ב'	115	—2.5
אתא ג'	113	—2.5
אתא מבנה	111.5	—
דובק	325	—
כבליב	202.5	—1.0
מבע י'	1011	—
מבע ב	1091	+1.0
ביבקלים	54	—2.0
ל' אפשטיין	68.5	+0.5
מולר	247	—
פניציה י'	115.5	—
פניציה ב	114.5	—
פניציה 10	117.5	—
ניר הודית	335.5	+0.5
עסיס	220	—
כתישתן	321	—39.0
ערד	102	—
שמן	47.5	—
תעל	297.5	—1.5
חברות השקעה ואחזקות		
אלגר י'	89.5	—2.0
אלגר ב	90.5	—
אלרן י'	180	—4.0
אלרן ב	185	—5.0
אמיסר	53.5	—
מרכזית	254	—
פועלים השק'	238	—
פז	115.5	+0.5
וולפסון 1	166	—
וולפסון י'	106	—0.5
וולפסון ב	109.5	—2.5
ירדן	85	—3.0
אמפא	125	—4.5
דיסק' השק' י'	256	—
דיסק' השק' ב	258.5	—
מזרחי השק'	115	—0.5
בל"ל השק'	215.5	—1.0
פרין	120	—0.5
הכהנת	101	—3.0
יצוא השק'	67.5	—0.5
כור	158.5	—
כלל השק'	199	—1.0
כלל תעשיה	199	—
עת השק'	185.5	—
סבה	49	—10.0
מניות הנסחרות במטבע חוץ		
אמיקו רג' א' י'	86.5	—
אמיקו רג' א' ב	87	—
אמיקו בכ' י'	133	—
אמיקו בכ' ב	95.5	—
אדנים	112	—
נפטא	64	+2.0
לפידות י'	133.5	—2.5
לפידות ב	150.5	+0.5
אג"ח להשקעה חברות במטבע		
תשריהון בל"ל	144.5	—1.5
תשריהון בל"ל — 3	113	—3.0
פת' משכנת' אג"ח	123	—
הכשר הישוב אג"ח	94.5	—
אתא אג"ח	86.5	—
דיסק' השק' אג"ח	118	—
מזרחי השק' אג"ח	100	—
כלל־תעשיות	100.5	—0.5
הפועלים ש.ה.	102.5	—0.5
ספנות אג"ח	105.5	—

מילוות בטחון 1968

א	100.5	—
ב	100	—
ג	98.2	+0.2
ד	97.7	—1.0
ה	190.7	—
ו	187.8	+0.1
ז	185.6	—
ח	182.5	—
ט	178.5	—
י	178.9	+0.9
כ"א	196.4	+0.4
כ"ב	183.7	—
כ"ג	181.9	+0.4
כ"ד	176.5	+0.5

מילוות בטחון 1969

א	181	—
ב	176.2	—
ג	175.7	+0.4
ד	176.3	—0.7
ה	174	+0.3
ו	173.5	—0.2
ז	172.9	—
ח	176	—
ט	174.5	—
כ"א	173.5	+0.3
כ"ב	171.4	+0.1
כ"ג	171.3	+1.3
ב"א	168	+1.0
מ"ב	174.1	+1.3
כ"ג	174.7	+0.8
כ"ד	169	+0.5
ב"ה	167.3	—1.2
[illegible]	166	—0.5
בפצל הפ"ם (ד)	175	—

מילווה קוממיות

1961	198.3	—0.3
1961	189.1	—
1961	182	—
1961	169.5	—
1962	185.3	—
1962	178.1	+0.1
1962	168.1	+0.1
1962	157.1	—
1963	277.5	—0.5
1963	259	+1.5
1964	251	+1.0
1964	229.3	+1.0
1965	הפסקת בסחר	
1966	הפסקת בסחר	
1966	180.6	+0.5
1966	180.9	+0.4
1967	172.3	+0.1
1967	168	+0.5

שערי מטבע חוץ בין־בנקאיים באירופה
יום ד', 5.9

מכירה מיידית

ל"י לירה שטרלינג	דולר ארה"ב	2.4355/65
ל"י דולר ארה"ב	מרקים גרמניים	2.4320/50
ל"י דולר ארה"ב	פרנקים שוויצריים	3.0060/90
ל"י דולר ארה"ב	פרנקים צרפתיים	4.28 1/2—29 1/2
ל"י דולר ארה"ב	לירות איטלקיות	563/565
ל"י דולר ארה"ב	פרנקים בלגיים	37.30/37.40
ל"י דולר ארה"ב	ינים יפניים	243.20/50

זהב: אונקיה זהב 104—105 דולר

מכירה מאוחרת

	פ"ש	מ"ג	לי"ש
חודש	2.2865/2.9910	2.4250/2.4300	2.4255/2.4270
3 חודשים	2.9595/2.9640	2.4045/2.4145	2.4100/2.4115
6 חודשים	2.9295/2.9355	2.3665/2.3935	2.3877/2.3892
12 חודשים	2.8830/2.8910	2.3615/2.3695	2.3470/2.3495

חל הצבע טעם

הליכוד
גח"ל
הרשימה הממלכתית
המרכז החפשי
בהסתדרות

המועצה המקומית נשר

טלפון 224121

המועצה המקומית נשר מזמינה בזה הצעות מקבלנים להתקנת קווי ביוב בתחום עליית החיבור שבגבעת עמוס למערכת הביוב.

תכניות ומפרטים טכניים לקבל במזכירות המועצה תמורת תשלום של 200 ל"י שלא יוחזרו.

הצעות במעטפה סגורה יוכנסו לתיבה המכרזים, במזכירות המועצה, לא יאוחר מיום שני 17.9.73, בשעה 12 בצהריים.

בעלי הצעות יצרפו הצעתם או ערבות בנקאית בשיעור של 10% מערך ההצעה.

אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כלשהי.

יצחק קלרמן
ראש המועצה

נשר, 4.9.73

בבית המשפט המחוזי בירושלים
תיק עזבונות 428/73

בענין: עזבון המנוחה יעקב יוסף אידער ז"ל שנפטר בארה"ב ביום 27.6.57

המבקשת: אן סבסקי בארה"ב ע"י ב"כ עוה"ד יעקב דובר ו/או זהבה הירש כהן מרח' שמאי 8 ירושלים.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה לבתן צו ירושה של המנוח הנ"ל.

כל המתנגד לבקשה הנ"ל יגיש תוך חמישה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו את התנגדותו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כאמור.

י. לייב — שופט
רשם בית המשפט המחוזי בי־ם

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו
תיק עזבונות 3667/73

בענין עזבון המנוח אברהם פורבן ז"ל שנפטר ביום כ"ו בטבת תשכ"ז (9.1.1967).

המבקשת רחל הרשקוביץ מרח' ויצמן 45 בת־ים.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה לבתן צו הכרזת על ירושת המנוח הנ"ל והנני מזמין בזה כל אדם הטוען כי יש לו טובה הנאה והרוצה להתנגד להכרזה להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד דלק, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

הודעה בדבר בקשה לפירוק חברה
בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

תיק אזרחי 1271/73

בענין: פקודת החברות
ובענין פרוק החברה נציגי מרילים "כעוף" בע"מ (ח"פ/10070) מרח' השפלה מס' 3 תל־אביב.

המבקשת: מדינת ישראל.

נמסרת בזה הודעה, כי ביום 20 באוגוסט 1973 הוגשה בקשה לבית המשפט המחוזי בתל־אביב לפרק את החברה הנזכרת לעיל וכי בקשת פירוק זו תישמע בפני בית המשפט היושב בדין ביום 8 באוקטובר 1973 בשעה 8.30.

כל נושה או משתתף של החברה האמורה הרוצה לתמוך במתן צו בענין הבקשה או להתנגד לכך, רשאי להופיע בשעת הבירור, אם בעצמו או באמצעות עורך הדין שלו. העתק מן הבקשה יינתן לכל נושה או משתתף של החברה שידרוש זאת בין התחום מטה תמורת התשלום הקבוע בעדה.

י. מנקס
בא־כוח היועץ המשפטי לממשלה
לשכת פרקליט מחוז ת"א (אזרחי)

הערה:

כל הרוצה להופיע בשעת בירור הבקשה האמורה חייב למסור, או לשלוח על ידי הדואר, לחותם לעיל הודעה על רצונו זה. ההודעה, בציון השם והמען של האיש או הפירמה ובחתימתם או בחתימת בא כוחם, צריכה להימסר או להישלח באופן שתגיע אל החתום לעיל לא יאוחר משעה 13.00 של יום 7 באוקטובר 1973.

משרד החינוך והתרבות

למנהלי בתי־הספר

המרכז לטלוויזיה לימודית מודיע למנהלי בתי־הספר כי את התכנית של שידורי הטלוויזיה הלימודית לשליש א' ניתן להשיג ברחוב טשרניחובסקי 17, תל־אביב.

הלוח החודש דבר

דירות למכירה

● סולל בונה נתניה בונה למכירה דירות מהודרות עם כל הכלולים במקומות היפים בנתניה וחוף הים. פרטים במשרד רח' הרצל 51, טלפונים — 053-23958, 053-28934.

● בנתניה "דירון" — דירות מציעים למכירה דירות לוקסוס 5—4—3½—3 חדרים ב־18 אחוז בניה בעיר בשלבי בניה שונים עם בעלות והסקה מרכזית "דירון — דירות" הרצל 30 נתניה 053-25195.

מכוניות

● הצטרף למאות קונים מרוצים. קנה גם אתה כל תוצרת אוטוקרס החדשים או משופצים אצל מ.ל.ט. רחוב בר־שמן 10 ת"א (ימינה מגשר נחלת־יצחק) טלפון 251980.

● סוסיתות חדשות או משופצות ע"י אוטוקרס במבחר עצום. פנה ל־מ.ל.ט. רחוב בר־שמן 10 ת"א (ימינה מגשר נחלת יצחק) טלפון 251980.

● סוסיתא משופצת!!! עם אחריות אוטוקרס במחיר רק ב"רכב ישראלי" 820192.

● למהירי החלטה!!
סוסיתא בסחרית מנוע פורד + רדיו + צמיגים רדיאליים 1968 מצב מעולה, 8.450 ל"י לפנות 053-22042.

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו
תיק עזבונות 3597/73

בענין עזבון המנוח ששון אסלן ת.ז. 4134886 אשר נפטר ביום 14.9.62 מרח' ויצמן 33 בת־ים.

המבקש ששון רחמים ת.ז. 4134927 מרח' ויצמן 33 בת־ים, ע"י ב"כ עו"ד א. היל מרח' רוטשילד 32 בת־ים.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה לבית המשפט המחוזי בקשה למתן צו הכרזת ירושה של המנוח ששון אסלן ז"ל. הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד לבקשה זו יגיש התנגדות להכרזה זו תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו שאם לא כן יתן ביהמ"ש צו כטוב בעיניו.

דוד דלק, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו
תיק עזבונות 1372/73

בענין עזבון המנוח צבי גורן ז"ל ת.ז. 0851449, אשר נפטר בבית חולים צריפין ביום 26.12.1972 (ו' טבת תשל"ג).

המבקש יעקב גורן מרח' הנודד העברי 14 חולון, ע"י ב"כ עוה"ד א. מאירי מרח' יהודה הלוי 55 תל־אביב.

הזמנה

להווי ידוע, כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו הכרזת ירושה המנוח הנ"ל, הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח הנ"ל ורוצה להתנגד להכרזה להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת. שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד דלק, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

תל־אביב

אגודת סופרי יידיש "בית לייוויק"
ת"א, רח' דב הוז 30 טל. 231830

● במוצ"ש ב־8.9.73 בשעה 8.30 בערב יתקיים קונצרט עם יצחק וולדמן (כנר) [illegible] הסופרן מרים וורדי־טל. המסנתר: אלכסנדר טאוסקי. כרטיסים להשיג יום־יום משעה 9—1 לפנה"צ טל. 231830 ובערב הקונצרט בקופה משעה 6.30 בערב.

אגודת סופרי יידיש "בית לייוויק"
ת"א, רח' דב הוז 30, טל. 231830

● הערב בשעה 8.30 הופעת הידועה מנוחה רם (רבקה וולדמן), עם הופעת ספרה "ארם הזר והערבי" ותרגומו לעברית "ספור הספורים". משתתפים הגי אוירבאך, יצחק יונסוביץ, מרדכי חלמיש. כרטיסים להשיג כל יום משעה 9—1 לפנה"צ, טל. 231830, והיום בקופה משעה 6.30 בערב. לחברי החוג של "ידידי בית לייוויק" ניתנת הנחה של 50 אחוז.

צים ZIM

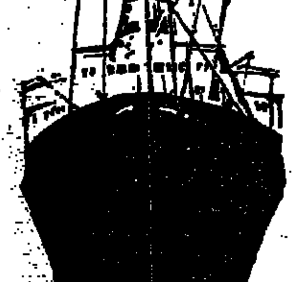

אניות משא צפויות להגיע

לנמל חיפה

דרור	6.9
PINGVIN	7.9
אשל	8.9
NARKIS	8.9
ALEXANDROS	8.9
SALLY. ISLE	8.9
דורון	9.9
חנה	9.9
אתרוג	12.9

לנמל אשדוד

דרור	9.9
PINGVIN	9.9
NARKIS	9.9
אתרוג	9.9
אשל	9.9
SALLY. ISLE	10.9
ALEXANDROS	10.9

לנמל אילת

ALPHA	6.9

ניתן לשינויים ללא הודעה מוקדמת
צים חברת השיט הישראלית בע"מ
הסוכנים הכלליים:
[illegible]

קרן בטוח ופנסיה לפועלים חקלאיים ובלתי מקצועיים בישראל אגודה שתופית בע"מ

הזמנה לאסיפה יוצאת מן הכלל

חברי האגודה מוזמנים בזה לאסיפה כללית יוצאת מן הכלל ביום שישי, 21.9.73, בשעה 9.00 לפנה"צ, בבית הפועל החקלאי בבית־דגון.

בסדר היום:
1. בחירת יו"ר ומזכיר האסיפה.
2. אישור שינויים בתקנון האגודה.

מאחר שלהצעת תיקון התקנות ניתן אישור מוקדם מרשם האגודות השתופיות ביום 24.6.73 ההחלטות באסיפה יכולות להתקבל בכל מספר של משתתפים.

בברכה,
ההנהלה המרכזית

דלק DELEK

"דלק" חברת הדלק הישראלית בע"מ

הודעה

למחזיקי מניות סוג ג' בנות —.1 ל"י למוכ"ז

בהתאם לתשקיף מיום 31 באוגוסט 1973 בדבר הנפקה של 5.484.177 מניות סוג ג' בנות —.1 ל"י המוצעות לבעלי המניות של החברה ושמתוכן מוצעות 5.039.137 מניות רשומות על שם לבעלי מניות רשומות על שם ו־445.040 מניות למוכ"ז למחזיקי מניות סוג ג' בנות —.1 ל"י למוכ"ז במחיר של 1.25 ל"י למניה, מודיעה בזה החברה למחזיקי מניות למוכ"ז דלעיל כי הם זכאים לרכוש מניה סוג ג' אחת בת —.1 ל"י למוכ"ז חדשה בגין כל 4 מניות סוג ג' למוכ"ז המוחזקות על ידם.

בקשות לניצול הזכויות כדלעיל תתקבלנה עד לגמר העבודה ביום 30 בספטמבר 1973 ועד בכלל.

בקשות לרכישת מניות למוכ"ז כדלעיל יש להגיש לחברה באמצעות בנק לאומי לישראל בע"מ, הסניף המרכזי, רח' הרצל 19, תל־אביב, במישרין או באמצעות בנקים וסוכני בורסה לניירות ערך בבורסה לניירות ערך בתל־אביב, בצרוף תלוש מס' 44 הצמוד לתעודות המניה.

את טופס הבקשה לרכישת המניות ותשקיפים מתאימים ניתן להשיג בבנקים ואצל סוכני ניירות ערך החברים בבורסה לניירות ערך בתל־אביב.

המסחר בזכויות יתקיים בבורסה לניירות ערך בתל־אביב בימים 24 ו־25 בספטמבר 1973.

אין לראות בהודעה זו הזמנה לרכוש את ניירות הערך המוצעים.

6 בספטמבר 1973

י. קמפר, עו"ד
מזכיר

יחד עם כל משפחת האדמה
מתאבלים על מותו של
אברהם הרצפלד ז"ל
אבי ההתישבות העובדת

חברי מושב בית־שערים

אבלים
על מותו של אבי ההתישבות
וידידנו הנאמן
אברהם הרצפלד ז"ל

בית יגור

שנה חלפה מאז הלך מאתנו יקירנו
מנחם פוגלסון ז"ל

האזכרה לזכרו
תתקיים ליד קברו בבית העלמין בחיפה (כפר סמיר), ביום א' י"ב אלול תשל"ג (9.9.73) בשעה 16.30.

המשפחה

במלאת שנתיים לפטירתו של יקירנו
ח"כ **מרדכי עופר ז"ל**
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום ראשון, י"ב אלול תשל"ג (9.9.73), בשעה 16.00, בבית העלמין בקרית־שאול.

המשפחה

במלאת שנה לפטירת אמנו וסבתנו היקרה
חנה פלטאו
(אשת שמעון פלטאו ז"ל)
תערך אזכרה ביום א' י"ב באלול תשל"ג 9.9.73 בשעה 4.00 אחה"צ בבית העלמין בחולון.
נפגשים על יד השער החדש.
המשפחה

במלאת שנה לפטירת בעלי, אבינו וסבנו היקר
יוסף הראל (הרשקוביץ) ז"ל
נעלה לקברו בבית העלמין בנחלת־יצחק ונתייחד עם זכרו ביום ראשון י"ב באלול תשל"ג (9.9.73) בשעה 4 אחה"צ. אוטובוס מיוחד ייצא מבית המכוה, רח' ורמיזה ה, ה"א, בשעה 15.30.

המשפחה

תנחומים לחברינו
שושנה ובצלאל
ובני משפחותיהם
על מות
אמם
שרה כהן ז"ל
בית אפיקים

אבלים על מותו של חברנו היקר
דב גרוסמן ז"ל
מעובדי המועצה לשעבר

משתתפים בצער המשפחה

מועצת פועלי תל־אביב־יפו
והעובדים

מפלגת העבודה בגבעתיים
אבלה על מותו של חבר מועצת הסניף
שדמי חיים ז"ל
ומשתתפת בצער המשפחה.
חברי הסניף מוזמנים להשתתף בהלויה.

למלכה ולמשה זמיר
אתכם באבלכם
על מות
האב
בית כפר יחזקאל

אבלים עם החברה
בלה שורץ - מיטלמן
חברת מרכז קופת חולים
במות בעלה
שלמה ז"ל
הנהלת קופת חולים
ומחי האחיות במחוז חיפה.

לבלה היקרה
אבלים אנו אתך על
סיומה ז"ל
שאיננו
ההנהלה והעובדים
בית־חולים לוינשטיין

לחברתנו היקרה
בלה שורץ - מיטלמן
השתתפותנו הכנה בצערך הגדול במות בעלך
סיומה ז"ל
בפעילותך הציבורית תמצאי תנחומים.
הנהלת קופת חולים
מחוז ראשון לציון

משתתפים בצער המשפחה
על מותו של
הוגו חיים זלוסצר
האגף לחינוך התישבותי
וחבר העובדים
בביה"ס יד־נתן

אנו מודיעים בצער על פטירתה של החברה
רוטמן מאשה
עובדת הבנק בגימלאות
ומשתתפים בצער המשפחה

בנק הפועלים
סניף חיפה ראשי
ההנהלה והעובדים

הננו משתתפים באבלה של
משפחת זלוסצר
במות האב
הוגו חיים זלוסצר ז"ל
חברי מושב בית־שערים

הננו מודיעים בצער רב על פטירתו בניכר של
מהרופאים הותיקים במחוזנו
ד"ר חיים בייגר ז"ל
הלויה היום, ט' אלול תשל"ג, 6.9.73, בשעה 2.30 אחר הצהרים מבית הלויות ברחוב דפנה תל־אביב.

הנהלת קופת חולים מחוז תל־אביב
ועד הרופאים המחוזי
עובדי מרפאת אהרונוב

הנהלת מרכז רפואי סורוקה בנגב
(בית החולים המרכזי)
צוות הרופאים והעובדים

משתתפים באבלה הכבד של החברה
בלה שורץ - מיטלמן
במות בעלה
שלמה ז"ל

לבלה שורץ־מיטלמן
אנו אתך באבלך הכבד במות עליך בעלך
שלמה מיטלמן ז"ל
בית חולים הרצפלד
ההנהלה והאחיות

עוה"ד אילנה רבינוביץ בבית־המשפט:

„הספקים בחו"ל הפסיקו לשלוח מלט, בעלי לקח את הכסף"

עוה"ד אילנה רבינוביץ, שי־היתה מבוקשת על־ידי בית־המשפט בגלל עסקי אספקת מלט, הובאה אתמול, מלווה על־ידי שוטרת מירושלים, אל בית־המשפט המחוזי בתל־אביב.

בדיון לפני השופט שלמה לוינברג ניסתה עורכת־הדין להסביר מדוע לא הופיעה עד כה לדיון למרות צווי בית־המשפט וטענה, כי כמה מן ההזמנות לדיון המשפטי לא הגיעו אליה כלל והזמנה אחת שקיבלה היתה ליום ה־2 בספטמבר, שהוא יום תחילת הלימודים בבתי־הספר. מכיוון שבאותו יום לא הגיעה העוזרת לביתה, לא נתפנתה לבוא לבית־המשפט.

לשמע הסבריה אלה, אמר לה השופט: „את אינך מצריכה ב־נראה עד כמה מצבך רציני. אני מציע לך להתייעץ עם עורך־דין".

עורכת־הדין אישרה, כי התחייבה לספק 500 טונות מלט לקבלנים התובעים, אך לטענתה הפסיקו הספקים בחו"ל בבפתע לשלוח מלט לישראל ובגלל סיבה זו לא יכלה למלא את התחייבותה.

כאשר נשאלה אם היא יכולה להחזיר לתובעים בינתיים את כספם, השיבה כי הכסף איננו. היא טענה, כי הניחה את כל הכספים בארץ, ובעלה, עמו היא נמצאת בהליכי גירושין, לקח את כל הכסף. היא לא יכלה להסביר מדוע לא הפקידה סכומי כסף כה גדולים בבנק.

נוכח תשובותיה, החליט השופט לדחות את המשך הדיון, כדי שהיא תוכל להתייעץ עם עורך־דין נוסף. עם זאת איפשר לה לחזור לביתה באורח חפשי והעיר בסיום הדיון, כי אינו מאמין שהיא תוכל לספק את המלט כפי שהתחייבה. (ע)

נתגלתה המכונית שבה נחטף הילד ג'קי אלבו

המשטרה הצליחה לאתר את המכונית, בה בוצעה חטיפת הילד ג'קי אלבו ביהוד, בתום עבודת־גילוי של כשלושה חדשים.

דובר המשטרה נצ"מ מיכאל בוכנר מסר, כי הגילוי הוא נדבך חשוב מאד במסכת הראיות ומהווה התקדמות רבה בחקירה.

מיד לאחר החטיפה קיבלו החוקרים את תיאור המכונית מילדים ומבוגרים שהיו עדי ראייה. הם סיפרו, כי המכונית היתה בהירה, הם לא ידעו את מספרי הלוחית. מומחים לרכב הגיעו למסקנה, כי היתה זו מכונית מדגם „פיג'ו".

אתמול בבוקר הגיע צוות חוקרים לחברה המשכירה בשם „טנסר" במגדל שלום בת"א והתברר, כי בתאריך החטיפה 28.6.73 השכירו מכונית מדגם פיג'ו 404 לבנה לאליהו דרורי, אחד החשודים. לפי הרשומים החזיר דרורי את המכונית לבחרת יום החטיפה.

כזכור, נעצר דרורי בעבור שבועיים, בנמל התעופה בלוד, כאשר עמד להמריא לפרנקפורט.

דובר המשטרה נצ"מ בוכנר הוסיף, כי גם חקירת פרשת היהלומים הקשורה בחטיפה נמצאת בהליכים מתקדמים. הוא הביע את תקוות המשטרה, כי ההעוד במכירת היהלומים הגנובים, ריימונד אוללאי שנעצר באנגליה, יוסגר בהקדם לישראל וכי חקירתו תסייע לאיתור היהלומים. הוא הגיע, כי כל הראיות מצביעות שהיהלומים הוברחו לחו"ל סמוך לגניבתם. (ע)

תושבי כפר ערבי הוכפלו ב־10 שנים מריבוי טבעי

מאת יואב דה, כתבנו „דבר"

האוכלוסיה בכפר הערבי בועיינה, שבבקעת בית־נטופה, הוכפלה תוך עשר שנים כריבוי טבעי. התושבים המקומיים נוהגים להתפאר בפני אורחיהם ולומר, כי שיעור הריבוי הטבעי בכפרם הוא הגבוה ביותר בעולם.

בועיינה הוא כפר ערבי קטן השוכן בבקעת בית־נטופה. לפי אחת הסברות שכן במקום בעבר הישוב היהודי רום בית־ענת. כיום מאוכלס הכפר על־ידי ערבים בני העדה המוסלמית.

בשנת 1961 חיו בבועיינה 745 נפשות ואילו בשנת 1971 מנתה האוכלוסיה 1410.

נדחה ערר חשודים בנסיון לרצח להשתחרר בערבות ברשת „עמל"

השופט המחוזי חיים דבורין בתל־אביב, דחה אתמול את בקשתם של שני חשודים בנסיון לרצח להשתחרר בערבות. השופט קבע, כי נוכח חומרת העבירה יישארו במעצר עד תום חקירת המשטרה.

איתן צפר, בן 22, ובן דודו שמעון צפר, בן 21 מראש־העין, נעצרו על־ידי המשטרה כחשודים בנסיון לרצוח את בני משפחת קבילו ב־26 באוגוסט בביתם בפתח־תקוה. התובעת, עוה"ד נחמה רז, טענה, כי בשעה שבע בערב פרצו אנשים לביתה של משפחת קבילו התנפלו על הצעירים שלמה ודוד קבילו וסבתם עליזה כהן ודקרו אותם דקירות קשות. שלמה קבילו במצב קשה — אמרה התובעת.

החשודים נעצרו בני משפחת צפר. הרקע למעשה הוא סכסוך על ידידותה של נערה.

שופט שלום הורה לעצור את הבנים ל־15 יום. הם הגישו ערר וטענו, כי אין כל הוכחות המקשרות אותם למעשה. השופט דבורין דחה את ערעורם. (ע)

שודד נידון לשנתיים מאסר

צעיר בן 18 מבקעה אל גרבייה, אשר שדד את כספו של צעיר אחר לפני חודשים אחדים, נידון אתמול למאסר שנתיים בפועל ומאסר שנה על תנאי וחוייב לשלם 1500 ל"י פיצויים לנשדד.

והבי אבו רוזג נאשם על־ידי התובעת עוה"ד שרה סירוסה, כי בחודש מאי השנה קשר עם חברו לשדוד את כספו של מחמד עאברי. ב־28 במאי נפגשו במפעל אלומיניום באיזור התעשיה של פתח־תקוה, לקחו מוט ברזל היכו את המתלונן בראשו ובגבו. כאשר זה נפל על הארץ שדדו ממנו 420 ל"י וברחו.

השלמה בניית 300 חדרי בטחון בקרית שמונה

מאת סופר „דבר" בגליל

חברת „עמידר" השלימה בימים אלה בנייתם של 300 חדרי־בטחון נוספים בקרית־שמונה, ובכך השלימה תכנית תלת־שנתית לבניית 800 חדרי בטחון — מסר אתמול דובר החברה ב. קוצמן. במקביל, לכך החל בבניית 200 חדרי־בטחון נוספים בשיתוף משרד השיכון.

קוצמן ציין, כי חדרי־הבטחון אלה משפרים לבעיה את תנאי־הדיור של משפחות מרובות ילדים, האויל והם משמשים חדרי מגורים לכל דבר.

נחנך כביש גישה לכפר ברטעה במשולש

בחלק הישראלי של הכפר ברטעה, השוכן על גבול שביתת הנשק לשעבר במשולש הצפוני, נחנך אתמול כביש גישה באורך של שלושה וחצי ק"מ מכביש חדרה — עפולה.

בטקס נכחו מנכ"ל משרד העבודה א. גוראל, מנהל יחידת המיעוטים במשרד העבודה י. חבושי, מהנדסי כצ"ץ שביצעו את עבודת הסלילה, מפקד משטרת מרחב השרון ב. גלעד, ומוזמנים רבים אחרים.

נאבן הכפר גאבל אחמד מדלג, הקאדי של האיזור, ציינו בדברי ברכתם את חשיבות חיבור כפר זה אל הישובים העירוניים, בהם מוצאים תושבי הכפר את פרנסתם. (ע)

800 צעירים יהודים מחו"ל יבואו לצעדה

800 צעירים יהודים מחו"ל, הנמצאים בארץ במסגרת מפעלי מחלקת הנוער החלוץ של ההסתדרות הציונית העולמית, ישתתפו בצעדת שלושת הימים — מסר מנכ"ל מחלקת הנוער ראובן אגמון. כל הצעירים יוכלו במאהל אחד ויצעדו עם דגליהם וסמליהם הביתיים.

תזמורת חמת־חלילים מאנגליה

בצעדה הבא עומדת להגיע לארץ תזמורת חמת־חלילים של צעירים מאנגליה, אשר יצעדו עם התלבושת המסורתית של מנגני חמת־החלילים.

אגמון מסר עוד, כי מחלקת הנוער החלוץ מארגנת בשביל הצעירים מחו"ל ערבי־הווי ביחודים ומפגשים עם קבוצות נוער ישראליות.

האוניברסיטה בבית לחם התחילה לרשום תלמידים

האוניברסיטה בבית־לחם החלה לרשום תלמידים לקראת הלימודים בשנה הנוכחית, אם כי טרם קיבלה מהממשל הצבאי אישור לפתיחתה.

המסדר של „דה־פרר" בבית־לחם הגיש לפני כמה חדשים בקשה לממשל לאשר פתיחת אוניברסיטה ליד הקולג' „דה־פרר" בבית־לחם. הכוונה היא, לקלוט תלמידים מן הגדה שאינם יכולים מסיבות שונות להמשיך את לימודיהם באוניברסיטאות במדינות־ערב. הבקשה נתקבלה בממשל הצבאי והיא נמצאת בעיון.

עדיין לא ברור אם השלטונות יאשרו הקמתה של אוניברסיטה נפרדת לבית־לחם, בשעה שנערכים דיונים על הקמתה של אוניברסיטה ערבית כללית בגדה המערבית. (ע)

הערב בכורת „כטוב בעיניכם" בתיאטרון הקאמרי

עונת 1973/4 בתיאטרון הקאמרי של תל־אביב תיפתח הערב בהצגת הבכורה של „כטוב בעיניכם" מאת ויליאם שקספיר בבימויו של הבמאי האנגלי פיטר ג'יימס, מנהלו האמנותי של תיאטרון „יאנגויק" האנגלי.

בהצגה משתתפים: עודד תאומי, תיקי דייץ, יצחק חזקיה, אברהם בן יוסף, גדעון שמר, נתן כוגן, יוסי גרבר, ראובן שפר, אבי הגבני, גיבה שאול, דינה לימון, עדי מרסיכזון, מרים זוהר, שלום קינן, ויוסי ספידר.

תפאורות ההצגה עוצבה בידי אריה נבון והמוסיקה נכתבה על־ידי אלכס כגן. נוסח עברי: אבי־עזר. המחזה הועלה בקאמרי בעבר ב־1955.

הגרלת מלוה עממי

(נושא פרסים, תשי"י — 1950, סדרה ב')

בהגרלה ה־65 של מילוות עממי נושא פרסים, תשי"י — 1950, סדרה ב', שהתקיימה ביום שלישי, ז' באלול תשל"ג (4 בספטמבר 1973), בבנק ישראל, חיפה עלו בגורל האיגרות הבאות: —

בסך — 30,000 ל"י זכתה האיגרת הנושאת את המספר 117862 מסדרת משנה 5

בסך — 25,000 ל"י זכתה האיגרת הנושאת את המספר 116879 מסדרת משנה 4

בסך — 10,000 ל"י זכתה האיגרת הנושאת את המספר 116879 מסדרת משנה 1

בסך — 4,000 ל"י זכתה האיגרת הנושאת את המספר 116879 מסדרת משנה 5

בסך — 2,500 ל"י זכתה האיגרת הנושאת את המספר 116879 מסדרת משנה 2 ו־3

בסך — 1,000 ל"י זכו המספרים 90544 ו־107911 מכל חמש סדרות המשנה.

האיגרות הנושאות את המספרים המפורסמים להלן, מכל חמש סדרות המשנה, זכו בסך — 100 ל"י כל אחת: —

83050 93576
111870 79540 113313 69922
74698 74171 75057 93127 119847
91686 66149 65107 75745 89539
78558 88559 87125 92256

האיגרות הנושאות את המספרים המפורסמים להלן, מכל חמש סדרות המשנה, זכו בסך 30 ל"י כל אחת:

78444 87320 60978 101619 60142
80374 61858 74432 75005 61472
91135 111508 117002 98293
83251 100348 116059 107700
101740 92467 66527 95823
70039 114665 111439 119687
82389 100628 115744 104166
92331 60489 95377 109630
64280 75987 84422 89977
65311 81942 117248 93395
98493 76592 96646 71285
117862.

להי בלה שורץ־מיטלמן ומשפחתה
תנחומינו הכנים במות יקירכם
שלמה (סיומה) ז"ל
בית החלמה „ארזה" מוצא

לחברי מרכז קופת־חולים
בלה שורץ מיטלמן
משתתפים באבלך הכבד על מות
בעלך
בית־חולים טלביה
ההנהלה והעובדים

אנו אבלים על מות בן עירנו היקר באדם
שמאי קפלן
ומשתתפים בצער המשפחה
ארגון יוצאי קרינקי

לחברנו **יצחק גולדשטיין**
אנו משתתפים באבלך על מות אמך
רחל ע"ה
ההנהלה [illegible] מחוז ירושלים
ועד העובדים

11.9.73
קולד קובע!
השתתף בבחירות
לועידת
ההסתדרות
ה־12

שלוש מרכזיות טלפון יוקמו בגליל תוך 4 שנים

מאת סופר „דבר" בגליל

משרד התקשורת ישקיע בארבע השנים הבאות כ־120 מיליון ל"י בהקמת שלוש מרכזות טלפון נוספות בגליל — אמר אתמול שר התקשורת, שמעון פרס בכינוס נציגי קיבוצי הגליל העליון שנערך בבית ההארחה באיילת השחר.

השר הדגיש, כי רשת הטלפונים בישראל מתרחבת ומשתכללת, אך הביקוש לטלפונים הולך וגובר ולכן אין הפיתוח מדביק את הביקוש.

השר הודיע, כי בשבוע הבא ישגר לגליל צוות מהנדסי תקשורת שיבדקו את מקורן של התקלות בתקשורת הטלפונית בגליל כפי שתוארו בכינוס. צוות אחר של נציגי המועצה האזורית ומשרד התקשורת יבצע [illegible] בקיבוצים בקשר לתלונות שהושמעו.

בתשובה לתלונות שהושמעו בכינוס הודיע השר, כי לא ייבאו אף יישוב ברמת־הגולן שלא יינתנו לו שירותי דואר גם, וכי יושקעו עד 3.5 מיליון ל"י לפיתוח שדה התעופה בראש־פינה.

את הכנס פתח מ. חמל יושב־ראש המועצה האיזורית בגליל עליון. נציגי הקיבוצים מתחו ביקורת קשה על משרד התקשורת והתלוננו במיוחד על ליקויים חמורים בשירותי הטלפון.

מרכזיה ל־3000 מנויים בצפת

סופר „דבר" בצפת י. עשני מוסיף: בפגישה עם ראש עיריית צפת, חברי המועצה, נציגי בית החולים הממשלתי ונציגי „אגד" הודיע השר פרס, כי בצפת מוקמת מרכזיה אשר תשרת שלושת אלפים טלפונים ובה יושקעו 10 מיליון ל"י. המרכזיה תופעל ב־1976 והיא נבנית בקירבת משרד הדואר החדש.

תכנית מיתאר למחוז המרכז הוצגה במועצה לתכנון

הממליצה על התפשטות האזור המטרופוליטני של ת"א לדרום

תכנית מיתאר למחוז המרכז הוצגה שלשום בישיבת המועצה הארצית לתכנון ולבנייה שהתקיימה במשרד הפנים בירושלים.

יו"ר המועצה הארצית ח. קדרנסקי הודיע, כי שר־הפנים יוסם בקרוב על בדבר הקמתה של ועדה משותפת לתכנון ולבנייה למחוזות ת"א והמרכז. לדבריו, ימסרו לועדה זו [illegible] לצורך דיון ואישור תכנית המתאר של שני המחוזות הסמוכים — ת"א והמרכז. הצעד ייעשה כדי להבטיח אינטגרציה תכנונית בחלק זה של הארץ, שהפרדה בין מחוזותיו אינה טבעית ויש זיקות גומלין תכנוניות עמוקות בין שניהם.

הארכיטקט הרץ, שעמד בראש הצוות אשר תכנן את תוכנית המתאר למחוז המרכז, ציין, כי תכנית זו מבוססת על תחזית גידול האוכלוסיה לשנת 1992 ותכנית מיתאר ארצית הקיימת. לפי התכנית ישמר חלקו היחסי של מחוז המרכז באוכלוסית מדינת־ישראל (17 אחוזים) כאשר בשנת 1992 יאכלסו את המחוז כ־870,000 תושבים. הגידול באוכלוסיה יהיה מרוכז בעיקר בשטח ערי המחוז (בתוספת העיר מכבית שתוקם בעתיד). הגידול יהיה בתוך ייוד בישובים העירוניים ומותן מאד בישובים החקלאיים.

התכנית מדגישה את ציפוף השטחים הבנויים בערים, אך התפרסות בנייה סטליטית לכיוונים לא רצויים ושמירה על קרקע חקלאית. המתכננים ממליצים לנתב את התפשטות האיזור המטרופוליטני של ת"א דרומה.

שמירת איכות הסביבה

בעיות שמירת איכות הסביבה תופסות מקום נכבד בתוכנית. בסך הכל אותרו בתחומי המרכז 250.000 דונם לשטחי נופש, גנים לאומיים, שמורות טבע ושמורות נוף. כן יעשה הכל על מנת למנוע מהאוכלוסיה מטרדים של זיהום אויר מים וקרקע.

הממונה על מחוז המרכז, אברהם חזון, ציין כי הבעיה החמורה ביותר היא בעית הלחץ הגדול של האוכלוסיה להתיישב במחוז זה בניגוד למדיניות פיזור האוכלוסיה שאומצה על־ידי הממשלה.

עובדי המינהל בטכניון דחו את סכסוך העבודה

מאת סופר „דבר" בחיפה

סכסוך העבודה שעובדי המינהל בטכניון החליטו להכריז עליו השבוע, נגנז אתמול בהתערבותה של הסתדרות הפקידים במועצת פועלי חיפה.

עובדי המינהל בטכניון תבעו מהנהלת המוסד לקיים את הסכם העבודה, לפיו נקבע יום עבודה מקוצר בשעה וחצי בימי ו' בשבוע. הם הסכימו לדחות את ההסדר לשבועיים. בתום השבועיים ייקבע ההסדר בהתאם לנהוג הקיים באוניברסיטה העברית בירושלים.

ממפ"ה נמסר, כי המועד לדחיית ההסדר הוא סופי והנהלת הטכניון נדרשה להפעילו החל מ־21 בחודש זה.

מת שלמה (סיומה) מיטלמן

שלמה מיטלמן מת ביום שלישי בביה"ח „בילינסון" מהתקף לב.

המנוח נולד בבריסק לפני 57 שנה, גמר שם בית־ספר תיכון ובמלחמת העולם השניה שירת בצבא הפולני, נפל בשבי הגרמנים, אך כעבור זמן־מה הצליח לברוח ובשנת ה־40 הגיע לארץ־ישראל. בימי מלחמת העצמאות שירת בחיל התותחנים ומאז קום המדינה עבד בבנק.

בארץ נישא לבלה שורץ, חברת מרכז קופת־חולים ואחראית על תיק האחיות במוסד. השאיר בן, בת ונכדה ושני נכדים. אתמול הובא לקבורה בבית העלמין בחולון.

משרד השיכון — רשם הקבלנים

הודעה לציבור

פנקס הקבלנים

לפי חוק רישום הקבלנים לעבודות הנדסה בנאיות — תשכ"ט—1969, מעודכן לתאריך ינואר 1973, יצא לאור וניתן להשיגו במחלקה להפצת פירסומי הממשלה, הקריה רח' ב' כנ' 29, תל־אביב במחיר 10.— ל"י הפנקס.

המחלקה פתוחה לקהל בימים א—ה בשבוע
בשעות 08.00—15.00
ו' בשעות 08.00—12.30

השתתף
בבחירות
לועידת
ההסתדרות
ה־12
קולד
קובע!
11.9.73

40 שנה לנמל חיפה

נמלי ישראל בעידן ההתמחות והתיעוש

מסוף מכולות נמל חיפה

נמלי ישראל נמצאים כיום בשלב של התעצמות מוגברת שבמגמה היא — מקסימום של התמחות, מיכון ותיעוש העבודות השונות שבבסיס המשותף הוא שירותי הפריקה והטעינה של סחורות היבוא והיצוא, שבכלכלתה, שגשוגה ורווחתה של מדינת ישראל שליבים בהם.

„אנחנו עושים הכל כדי לצבור, גם בנמלי ישראל, בקצב הפיתוח המהדיר הפקיד היום את נמלי העולם, ולשלב ידע וטכנולוגיה נמליות חדישות ביותר בהיפעול הנמלים בישראל" — אומר לנו המהנדס שמואל אחיטוב, ראש אגף ציוד ושיטות ניטול ברשות הנמלים, האיש שתפקידו מטיל עליו את האחריות לפיתוח שיטות התיעוש החדישות בנמלים. „הגענו למצב שבלי שינויים מהותיים בשיטות ובציוד, לא נוכל לקדם כנדרש את המערך התיפעולי של שירותי הנמלים בארץ. אנו זקוקים כיום לשיפורים טכנולוגיים קיצוניים ולהתמחות מירבית בכל הקשור להפעלתו, החזקתו וניצולו היעיל של הציוד המתוחכם הזה".

פירושו של דבר הוא, שנמלי ישראל ניצבים כעת בפני תפנית שמשמעותה הוא הפעלת מערכי שינוע המותאמים לתפקידם הספציפי. מערכת שינוע כזאת תהיה פונקציונלית מאד ותמחיש את מה שנדרש כיום משרותי הנמלים: זרימה בלתי מופרעת של סחורות מכל הסוגים, לארץ וממנה, במהירות, ללא מאמצים פיזיים קשים מדי, תוך חיסכון בכוח אדם ותוך התגברות על עונות בוערות, והעונות שיאים של תפוקה.

דוגמה לכך מהווה כיום מסוף הכימיקלים בנמל הקישון, ששלב א' בבניינו הסתיים לאחרונה המיועד לשינוע כימיקלים מסוכנים בנוזלים. מתקני המסוף בנויים כך שהם מופעלים במספר עובדים מינימלי ובבטיחות מכסימלית בכל הקשור בשינוע חומרים מסוכנים. בימים אלה ממש נענה במסוף הכימיקלים האוניה הראשונה שפרקה 1000 טונות אתילן נוזלי שנשאב ישירות למיכל במצב של מינוס 104 מעלות צלזיוס! המסוף יכלול הזה מיכלים לאחסון ומערכה בכרפשות של צנרת המאפשרות גם הזרמת הנוזלים ישירות בין המיכל למפעלים במפרץ.

גם במגורות „דגון" יכולות לשכם הוגבה ליעילותם של ההתמחות והתיעוש. זהו כערך שינוע של גרעינים בתצורה המכנע כבויות עצומות תוך זמן קצר. מתקנים לשינוע בתפזורת קיימים גם בנמלי אשדוד ואילת לפוספטים, אשלג ופריקלס. באשדוד ישנו רציף נפרד המסוגל לשנע מליון וחצי טונות לשנה.

צעדים להרחבת שיטה זו נעשים בהתמדה. כרגע, למשל, מקימים מתקן באשדוד לפריקת מלט בתפזורת, שישנע בשלב ראשון 100,000 טונות בשנה.

כן תופעל בנמל אשדוד מערכת מיוחדת לפריקת קלינקר (חומר גלם לתעשיית המלט), שתצויד ב„חופנים" גדולים של 4 עד 4.5 קוב ומערכת משפכים מיוחדת לצורך זה.

חלק נפרד ממערכת ההתמחות בנמלים יהוו המסופים המיוחדים הנבנים עתה לשינוע המכולות. כידוע, עיקר המגמה של שיטת המכולות היא לשפר ולייעל את שיטות שינוע המטען הכללי.

וכאן צפות בעיות הנובעות מעצם מהותו של מטען כללי: יעדי שיווק רבים, סחורות בגודל ובמימדים שונים, סחורות המגיעות מספקים קטנים, בעיות של תחבורה, כבישים ורכב מתאים, כניסה ויציאה מהנמלים שילוב הרכבת בהובלת המכולות ועוד ועוד — נושאים אלה ואחרים, נבדקים עתה ע"י צוות במגמה לתת פתרון נאות לבעיות אלו.

„אי אפשר לפגר ולהינתק מן העולם, אומר ש. אחיטוב, כשכל העולם מתכונן ומכין עצמו למעבר אל שיטת המכולות, הרי גם אנחנו מוכרחים להשתלב בו. נכון, זוהי מהפיכה אולי בתפישתם של רבים, ואולי גם השקעה גדולות, אבל אין ברירה, מוכרחים להתקדם עם הזמן הטכנולוגיה המתפתחת ובסופו של דבר הדבר שרוח מכך כולנו".

גם הגורמים הקשורים לתובלה הימית — היבואנים, היצואנים, עמילי המכס, משרדי הספנות, כולם חייבים להתאים עצמם להרכורות הטכנולוגיה, כאשר הנבלים מציים בעיצומו של השינוי והמעבר: — כל זאת, כדי שתהיה הסחורה ביתים מארץ לארץ לרווחתו של האדם, והסחורה, משמה, כל הטוב שמשווקים בממריות לאין סוף, שהמימנגני בה הוא המטען הכללי, המורכב מאלפי ורבבות סוגי סחורות.

ומכאן, ככל שמוגשם יותר בפרט על הפעלת שיטה האחדה זו של סהדות ע"י שינוע במכולות, כן ייטב וכן תועיל כל שרשרת השינוע והשיווק הכללת גם את מדינת ישראל ונמליה.

כוח האדם ותנועת המטענים 1971/2 — 1961/2

1961/62	3,268
1962/63	3,503
1963/64	3,715
1964/65	4,012
1965/66	4,429
1966/67	4,775
1967/68	5,060
1968/69	6,175
1969/70	7,014
1970/71	7,682
1971/72	8,123

טבלה זו ממחישה בצורה ברורה את ההתפתחות הטכנולוגית הרבה ואת העליה בתפוקה ובפריון העבודה שחלו בנמלים מאז הפעלתם על ידי הרשות. בה בשעה שמספר העובדים במשך 11 השנים נשאר, כמעט, ללא שינוי, הרי שתנועת המטענים גדלה פי שניים וחצי!!

חב' אהרן רוזנפלד ובניו בע"מ

סוכנות האניות הפרטית הגדולה בישראל

חברת אהרון רוזנפלד מייצגה בישראל שורה ארוכה של חברות ספנות בינלאומיות. חלקן פעילות בנמלי הארץ וחלקן בלתי־פעילות. הרשימה כוללת, בין היתר, את החברות הבאות:

- אמריקן אקספורט ליינס, ניו־יורק.
- אדריאטיקה ס.פ.א. נוויגציונה, ונציה.
- אקטלבולאגט טראנסמארין, הלסינגבורג.
- ארגון נאריוסט לינה ג.מ.ב.ה. ברמן.
- ברגן ליינס, ברגן.
- קנדיין פאסיפיק סטימשיפס, מונטריאול.
- דויטשה אפריקה־ליניין, הבבורג.
- דויטשה אוריינט־ליניה ג.מ.ב.ה. המבורג.
- איטליה ס.פ.א. די נוויגציונה, גינואה.
- לייף הואגה, אוסלו. ללויד טריאסטינו ס.פ.א. די נוויגאציונה, טריאסט.
- דה נורבגיין אמריקה ליינס, אוסלו.
- רויאל ויקינג ליין אוסלו.
- סגואניי שיפינג, מונטריאול.

החברות הפעילות בישראל

רשימה זו, שהינה חלקית בלבד — מקיפה קווי־ספנות המתמשכים על פני העולם כולו ומהווה בבואה לעסקיה הרבים והמגוונים של סוכנות אהרון רוזנפלד ובניו. החברות העיקריות הפעילות בארץ ומיוצגות על ידי הסוכנות הן:

„אמריקן אקספורט ליינס" הי מקיימת שירות סדיר אחת לשבועיים מחמישה נמלים בארה"ב: סאבאנה, נורפולק, ניו־יורק, בלטימור ובוסטון לישראל וחזרה דרך איטליה וספרד. ראוי לציין כי חברה זו היא הראשונה שהכניסה מכולות לנמלי הארץ, בשנת 1970.

באותה תקופה טרם הותאמו נמלי ישראל לשיטת המכולות ואנית־האם של החברה נהגה לעגון באיטליה ולשלוח את המטענים משם לנמלי הארץ באניות אחרות. מאז שנת 1971 החלו אניות האם עם מטעני המכולות לעגון בארץ.

חברה פעילה נוספת שייכת לקבוצת בעלי אניות גרמניים ושבדיים. החברה מפעילה קו סדיר באניות קונבנציונליות (להבדיל ממכולות) עם מטען כללי מנמלי צפון מערב אירופה. חברה זו נקראת נא־אוסט גמיינשאפט.

חברה פעילה שלישית היא ה„דיפ סי שיפינג" המפעילה קו מדרום אנגליה ופורטוגל לישראל. בראש חברה זו עומד מר צבי רוזנפלד, בנו הבכור של מר אהרון רוזנפלד.

החברה פעילה במיוחד היא החבריה האיטלקית אדריאטיקה. חברה זו פעלה בארץ במכך שנים רבות והפעילה משרדים משלה. לאחר שעבדה מקרוב על המוניטין והנסיון של חברת אהרון רוזנפלד — החליטה למסור לידיה את ניהול עניניה בישראל ולמנותה כסוכן כללי של אדריאטיקה. ההברה שהיא חברת בת של חברת הספנות האיטלקית הממלכתית „פין מארה". חברות בנות אחרות ידועות למדי גם הן: איטליה ליינס, ללויד טריאסטינו וטירניה. אניותיה של חברת אדריאטיקה מגיעות לנמלי הארץ אחת לשבוע. בקביעות. בשנת ה־25 למדינה תשלח חברת איטליה ליינס לישראל את אנית הדגל שלה לסיור תיירים.

נוסף לחברות אלו מייצגת סוכנות אהרון רוזנפלד שורה ארוכה של חברות ספנות בינלאומיות שאינן פעילות בארץ בגלל החרם הערבי. חברות אלו — גרמניות, נורבגיות, יפניות ואחרות עשויות להגיע גם לנמלי ישראל כאשר תפתח תעלת סואץ, וסוכנות אהרון רוזנפלד ערוכה לאפשרות כזו.

נציגי לשכת התיירות האיטלקית

לסוכנות משרד ראשי בחיפה וכן שני משרדים בתל־אביב, ומשרדים נוספים באשדוד ובירושלים. אחד המשרדים בתל־אביב מטפל בנוסעים והשני במטענים. כן מועסקים על ידי הסוכנות רוכשי־מטענים רבים, שתפקידם לקשר בין היצואנים לבין החברה ולהעביר לטיפולה את האחריות למטעני היצוא או היבוא. אחריותה של הסוכנות כוללת גביית כספים עבור בעלי האניה, ייצוג האניה בכל בעיה הוראה, חוק או תקנה הקשורים בה או במטענה ושמירה על קשר שוטף אתה לאורך כל הדרך. מנמל המוצא ועד לנמל היעד ועד בכלל. אחריות מסועפת כזו כניקה נסיון רב, ואין תימה איפוא שמר איזי רוזנפלד מונה לא מכבר לנציג לשכת התיירות האיטלקית „אניט" בישראל. עם קבלת המינוי ביקרו מר רוזנפלד ואיש יחסי הציבור שלו, מר זכריה פריילין בלשכת התיירות באיטליה וערכו שורה של תכניות לעידוד התיירות בין איטליה לישראל.

משרדי סוכנות אהרון רוזנפלד ובניו בע"מ הם צומת עצבים דרכו זורמים אלפי טון מטענים מדי חודש בחדשו ובה מתנהלים קשרים עם חברות מקומיות ובינלאומיות בהיקף גדול ומגוון. מר איזי רוזנפלד, כמנכ"ל החברה — הינו איפוא אחד האנשים המרכזיים בענף התחבורה בישראל. לדעתו אנו מפגרים כיום אחר ההתפתחות העולמית בנושא המכולות ויש מקום רב לשיפור. מר רוזנפלד עוקב אחר הנעשה בישראל לקראת עידן המכולות ונראה לו כי רשות הנמלים ערה לבעיה. אך עליה לפעול ביתר יסודיות ובצורה תקיפה על־מנת למנוע את האפשרות שישראל תישאר בשולי המהפכה העולמית הגדולה במכולות.

„דגון" — בתי ממגורות לישראל בע"מ

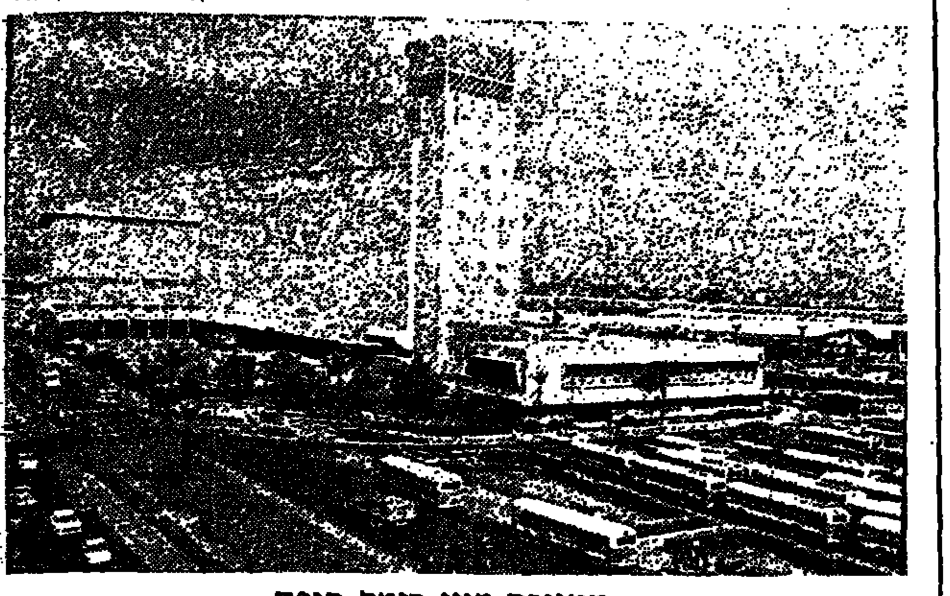

ממגורת דגון בנמל חיפה

מבט אחורה בכמה עשרות שנים והצצה לעבר ראשית דרכה של חברת „דגון", שהפכה במרוצת השנים לסמל היעילות והכדיון, יחשוף לפנינו היסטוריה של חברה השזורה בחיי המדינה המלווה אותה כאן הקמתה.

בשנת 1936 היו דיונים ראשונים בין ד"ר ראובן הכט לבין שלטונות המנדט הבריטי בא"י על הקמת הממגורה, אך מסיבות שונות נדחתה התכנית על ידי הבריטים ורק ב־1948 צצה התכנית מחדש כאשר התנהלו שיחות מוקדמות בנושא בשוויץ בין ד"ר ר. הכט שיבדל לחיים ארוכים לבין השר המנוח דוד רמז, וב־9.8.50 נחתם ההסכם על הזכיון שממשלת ישראל העניקה לד"ר הכט להקמת הממגורה. ב־27.2.51 נוסדה החברה באופן רשמי כאשר חותם הזכיון עם ממשלת ישראל הראשונה נחתם ב־10.5.51.

הנהלת „דגון" החלה מיד בהכנות לבניית הממגורה וכבר בשנת 1952 עשתה במלאכת הבנייה. בד בבד עם עשיית מלאכת הבנייה הופעלו שני מתקנים מכניים זמניים לפריקת אניות גרעיני תבואה (עד לאותם ימים נעשתה עבודת הפריקה בשיטה פרימיטיבית בנמל. מילוי גרעינים בעבודת ידיים לתוך השקים בבטן האניה).

ב־1955 הופעלה הממגורה וקיבולת האיחסון שלה הגיעה לכ־20,000 טון. כשהפריקה בוצעה במדלה פנוימטי אחד, בשנת 1959 הופעל מדלה פנוימטי שני ומכאן התגלגלו העניינים בקצב מסחרר. „ממגורות דגון" השיגו שיאים בין־לאומיים. ב־1960 הופעל האגף השני של הממגורה בקיבולת איחסון כוללת של כ־45,000 טון, בינתיים נוספו אגף שלישי ואגף רביעי כאשר קיבולת האיחסון מגיעה כבר לכ־100,000 טון בשנת 1970. עתה נבצא בהכנון וביצוע מדלה שלישי (מדלה מכני) ומצפים להשלמת ביצוע התכנית לקראת סוף שנת 1973.

נתונים מרשימים בחוברת ריכוז נתונים שהוצאה על־ידי „דגון" אנו מוצאים נתונים וטבלאות מרשימות על פעולותיה ועבודתה של חברה זו בשטח הפריקה והטעינה של גרעינים. ניתן לומר, כי בהיקף עבודתה של „דגון" היו קפיצות נחשוניות מאז הופעלה הממגורה בשנת 1955. באם נתייחס לשנת 1971 המהווה עד כה את שנת השיא, הרי שבטבלה על כמויות השינוע של בית־הממגורות אנו מוצאים, כי לעומת 101,181 טונות שנפרקו מ־20 אניות בשנת 1955, נפרקו בשנת 1971 1,605,941 טונות מתוך 67 אניות. גם בפעולות של מסירת גרעינים מבית־הממגורות „דגון" בדוסה, סויה ומספוא מראים המספרים, כי חלו עליות בתפוקה שקן מרשימות בהשוואה בין השנים 1955/6 לבין שנת 1971. „ממגורות דגון" השיגו שיאים תפעוליים בפריקה, במסירה ובמחזור וחלקה של חברה זו בכלל היבוא דרך נמלי ישראל מגיע ל־34.4 אחוז בשנת 1971, כאשר חלקה של „דגון" בכלל היבוא דרך הנמל הראשי בחיפה הוא 59.3 אחוז בשנת 1971.

התעריף שינוע של „דגון" בהשוואה עם תעריפי השינוע בנמלי מערב אירופה*:

„דגון" חיפה	$ 1.54	100.0%
אנטוורפן	$ 2.61	169.5%
רוטרדם	$ 3.23	209.7%
ברמן	$ 4.63	300.6%
באזל	$ 4.78	310.4%
המבורג	$ 4.80	311.7%

התעריפים של נמלי מערב אירופה הינם תעריפים שהיו בתוקף בתחילת שנת 1972. לפי המידע שהגיע עד כה לידינו חלו בנמלים אלה בראשית שנת 1973 העלאות בתעריפים. עבור שינוע גרעינים, בעיקר כתוצאה מתוספת שכר. מסתבר מתוך התעריפים הנ"ל שעל אף פיחות ה־$ והלירה הישראלית הצמודה לו תעריף „דגון" זול בהרבה מתעריפי הנמלים האחרים.

תכניות פיתוח לעתיד

עתה נמצאת בשלבי תיכנון וביצוע תכנית להגדלת כושר הפריקה של גרעינים מאניות והמביאות את הגרעינים מחוץ־לארץ.

תכנית זו כוללת:

1. הוספת מדלה שכושר הפריקה שלו 600 טון גרעינים לשעה.
2. בניית מגדל מכונות חדש בקצה המערבי של הממגורות.
3. בניית גשר מתבר חדש, באורך של כ־155 מטר, לקשר בין המתקנים בנמל ובין מגדל המכונות החדש.
4. התקנת מערך ציוד חדש בתוך גשר הרציף, גשר מתבר חדש ומגדל מכונות חדש לשתי דרכים ראשיות, כל אחת להספק של 600 טון לשעה, כל דרך תכלול מאזני למטרות, מעליות וכו', ציוד חדיש לשקילה ולדגימה אוטומטיים. נוסף לכך יורחבו המסועות בקומת החלוקה בממגורה, כך שאפשר יהיה להעביר את ההספק של 600 טון לשעה מן המדלים אל תוך תאי הממגורה. במערך זה יעמוד מדלה מספר 3 לדרך אחת ומדלים מספר 1 ו־2 יחד, לדרך שניה.
5. עקב ההחלטה להקים מסוף למכולות על המשך הרציף בו מתבצעות עבודות הפריקה, ועל מנת למנוע הפרעות הדדיות והקלות אפשריות בזמן שעובדות אניות גרעינים ואניות מכולות, סוכם עם רשות הנמלים לפרק כ־100 מטר מגשר הרציף בקצהו המזרחי ולהרכיבו מחדש בהמשך לקצהו המזרחי, מעל מחסן מספר 15 של הנמל.

עם השלמת ביצוע התכנית הנ"ל לקראת סוף שנת 1973, לפי התכנית יגדל כושר הפריקה הנומינלי לכ־1,000 טון גרעינים לשעה, וזאת עם תוספת קטנה ביותר בכוח־אדם. גידול זה יאפשר פריקת הגרעינים מאניה של 32,000—33,000 טון תוך 3.5 ימים במקום 5.5 היום.

נוסף ליתרון של פריקה מהירה יותר יאפשר ההספק החדש לבצע עבודות האחזקה הנדרשות ואף עקב ירידה בשעות העבודה של כל מדלה. עם הספק פריקה של כ־1,000 טון לשעה יש להניח, שאפשר יהיה לטפל ביבוא של עד 2.5 מליון טון גרעינים לשנה, ואולי יותר מזה, על־ידי הוספת שינויים מסויימים. אם נתחשב בעובדה שבשנת 1971 הובאו לארץ כ־1.6 מיליון טון גרעינים, נראה שהמתקנים המתוארים יספיקו לעתיד הנראה לעין.

עם הגדלת כושר הפריקה יעודו תכניות להגדלת כושר המסירה מן הממגורות על־מנת להתגבר על הכמויות הגדולות יותר. באותו זמן יש בדעת „דגון" להקים מערכת חדשה לאיסוף אבק בממגורה ומניעת פליטתו לסביבה.

* כל התעריפים מחושבים בדולרים של ארה"ב לפי שערי החליפין שהיו נהוגים ב־28.12.72.

** 1. התעריף מתייחס לשנת הכספים 1971/72; 2. התעריף עדיין ארעי; 3. התעריף מחושב לפי שער החליפין: $ 1=4.20 ל"י.

לרשות הנמלים בישראל
נמל חיפה

ברכת כה־לחי ביום חגכם
למלאות 40 שנה לקיום נמל חיפה

מברכים

אליעזר סקר בע"מ - חיפה
מפיצי מלגזות קטרפילר - טאומוטור
ציוד הפועל בכל נמלי הארץ

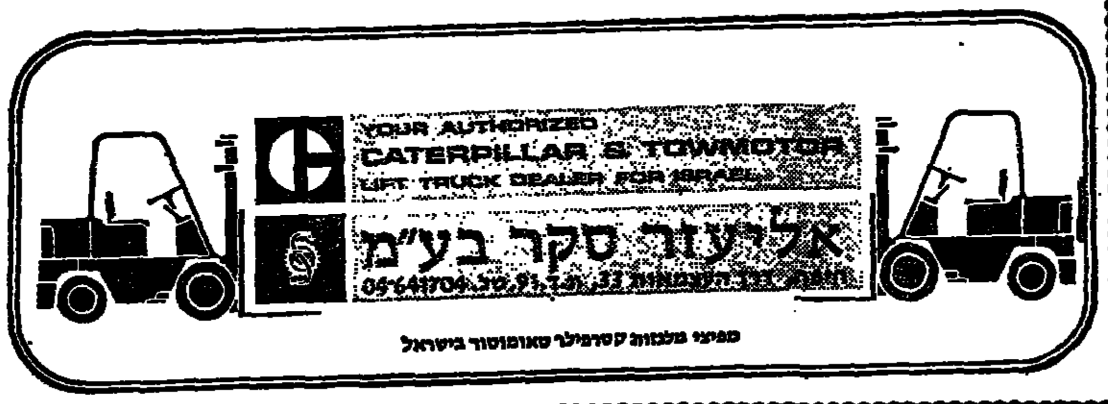

לרשות הנמלים בישראל
להנהלת נמל חיפה
ולעובדים

ביום חגכם
במלאת 40 שנה
להקמתו של
נמל חיפה
חלוץ שערי הקליטה
והסחר בישראל
ברכת המשך עבודה פוריה
לתפארת העם והמדינה
כה־לחי!

מנו נתיבי ים בע"מ
מנו נתיבי ים
סוכנויות (1972) בע"מ

לרשות
הנמלים בישראל
להנהלת נמל חיפה
לעובדים

ברכת
כה־לחיו
בחג 40 שנה
ליסודו של
נמל חיפה

דגון
בתי ממגורות בישראל בע"מ

לרשות הנמלים בישראל
להנהלת נמל חיפה
לעובדים

ברכת פתוח ושגשוג
בחג 40 שנה ליסודו של
הנמל

סוכנות שמרלינג בע"מ
סניפים: חיפה תל־אביב

הלוח החדש דבר

האניה מכתיבה סדרים לנמל

עידן האוטומציה ושיטת התמחות באניות נותנים את אותותיהם בנמלים ודורשים מהם היערכות חדשה * שיטת המכולות מביאה אתה שינויים מהפכניים ודורשת מתקנים חדשים וציוד חדש * התפתחות מהירה מדרבנת מרוץ להדבקת הקצב * שיפור ביעילות ההובלה — מקור דאגה לימאים.

מאת ד. שן

היה זמן והנמל דרש את הסתגלות האניה אליו. מתקני הנמל היו קבועים והם הכתיבו לאניה את תנועותיה. אולם נשתנו הזמנים וכעת מציבה האניה דרישות לנמל והמכובבת לו היערכות חדשה.

נוף הנמל לובש צורה אחרת. מופיעים בו כבשים ארוכים, גם לוחיים. אף שלבר ציוד והסדרי חדש בסעיף הפעולה והתנועות. יש צורך גם ברציפים מאסיפים ובשטחי אחסנה מיוחדים, ותכנון קת למוצאות הכמוילות, היא יעיל ההולה הסירות.

המהפכה הטכנולוגית, העוברת על המשק העולמי — כולל מערכת התחבורה — לא פסחה על הספנות והיא צורות אתה שינויים ברזולוציה בהובלה, כבשיטת המכולות מולידה את אוניות הי מסעים ביחידות קטנות, שיטה זו כובשת יותר ויותר את מקומה.

מסגן אוהדו... אניות מתמחות... מכולנה... מכולנוע. — כרטיסים חדשים ומונחים אחרים, החלו רווחים בעולם הספנות.

בעידן ההתמחות

לקראת „עידן המכולות" נעשו הכנות לאירגמנות בנמל חיפה, כן הארבעים, שהוא „בלתבית העיקרי" לאניות „צים", חברת הספנות הגדולה. תנועת המכולות נמצאת בעלית מתמדת ולקראת מצב זה התכונן הנמל.

בשלב א' הותאם הרציף המערבי לקליטת מכולות ונרכש ציוד מתאים: מנופים ומכולנועים. המסדרים לשנע מכולות ולאחסן בגרבת. באלה הושקע סך כ-30 מיליון ל"י. שלב ב' מיועד לאפשר קליטת שתי אניות מכולות בבת אחת ושתיים-שלוש אניות מתמחות קטנות.

שלב ג' כבר נמצא בהכנה וכמה יותר. התכנית כוללת הקמת רציף מכולות במזרח הנמל, בקרבת הוף „שמך", ויבוש שטח מים לצורך זה.

ערך הציה, אשר רשות הנמלים קבעה לרכישה בשנת 1973—4 לנצוני המכולות בנמלי חיפה ו אשדוד, מגיע לסך 20 מיליון ל"י ומעלה, בתוך תקציב כולל בסך כ-76 מיליוני ל"י, הכולל גם הקמת רציפים למנופי המכולות.

בעיקר דוחק המצב לחברת „צים", המפעילה כיום כ-150 אניות, שנפחן הכולל הוא כ-2.4 מיליוני טונות מטען, כ-75 מהאניות, בנפח 2 מיליוני טונות, הן בבעלות החברה. צוד כמספר זה — במבוצע שנהי — הן אניות חכורות (קטנות בנפחן). האניות הכוללות כל סוגי מטענים, פועלות ב-19 קווי הפלגה קבועים ומבקרות בכ-200 נמלים בעולם. אלה הם מספרים מרשימים אף לגבי חברת ספנות בקנה-מידה בינלאומי.

מובן, שחברה בעלת היקפים כאלה יש לה דרישות לגבי נמל-תבית העיקרי שלה, הוא נמל חיפה.

מסוף מיוחד למכולות

תוך ייבוש שטח ליד הוף „שמך" — כאמור — מכשירה הנהלת הנמל מסוף מכולות. סוענת חברת „צים": הפעולה נעשית באיחור, אם כי הכנסת שיטת המכולות היתה צפויה ונעשתה בהודעה.

מנוף המכולות הגדול הוזל לפי על אף לפני כ-3 חודשים בעוד שפעולתו צריכה היתה להתחיל לפני כשנה, בפעולתו חלים גם עיכובים בגלל סכסוכים עם בני הליה העבודה. מנוף רגיל לשינוע מכולות אינו פועל כראוי ואף גורם נזקים.

בשיטת המכולות השקיעה „צים" כדי 130 מיליון דולר. גם הוצאת הרצת כלי-השיט החדשים הן גבוהה. אניות המכולות בבעלות „צים" הן שש, הפועלות בקו הארוך (חיפה—יפאן—ארה"ב) ובנוסף עליהן שתי אניות גלגוע (בקו הים התיכון, בעיקר אשדוד—טרייסט). כל אלו באות להחליף אניות אחרות שהתיישנו. אולם לכמעשה מובלות אלפי מכולות באניות הקונוונציונליות. המטענים בין ישראל לבריטניה וחלק גדול מהמטענים בקוי אירופה מובלים כולם במכולות. אולם הנמלים אינם ערוכים עדיין לקליטתם.

גם המחסור במתכנים בנמל מגביל את אתגריה, הואיל ושטח הנמל הוא מוגבל ועלול להיות מרוב בסטנים מצטברים, כן היה ראוי שהנמל יפתח מהמסופים מהוץ לשטחו בחיפה. חברה „צים" עשתה זאת ביוזמתה והקימה — בתיאום עם הרשות — מסוף בתל-אביב (בקרבת תחנת הרכבת צפון), בעיקר לצורך אחסון מכולות והכן גם באשדוד, במסוף של רשות הנמלים. אבל באלה אין די.

שהייתה של אניה בנמל עולה ביוקר רב. אניות-המטען הקונבנציונליות עושות כ-60% מזמנן בנמלים ורק 40% מהזמן בהפלגה בים. הטעינה והפריקה דורשות זמן רב וההשהיה בנמלים מתארכת גם בגלל המתנה מסיבות שונות. אם נגדיל איפוא את מהירות האניה, לא נשיג הרבה, שכן הפסד הזמן הוא בעיקר בנמלים.

שיטת אריזת הסחורות, באופן שהמטען יובל בארגז סטאנדארטי גדול, שציוד הנמל מותאם לטפל בו — הוא המכולה — זהו הפתרון להחשבת כמעט של האניה ולהגברת ניצולה. המיכון הוא, שבאופן זה תשהה האניה בנמלים רק 20% מזמן ההפלגה כולו. שיטת המכולות — טיפול ביחידות-מטען גדולות — מאפשרת גם טעינה ופריקה באניה בעת ובעונה אחת.

קצב ההתפתחות אינו מדביק את הצרכים

קצב הפיתוח של נמל חיפה לא הדביק את קצב התקדמותה של המדינה, במיוחד בתעוקה המשקית בשש השנים האחרונות. ביפי בי פיתוח והמדרינציה, שעבורה על הנמל, אינם תואמים את צרכי הספנות. אם כי נוהלו שיחות ביוק-דמה בין חברת „צים" לרשות הנמלים, לא נעשו הפעולות הדרושות כדי להתכונן למצב החדש.

אמר ד"ר ג. יהודא בוזמן שהיה במנהל חברת „צים": „הנמל צריך בראש וראשונה לתת שירות ליבוא וליצוא אם הנמל יוצא בסוף השנה מאזן היובי, כה טוב. אבל עיקר התפקיד הוא במתן שירות ולא בהפקת רווחים. לא כן הנבנה שהנמל יהנק מהבת אירופיים בקבלת מטעני יבוא ובשליחה המהירה יצוא בעוד שהסבונים יראו מאזן רווחי, שכן הכנסתו מובטחת בהבטים בעד המטען לפי משקלו".

עוד ב-1970 הודיע כבר קטנה, מנכ"ל „צים": „צוות משותף יבחן את כל הנתונים הטכניים, כן גם את התעריפים וכו'. במגמה שהנמל יהיה מוכן להפעלה בעוד כשנה. ברור, כי עד סוף 1973 יהיו לפחות שני שלישים מהמטענים במכולות והנמל יהיה אז מוכן להלוקה".

בראשית 1971, כחצי שנה לאחר שנכנס לתפקידו זה, דיבר ב. קסרי על הפיגור בנמלים, באומרו כי שני צדדים לא הזו את ההתפתחות והם אשמים במידה שווה.

אמנם, הנמל מוגבל בשטחו וברציפיו. אולם אילו נעשה תכנון לטווח ארוך, אילו הוכנסו לשימוש כלים מהירים יותר, אפשר היה בעזרת אמצעים אלה לפצות בעד המגבלות הקיימות — אומר אליהו כרגאי, דובר חברת „צים".

בהוה, הנמל אינו קופא על שמריו. אולם כל הפעולות אין בהן כדי להדביק את הצרכים הגדלים. היתה גם תכנית לבנות בנמל הדישה רציף-אצבע שהיה בפילים לפתור הלק עיקרי מהבעיה. אולם הדבר לא נתהווה.

מבחינתו, יש תכנון לייעילות במידה מסויימת בנמל חיפה והוא נמל אשדוד. בין שני הנמלים יש חלוקה מטענים כמוסכמת, התעריפים בעד השירותים הם אחידים והתחרות יכולה, איפוא, להיות בעיות היעילות ובטיב השירות. אילמלא כן — אומרים יודעי-דבר — היה המצב יותר גרוע.

גם בעיית כוח-האדם היא מכשול לאיקון. מקובל בנמל, שאחרי עונת יצוא פרי-הדר משמשים הפועלים הזבנים והדריכך לא כולם חוזרים לעונה החדשה. אכן, מאזן רשות הנמלים מראה צבבום בהוצאות בעקבות השביתות. אולם בחק הרדיה נבצא במסיר והכובן גם ליבואנים וליצואנים גורם נזק. ויש לתת את הדעת על השאלה: מה צריך — החזקת הפועלים ב„עונה המתה" כדי שיוכלו לשרת את הנמל ב„עונה הבוערת" או גיוס פועלים חדשים, שאינם מאומנים?

כאשר הימאי נאלץ לקנות גלוית-נוף...

עד כה הזה בין האניה לנמל הוא הבקונה בדולות להצוות עבודה כפיים קשה ומפרכת בישות מיכון אוטומטית. לאלה שותפים הנמל והאניה, שעליהם לפעול כחוליות המשליטות זו את זו. בעוד שהו אניה הנמל עוברים בלגולים חדישים, נדרש גם העובד לשנות את צורת עבודתו, כדי להיענות לצרכים המשתנים.

פועל הנמל, כבכר כוחו הזול להתמחות במיכון, נצטה בכלבת התדישה יותר ויותר מכנאי, הוא יכאי אף הוא בתמחה יותר, כי נדרשת ממנו רמה יותר גבוהה. בעוד שקפה בישיבו להציב כהון אדם, במלא המיכון בהרבה את בקום הידיים העובדות.

הימאי נדרש לגלות כושר יותר גדול ובאחריותו הוא נעשה עובד בשיתוף ביקהלקתי. צבת ההלוקה לעבודה בסיפון ולעבודה במכונה, כביכון שעיקר העיסוק הוא בבכשרים כבולולים. הימאי מתמחה, איפוא, בסוגי העבודה השונים, בעוד שעד כה היה ידען בסוג אחד בלבד.

עד לפני זמן קצר, הובר על יבוי שהיית אניה בנמל ואילו כיום מדובר על שעות שהייה. ואכן, הימאים מתלוננים, כי בישיבת הארגון התחרה אין הם בטר פוקים לראות את הנמל זה האר-רץ, שאליה הם מגיעים. אמר רב-חובל של אחת מאניות המכולות: כשאנו רוצים לראות נוף נמל, עלינו לקנות גלוית נוף...

*

כעת, כאשר צי הסוחר הישראלי מצמצם (מדי פעם) זירת התרחשות בין יוצאים לחברות הספנות, כאשר שני אירגוני הימאים מתחרים ביניהם בהצגת דרישות כדי להבין כי ישיג יותר בקבר ובתנאים סוציאליים, מכניר לנו הלוה אותם ימים — לפני 40 שנה — כאשר הרציף על הקבת נמל וצי עברי היה הזון רחוק והלום עטור ערפל. נצים לשנות בזכרונות כאותם הימים, אולם שינוי העתים וטרדות המצב כבדה את ההכבה לכיוונים אח-

---

דבר ספורט

אבן ואלון יפגשו עם שרים תאילנדים בקשר לנוער

בפגישה עם ראשי מוסדות הספורט סוכם על אי-נטישת אסיה והמשך הפעילות באירופה

מאת מרדכי בסוק

מגעים בדרג דיפלומטי בכיר יתקיימו עם ממשלת תאילנד כדי לשכנע אותה להזמין את נבחרת הנוער הישראלית לאליפות אסיה בכדורגל, שתתקיים בבאנגקוק בשנה הבאה.

בישיבה שנערכה אתמול בלשכת שר החינוך והתרבות בירושלים, הועלתה שאלת עתידה הספורטיבי של ישראל ביבשת אסיה. נמסר, כי שר החוץ אבא אבן יפגש בנושא זה עם עמיתו התאילנדי בישיבת עצרת האו"ם הקרובה בניו-יורק. כבר כן יידון נושא הזמנת ישראל לבאנגקוק בפגישת שר החינוך יגאל אלון עם שר החינוך של תאילנד, שיבקר בקרוב בארץ. גם השגריר הישראלי בבאנגקוק יפעל ברוח זו אצל ראשי המדינה, בה הוא מואמן.

בישיבה הוחלט גם להקים ועדת תיאום קבועה בנושא היחסים הספורטיביים עם אסיה. בוועדה ייכנסו המנכ"לים של משרדי החינוך והחוץ ונציגי מוסדות הספורט.

ההחלטה העקרונית, שנתקבלה בישיבה על דעת כל המשתתפים, קובעת שישראל לא תנטוש את אסיה, אולם תמשיך בבקביל לפעול גם בזירה האירופית. בהקשר לכך אמר שר החינוך: „אני מודיע שלא נטיל על עצמנו בידוד. אינני מעלה על דעתי שאנו נקל על יאיפות המתנכלים לנו ורוצים להכניסנו לבידוד. עלינו להיאבק על מקומנו בכל זירה בין-לאומית. כולל אסיה. אולם אין פירוש הדבר שלא נמשיך להשתתף במפעלים שונים באירופה, כפי שעשינו עד היום".

שר החוץ אבא אבן, הדגיש בדבריו שאין להתרגש מכך שהבירה שאין לנו יחסים דיפלומטיים עמה אינה מזמינה אותנו למפעל ספורטיבי. „החוכרה באה כשמדינה, שיש לנו אתה מכלול מורכב של יחסים אינה מארחת אותנו. לפיכך עלינו להתרכז כעת במאבק על הזמנתנו לבאנגקוק", ציין שר החוץ.

בישיבה נמתחה ביקורת על ראשי משלחות, מאמנים ושחקנים שהתלוננו על תנאי האירוח באסיה. הוחלט שהנוספים בכשרות ספורטיביות לאסיה יתודרכו ע"י משרד החוץ ורשות הספורט ויתבקשו לגלות התאפקות.

בישיבה השתתפו גם הממונה על קשרי התרבות במשרד החוץ, אברהם אבידר, מנהל, מנהל מחלקת אסיה במשרד החוץ יעקב שמעוני, ונציגי רשות הספורט ידידיה אורון ואורי אפק. את מוסדות הספורט ייצגו מנחם הלה, יצחק פיקס, חיים גלובינסקי, עד-ריקם מילצ'ין, יוסף דגן, יצחק כספי, חיים וייץ ושמואל ללקין.

במסיבת עתונאים שקיימה מזכירות התאחדות לכדורגל לאחר הפגישה בירושלים, מסר יו"ר ההנהלה מנחם הלה, על פעולות ההתאחדות לכדורגל בעקבות דרישת השרים להמשיך בפעילות ביבשת אסיה.

„להרות הקשיים שיש לנו באסיה עקב הפעלת הספק הבורמה, הרי שאנו מכבדים את הדרישה וממשיך להשתייך לאסיה. אולם אנו ממשיך במקביל להתקבל למפה שיותר כמפעלים באירופה". הדגיש הלר והוסיף, כי קידומו של הכדורגל תלוי יותר בהשתתפות באירופה, ולדוגמא הביא את ענף הכדורסל המשתתף במפעלים בשתי היבשות.

אמש נודע, כי הנהלת ההתאחדות לכדורגל עומדת לייחד בקרוב דיון מיוחד בנוגע לצעדים שיינקטו ויתכן שיוחלט על שיגור שליחים מיוחדים כדי לתגביר את המאבק על קיומו של הכדורגל הישראלי בזירה הבינלאומית.

נציגי שופטי הכדורגל נטשו הישיבה עם המזכירות

מאת אליעזר מעה

נציגי איגוד שופטי הכדורגל נטשו אמש את הישיבה עם מזכירות ההתאחדות לכדורגל שכונסה לדון בתביעות השופטים.

שופטי הכדורגל הגישו רשימה ארוכה של תביעות להנהלת ההתאחדות לכדורגל, והברור הראשון עם השופטים נקבע לאתמול.

חברי מזכירות ההתאחדות הציגו בפני נציגי השופטים הצעת פשרה לפיה יפתחו הדיון בתביעותיהם כשבוע לאחר פתיחת משחקי הליגות, כלומר ב-20 באוקטובר.

נציגי איגוד השופטים סרבו לקבל את ההצעה ועמדו בתוקף שהדיון בתביעותיהם יפתחו לפני תחילת משחקי הליגות (ב-13 באוקטובר).

נציגי השופטים אף הודיעו כי לא יהססו להשבית את פתיחת הליגות.

המזכירות נפגשה עם נציגי הקבוצות

לפני כינוס מסיבת העתונאים הספיקה המזכירות להיפגש עם נציגי הקבוצות בליגה הלאומית כדי לדון עמם בתקנון ההעברות החדש. בפגישה זו מסר מנחם הלר, כי בפגישה עם השרים המליץ שר החינוך והתרבות יגאל אלון בכיבוע שתקנון „מוציא את הקודח", כי הוא יבטא למען „כדורגל נקי, טוב ומסודר".

הדוברים הראשיים היו ארנאוד סגל מהפועל ח"א, צורי דבש מהפועל באר-שבע, אורי קרני מהפועל פ"ת, ואברהם גרציאני ממכבי יפו. הם ביקשו שההתאחדות תערוך שינויים בתקנון, בעיקר בהסרת החוזה על מתן תמריצים לשחקני הקבוצות ותשלומים אחידים למס הכנסה. חברי המזכירות — מנחם הלה, עד-ריקם מילצ'ין ואריה קומר — מסרו, כי אין ההנהלה רשאית כעת לשנות תקנון שכבר הוחלט עליו. אך יהיו מוכנים לשוב ולדון בהשגות הקבוצות לאחר זמן מה, אם יתברר שהמציאות מחייבת שינויים.

● נבחרת מערב-גרמניה בכדורגל אתמול על נבחרת ברה"מ 0:1 לעיני 70,000 צופים במוסקבה. את השער הבקיע גארד מילר בדקה ה-62.

שתי מדליות זהב נוספות למזרח-גרמניה

שחייניות מזרח-גרמניה הוסיפו אתמול לאמתחתן 2 מדליות זהב, לעומת מדליית זהב אחת של האמריקאיות.

במשחה 100 מ' גב ניצחה המזרח-גרמנית אולריקה ריכטר בזמן של 1:05,42 ד'. שניה היתה בליטה באלום מארה"ב — 1:06,11 ד' ושלישית ובדי קוק מקנדה — 1:06,27 ד'.

מדליית זהב נוספת למזרח-גרמניה הביאה רנאטה פוגל, שניצחה ב-100 מ' חזה בזמן של 1:13,79 ד'. שניה הגיעה ליובוב רוסאנובה מברה"מ — 1:15,42 ד' ושלישית בריגיטה שוכרד ממזרח-גרמניה — 1:15,82 ד'.

האמריקאיות גילו עליונות ב-200 מ' חפשי. זכתה בבכורה קינה רוטהאמר בזמן 2:04,99 ד' לפני בת-ארצה שירלי באבשולי 2:05,33 ד'. שלישית הגיעה אנדריאה איפה ממזרח גרמניה — 2:05,52 ד'.

ההונגרי אנדריאס הארגיטאי הפתיע כשנטל את הבכורה ב-400 מ' מעורב אישי בזמן שיא אירופי — 4:31,11 ד'. הוא הקדים את האמריקאים רוד סטראכן — 4:33,50 ד' וריק קוללה — 4:34,68 ד'.

ארה"ב נטלה את הבכורה ב-4 X 100 מ' חפשי לגברים — 3:27,18 ד' לפני ברה"מ — 3:31,36 ומזרח-גרמניה — 3:32,03 ד'.

בקפיצות מגבול לגברים, ובגובה 3 מ', ניצח האמריקאי פיל בוגס לפני האיטלקי קלאוס דביוסי והאמריקאי אחר, קית ראסל.

יפו מוכרת את צריף ההתהלה

רצינן מקורי להיחלץ ממצב כספי קשה מצאה הנהלת קבוצת מכבי יפו, באשר הבריזה על מכרז ראשון כסוגו בארץ לבכירת רכוש השייך לאגודה היפואית.

ברכוש כלולים 4,000 מושבי עץ, ששימשו עד כה את הצופים שבאו לחזות במשחקי הקבוצה. הוחלט למכור את המושבים לאחר שהנהלת הקבוצה העתיקה את המשחקים למגרש „בלי-גולי" ברמת-גן עקב בנית איצטדיון לקבוצה.

כמו כן יימכרו הגדרות הצפוניות והפנימיות, מכסי-הי מרצפות של מגרשי הכדורסל והכדורעף ועמודי התאורה. העיקטי ביותר היא הגוזבה שבמכרז כולו אף הצריף מעץ שנבנה בצד הדרומי של המגרש, ששימש עד כה את הנהלת הקבוצה ובה נערכו ישיבותיה.

„פוצץ" משחק האימון מכבי פ"ת — רמת-עמידר

משחק האימון בין מכבי פ"ת ובני רמת-עמידר, הנערך אתמול, פוצץ בדקה ה-55 בשער של 0:1 לרמת-עמידר.

בדקה ה-50 פגע מוזהי בבלם פ"ת פיינברג, האחרון הורד מן השדה על אלונקה. כעבור 5 דקות השיבי דחקר לאהרה איתן רוטי והמאמנים הוליטו להפסיק את המשחק בטרם יפלו „חללים" נוספים.

את השער לרמת-עמידר הבקיע אבנר גולים בדקה ה-28.

במשחק אימון אחר סיימה הפועל פ"ת בתיקו 1:1 עם הפועל בנה-יהודה מליגה ב'.

שחקני מכבי-יהודה הפתיעו בצמידתם הנאה מול הלאומים של פ"ת. יעקב הבינשטיין הקנה יתרון לפ"ת בדקה ה-33. אולם רהמים הזן השוהה בדקה ה-62.

במשחקי אימון נוספים שנערכו אתמול: הפועל חדרה — הפועל צפת 0:6 (0:3); מכבי חיפה — הפועל הרצליה 1:5; הפועל ר"ג — ביתר קרית-שמונה 0:3.

במלאת 40 שנה ליסודו של
נמל חיפה
ברכות נאמנות
למפעליו
ובאי שעריו
סוכנויות ים מאוגדות
אמא בע"מ
משרד ראשי: תל-אביב
סניפים: חיפה - אשדוד

לרשות הנמלים בישראל
להנהלת נמל חיפה
לעובדים
בחג 40 שנה
לקיומו של
נמל חיפה
הצליחו
במשימתכם
להרחבתו
ופיתוחו
ברכת
כה-לחי!
"גדות"
מיכליות ומאגרים
לחימיקלים בע"מ
"גדות-ים" בע"מ

לרשות הנמלים
בישראל
להנהלת הנמל
והעובדים
במלאת
40 שנה
ליסודו של
נמל חיפה
ברכת
כה-לחי!
אהרון רוזנפלד
ובניו בע"מ

בחג 40 שנה ליסודו של
נמל חיפה
שלוחה
ברכתינו
הנאמנה
להנהלה
ולעובדים
המשיכו
בפיתוחו
ושגשוגו
"פרנזיט" (ישראל)
מחסני ערובה בע"מ
חיפה ● דרך העצמאות 35 ● ת.ד. 763

לרשות הנמלים בישראל
להנהלת נמל חיפה
לעובדים
ולבאי שעריו
במלאת 40 שנה
להקמתו של
נמל חיפה
שלוחה
ברכה
נאמנה
להמשך עבודה פוריה
לתפארת לעם והמדינה
כה-לחי!
י. ססובר
נוסד בשנת 1940
סוכן קונסולרי של ארצות הברית
משרד ראשי: חיפה
סניפים: אשדוד, אילת, לוד

אם תפקיד	תקבל לפחות
1,000.- ל"י	1,692.25 ל"י
2,000.- ל"י	3,384.50 ל"י
3,000.- ל"י	5,076.75 ל"י
4,000.- ל"י	6,769.00 ל"י
5,000.- ל"י	8,461.25 ל"י
6,000.- ל"י	10,153.50 ל"י

חסכון 4000

שאל בבנק שלך

עלתה המליחות בכנרת

מקטינים השאיבה למוביל הארצי

מאת דויד משיוב, סופר „דבר" לענייני פיתוח

מליחות המים בכנרת עלתה בשנה האחרונה בגלל מיעוט הגשמים ואי זרימת שטפונות לכנרת וירידה נוספת של מפלס הכנרת. המליחות מגיעה היום ל־246 מיליגרם כלור בליטר. המליחות באמצע שנת 1972 היתה 220 מיליגרם כלור לליטר. יצויין, כי במליחות הכנרת, עלתה בפעם הראשונה מאז החלו ה־פעולות להמתקתה ב־1964. המליחות נובעת מכך, כבכל שנה נכנסים לאגם 80,000 טונות מלחים ממעיינות תת־קרקעיים, ואילו כמויות המים המתוקים הזורמים אליה פוחתות.

מפלס הכנרת כיום הוא מינוס 211 מטר ו־19 ס"מ. מפלס זה הוא הנמוך ביותר שהיה בכנרת בחודש ספטמבר מאז התחלת הפעלת הכנרת כמאגר אופרטיבי של המוביל הארצי. [illegible] 200 מיליון מ"ק מים בכנרת.

בגלל ירידת מפלס הכנרת לא שאבו משנה מים למוביל הארצי בחודשים מאדים. אפריל ומאי השנה. בחודש יולי הורשה השאיבה בכמות של 20 מיליון מ"ק מים בחודש, לעומת 30 מיליון מ"ק מים בחודש בשנים הקודמות. החל מ־1 בספטמבר השנה הוקטנה שוב כמות המים הנשאבת מן הכנרת למוביל הארצי והועמדה על 10 מיליון מ"ק מים בחודש. תוך השבועיים הקרובים יחליטו מוסדות המים במדינה על הפחתה נוספת בכמות המים הנשאבת מן הכנרת לכדי רמה מינימלית עד עונת הגשמים. על משטר תפעול הכנרת לאחר מכן יוחלט בהתאם לכמויות הגשמים שירדו בחורף הקרוב.

נוכח ירידת מפלס הכנרת ומיעוט הגשמים הוחלט השנה לשאוב מן הכנרת למוביל הארצי 250 מיליון מ"ק מים בלבד, לעומת 380 — 390 מיליון מ"ק מים בשנים קודמות.

העובדים החדשים ב„סולתם" הכריזו שביתה שלא על דעת ההסתדרות

מאת סופר „דבר" בחיפה

העובדים החדשים במפעל הנשק „סולתם" החליטו לפתוח הבוקר בשביתה כללית במחאה על סירובה של ההנהלה לשלם להם תוספת של מחצית השעה על חשבון זמן הנסיעה שלהם למפעל. כיום משלמת ההנהלה לעובדים מחצית השעה והעובדים תובעים להגדיל את הפיצוי לשעה שלימה.

החלטתם של העובדים החדשים לשבות הבוקר נתקבלה אתמול כ־אסיפה כללית. השביתה לא אושרה על־ידי מועצת פועלי חיפה. דובר מפ"ח יהו של. אמר אמש, כי האסיפה נתכנסה בלי אישור המועצה וכי ההחלטה על השביתה נתקבלה בלי תיאום עם מועצת הפועלים ובלי הודעה מוקדמת.

בשיג רצה העובדים סגן אתמול בפני סופר „דבר", כי העובדים החדשים מבקשים למחות בשביתתם גם נגד המחלקה לאיגוד מקצועי, שכללה אותם במסקנות שהוצאו בעניין תוספת בעד זמן נסיעה לגבי הפועלים הוותיקים במפעל. העובדים החדשים מתנגדים להבללתם במסקנות אלה בטענה, שהם לא שותפו בדיונים הקשורים בתביעה. לדבריהם, הרג מ. ברזל, מזכיר הסתדרות הפקידים, שעמד בראש הוועדה אשר דנה בתביעות הפועלים, התייחס במכתב־המינוי שלה, כאשר כלל גם את העובדים החדשים במסקנותיו.

מזכיר מועצת פועלי חיפה א. כולק, רואה בחומרה רבה שביתה זו ואם השובתים לא יוחזרו מהר מיד לעבודה תקינה תתכנס מזכירות מפ"ח לדון בדבר.

ההנדסאים מכחישים הודעת המהנדסים

מאת סופר „דבר"

מזכיר הסתדרות ההנדסאים ז. שנקמן מסר אמש, כי הודעת הסיבת המהנדסים במשק ההסתדרותי על נקיפת סנקציות בשל תביעת המהנדסים לתוספת שכר מעל לדרגה 9 — היא לא על דעת הסתדרות ההנדסאים.

שנקמן כינה את ההודעה כ„שקר וכזב". והכחיש כי קיימת הסיבת הנדסאים מיוחדת במשק ההסתדרותי.

כפרים דרוזיים חוברו לרשת הטלפון הישראלית

מאת סופר „דבר" בגליל

הכפרים הדרוזיים עין־קיניה ו־רג'ר ברמת־הגולן חוברו אתמול לרשת הטלפונים הישראלית ב־אמצעות מירכזת הטלפונים ב־קריית־שמונה — נמסר אתמול ב־שעת ביקורו של שר התקשורת ש. פרס בגליל.

הקווים הללו פועלים בשיטה רדיו־טלפונית ולפיכך עלתה התקנתם מאה אלף ל"י. עוד שלושה קווים דומים יותקנו על־ידי משרד התקשורת בכפרים הדרוזיים ברמת־הגולן, במג'דל שמס, בוקעתא ומסעדה.

נציגי „אגד ו„דן" ייפגשו עם נציגי הממשלה

מאת סופר „דבר" לענייני תחבורה

שר התחבורה שמעון פרס ו־נציגי משרד האוצר ייפגשו ב־ימים הקרובים עם נציגי הקואופרטיבים „אגד" ו„דן" לדיון ב־תביעותיהם להעלאת תעריפי־הנסיעה בשירותי התחבורה הציבורית.

בתשובה לשאלה אמר אתמול סגן שר התחבורה גד יעקובי, כי הוסכם בין הממשלה לקואופרטיבים קובע, כי החל מחודש ספטמבר מתחילים הדיונים עם נציגי הקואופרטיבים בדבר תביעתם להעלאת תעריפים. לדבריו הוגשו כבר ממצאי כלכלני משרד התחבורה בדבר ההתייקרויות שחלו ובפגישה עם נציגי הקואופרטיבים יבורר הנושא.

סגן שר התחבורה הדגיש, כי הסמכות להחלטה על העלאה תעריפי הנסיעה היא בידי ועדת השרים לענייני כלכלה.

הגיעו 10.000 טון מלט מדרום אפריקה

מאת סופר „דבר" בחיפה

לנמל חיפה הגיע אתמול בפעם הראשונה משלוח של 10.000 טון מלט מדרום אפריקה. המטען הובל באניה בדגל סינגפור. סוכן האניה מסר, שבתקופה הקרובה יובאו מדרום אפריקה לחיפה אניות־מלט פעם בשבועיים. המלט מיועד לבנייה בצפון. הוא ארוז במצנבים ופריקתו מהאניה תימשך שבוע בלבד הודות לשיטת אריזה זאת.

הורעלו מאכילת מזון לא טרי

כ־50 מתושבי חאן־יונס שב־דרום הרצועה, הוזעקו שלשום אחרי הצהריים לבית החולים הממשלתי „שיפאא" בעזה, לאחר שחשו כאבי בטן. כל המאושפזים היו מבין משתתפי מסיבה משפחתית שהיתה בעיר. הנבדר, שהם סבלו מהרעלת קיבה לאחר שאכלו מזון לא טרי.

חלק מהם שוחררו מיד לאחר שקיבלו טיפול במרפאה ויתרם שוחררו אתמול אחרי שטיפת קיבה. משרד הבריאות פתח בחקירה.(ע)

יישובי „האיחוד החקלאי" יחרימו הבחירות להסתדרות

טוענים שמרוב החברים נשללה זכות הבחירה

מאת סופר „דבר" לענייני חקלאות

ישובי „האיחוד החקלאי" הודיעו אתמול בכנס מיוחד להחרים השנה את הבחירות להסתדרות. באות־מחאה על כך שמרוב ישובי וחבריו של „האיחוד החקלאי" נשללה זכות הבחירה לוועידה החקלאית.

מזכיר „האיחוד החקלאי" ע. פרידלנדר וחבר המזכירות ש. וולף, מסרו בתום הכנס במסיבת־עתונאים, כי ל„איחוד החקלאי" 56 ישובים ובהם 4000 משפחות, שאינם מוגדרים פוליטית. אבל יותר מ־90 אחוז מן החברים משתייכים להסתדרות. כל השנים השתתפו בבחירות לוועידה החקלאית וחבריהם היו מועמדים ב־רשימות המפלגות השונות. אף כי לא היו שותפים בפעילות המרכז החקלאי המקיף את הקיבוצים, המושבים והפועלים החקלאיים השכירים במושבה.

רק לפני ימים מספר נודע להם במפתיע, כי השנה לא יורשו לבחור לוועידה החקלאית. אלא באותם ישובים בהם קיימת גם מועצת־פועלים מקומית כמו מנחמיה, מגדל, ועוד. לדבריהם, הפרדה מכך כל המפלגות השתתפות בבחירות להסתדרות וועדת הבחירות המרכזית להסתדרות התקשתה להסביר מהי סיבת ההחלטה שישובים חקלאיים אלה לא יבחרו לוועידה החקלאית. בשעה שבמושבות ובמושבות אחרות יצביעו לוועידה זאת רבים, שספק רב אם אפשר לקרוא להם חקלאים.

הדוברים הודיעו, כי לא יסכימו להיות חברים בעלי דרגה נחותה בהסתדרות ובשלב ראשון החליטו להחרים את הבחירות להסתדרות ולא לסייע לקיומן בישובי התנועה.

ילד הוצא במצב אנוש מתוך באר שנפל לתוכה

ילד בן חמש נפצע אתמול כאשר נפל לתוך באר בשיכון סלע בפתח־תקוה.

בשעה 5.40 אחה"צ נתקבלה ב־מכבי אש בפתח תקוה הודעה, כי ילד נפל אל תוך באר עמוקה ברחוב אוסקי בשיכון סלע. מיד יצאו הכבאים אל המקום. אולם מצאו כי בחור בשם אביגדור עוז הקדים אותם וירד אל תוך הבאר כדי להציל את הילד. הכבאים הוציאו את הבאר והבחור עלה בסולם הברזל כשהוא מחזיק את הילד בידו.

הילד הועבר במצב אנוש לבית החולים „בילינסון". נמסר, כי הילד, ששמו טרם נמסר לפרסום, בא לביקור אצל קרובי משפחה. (ע)

חיים שערק מיהודה נעצר ביום ג' בלילה על־ידי משטרת מרחב המרכז כחשוד באונס אחות שהיתה בדרכה לעבודתה בבית־החולים על־שם הרצפלד בגדרה לפני כחודשיים.

המוסד לבטיחות ולגיהות
ליד משרד העבודה

שבוע הבטיחות בשימוש בחשמל
9-14 בספטמבר 1973

בדיקת מכשירי חשמל חינם

במשך שבוע הבטיחות בחשמל, חנויות לצרכי חשמל שיציגו שלט השתתפות במבצע הבטיחות בחלון הראוה, יבדקו את מכשירי החשמל הביתיים שיובאו אליהם ללא תשלום.

במידה והמכשיר יימצא פגום — תיקונו יתבצע בתשלום.

הסדר זה אופשר הודות להסכמתה האדיבה של התאחדות הסוחרים.

בדוק השבוע את מכשירי החשמל־ ומנע תאונה.

המטה הצעיר

רב שיח

היום, יום ה' 6.9.73, בין השעות 09.00—12.00, יערך רב־שיח עם עובדים צעירים במקומות עבודה בנס־ציונה.

בהשתתפות:

אלוף (מיל.) אהרון יריב

שלום הימלפרב — מזכיר מועצת פועלי נס־ציונה

שלום ניסן — רכז התרבות בנס־ציונה

שלום תנעמי — רכז איזור הדרום של המטה הצעיר.

בוא עם הצעירים באמת

המערך / מפלגת העבודה הישראלית - מפ"ם

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל

מועצת פועלי ירושלים

ועדת הבחירות לוועידה ה־12 ולמועצת פועלי ירושלים

חברי ההסתדרות בירושלים
הבטיחו את זכותכם לבחור ולהכריע

מפאת תנודת האוכלוסין בירושלים לשכונות החדשות לא קיבלו חברים רבים את ה„הודעה לבוחר" על מקום הקלפי, בגלל שינוי כתובת, שיבוש בשם וכיוצא בזה. אי לכך, החברים אשר אינם יודעים באיזה קלפי להצביע: לנוחיות החברים האלה תתאפשר הצבעה ב„קלפיות מיוחדות" במקומות כדלקמן:

1. נוות יעקב — ביה"ס הממלכתי דתי.
2. הגבעה הצרפתית — בביה"ס הממלכתי גבעה הצרפתית
3. רמת אשכול — בביה"ס הממלכתי יסודי
4. מעלות דפנה — בביה"ס הממלכתי יסודי
5. גבעת מרדכי — ביה"ס הממלכתי דתי
6. גילה — במבנה המרכזי בביה"ס
7. קרית מנחם — בביה"ס עיר גנים א'
8. קרית יובל — בלשכת המס במרכז המסחרי
9. תלפיות — במועדון נוער לנוער דרך חברון
10. מזרח ירושלים — בבית ההסתדרות, רח' ראשיד

יצחק קלעי
יו"ר ועדת הבחירות

מחר בגליון של
דבר
תתפרסמנה מודעות רבות על קניה ומכירה, תיווך ועבודה, היצע וביקוש.

עיין במודעות אלו ביום ו' ובשבת ותמצא מה שאתה מחפש באמצעות „הלוח החדש" של „דבר".

הלוח החדש דבר

לקו-אופ, ירושלים
אגודה צרכנית שיתופית בע"מ

לפתיחת הסופרמרקט בבית שמש

ברכת

המשביר המרכזי
האגף למבלת

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
מועצת פועלי תל־אביב־יפו
ועדת הבחירות לוועידה ה־12 של ההסתדרות ולמועצת פועלי תל־אביב־יפו — תשל"ג 1973

היום, 6.9.73, בשעה 5.30 אחרי הצהרים יתקיים
כנס
יושבי ראש ועדות קלפי בבית ברנר

על סדר היום:
1. קבלת תיק הקלפי.
2. תדריך — נוהל הצבעה.

מאיר זילברמן
יו"ר ועדת הבחירות

צעדת שלושת הימים תשל"ג
17.9.73 - 19.9.73

היום מסתיימת ההרשמה לצעדה.
טפסי הרשמה ניתן לקבל בכל בתי הדואר בארץ.
הקדם, אל תאחר.

מפקדת הצעדה
ד.צ. 1010

ידיעות אחרונות

המוסף לשבת

7 ימים — השבועון לכל המשפחה

ראשי גח"ל והמרכז החופשי מספרים על השלבים שקדמו לליכוד
מאת רפאל בשן

*

בא לקבל פרס — והוכנס למעצר
פרק נוסף מתוך יומן מוסקבה 73
מאת שלמה שמגר

*

עבודה ערבית בפיתחת־רפיח
מאת אילן כפיר

*

העו"מ הזה
חץ מסילבי קשת

שקט בחדרי הגיתות
מאת יואלה הר־שפי

*

עם סיירת מע"ץ בדרך לסאנטה
מאת ברוך נאדל

*

בני המיעוטים בשיח צעירים
מאת אריה אבנרי

*

מה עוד נותר לומר לבחורה עירומה ברחוב?
מאת בלה אלמוג

*

מדוריהם הקבועים של:
חיים חפר, עמוס קינן, בועז עברון דידי מנוסי וזיוה יריב.

במוסף לתרבות ספרות ואמנות:
- להיות בסטרסלר או למות — מכתב מניו־יורק, מאת אדם ברוך;
- ברוך קורצווייל והספרות הצעירה — מאת גבריאל מוקד;
- ספרים, תערוכות.

המשביר המרכזי
חברה קואופרטיבית לאספקה של העובדים בישראל בע"מ

האגף הצרכני.

אל חברינו ולקוחותינו באזור הצפון!

הננו שמחים להודיעכם על
הגדלה והרחבה של המחלקה לטכסטיל - סניף חיפה
בעקבות השינויים נתאפשר לנו להרחיב ולהעשיר את מיבחר המוצרים, וכן לשפר את תנאי השרות.
במסגרת המחלקה נפתח מדור חדש —
מדור משחקים, צעצועים וציוד לגני ילדים.

ב„דבר הפועלת"
מס' 8 המופיע היום

קיראו רב־שיח בנושא
„מעמד החברה בקיבוץ"
בהשתתפות חברות משמונה יישובים

על מות
הרצפלד
האיש היקר

אבל
קיבוץ גבת

מרי וחזית השמאל

ש

אופוזיציה לוחמת בהסתדרות

היום
הגרלת
מפעל הפיס

* כרטיסים אחרונים ביום ההגרלה, ליד אולם ה־מפעל רחוב הפטמן 3, ת"א עד 6.45 בערב.

מפעל הפיס

מכרז

המועצה המקומית בקה אל־גרביה

מכריזה בזה על קבלת הצעות של קבלני בנין להשלמת קומת העמודים של בית הספר היסודי על הגבעה בבקה אל גרבייה.

את החומר של המכרז אפשר לקבל בשעות העבודה הרגילות ממזכיר המועצה.

אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

יש לצרף עם ההצעה ערבות בנקאית של 10% מגובה ההצעה.

המועד האחרון לקבלת ההצעות בשעה 12.00 בצהרים 15.9.73.

ראש המועצה
מוחמד [illegible] אבו מוך

ליקירתנו בלה שורץ - מיטלמן ובני ביתה

ציבור האחיות, העובדים והנהלת בית חולים קפלן

משתתפים באבלך הכבד במות עליך בעלך

שלמה ז"ל

בכל זאת, ליכוד

לאחר שהושג — כנראה — הקנקן הגיע הזמן לתהות מה יש בתוכו. כשם שאין עדיין מענה על אופן פעולתו של הליכוד הימני להסתדרות — שקם כבר לפני כשבועיים — כן קשה לתהות כיצד הוא יעבוד בכנסת. השאלה אינה ביחס לבעיות האידיאולוגיות שגם את ראשי הסיעות המיועדות לליכוד לא הטרידו הרבה. השאלה העיקרית נוגעת למתכונת היחסים שנוצרה בעת המשא־ומתן בין שלושת השותפים לליכוד.

מנהיג גח"ל מעולם לא גילה אהדה לדעות שאינן תואמות את דעותיו. עתה בא גורם חיצוני וכפה עליו ליכוד שלא להיבו. כמעשה הזקנה, שארבעה צופים „סייעו" לה לעבור את הכביש — והיה צורך בארבעה כי היא לא רצתה לחצותו — כך כפו האלופים את הליכוד על הנהגת „חרות". לגמרי לא קשה לנחש כיצד יתנהל הליכוד ומה ייצא ממנו.

אין אנו רוצים לאחל לליכוד כי יסתיים בפירוד. שכן, אנו מאמינים כי גיבושי־כוח פוליטיים הם תהליך חשוב לחיזוק הפרלמנטאריזם הישראלי. המערך ותומכיו יכולים לקבל את ההתפתחות הזאת ללא חששות: רובו הגדול של הציבור בארץ ידחה גם בעתיד את הקיצוניות המדינית ואת חוסר־הכנות הסוציאלית של הימין, בין אם הוא מלוכד, ובין אם לאו.

הגישה הקונסטרוקטיבית בועידת רחובות

יש סמליות בעובדה, ש„ועידת רחובות" שנפתחה אמש, נערכת באותו מועד שבו מתכנסת באלג'יר ועידת המדינות הבלתי־מזדהות. בעוד שועידת אלג'יר תוקדש בחלקה להשמצת ישראל, לנסיון להמעיט חלקה בסיוע לארצות המתפתחות ולמאמצים נוספים לבידודה בזירה הבין־לאומית — תפגין „ועידת־רחובות" את קשריה האמיצים של ישראל עם ארצות רבות באפריקה, אסיה ואמריקה הלטינית. קרוב ל־150 נציגים, שבאו לועידה מעשרות ארצות המשתייכות גם הן לעולם השלישי, יאשרו בועידת רחובות פעם נוספת את רצונה הטוב של ישראל ואת יכולתה לסייע לארצות מתפתחות בצמיחה כלכלית, בקידום חברתי ובפיתוח משקי.

בשנים האחרונות פעלו אלפי מומחים ישראלים בעשרות ארצות מתפתחות, ותרמו תרומה שאין לה שעור לצמיחתן. ואלפי משתלמים מאותן ארצות למדו בישראל. יתרונותיה העיקריים של ישראל בסיוע לארצות אלה הם בסדרי הגודל הבינוניים של משקה המתאימים לארצות המתפתחות, דפוסי הפיתוח האזוריים, התעשייתיים והחקלאיים, נכונותה לפעול ללא דרישות או שאיפות השתלטות, ויכולתם האישית של מומחיה.

אך טבעי הוא איפוא ש„ועידת רחובות" שנושאה העיקרי „צמיחה כלכלית במדינות מתפתחות" כינסה עשרות מומחים עולמיים בתחום זה ומשתתפים רבים מארצות מתפתחות, שבאו כדי ללמוד מהנסיון הישראלי, ולחלק את הנסיון שרכשו בארצותיהם עם הנציגים מארצות מתפתחות אחרות.

אנו מאחלים למשתתפי הועידה דיונים פוריים ומקווים שמישראל תמשיך לצאת תורה כלכלית וחברתית שתסייע לארצות המתפתחות.

סייגי ההתיישבות בהעסקת ערבים

החלטת הממשלה על הגבלת תעסוקת ערבים בתחומי ההתיישבות החקלאית החדשה בשטחים התקבלה ודאי על דעת הציבור כצעד חשוב להבטחת אופייה הנאות של התנהלותנו ולמניעת פיתוחים שיש בהם כדי לפגוע ברקמת יחסינו עם תושבי השטחים המוחזקים. חילוקי־הדעות לא היו אלא על מה שנראה כדרך הטובה ביותר להשגת הגבלה זו.

למי שמקשה לאחר ההחלטה הממשלתית, מדוע אנו מגבילים העסקת ערבים בשטחי ההתיישבות שמעבר לקו הירוק ואילו בתוך תחומי הקו הירוק אין אנו מטילים הגבלות כאלה — ניתן להשיב קודם־כל בהזכרת העובדה, שגם לגבי מדינת ישראל גופה כבר אושרה בממשלה בסוף 1972 הצעת־חוק ההתיישבות החקלאית (סייגים לשימוש בקרקע חקלאית ובמים) — שסעיפה הקובע אומר, כי „מתיישב חייב להתגורר בנחלה שניתנה לו, להשתמש בה למטרות שלשמן ניתנה לו ולעבדה ברציפות שלא בעבודה שכירה". הצעת־חוק זו עדיין מחכה להליכי החקיקה הפרלמנטאריים. העדיפות והדחיפות, שניתנו עתה לסייגי התעסוקה בשטחים, שאין הליכי הכנסת חלים עליהם, מוסברות בשיקולים הבטחוניים, שנודע להם פרימאט לגבי ההתיישבות בשטחים ושאינם מכריעים באותה מידה לגבי ההתיישבות שבתוך תחומי הקו הירוק.

אולם לגופו של עניין, מן הבחינה הלאומית־חברתית, ודאי שלא תיתכן הבדלה בין תעסוקת ערבים מן השטחים כאן ושם, והסייגים חייבים להיות כוללים — כמובן, תוך הבטחת מקורות תעסוקה אלטרנטיביים לערביי השטחים.

לא שוכנענו לגמרי מדעת הרוב בממשלה, שביצוע ההגבלות בשטחים יהא כרוך בהפעלת צווים צבאיים. אף־על־פי שהטענה היא, כי ייעשו גם מאמצי־שיכנוע למניעת תעסוקת ערבים בשטחים וכי למאמצים אלה יהיה יתר תוקף כאשר תהיה מאחוריהם אפשרות הוצאת הצווים — אנו סבורים כי הפעלת הצבא במקרה זה אינה הכרחית וכי המטרות המבוקשות ניתן יהיה להשיג בלי אופציה זו.

תגמול מערבי לסחטנות הנפט

מאת יהושע תדמור

ההגובה הזועפת הראשונה של „סטנדרד אויל" בקליפורניה ו„אקסון" (לשעבר „אסו") על הלאמת נכסיהן בלוב היתה מפתיעה בחריפותה. עד כה הסכנו לראות את חברות הנפט האמריקאיות והאירופאיות כאחוזות ברכיבות ראש. על כל לחץ, על כל סחטנות ערבית, על כל ביטול חד צדדי של חוזים והלאמה נהגו להגיב, בדרך כלל, בקול ענות חלושה, בהתרפסות, תוך תקוה לקנות בפיוסין ותיכרונ'ם — בעיקר על חשבונה של ישראל — תנאים קצת נוחים יותר וצמצום נזקיהן. אלא שהולאמות האחרונות בלוב חרגו מגדר של מדיניות, שניתן להצדיקה אפילו בטעמים של שיחרור מעולן של חברות זרות. חברות הנפט היו מוכנות לכל פשרה רעה, לכל ויתור מרחיק לכת. הן הסכימו כמעט לכל תנאי. עד שיום אחד החליט קדאפי „להגיש שי להמונים" ובהינף אחד — החליט על הלאמה, על אף משא ומתן מזורז שהתנהל במשך חדשים.

הלאמת החברות הזרות בלוב מעידה טוב, כאין לכל הצעדים הללו מאומה עם הסכסוך הישראלי—ערבי. בנימוקיהם על ההלאמה — לא הזכירו כלל הלובים את ישראל. וגם כאשר הלאימו, לפני כחודשיים את זכיונה של חברת הנפט הבריטית, לא הוזכר כלל שמה של ישראל. הנימוק שהשמיע אז קדאפי היה מקורי: הוא העניש את בריטניה על שהפקירה את שני האיים האיסטרטגיים, שהיו בחסותה בפתח המפרץ הפרסי ואיפשרה לאירן להשתלט עליהם.

גילויי סחטנות הנפט הערבית, שיתרבו כנראה בעתיד, — מעוררים את השאלה: כיצד מתכוננות ממשלות אירופה, יפאן וארה"ב לחיות בצל הסכנה המאיימת על משקיהן הלאומיים? יש החוששים, בדין, שהדרך בה הלאימה לוב את חברות הנפט עלולה לשמש סימן למדינות נפט, וראשונות בתור — כווית ונסיכויות אחרות במפרץ הפרסי. גם פייסאל מלך סעודיה כבר מנסה לכרוך את הסכסוך המזרח־תיכוני במדיניות הנפט שלו. וזו רק התחלה בלבד. אך האמת היא, שלמרות כל הפרסומים היה פייסל זהיר לפי שעה. נראה, כי הוא מהסס. בקרב יועציו — יש חילוקי דעות ואין הסכמה בנושא גם בין ארצות ערב לבין עצמן. כל מה שאמר עד כה פייסל לארה"ב היה, כי קשה לו. קשה לו לעמוד בהתחייבויות שלו להגדלת תפוקת הנפט מחמת לחץ בן של ממשלות ערביות בגין תמיכת ארצות הברית בישראל. אלא שבמקביל השמיע בנו בראיון לעתון הלבנוני „אל האראאת" דברים שונים בתכלית. בן המלך אמר, כי יש מי שמבקש להשלות את הערבים, שניתן לאיים בהפסקת זרימת הנפט לארה"ב ולהשתמש בכך כמנוף פוליטי בסכסוך הישראלי־ערבי. אך מה נעשה בנפט? שאל בן השליט הסעודי וכיצד נוכל לעזור לאחינו הערבים ולפלשתינאים במאבקיהם — אם לא נמכור את הנפט?

אלה הם גילויים סותרים המעידים על היסוסים וחוסר הכרעה. מה גם שמדובר על שנת 1980. לא בבקרה נמנע קדאפי הקיצוני מלהזכיר את הסכסוך הישראלי—ערבי בהקשר להלאמה. בראיון שהתפרסם בעתון הלבנוני „אל־פג'ר" ב־15 באפריל הביע השליט הלובי את דעתו, שספק רב אם מדינות הנפט הערביות תנקוטנה עמדה רצינית באשר לניצול נשק הנפט. לדבריו כל אחת ממדינות אלה מוליכה שולל את רעותה. אם אחת תפסיק את זרימת הנפט — עתידה חברתה להגביר אותה. למשל, ערב הסעודית הגבירה את שאיבת הנפט כאשר לוב צימצמה את התפוקה כלחץ על החברות המערביות. ביקורתו של קדאפי הופנתה אל כל המדינות הערביות. לרבות אלה המכונות „מתקדמות". כנראה נתכוון באורח ספציפי לעיראק, המבקשת להגביר את שיווק הנפט שלה. באלף הזהב, שבממשל מצרי, שהופך באחרונה לעיין העברת הכבדה, נאמר בצורה ברורה, שאסור לה לקאהיר להשלות את עצמה; שאין סיכוי רב, שהנפט יהפוך לגורם של ממש במאבק נגד ישראל. סוף סוף מי יכול ללחוץ על פייסל? מצרים התלויה בו ובתבלוכו? הכוויית? לבנון, המשתייכת בהכסף זרימת הנפט דרך אדמתה? דמשק השנואה עליו?

אלא שכל אותם היסוסים וגילויי ריאליזם ערבי אינם מונעים את קאהיר מלהכות בתופי „מלחמת הנפט" ואת פייסל מלהכריז הכרזות. הרצנות אדירה, המולידה עצבנות וחששות בבירות אירופה ואמריקה מבלי שנעשה עד כה נסיון של ממש, לגבש מדיניות אחידה של המדינות התעשייתיות צורכות הנפט.

90 אחוז מהנפט שצורכת יפאן מיובא מן המזרח התיכון. 70 אחוז בצריכתה של אירופה מיובא מן האזור ורק פחות מארבעה אחוזים מיוצאים לארה"ב. אבל יתכן זה עשוי להשתנות מסבת 1980. כאשר סעודיה תהיה ספק נפט העוב לארה"ב ואף על פי כן סמוך כבר עתה עיקר הלחץ המדיני נגד ארה"ב. והסעמים ידועים. אך ממשלות אירופה ויפאן משלות את עצמן אם סבורות הן, שהלחץ והסחטנות יפסחו עליהן. במהלכיהן הפרטיים על חשבון ישראל — הן הרוויחו זמן אך לא הרתיעו. מחר הן יעבדו, ודאי, בפני סחטנות מסוג חדש בכל נושא מדיני או כלכלי, אשר יבחרו בו ממשלות ערב המפיקות נפט.

התשובה לסחטנות הנפט הערבית חייבת לבוא איפוא כתוצאה מתיאום בין ארה"ב יפאן ומדינות אירופה, הקולטות את עיקר הנפט הערבי. חייב לקום גוף בדרגי מדעי אופרטיבי. בתכנית הממשלות המייבאות נפט, שיעדיו יהיו לתכנן אלטרנטיבה לנפט הערבי. ממשלת ארה"ב נתנה את הדוגמה. היא הקציבה עשרה מיליארד דולאר לפיתוח מזורז של מקורות אנרגיה אחרים. בעיקר בתחום הפחם. אלא שאין די בכך. הממשלות הצורכות את הנפט חייבות לנקוט במדיניות מוחדים אחידה. עליהן גם להבהיר לערבים, כי יש גבול לסחטנות הכלכלית והמדינית. עליהן להחדיר לתודעתן של ממשלות ערב, שאם ירחיקו לכת — ימצאו עד מהרה אלטרנטיבות לנפט, ומאמציה של ארה"ב להגיע את ציוד הנפט באלסקה הוא רק צעד אחד. לו היו מדינות המערב מהדרות ונוקטות צעדים ראשונים, מגבלות עמדות ומבהירות לממשלות ערב שבדעתן לנקוט מדיניות מתואמת — הן בתחום חיפוש מקורות אנרגיה אחרים והן ביחסיהן עם המדינות המפיקות — היתה התמונה משתנה במהירות. אלא שעד כה רצו ממשלות אירופה וחברות הנפט לשחר את פני הערבים. השאלה היא היכן הגבול? אין לשכוח, כי כשם שקיימת תלות בנפט הערבי קיימת תלות ערבית במערב וביפאן ועל כל מעשה לחץ וסחטנות אפשר להגיב בלחץ נגדי ולא פחות אפקטיבי. טלו למשל את יתרות המטבע הגדולות. יתרות של מאות ואלפי מיליוני דולארים המוחזקים בבנקים זרים. המדינות הצורכות נפט יכולות לאיים לשים ידן על יתרות אלה — ודי יהיה בכך כדי שלוב תשקול את צעדיה. זאת ועוד: מדינות הנפט הערביות תלויות בקבלת אלף ואחד פריטים מהמערב ומיפאן. הן זקוקות לאספקת מזונות ומצרכים לאדם ולמשק, למוצרי תעשייה ולידע טכנולוגי, להקמת מפעלים ולייצור ברוב שטחי המשק והפיתוח לרבות ניהול וייעוץ פיננסי. עימות הערבים עם המערב ויפאן — פירושו ניתוקם מן המערכת הכלכלית־טכנולוגית המפותחת ביותר בעולם והגבלתם לגוש הקומוניסטי. לו רק תוחדר תודעה זו לראשם של הערבים — התגלה עד מהרה סחטנות הנפט הערבית כבועת סבון. אלא שבשלב זה מלקקות חברות הנפט האמריקאיות את פצעיהן ועוד טרם נראית באופק ההתלכדות הבלתי נמנעת של מדינות המערב צורכות הנפט.

מדינות ומעצמות יצאו בעבר למערכות ומלחמות בגין דברים הרבה פחות חשובים מאשר האנרגיה הדרושה להנעת משקיהן הלאומיים. עתה עוד ניתן להרתיע את הערבים בדיבורים ובלחצים. מחר יהיה מאוחר מדי ומי יודע אם לא יידרשו אמצעים דראסטיים יותר. כיסוי התנגדות [illegible] הנפט הערבית הולך ונחלש באחרונה, עדיין לא בעוצמה הדרושה. תוקה על הערבים שיקלטו אותם במהרה — אם ייאמרו בכנען ונכסף הדרושים.

(ראה גם: „פייצל פותח ב„פוקר נועז", בעמ' 12.)

> הערבים תלויים בידע, בטכנולוגיה ובמוצרים מערביים

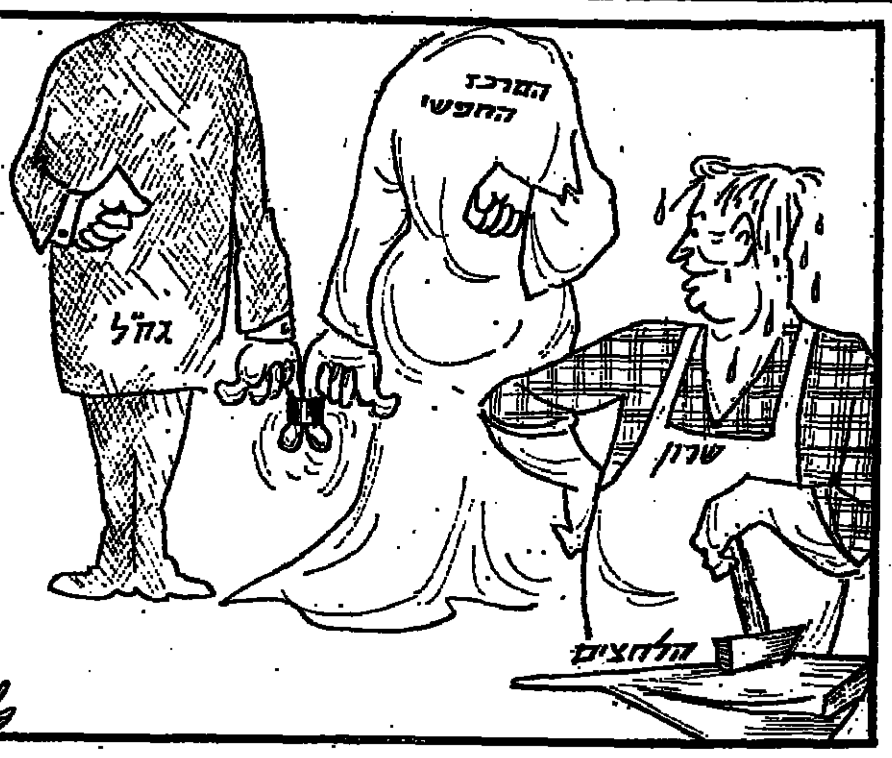

„סוף סוף התאמנו טבעת נישואין"

רחובות מול אלג'יר

מאת חגי אשד

> סיסמאות מדיניות לא ירפאו נחשלות כלכלית

כדאי להרהר בסמליות, ובמשמעות ואף בלקחים, שאפשר להפיק מן העובדה של קיום שתי ועידות בין לאומיות של הארצות המתפתחות בעת ובעונה אחת ושל פתיחתן באותו יום עצמו. במכון וייצמן למדע ברחובות מתנהלת „ועידת רחובות" השביעית, המתקיימת אחת לשנתיים, והמוקדשת הפעם לנושא „צמיחה כלכלית בארצות מתפתחות". ובארמון האומות ליד העיר אלג'יר מתקיימת הועידה הרביעית של „המדינות הבלתי מזדהות" (אשר הראשונה בהן התקיימה בבלגראד ב־1961 ולאחריה בקאהיר ב־1964 ובלוסאקה ב־1970). כמו קודמותיה הוקדשה גם הועידה הרביעית, רובה ככולה, להשמעת סיסמאות מצלצלות נגד „המונופולים האימפריאליסטיים", נגד „הבסיסים הצבאיים הזרים", נגד „הגזענות והאפרטהייד" וכמובן גם נגד „השיעבוד הקולוניאלי, הציוני" ושאר מרעין בישין, שניסחה הממשלה האלג'ירית והערביות כבר יודעות לגנות ולהוקיע.

באלג'יר תוטל כל האשמה של העוני, הבערות, המחלות ושאר הפגעים הרעים שמהם סובלות הארצות המתפתחות, הנמצאות בחצי הדרומי של כדור הארץ — על כתפיהן של הארצות העשירות, המתועשות, „המפותחות", השוכנות בחלקו הצפוני. באלג'יר יחפשו וימצאו שעיר לעזאזל, הנמצא מחוץ לארצות המתפתחות, ואשר מספיק להסלד או לפנות להוקיעו, כדי להתקדם לקראת הארץ [illegible] ברחובות ידובר היום על „צמיחה כלכלית ואיכות החיים", על „משאבים אנושיים במשקים מתפתחים", על „תכנון ופיתוח כלכלי" — מספר לקחים מהנסיון" ועל „אלטרנטיבות לפיתוח כלכלי". הרצאות דומות במליאה ובקבוצות עבודה יישמעו בכל ששת ימי הועידה.

ודאי שועידת רחובות לא באה להתחרות בועידת אלג'יר, או לשמש לה תחליף, אלא להשלים אותה — אילו רק ניתן הדבר. הארצות המתפתחות, אשר הגיעו לעצמאותן המדינית לפני זמן לא רב, עדיין זקוקות לסולידאריות בין־לאומית ולעמידה בסך בחזית פוליטית משותפת, כדי להוות „קבוצת לחץ" בין־לאומית של „הדרום" נגד „הצפון". עדיין יש כמה משטרים זרים וחברות בין־לאומיות נצלניות, אשר יש להיאבק נגדן. עדיין יש צורך להיאבק בגילויי האגואיזם הכלכלי של הארצות המתועשות העשירות. אבל דווקא מדינת ישראל והתנועה הציונית שקדמה לה והולידה אותה הן הדוגמה הטובה ביותר לכך, שאין די במאבק מדיני וצבאי, כדי להגיע לעצמאות ולאי תלות וכדי להיות מסוגלים לקטוף את פירותיה; אלא יש צורך להשלים את המאבק החיצוני במאמץ קונסטרוקטיבי פנימי של צמיחה כלכלית, של חינוך וארגון להעלאת הרמה המדעית והטכנית של כוח אדם ושל יצירת משק לאומי חקלאי ותעשייתי. דווקא נסיונה של ישראל מוכיח, כי אין די ב„אלג'יר", וכי יש צורך גם ב„רחובות".

בלי להיגרר לתעמולה מפלגתית לפני הבחירות להסתדרות, אי־אפשר להימלט מן האסוציאציה של ההתמודדות הפנימית בין תנועת העבודה בישראל לבין „האסכולה הרביזיוניסטית" של „רק כך" צבאי ומדיני. אסוציאציה זאת מתעוררת בישראל ובעם היהודי, תוגנת את נציגיה בועידות אלג'יר וברוב הארצות הנוטלות בה חלק, וכאשר רואים את התוצאות הדלות, שהשיגו רוב הארצות המתפתחות על ידי ההתארגנות המהולמת בסיסמאות מדיניות עקרות ושליליות. בראיית חזות הכל ב„הירואיקה" מדינית וצבאית, במקום במאמץ אפור ושיטתי של חינוך ארגון וצמיחה כלכלית — אין לנו ישראל סיבה להצטער על שבחר בדרך ה„ביצית הסינתטית".

אבל אי אפשר להתעלם מן העובדה, שרק מדינות ספורות בעולם המתפתח הולכות בדרך זו וכי קסמיה של „אלג'יר" גוברים על אפרוריותה המפוכחת והמייגעת של „רחובות". אי אפשר להתעלם מן העובדה, שבאלג'יר מתכנסים כשישים ראשי מדינה וראשי ממשלה ובכללם כל השמות ה„גדולים" כגון — טיטו, קאסטרו, אינדירה גאנדי והיילה סלאסיה, וברחובות — סגן ראש ממשלת לאוס ושר התיכנון של חוף השנהב. ודאי שאורחים אלה יקרים לישראל והם יזכו באו לכל הכבוד המגיע להם. אבל אסור לעצום עינים ולא לראות את העולם כמו שהוא ואף לא את הלקו הנקרא „העולם השלישי". גם אם אין הוא נגדנו, אין הוא אתנו וקשה להגדירו כבלתי מזדהה עם הערבים.

ועידת אלג'יר מבקשת אליה את הגלים העכורים, המציפים עתה את „העולם השלישי" ואשר ישראל היא אחת הנפגעות העיקריות מהם. הוי „עולם שלישי" המתוסכל מכשלון עצמאותו המדינית וממאמצי הפיתוח והצמיחה הכלכלית שלו ואף בהתנאים הסיוע הכלכלי המכבי שהוגש לו מכל עבר ביד נדיבה למדי. הוי „עולם שלישי" אשר [illegible] התגלגלות צבאית כלפי ויותר לפו סיוע עליו מתוך אדישות וחוסר רצון לשאת בהפסדים נוספים של השקעות סרק. רוב הסיסמאות הדומות כלפי חוץ יישמעו באלג'יר כ־

(המשך בע' 15)

הנעלם הגדול — כמה יצביעו

מאת חיים ליפשיץ

> משיעור הצבעה נמוך ייהנו המפלגות הקטנות

ימי הקיץ הלוהטים לא הצליחו להלהיט את מערכת הבחירות להסתדרות, ותשעה ימים לפני הבחירות (ביום ג' הבא) עדיין מורגשת אדישות מבוטלת בציבור הישראלי. גם מערכת ההסברה „המתוחכמת" לא השכילה ליצור גירויים מתאימים שיוציאו, ולו גם במקצת, את ציבור הבוחרים משלוותו.

ואמנם, הנעלם הגדול הפעם הוא מה יהיה שיעור ההצבעה בבחירות. בעיה זו מטרידה, מטבע הדברים, את המפלגות הגדולות, וביחוד את המערך.

כוחן של רשימות גדולות, דוגמת המערך, בנוי על תמיכה של „הקולות הצפים", שהם כוחות קטנות קל להן יותר לגייס להצבעה את תומכיהן.

מכאן ברור, שאחוז ההצבעה הוא גורלי לכל שהרשימה המתמודדת גדולה יותר. שיעור הצבעה של 70 אחוז להסתדרות נחשב לשיעור גבוה יחסית, וכל עלם לא חרגה ההצבעה בבחירות להסתדרות כ־75 אחוז ומשהו.

בבחירות לפני ארבע שנים הגיע שיעור ההצבעה לכ־65 אחוז והדבר נתן, בין היתר, אותותיו בפיחות כוחו של המערך. גם בבחירות לאיגודים מקצועיים אחדים שנערכו בפרוצת השנים האחרונות היה שיעור ההצבעה בגבולות של 60—65 אחוז.

ירידה באחוז ההשתתפות בבחירות להסתדרות מוסברת גם בשיעור גדל של חברות פיקטיבית. כלומר חברים רשומים רק בשום רצונם ליהנות משירותי קופת־חולים, אנשים שהיו בעבר פועלים והגיעו היום או עברו עליהם „הסבה מקצועית" או שנעשו עצמאים ועניני ההסתדרות כהם הלאה.

הנעלם: המצביעים החדשים

פנקס הבוחרים לבחירות לועידה ה־12 של ההסתדרות מכיל כ־מיליון ו־150,000 בעלי זכות בחירה — כהם יותר מ־200,000 חדשים: רובם המכריע צעירים ועולים חדשים. שיכבה רחבה זו היא נעלם גדול מבחינת אחוז ההשתתפות שלה בקלפי ומבחינת דפוסי ההצבעה שלה. מכאן שתוצאות הבחירות ושפעו במידה רבה מן ההיקף ובאופן ההצבעה של בעלי זכות־הבחירה החדשים.

אם נניח שהתפלגות ההצבעה בקרב „החדשים" יהיה דומה לזו של „הוותיקים" הרי במקרה זה אחוז ההצבעה הוא שיכריע את התוצאות.

יש גורמים לא מבוטלים העלולים להפחית את שיעור ההליכה לקלפי: ההתייבות לבוך ולהצטרף כפי ההסתדרות נוצאת בשעת־כה תוקף טובות שחייב; בניגוד לבחירות בכנסת שבהן נהוג יום שבתון — יתקיימו הבחירות להסתדרות ביום עבודה רגיל: יום קיץ להוט מכביד על ההצבעה, ורבים — בעיקר צעירים — נוסים לנצל „הזדמנות זו" לרחצה בים או לפיקניק בחורשה מוצלת.

הסברה או „פעלולים"

לנוכח גורמים אלה ואחרים היתה דרושה מערכת הסברה אינטנסיבית שתשדר גירוי חזק ומניע להצבעה. אך הפעם מכרו המפלגות את ההסברה לחברות הפירסום. ובכך ניטרלו עצמן מדעה בתחום כה חיוני. חברות הפרסום מנהלות מערכת הסברה מסחרית. עקרונית אין הבדל בין הדרך שבה הן מפרסמות סבון או מפלגה. בשני המקרים מחפשים אריזה ותדמית חדשה.

טכניקות מתוחכמות, גדושות ב„פעלולים" וב„פיצפוצים" טובות אולי לשיווק מוצר חדש — אך לא לזו ולהסברה ממשית, עניינית בנושאים הקובעים יום־יום בגורלם של בני־אדם החיים מיגיע כפיהם ומוחם.

בהסברה „הבלתי־קונבנציונלית" המוגשת לנו בעתון, ברדיו ובטלוויזיה מצויה מנה גדושה של בידור: חתולים מיללים, צחוקים נדירים, נובחים מזמזמים, מגבעת דובבי סבבל כבשים על ריקבות הבנית — וברקע צלילי מוסיקה והמוצות המזכירים את „המקדשים" או את „הנעלים".

האם יש ב„פעלולים" אלה ואחרים כדי לעורר להצבעה רבתי? לדעתי, לא. את הבוחר מעניינים מצע מוחש, תכנית פעולה כבסיס והרכב הצוות שאפשר לסמוך עליו כי יפרע את שטר החוב שהוא מתחבר עליו.

למערך בהסתדרות בהנהגתו של יצחק בן־אהרן יש כל האלמנטים העשויים לעורר את הציבור לבוא לקלפי ולהצביע בעדו. במערכת ההישגים בארבע השנים האחרונות (בנושאי שכר, הישגים סוציאליים, מאבקים נגד ההתייקרויות, במערכת הבטחון הסוציאלי וכד'); תכנית הפעולה לעתיד שכוללת בין השאר: שינוי במבנה השכר בשירותים הציבוריים, העלאת שכר המינימום ל־50 — 60 אחוז מהשכר במשק, השתלמות־חובה לשכבות, הפעלה את תנאים סוציאליים, שיתוף בהנהלה וברווחים, בדיקת קיצור שבוע העבודה, ריפורמה בייצוג וכיוצא באלה — כל אלה הם נושאים מעוררים לגבי המוני השכירים והפועלים והיים אותם. אך במקום להדגיש את אלה חוזר ההרבס — בפרייה״ר סיסמאות בתרודים.

אפשר לומר, כי ההסברה האפקטיבית ביותר, המדברת בעד עצמה יותר מכל, אלה מודעות התמיכה בהנהגת המערך בהסתדרות בראשותו של בן־אהרן מצד אלפי חברים בוועדי העובדים. המייצגים ציבור של רבבות פועלים.

במודעות אלה מובעת התמיכה החד־משמעית ברצונם של רבבות פועלים ועובדים, בענפי הייצור השירותים, בתעשיה ובהתיישבות לראות בבן־אהרן את מנהיגם בקדנציה הבאה בבית הוועד־הפועל. למעשה, אומרות מודעות אלו: אנחנו כבר בחרנו, ולנו אין מועמד אחר.

בחירות אישיות

אחד הפרדוקסים הגדולים של מערכת הבחירות השנה הוא, שדווקא אלה שמתנגדים לבחירות אישיות — הם אותם שדוחפים אליהן.

שתי דוגמאות יספיקו להדגמת העניין. המערך בעיריית תל־אביב נפל למלכודת שטמנו לו מנהלי הבחירות של אלוף (מיל.) להט. מאישיות „חצי־אלמונית" נהפך „צ'יץ'" לדמות מוכרת בתל־אביב. יהושע רבינוביץ, שהוא לדעתי ראש עיריה טוב לעיר כה גדולה ומורכבת כתל־אביב, רשאי להיבנות בשם המערך שורה של הישגים נאים בתחומים שונים בעיר, כמו גם תכנית לעתיד. מערכת הבחירות שהיתה אמורה להביא להתמודדות המערך — גח"ל, הפכה למערכה אישית רבינוביץ — צ'יץ'. סיבה אחת לכך היא שבציבור ניכרת נטייה בולטת בשנים האחרונות לראות את הכוחות הפוליטיים במדינה באמצעות דמות מוחשית כלשהי. „המערך", או גח"ל כמפלגות — נראות כנראה כיצור מופשט מדי.

סיבה שניה היא, שהמערך טעה בכך שניסה לערער את האמינות האישית של צ'יץ' (בין שהיה דבר נכון או לא לגופו של עניין) בהדלפת „פותח מן החצר". צ'יץ' ניצל טעות זו היטב והינק „כאורה לא קרוא" לצידו של רבינוביץ, על מדרגה אחת. מכאן ואילך הדגלך מסך ערפל על הישגים ותכניות ואת מקומם תפסה ההתמודדות האישית.

דוגמה שניה נוגעת לבן־אהרן. כל אלה שתוקפים אותו מבית ומבחוץ ומנסים לטרפד את סיכוייו כמוביל הבא של ההסתדרות — מביאים על עצמם תגובה הפוכה. הם אילצו את תומכי בן־אהרן — בבלי שרצו בזאת — להוליך את המערכה לפסים של בחירות אישיות. ובמקרה של ההסתדרות אין לבן־אהרן עוד כה מועמד נגדי. שלא כמו אצל רבינוביץ בעיריית תל־אביב. העובדה היא, שכיום רוב הרשימות היריבות בהסתדרות מסתדרות בסילות את רוב יהד־סימון ובליסטראוחיתן יותר מבבן־אהרן ופחות במערך.

המסקנה המתבקשת היא, שתהליכי החיים הם כה חזקים, עד שאפילו אלה שמבקשים שינוי שיטת הבחירות בכנסת — יובלו לחותר על כך בברוצת השנים הבאות, כי הזמן עושה את שלו בהרתם הבריכה של חוללי השינוי...

המס הפוליטי מרבה רשימות

נושא אחר בקשר לכך שראוי לשימת לב מיוחדת, היא העובדה,

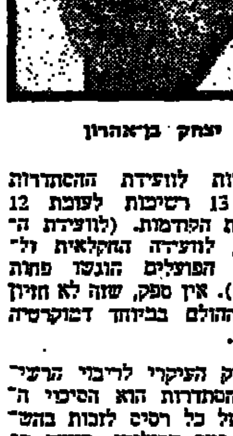
יצחק בן־אהרן

שלבחירות לוועידת ההסתדרות הוגשו 13 רשימות לעומת 12 בבחירות הקודמות. (לוועידת הפועלות, לוועידה החקלאית ולמועצות הפועלים הוגשו פחות רשימות). אין ספק, שזה לא חזיון מבעי ההולם בייחוד דמוקרטיה אמיתית.

הנימוק העיקרי לריבוי הרשימות בהסתדרות הוא הסיכוי הנפלא של כל רסיס לזכות בהשתתפות במס הפוליטי. כמועד הפועל יש סיעה ועידה הנקראה „אחוה", הנמצאת ב„בעלותם" של שני אחים. כוחה הוא, אפס, פסיק משהו". אבל היא נהנית ב„הכנסה חדשית" של 7,000 ל"י מהמס הפוליטי. מה עושים בכסף הזה מדי חודש בחדשו? יש כי שרואה בזה הכנסה נקיה ממס בהיותה מוגדרת כ„הוצאות לפעולות". או שמא אוגרים האחים סיעה זו את הכספים לימי בחירות אחת לארבע שנים?! מי יודע?

המציאות כיום היא, שבהיעדר אחוז חסימה בהסתדרות, דוגמת הכנסת יוכל מי שבצליח לצבור 800 קולות לקבל 1,000 ל"י בחודש כחלקו „היחסי" במס הפוליטי.

האם יכול להיות ספק, שבתנאים אלה לא ייבצאו „אנשים כפולפלים" שיבקשו להקים „רשימה" כדי ליהנות מ„הלטורה" קבועה וקלה, כשהיא עוד מובטחת לארבע שנים תמימות על חשבון משלמי המס האחיד?

היערכות קלושה

גם ערב הבחירות אין זה מיותר להדגיש, כי היערכותו של המערך לבחירות היתה קלושה ביותר. צמרת המפלגה, להוציא אישים ספורים, לא נרתמה כראוי למערכה. בהתנהגות זו — ויהיו מניעיה אשר יהיו — תרמה הצמרת לרפיון ידיים בקרב אנשי השורה.

מי שאינו רוצה בתבוסה למערך (ו/או לבן אהרן) בבחירות, דרך אחת לפניו: להתגייס במלוא כוחו כדי להבטיח נצחון בבחירות. שוחר ראוי המערך בהסתדרות לאמונו של הבוחר, בייחוד כאשר אתה מתבונן מסביב ולעיניך לא „אלטרנטיבה" אלא שממה שעליה גוזרים רסיסים ושברים לרוב.

איך מטהר קומוניסט צרפתי את השרץ הרוסי

מאת דב אפל

בעימות של פיוטר יקיר וויקטור קראסין — בדומה למלחמת ההתשה הבילולית בין פרופ' סאחארוב וסולז'ניצין לבין הצמרת הסובייטית — [illegible]

אין תימה לכן שהודי מארשה, המזכיר הכללי של המפלגה הקומוניסטית הצרפתית, נאלץ — במסיבת עיתונאים ב־29 באוגוסט — להגיב על הדברים [illegible]

[illegible]

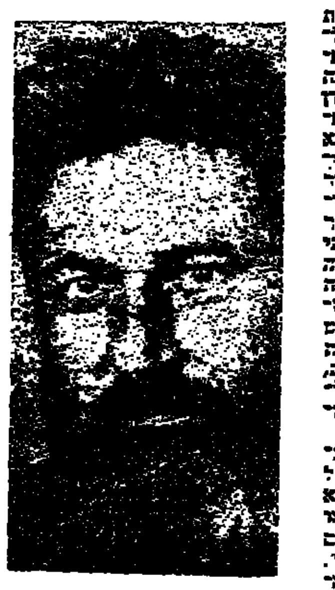

פיוטר יקיר

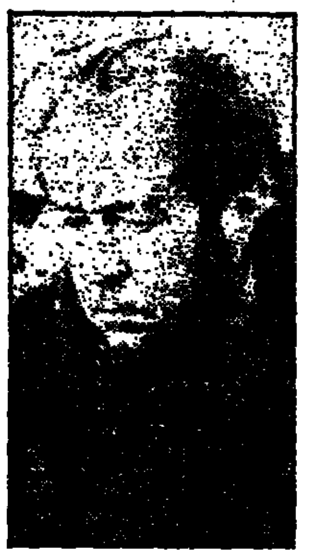

אלכסנדר סולז'ניצין

[illegible]

מחול הפילוגים בקריית־שמונה

מאת דוד שליו

כאשר מדובר ב„פיחות המעמד" בעירות־הפיתוח קריית־שמונה, אין [illegible]

[illegible]

„וידויו" של אלוני

[illegible]

מי אתה, מר אורח?

[illegible]

האם ייאלצו תושבי בית־דגן לברוח מפני המטוסים?

מאת יונה שמשי

הוועדה לבדיקת השפעת רעש המטוסים על הגבלות בניה סביב נמל התעופה לוד הגישה באוקטובר 1972 — [illegible]

[illegible]

המסלול השקט מעורר רעש (ה)

[illegible]

קולד קובע!
11.9.73

השתתף בבחירות לועידת ההסתדרות ה־12

הועדה המקומית לתכנון ולבניה „הדרים"

הוד־השרון — רמתיים
טל. 924078

ניתנת בזה הודעה כי הגשה לוועדה המקומית לדיון, בקשה לבנית 2 חנויות בקומת מסחר של בית משותף הנמצא בגוש 6456 חלקת 130 [illegible]

כל מעוניין, אם כבעל ואם כי הינה אחרת, בקרקע, בבניינים או בכלים אחרים, [illegible]

ב. כהן
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה „הדרים"

3.9.73

משרד העבודה

אגף להכשרה ולהשתלמות מקצועית

מחוז תל־אביב והמרכז

קורסי ערב למקצועות הלבשה

שנת הלימודים תשל"ד

ההרשמה - נמשכת

- קורס להכנת תדמיות [גזרות] לקונפקציה
  בגדי נשים — בגדי גברים — בגדי ילדים
- קורס לתפירה וגזירה לפי מידה
  בגדי נשים
- קורס להשתלמות לתופרות בית
  בתפירת קונפקציה
- השתלמות לעובדי גזירה בתעשייה
  תכנון הסימון וניצולת הבד — דיגום חפצי ישיבה תפירה — ציור אופנה

הלימודים יתקיימו שני ערבים בשבוע.
משך 6—8 חודשים באזורי תל־אביב ונתניה.
לקבלת פרטים נוספים, נא לפנות בכתב למשרד העבודה, אגף להכשרה והשתלמות מקצועית מחוז תל־אביב והמרכז, רח' יונה הנביא 13, תל־אביב.
ההרשמה:
- במועצת פועלי תל־אביב—יפו, בית ברנר, רח' ברנר 5, תל־אביב, חדר 301 בימים א, ב, ג, ה, בין השעות 16.30—18.00.
- במועצת פועלי פתח־תקוה, רח' הלפרין 3 בימים ב, ה, בין השעות 17.00—19.00 אצל הגב' פייגנברג.
- בבית לינת נשים רח' מקדונלד 5 נתניה, יום יום בין השעות 10.30—12.30 בבוקר הפזגוגית טל. 053־23564.
- במועצת פועלי יבנה.

הודעות לציבור

משרד הבטחון — הממונה על המכירות
מכרז מספר 80/73/9

ניתנת בזה הודעה לציבור על מכירת:
שילדות לרכב „דודג'"
הצעות יש להגיש על גבי טופס מיוחד שאפשר להשיגו במשרדנו. את הטופס יש לשים במעטפה ולהכניסה לארגז ההצעות מכרז מס' 80/73/9 לפי הכתובת: משרד הבטחון / יחידת המכירות הקריה, רח' ג', מס' 10, לא יאוחר מיום המישי, 20.9.73, שעה 10.00 לפנה"צ.
המעוניינים לקבל פרטים נוספים יפנו למשרדנו לפי הכתובת הנ"ל החל בתאריך 10.9.73, בכל יום בשבוע (פרט ליום שישי), בשעות 08.00—14.00
לכל הצעה יש לצרף פקדון בי המחאה בנקאית או ערבות בנקאית, לפקודת משרד הבטחון, בשיעור 10% מערך ההצעה. המחאות פרטיות לא תתקבלנה.
אין אנו מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.
על הקונה לשמור על כל תנאי המכרז. שינוי כלשהו עלול לגרום לביטול ההצעה.

משרד הבטחון — הממונה על המכירות
מכרז מספר 81/73/9

ניתנת בזה הודעה לציבור על מכירת:
[illegible]
הצעות יש להגיש על גבי טופס מיוחד שאפשר להשיגו במשרדנו. את הטופס יש לשים במעטפה ולהכניסה לארגז ההצעות מכרז מס' 81/73/9 לפי הכתובת: משרד הבטחון / יחידת המכירות הקריה, רח' ג', מס' 10, לא יאוחר מיום המישי, 20.9.73, שעה 10.00 לפנה"צ.
המעוניינים לקבל פרטים נוספים יפנו למשרדנו לפי הכתובת הנ"ל החל בתאריך 10.9.73, בכל יום בשבוע (פרט ליום שישי), בשעות 08.00—14.00
לכל הצעה יש לצרף פקדון בי המחאה בנקאית או ערבות בנקאית, לפקודת משרד הבטחון, בשיעור 10% מערך ההצעה. המחאות פרטיות לא תתקבלנה.
אין אנו מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.
על הקונה לשמור על כל תנאי המכרז. שינוי כלשהו עלול לגרום לביטול ההצעה.

משרד הבטחון — הממונה על המכירות
מכרז מספר 82/73/9

ניתנת בזה הודעה לציבור על מכירת:
[illegible]

משרד הבטחון — הממונה על המכירות
מכרז מספר 82/73/9

ניתנת בזה הודעה לציבור על מכירת:
[illegible]
הצעות יש להגיש על גבי טופס מיוחד שאפשר להשיגו במשרדנו. את הטופס יש לשים במעטפה ולהכניסה לארגז ההצעות מכרז מס' 82/73/9 לפי הכתובת: משרד הבטחון / יחידת המכירות הקריה, רח' ג', מס' 10, לא יאוחר מיום המישי, 20.9.73, שעה 10.00 לפנה"צ.
המעוניינים לקבל פרטים נוספים יפנו למשרדנו לפי הכתובת הנ"ל החל בתאריך 10.9.73, בכל יום בשבוע (פרט ליום שישי), בשעות 08.00—14.00
לכל הצעה יש לצרף פקדון בי המחאה בנקאית או ערבות בנקאית, לפקודת משרד הבטחון, בשיעור 10% מערך ההצעה. המחאות פרטיות לא תתקבלנה.
אין אנו מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.
על הקונה לשמור על כל תנאי המכרז. שינוי כלשהו עלול לגרום לביטול ההצעה.

משרד הבטחון — הממונה על המכירות
מכרז מספר 83/73/9

ניתנת בזה הודעה לציבור על מכירת:
כבלי ארמה, טלפון, כבל אלומיניום משוזר, גרוטאות אלומיניום.
הצעות יש להגיש על גבי טופס מיוחד שאפשר להשיגו במשרדנו. את הטופס יש לשים במעטפה ולהכניסה לארגז ההצעות מכרז מס' 83/73/9 לפי הכתובת: משרד הבטחון / יחידת המכירות הקריה, רח' ג', מס' 10, לא יאוחר מיום המישי, 20.9.73, שעה 10.00 לפנה"צ.
המעוניינים לקבל פרטים נוספים יפנו למשרדנו לפי הכתובת הנ"ל החל בתאריך 10.9.73, בכל יום בשבוע (פרט ליום שישי), בשעות 08.00—14.00
לכל הצעה יש לצרף פקדון בי המחאה בנקאית או ערבות בנקאית, לפקודת משרד הבטחון, בשיעור 10% מערך ההצעה. המחאות פרטיות לא תתקבלנה.
אין אנו מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.
על הקונה לשמור על כל תנאי המכרז. שינוי כלשהו עלול לגרום לביטול ההצעה.

משרד הבטחון — הממונה על המכירות
מכרז מספר 84/73/9

ניתנת בזה הודעה לציבור על מכירת:
[illegible]
הצעות יש להגיש על גבי טופס מיוחד שאפשר להשיגו במשרדנו. את הטופס יש לשים במעטפה ולהכניסה לארגז ההצעות מכרז מס' 84/73/9 לפי הכתובת: משרד הבטחון / יחידת המכירות הקריה, רח' ג', מס' 10, לא יאוחר מיום המישי, 20.9.73, שעה 10.00 לפנה"צ.
המעוניינים לקבל פרטים נוספים: את ההזמנה אפשר לבדוק בי מקום אחסונה, בכבוד מבטיחי ה־ אחסנה אפשר לבקר בסיורים מאורגנים בלבד והמעוניינים להשתתף בסיורים אלה מתבקשים להירשם במשרדנו, עד יום 12.9.73

משרד הבטחון — הממונה על המכירות
מכרז מספר 86/73/9

ניתנת בזה הודעה לציבור על מכירת:
קומפרסור — KVA 150 דיזל נגררת.
הצעות יש להגיש על גבי טופס מיוחד שאפשר להשיגו במשרדנו. את הטופס יש לשים במעטפה ולהכניסה לארגז ההצעות מכרז מס' 86/73/9 לפי הכתובת: משרד הבטחון / יחידת המכירות הקריה, רח' ג', מס' 10, לא יאוחר מיום המישי, 20.9.73, שעה 10.00 לפנה"צ.
המעוניינים לקבל פרטים נוספים יפנו למשרדנו לפי הכתובת הנ"ל החל בתאריך 10.9.73, בכל יום בשבוע (פרט ליום שישי), בשעות 08.00—14.00
לכל הצעה יש לצרף פקדון בי המחאה בנקאית או ערבות בנקאית, לפקודת משרד הבטחון, בשיעור 10% מערך ההצעה. המחאות פרטיות לא תתקבלנה.
אין אנו מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.
על הקונה לשמור על כל תנאי המכרז. שינוי כלשהו עלול לגרום לביטול ההצעה.

משרד הבטחון — הממונה על המכירות
מכרז מספר 87/73/9

ניתנת בזה הודעה לציבור על מכירת:
כלי רכב נוסעים:
[illegible]

הנדון: קשרים עם בית האחוד

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
אחוד הקבוצות והקבוצים
המזכירות

תל־אביב, רח' הירקון 125, ת. ד. 3215
טלפון: 242541—4
למברקים: איחוד—תל־אביב

כ"ז אב תשל"ג, 118.70

לכבוד
הרב מנחם כהן
בועד הפועל של ההסתדרות
רח' ארלוזורוב 93

הנדון: קשרים בין המחלקה לסיפוק צרכי הדת לבין בית האחוד

הריני מביא בזה סכום קצר של השיחה שהתקיימה בינינו ביום כ"ז אב הנ"ל בשאלת הקשרים בין המחלקה לסיפוק צרכי הדת בהסתדרות לבין בית אחוד הקבוצות והקבוצים.

א. יש לקבוע כבית באחוד גבר שתפקידו יהיה קשר בין הקבוצים לבין המחלקה.

ב. המחלקה לספוק צרכי הדת בהסתדרות תראה את בית האחוד כמועצת פועלים, כלכן לפי הנוהג הקיים, הטפול של המחלקה נעשה באמצעות מועצות הפועלים.

ג. המחלקה נכונה לסייע, בהתאם ליכולתה, לסייע לחוגים של אחוד הקבוצות והקבוצים בלמוד היהדות כן בהספקת ספרי למוד וכן בארגון ימי עיון אזוריים באכסניות בגנון בית־ ברל ועוד.

בברכה

מאיר זרמי

העתק:
מחלקת הדרבות: שלמה יפה
אברהם כץ

צ
המפד הדתי

יהדות בדרכי נועם ובנתיבות שלום

ממונים לרשותך

במסגרת מדור זה מעמיד „דבר" לרשות קוראיו שרות מיוחד. צוות מומחים שישיבו על שאלות בתחומים שונים ✶ חוק ומשפט ✶ מסים וביטוח ✶ השקעות וחסכון

מטרתו של מדור זה אינה לשמש תחליף לשרותיו של עורך-דין, רואה חשבון או יועץ להשקעות. תפקידו להעמיד לרשות השואלים אינפורמציה מוסמכת שתסייע להם להעריך את בעייתם ולהבהיר להם את האפשרויות הפתוחות בפניהם. לעתים לקראת התייעצות עם עורך-דין או יועץ מורשה בתחום אחר.

על שאלותיך ישיבו המשפטנים עמיהוד בן-פורת וד״ר עמוס שפירא. ישראל גיל ישיב על שאלות בענייני עבודה ביטוח לאומי וגמלאות. השאלות בתחומי השקעות חסכון ומיסוי ידונו על-ידי רואה החשבון דן בבלי בסיועו של ד״ר מיכה אנגל ומומחים נוספים לפי העניין.

את השאלות יש לשלוח במכונת כתיבה או בכתב יד ברור ל„דבר" ת.ד 199. למדור „מומחים לרשותך".

איך יוחזר מלווה־מעבידים

שאלה: אנחנו 4 חברים, עובדים יחד בבית מלאכה במסגרת של חברה בע״מ קרוב ל־40 שנה. אין אנחנו מעבידים, ואף פעם לא העבדנו שום פועל מהחוץ, אך בכל זאת אנחנו משלמים סכומים די גבוהים כמלווה מעבידים עבור עצמנו, שהוא למעשה מס ומאד לא הוגן לפי דעתי בכל אופן, לא לגבי אנשים כמונו.

עכשיו החברה שלנו מתפרקת, בגלל גילם הגבוה של החברים, ואנחנו מוכרים את בית המלאכה. איך נוכל לקבל את הכספים בחזרה? אם המדובר באמת במלווה, הרי הגיוני שאחרי הפירוק אנו זכאים לקבל את כספנו בחזרה.

ס. ר.
תל־אביב
(שם הכותבים שמור במערכת)

תשובה: מאחר שפעלתם בתור חברה שהינה גוף משפטי נפרד, הרי בהתאם לחוק נחשבתם לעובדי החברה ולפיכך חויבה החברה במלווה מעבידים.

מעודות המלווה לשנים 1970 עד 1972 תהיינה על שם החברה ותעמודנה לפרעון בשנים 1974 עד 1979. ההכנסה לכל אחת מהשנים הנזכרות, בצירוף אישורים

עם קבלת התשלום תמורת התעודות בשנים הד אמורות יהיה עליכם לחלק את התמורה ביניכם לפי היחס של משכורותיכם בשנים בהם חויבה החברה במלווה.

ראוי לציין כי ביחוד למלווה הוסכן שנוכה מאדם שגילו מעל־65 שנה קיים פדיון מוקדם אם סכום ההלוואה אינו עולה על 250 ל״י.

זיכוי ממס עבור הפרשות לקופת־גמל

שאלה: בידוע זכאי מבוטח בתכנית ביטוח חיים לזיכוי של 25 אחוז. ברצוני לשאול מה הדין לגבי תשלומים לקופת התגמולים?

אנו, קבוצת עובדים, קשורים לקופת תגמולים, ומנהל החשבונות במפעל — ביודעין או לא ביודעין — לא הסדיר את הזיכוי המגיע לנו. מה עלינו לעשות? האם זכותנו לבקש זיכוי רטרואקטיבי עבור כל השנים שעברו לא זוכינו:

שץ מאיר
ירושלים

תשובה: עד שנת 1972 היה שכיר זכאי לזיכוי סוציאלי של 25 אחוז מהסכומים ששילם כהוצאות סוציאליות, עד סכום של 1,700 ל״י. טבלת ניכוי המס שלפיה מנכה המס משכרכם לוקחת בחשבון הוצאות סוציאליות עד לגבול של 600 ל״י. במידה ועד לשנת 1972 היו לכם הוצאות סוציאליות (כגון: תשלומים לביטוח לאומי, לקופת חולים ולמבטחים) בסכומים העולים על 600 ל״י הרי עליכם להגיש דו״חות על על הסכומים ששלמתם ולדרוש שיערכו לכם שומות לשנים הנ״ל. על מנת לקבל את החזר המס המגיע לכם.

החל משנת 1973 ניתן זיכוי סוציאלי רק עבור תשלומים לקופות גמל בסכום שלא יעלה על 900 ל״י. אם תשלומכם למבטחים מגיע לסכום זה עליכם לפנות לפקיד השומה לשם קבלת אישור, שלפיו יוכל מנהל החשבונות להקטין את המס שעליו לנכות משכרכם. או שעל המעביד לפנות לפקיד השומה לקבלת אישור קיבוצי עבור כל עובדיו.

תנאי פרישה לאחר 45 שנות עבודה

שאלה: הנני עומד לפרוש בעוד שנה בער־ך, בהגיעי לגיל פרישה.

אני עובד בחברה צבורית ממשלתית (בה נהוגה פנסיה תקציבית) זה למעלה מ־45 שנה. בידוע מקבל עובד שכזה פנסיה בשיעור מירבי של 70 אחוז, אחרי שעבד 35 שנה בלבד.

זה זמן רב שמדברים על מתן פיצוי נאות לעובד, שבהגיעו לגיל פרישה (65 שנה) יש לזכותו שנות עבודה מעל ומעבר ל־35 שנה, הדרושות לקבלת מלוא שיעור הפנסיה.

אודה לכם מאוד אם תודיעו לי, בהקדם, מה המצב לאשורו, האם נקבע כבר תאריך שממנו ואילך ינהגו לפי ההצעה שהועלתה בזמנו ואשר לפיה יפוצה עובד כזה בשיעור של אחוז אחד לכל שנת עבודה מעל ל־35 שנה.

מ. גביש
חיפה

תשובה: ההצעה הנזכרת בשאלתך טרם בוצעה לכן. מבחינה חוקית, אינך זכאי לפנסיית זיקנה העולה על 70 אחוז ממשכורתך.

אכן, המרכז לבטחון סוציאלי בהסתדרות וקרנות הפנסיה ערים למצב זה בו אדם מבוטח בקרן למעלה מתקרת הותק המקסימלית.

ועדה ביוזמתו פועלת לשם מציאת פתרונות לסוגיה זו (בעיקר כדי שלא לקפח מצטרפים צעירים לקרנות). אבל, כאמור, ההצעות טרם גובשו בשלב זה.

זכויות פנסיוניות של עוזב־קיבוץ

שאלה: בשנת 1941, עם עלייתי, נכנסתי לקיבוץ ועזבתיו לפני שנה. בעיר נתקבלתי לעבודה בחברה ציבורית הקשורה למבטחים.

לצרכי הישוב המשכורת נחשבו לי 5 שנות ותק בעבודה, אבל בקופת תגמולים אני „עולה חדש". כאשר אגיע, לגיל הפרישה, בעוד 14 שנה אגיע ל־45—47 אחוז פנסיה ממשכורתי, למרות שאז אעבוד 46 שנה בארץ. במשך השנים שילם המשק רק ביטוח לאומי עבורי.

כיצד אני יכול לדאוג לפנסיה שתבטיח לי קיום הוגן?

א. ע.
חיפה
(שם הכותב שמור במערכת)

תשובה: קרן פנסיה מסוגה של „מבטחים" משלמת פנסית זיקנה רק בעבור אותן שנים בהן שולמו לה ע״י המעביד והעובד הפרשות מתאימות לקרן זו. המיבחן לגבי קרן כזו אינו, איפוא, ותק „בארץ" אלא „בקרן הפנסיה". היא פועלת על בסיס של ביטוח: יש הפרשות חדשיות — יש פנסיה, ולהיפך.

לפי „הסדר רציפות הזכויות בין קרנות הפנסיה" יתכן גם מצב בו זכויות העובד בפנסיה לא תיפגענה עקב העברתו ממפעל הקשור בקרן אחת למפעל הקשור בקרן שניה.

ברם, בכל שנות חברותך בקיבוץ לא היית חבר בקרן פנסיה כלשהי. באשר הקיבוץ עצמו, מעצם מהותו, הוא „קרן פנסיה" לחבריו עד 120.

לפיכך לא תצניק לך „מבטחים" או קרן פנסיה אחרת שום זכויות בעבור שנים בהן לא קיבלה הפרשות בעבורך.

ובכן, דיברנו על פנסיה, חופשה שנתית, פיצויים וכל היתר... האם תרשה לי לומר לך מלה על העבודה?

לעוזרת בית חלקית מגיעה חופשה שנתית

שאלה: מה החופשה השנתית המגיעה לעוזרת בית העובדת יום אחד בשבוע 4½ שעות? נאמר לי, כי לא מגיעה חופשה שנתית לעוזרת בית העובדת פחות משני ימי עבודה שלמים בשבוע.

א. ס.
נס ציונה
(שם הכותב שמור במערכת)

תשובה: פסקי־הדין קבעו זה מכבר, שגם עובד חלקי זכאי לחופשה שנתית. יחסית לעובד במשרה מלאה, ודין זה צודק: מדוע עובד המועסק במשרה אחת אצל מעסיק אחד יהיה זכאי לחופשה, ואילו זה המועסק אצל 6 מעסיקים (דרך משל) לא יהיה זכאי לחופשה יחסית לשיעור משרתו החלקית?

עוזרת בית המועסקת במשרה מלאה זכאית להיות חופשייה מעבודתה במשך שבועיים בשנה בתשלום מלא. פירוש הדבר: שאת חייבת לשלם לה דמי חופשה בעד שני ימי עבודה באותם שבועיים, היינו בעד 9 שעות עבודה.

תשובת הפקיד (אם אמנם ניתנה) — אינה נכונה. בכל הכבוד.

השואלים בתחומי השקעות, ומיסוי מתבקשים לציין את הכנסתם, מצבם המשפחתי וגילם. פרטים אלה יסייעו להכנת תשובה שתתאים לצרכיהם המיוחדים של השואלים. הבוחן ישקול ויציג אפשרויות שונות של חסכון והשקעה, אך ימנע מלהמליץ על הבניותיו של בנק זה או אחר.

אתה

כאקדמאי
אינך יכול להשאר אדיש.
אתה יודע את
משמעות קיום
הבחירות להסתדרות.
ב-11 לספטמבר
הצבע!
אמת
המערך / מפלגת העבודה הישראלית - מפ״ם
מטה האקדמאים

המחלקה לחינוך ולהדרכה
יד יצחק בן-צבי
בית ספר שדה
כפר עציון
החלה ההרשמה לארבעה ימי עיון וסיור
בנושא:
מרד בר כוכבא
שיתקיימו בימים ראשון—רביעי ג׳—ו׳ דחוה״מ סוכות (14—17.10.73) בירושלים.
● פרטים והרשמה ביד יצחק בן־צבי ת.ד. 7660 ירושלים. טל. 3—39202—02.

חברת החשמל לישראל בע״מ
התאמת מערכת אספקת החשמל
בבתים קיימים לתנורי־חשמל אוגרי חום
הצרכנים המעוניינים בהתקנת תנורים אוגרי־חום, בדירות קיימות, בחורף הבא מתבקשים לפנות כבר כעת למשרדי החברה ולהזמין את ההתאמה של מערכת אספקת החשמל בדירותיהם, הדרושה לשם כך.
התקנת התנורים אוגרי־החום בדירות קיימות קשורה עם שינויים במערכת האספקה. ביצוע השינויים נמשך זמן מסויים והטיפול בהזמנות של צרכנים רבים שכולן באות בראשיתו של החורף מכביד על פעולות החברה וגורם קשיים לצרכנים המעוניינים.
לקבלת פרטים נוספים פנה לאחד ממשרדינו, או שלח את התלוש למשרד חברת החשמל שבמחוזך:
✶ תל־אביב, רח׳ קרמנצקי 7, טל. 39933, שלוחה 463
✶ חיפה, רח׳ החשמל 19 (צ״י גבור פז) טל. 642372, שלוחה 206
✶ ירושלים, רח׳ דוד המלך 7, טל. 225341

לכבוד
חברת החשמל
לישראל בע״מ
אבקש לשלוח לי עלון עם פרטים על תנורי חשמל אוגרי חום.
השם ______
הכתובת ______

משרד התקשורת
מודיע כי
ביום ו׳ י׳ אלול תשל״ג
7.9.73 בשעה 14.00
יוחלף מספר הטלפון
של השרות למשלוח
מברקים באמצעות הטלפון
המספר החדש
של השרות יהיה
171
(במקום 17 עד כה)
המחייגים לשרות זה מתבקשים לחייג את המספר עד סופו, חיוג המספר „17" בלבד לא יתן את הקשר המבוקש.

דאגה לעובד-
אחריות למדינה
אחריות לעובד-
דאגה למדינה
איך שתקרא זאת-
זוהי אמת.
ב-11 בספטמבר אתה קובע את עתידך-הצבע אמת
המערך / מפלגת העבודה הישראלית - מפ״ם

ספורט טוטו
השבוע
מינימום
פרס ראשון
150 אלף ל״י
(כולל העברה)
✶ ✶
היום מועד אחרון למסירת טפסים
עשה לך מנהג קבוע-
מלא טוטו כל שבוע!
המועצה להסדר ההימורים בספורט

הצבע
חל
טעמ
הליכוד
גח״ל
הרשימה הממלכתית
המרכז החפשי
בהסתדרות

יש לי עין ברבב

אמת
המערך
מפלגת העבודה הישראלית
מפלגת הפועלים המאוחדת
ובלתי מפלגתיים

דליה ויואב עפרון
שמחים להודיע על הולדת שי את לרועי
נכד
להדסה ועמנואל עפרון
קריית חיים
שרה ומרדכי זמלומד
ירושלים
נין
ליהודית אנגל
כפר־סבא
ג׳ באלול תשל״ג — 31.8.73

לחי׳ עמוס ערן ורעיתו
צרור ברכות להולדת
הבן
הארגון הארצי של
מקבלי גימלאות ממבטחים

תושבי פקין נמלטים מחום הקיץ אל „בריכת השחיה" הישנה של העיר.

פייצל פתח ב„פוקר" נועץ עם ארה"ב
שום נשיא אמריקאי אינו יכול להפסיק הספקת נשק לישראל

„אקונומיסט" הלונדוני סוקר את הסיכויים והסיכונים שבמדיניות ה־סעודית החדשה

המלך פייצל של ערב הסעודית אינו נמנה עם המנהיגים הערבים הנואמים נאומים „חוצבי להבות" המפליגים על כנפי הדמיון המזרחי הרחק מעל ומעבר למציאות וה־נוהגים להשמיע איומים ולהפגין בחרב כשייכים מדבריים. זהו איש המעט לנאום בפומבי, וגם כ־אשר הוא פותח פיו הוא מסתפק ברמזים כהם מנסים לבחוש על כיוון מחשבתו. זוהי הסיבה הנו־ייבה להתייחס ברצינות לדבריו הבעסים. והנה בחודשים האחרו־נים רמז המלך פייצל בבירור — בשיחותיו עם נציגי חברת ה־נפט „אראמקו" הקונצרציום של חברות הנפט האמריקאיות המפי־קות את הנפט הסעודי, וכן בראי־יונות לעתונאים אמריקאים וערבים ובאמצעות שר הנפט שלו השייך יאמאני, כי ייתכן שהוא, המלך, ישתמש בנפט של ארצו כבנשק מדיני במאבק הערבי נגד ישראל.

הכתובת לרמזיו של פייצל היא וואשינגטון והוא מתכוון בכך לומר לממשלה ארה"ב שאף על פי שהוא מעריך מאד את קשרי ה־ידידות עמה, תיפגע ידידות זו עקב התמדתה של אמריקה בתמי־כתה בישראל. המלך לא השמיע איומים ספציפיים ולא תבע מאר־ה"ב נקיטת צעדים מיוחדים, היתן להסיק מכאן שאין פייצל מאמין בסיכויים טובים עתה לנקוט צעדים נגד אמריקה. אולם השייך יאמאני, אשר בסוף השנה שעברה הביע את דעת מלכו־אדונו, כאשר אמר שאין לערבב את הפוליטיקה עם הנפט, ואף בישר בגאוה שערב הסעודית מספקת את צרכי העולם בנפט כפי שיידרש עליידי הג־ברת התפוקה משמונה מיליון חבי־ות נפט ליום עד כדי עשרים מיליון חביות ליום עד שנת 1980, טוען עכשיו שהגברה משמעותית של תפוקת הנפט בארצו תהיה תלויה בעמדתה של אמריקה ב־עתיד כלפי הסכסוך הערבי־ישראלי. וכאשר המלך בעצמו הזמין אליו בחודש שעבר את ראשי חברת „אראמקו", הם בוודאי נד־הבבו כתום הפגישה עמו שהמלך שינה את קו מדיניותו. הרושם שהם קיבלו בשיחה עמו היה מעין הודעה, שתכנית החברה ל־הגדלת התפוקה בשיעור גדול תלוי־יה בגילוי אהדה מצד ארה"ב לעמדת הערבים ובנכונותה להפעיל לחץ על ישראל לנסיגה מהשטחים הכבושים מאז מלחמת ששת הי־מים. תגובתם הנזעמת של קהלי אמריקה לרמזיהן של חברות ה־נפט האמריקאיות הנוגעות בדבר נתנה בוודאי חומר למחשבה למלך פייצל.

כנהוג בעולם הערבי, התופס ב־התלהבות כל מה שנראה כקרש הצלה, נתפרשו רמזיו של המלך פייצל כהחלטה בצידו „להיכנס לזירה" ולהצטרף בפרצל למאבק ה־כל־ערבי. לפי הידיעות שנתפרסמו, היה מנוי וגמור עם ערב הסעודית לתת ידה לתכניתו של ד"ר פאר־צ'אצ'י, כי שהיה המזכיר הכללי של „ארגון הארצות המייצאות נפט" („אופק"), לפיה על המדינות המפיקות נפט לא להעלות את התפוקה כעל לרבה הנוכחית עד אשר תיסוג ישראל מהשטחים ה־כבושים. לפי ידיעה אחרת, החליט המלך פייצל להעלות את הפקת הנפט בארצו בשיעור של 10% לשנה.

דיון בוועידת אלג'יר

המלך פייצל ידוע כאיש שאינו נחפז להחליט. ייתכן שהתכנית ל־צמצם את תפוקת הנפט הערבי הועלה גם בוועידת הארצות „ה־בלתי מזדהות" המתקיימת באלג'יר. אולם המלך עצמו מעדיף בוודאי לשמוע תחילה את דעתם של כל חברי ארגון „אופק", להמתין ו־לשקול בדבר עד אשר יראה כיצד נתקבלו „ידיעות האזהרה" ש־לו ששלח אל מעבר לאוקיינוס האטלאנטי.

ישנן שתי סיבות אשר בגללן רוצה המלך פייצל להראות שהוא „ערצה משהו", אף כי אין זה ברור עדיין מה בדעתו לעשות: ראשית, הוא רוצה „להעביד את קאדאפי הלובי במקומו". פייצל רואה בהאיפתו של קאדאפי להו־פך למנהיג העולם הערבי ימרה חצופה. פייצל מאמין שאחדות ערב לא תהיה בשמעיה אלא אם כן תתבקד האחדות והליכוד סביב לערב הסעודית. ערב הסעודית, היא השומרת על המקומות ה־קדושים לאיסלאם ומחובתו של שליט ערב הסעודית להנהיג את המאמינים המוסלמים. אולם המלך גם יודע שאם עליו להלץ את מצרים מחיבוקו של קאדאפי, עליו להיראות כמי שמוכן להשתמש בנשק הנפט כבנשק במאבק נגד ישראל.

בסיבוב הראשון ניצח המלך פייצל. ביקורו הסודי של הנשיא סאדאת אצל פייצל, בצוד שסאדאת הניח לקאדאפי לחכות לו בקאהיר, וכן ההפגנות האחרונה בדיו־נים האישיים בדבר האיחוד המצרי־לובי — כל אלה מראים שעיני מצרים יהיו מעתה נשואות לסיוע כלכלי ופוליטי מסעודיה ולא מ־לוב.

הגנה מפני הפיכה

הסיבה השניה היא שפייצל רואה צורך להגן על מעמדו מבית. נסיון ההפיכה שנעשה בארצו ב־1969 בידי קציני חיל־האוויר שלו טרם נשכח מזכרונו. כפי שלא שכח את מעשה החבלה והפיצוץ בבתי הזיקוק הגדולים של חברת „אראמקו" בחודש אוגוסט. יודע המלך שלא קל להגן הגנה מוחל־טת על בתי הזיקוק, התנות שאיבה, צנורות ומכופי הנפט — מפני אלה שמנוי וגמור עמם לחבל באינטרסים האמריקאיים. אפשר ל־הבטיח הגנה יעילה בעזרת כוח צבאי גדול. אולם תושבי ערב ה־סעודית לא ירצו לראות את צבאם משמש מכבר השומר על האינט־רסים האמריקאיים.

אם מסרב פייצל לנקוט צעדים נגד ארה"ב למרות הסכנה הנשק־פת לכס מלכותו. עליו להוכיח שתמיכתו באמריקה מביאה עמה יתרונות. פייצל יכול ללא ספק למצוא מדינות אחרות, זולת אמ־ריקה, המוכנות למכור לו מטוסי קרב, טאנקים ואניות מלחמה, אי־תם הוא מזמין עתה מארה"ב. אולם האמריקאים מעורבים עמוקות בתכניות־הפיתוח הרבות בערב ה־סעודית. כשם שהם מעורבים בציוד הצבא הסעודי ובאימונו. נגד ה־יתרונות האלה יכול המלך פייצל להציג את העובדה, שבמונחים כל־כליים ההודים אין לו במילא הרבה להרוויח כהעלאת תפוקת הנפט בארצו. הנפט הטמון בבטן האדמה יהיה שווה יותר בעתיד ממחירו של הנפט המופק עתה. לכן מחיר הנפט עולה ויוסיף לעלות ויש גבול ליכולת ארצו לספוג ולהוציא את הכסף הרב הזורם מ־תמלוגי הנפט. תקציב ארצו של אשתקד נוצל ב־60% בלבד, כלומר ש־40% מהתקציב לא נוצלו. כ־אשר ניסו מדינות ערב להעניש את ארה"ב, בריטניה וגרמניה ה־מערבית על סיוען כביכול לישראל בבלהפת ששת הימים ב־1967 ב־ניתוק אספקת הנפט לאותן המדינות, נכשלו באמצעי הערבים כבר תוך חדשים מספר. הסעודים, ה־כוויתים וכן הלובים שלפני קא־דאפי הסיקו את המסקנה שהם ע־צמם נפגעים קשה יותר בניתוק אספקת הנפט מאשר המדינות ש־נגדן הופעל החרם. אלא ייתכן שעתה חזק הפיתוי אצל הערבים לחזור על אותו הנסיון. הספקת הנפט הגלמי מכל המקורות שב־עולם מספקת את צרכי העולם בשעה זו. בתיאוריה, אין לחשוש למשבר הנפט במשך עשרים ה־שנים הבאות לפחות. שכן הרזר־בות הקיימות הידועות וכן גילוי

המלך פייצל

אוצרות נפט חדשים חייבים לספק גם את הביקוש המוגבר בעשרים השנים הבאות. אולם עלינו לקחת בחשבון שני גורמים מיוחדים: הראשון הוא הידיעה שהרזרבה הגדולה ביותר מצויה בקרב ה־סעודית ובכאן חייבת לבוא ברבית הנפט לסיפוק הביקוש המוגבר ב־עולם בעתיד. זוהי הסיבה כדרך דיבור השייך יאמאני על הצורך לערב הסעודית להעלות את תפו־קת הנפט עד לעשרים מיליון חב־יות ליום עד שנת 1980. הגורם השני הוא הידיעה שארה"ב תצטרך להעלות את ייבוא הנפט בקצב גדול יותר מזה של צרכני נפט האחרים, זאת בשום דלדול מקורותיה. לפי ההערכה, תצטרך ארה"ב לייבא בשנת 1980 כשליש מתצרוכת הנפט שלה מארצות ערב.

ראשיתו של מיקוח

לשימוש בנשק הנפט כנשק בידי הערבים אין סיכוי להצלחה אלא אם כן ערב הסעו־דית תיתן יד לכך. כל צעד ש־יינקט בידי ערב הסעודית בלבד די בו כדי לגרום למחסור בנפט בעולם. אפילו תעלה ערב הסעו־דית את התפוקה בשיעור של עש־רה אחוז לשנה בלבד, גם אז יוכל המלך פייצל לגרום למצוקה חריפה בשנים 1975—1976. מצוקה זו תפגע גם באירופה, לא פחות מבאמריקה. למעשה יהיו הארצות הבניות הקרבנות העיקריים של המצוקה, שכן יהיה עליהן להת־חרות עם הארצות העשירות על הנפט היקר והעשירים יוכלו ת־לשלם יותר. ייתכן שהמלך פייצל רוצה בכך שגם ארצות אירופה ילחצו על אמריקה — למען שינוי המדיניות כלפי הערבים.

הנפט הוא אמנם נשק אדיר, ובכל זאת יש בו ליקוי אחד. אם דורש המלך פייצל מהאמרי־קאים לחדול מלספק נשק לישר־ראל, כדי לגרום להחלשתה ע־צומת שכנותיה הערביות, הרי ש־הוא מבקש דבר שאף נשיא אמ־ריקאי אינו יכול להרשות לעצמו לתת לו. במקרה כזה ימצא המלך פייצל מהמר נגד ארה"ב „על הכל או לא כלום", כלומר יעמיד על הקלף את כל מערכת היחסים שלו עם ארה"ב. זוהי הסיבה ה־מביאה אותנו להאמין שהמלך ה־מיקוח הממושך, שזה עתה החל, לא יביא לנטישת ישראל על ידי אמריקה. אלא שהתמקחות הזו תשתבנע בסופו של המיקוח שעליו עתה רק בראשיתו ובמישור ה־קלפים הזה ייתכן גם שאמריקה לשנות את מדיניותה.

„נדידת עמים" קטנה בהודו
חילופי שבויים מחזקים את ההבנה עם פאקיסטאן

מאת קארלוס וידמן

אם הכל יילך למישרין, תתחולל בשלושת החודשים הקרובים מעין „נדידת עמים" קטנה: 95,000 שבויי מלחמה פקיסטאניים יורשו לעזוב את מחנות השבויים בהודו ולשוב למולדתם; 200,000 נפש, עיקרם ביהארים החיים בבנגלה־דאש אך הרואים את עצמם כפקיסטאנים, יוכלו לעבור לפקיסטאן ומספר דומה של בנגאלים, היושבים ב־פקיסטאן כ„עקורים", יוכלו לשוב למולדתם בבאנגלה־דאש.

זהו עיקר תוכנו של ההסכם שנחתם בסוף אוגוסט בין הודו לפקיסטאן.

עם כל הספקנות בה מתייחסים בעולם להסכמים בין הודו לפקיס־טאן, השרויות במצב של איבה כזה דור, ושנמצאו שלוש פעמים גם במצב של מלחמה ממש, נראה שבכל זאת הושגה בשיחות האח־רונות בין נציגי שני האויבים מעין פריצת דרך במגמה להכיר במציאות החדשה שנוצרה בתת־היבשת ההודית. וכשייפתרו הבע־יות „ההומאניטריות" (הדיונים ה־אחרונים דיברו רק בבעיות אלה) ובאשר שבויי המלחמה ישובו ל־בתיהם והביהארים והבנגאלים ה־עקורים ישובו למולדתם במסגרת „ריפאטריאציה", תיסלל גם הדרך לחיסול תוצאות המלחמה של 1971 וספיחיה. פקיסטאן תוכל אז להכיר בבאנגלה־דאש ועם זאת לחדש את קשרי הסחר עם דאקה, החיו־ניים לארצה כלבאנגלה דאש ב־מידה שווה. הודו ופקיסטאן יוכלו לחדש את קשריהן הדיפלומאטיים.

„רוח סימלה" נולדה ביולי 1972, כאשר נועדה אינדירה גאנדי עם זולפיקאר עלי בוטו בעיר הנופש ההודית סימלה. שני הצדדים הסכי־מו אז ביניהם לוותר להבא על השימוש בכוח. להוציא את

אינדירה גאנדי

זולפיקאר עלי בוטו

כוחות הודו מתחום פקיסטאן ול־טפל בבעיית קאשמיר בדרך „הדו־צדדית", דהיינו בוטו ויתר על העלאת הבעיה הבלתי־נעימה ל־הודו על שולחן הדיונים של

או"ם. אולם הבעיות החשובות ב־יותר, כגון הפתרון לבעיה האנו־שית „ההומאניטארית" והכרה ב־פקיסטאן — נשארו ללא פתרון, אם כי הוסכם בין הצדדים שגם בעיות אלה יבואו על פתרונן „ברוח סימלה".

המכשול העיקרי על הדרך ב־פני „רוח סימלה" היה השייך מוג'יב, ראש ממשלת באנגלה־דאש, אשר ראה בשבויי המלחמה הפקיסטאנים שבויים „המיועדים לו". מוג'יב היתנה את הסכמתו לשחרור השבויים הפקיסטאניים בהכרת פקיסטאן בריבונות המדי־נה החדשה שפרשה מפקיסטאן, באנגלה־דאש. המשכת המצב, כ־לומר החזקת השבויים „הפקיס־טאנים" על אדמת הודו, גרמה קשיים להודו, ולא קשיים כספיים בלבד אלא פגעה גם ביוקרתה כמדינה שאינה מכבדת את אמנת ז'נבה בנוגע לשבויי מלחמה. לק־ראת כינוס עצרת או"ם בספטמבר רצתה הודו להיפטר ללא „הכתמ־" והנטל של החזקת קרוב למאה אלף השבויים. גם בוטו עשה מ־צידו ויתורים. עד כה נבצר ממנו להעניק הכרה לבאנגלה־דאש מטעמי מדיניות פנים. אך בינ־תיים השיג מהפרלמנט של „בסר חלק" המסמיך אותו להעניק את ההכרה „כאשר ימצא זאת לנכון". המחיר שעליו בוטו תמורת ה־

כוך עבודתה של הודו והמרי שחרור השבויים כבר נודע: בוטו ביקש מאפוטרופוסו הסמוי שלא יטיל צוד „וטו" בעת ההצבעה על קבלת באנגלה־דאש לאו"ם.

מה שלא ברור עדיין זוהי ה־שאלה, כיצד תיפתר סוגיית בע־יית „פושעי המלחמה" הפקיסטא־נים. מדובר ב־195 „פושעים" ב־אלה שהיו אמורים לעמוד לדין בבאנגלה־דאש. בוטו מצידו ויתר על העמדה לדין של 203 שבויים בנגאליים הנמצאים בפקיסטאן ב־בדעתו לדון על פושעי המלחמה במישרין עם ממשלת באנגלה־דאש. היכול מישהו להעלות על הדעת שביום מן הימים יוכלו האויבים בנפש — פקיסטאן ו־באנגלה־דאש לדון ביותר על המד־זה לדיון של מספר פושעי מלחמה האחראים לזוועות שנעשו עם בימי המלחמה?

איש לא ידרוש זאת מהאויבים בתת־היבשת השסועה מאז ומתמיד והאכולה שינאה וחשדנות. אין לתבוע מהם יותר מדי. אולם „רוח סימלה" תרמה ללא ספק להבנה החדשה שהושגה עתה בין הודו לפקיסטאן. גם אם נותר עדיין פער עמוק, בכל זאת הפ־גינו אינדירה גאנדי ובוטו ש־בתחום מדיניות החוץ נשאר ה־שניים ריאליסטים.

(„זידדויטשה צייטונג")

מפעלי סוכר ישראליים בע"מ (1951) עפולה

מוצעת למכירה
פסולת סיד
המתאימה לתשתית לרפתות ולפרי

בהצעות נא לפנות עד 13.9.73 אל טלפון 065־23046/7 עפולה או אל ת. ד. 21 עפולה.
החברה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

אותות אזהרה לצ'ו אן־לאי

מאת ג'ון גיטינגס

הקונגרס העשירי של המפלגה הקומוניסטית הסינית, שהתקיים בראשית השבוע בפקינג, היה ה־קצר ביותר מאז הקונגרס החמי־שי במספר שנערך בראשית ה־מהפכה בשנת 1927. הקונגרס ה־אחרון ארך חמישה ימים בלבד ואין זה „פרט" של־מה־בכך אלא בעל משמעות. שכן בנוסף על ה־סודיות שאפפה את דיוני הקונג־רס, יש בכך משום ניגוד להכר־זות על „האחדות" שהושגה בו כביכול.

זהו גם הקונגרס הראשון מאז שנות ה־20 המקיים את התקנון המפלגתי המחייב עריכת הקונג־רס בהפסקות זמן של יותר מ־חמש שנים. נראה שהענין שנראה כדחוף בעיני מארגני הקונגרס היה הצורך „לסגור את החשבון" הפתוח של מי שהיה יורשו ה־בוחר של מאו, הוא לין־פיאו, ולפתוח „דף חדש" בתולדות ה־מפלגה.

אשר לסודיות הדיונים, מניחים שזו נתבקשה מלכתחילה עקב חו־סר הודאות בנוגע לתוצאות הדיו־נים בקונגרס עצמו, בעוד שהבע־יות הרציניות באמת נדונו הרחק עוד לפני כינוסו הרשמי.

מה היה מצין ליבון במפלגה? בעקבות פרשת לין־פיאו נוכ־חו המנהיגים לדעת שעדיין נד־רשת חשיבות רבה לאישיותו של מנהיג זה או אחר. יחד עם זאת הולכים ומתרבים הסימנים שמלבד הבעיה הפרסונאלית, יש הכרח ל־ברר מספר בעיות יסוד של מדי־ניות המפלגה. מאז סילוקו הוי־סולו של לין־פיאו נחשב ראש הממשלה צ'ו אן־לאי כאחראי ל־עניני המדינה והמפלגה. לצ'ו הי־שגים נכבדים בתחום מדיניות ה־חוץ, וכן נזקפים לזכותו הישגים בעניני הפנים, בהתחשב בשני יבולים דלים בשנתיים האחרו־נות. אולם מבחינה הפוליטית יכו־לים הראדיקאלים הסיניים לטעון שהמדינה והמפלגה התרחקו ונמו־גו מהאידיאלים של „המהפיכה ה־תרבותית". ייתכן שבאי הקונגרס העלו טענה זו ביתר תוקף כב־כי שציפו המשקיפים מן החוץ.

יומון המפלגה „הדגל האדום" פירסם בראשית אוגוסט שורה מא־מרים חריפים ובהם הטפה ל־„המשך המהפכה". „במנגנון ה־ממשלתי ובמערכת המדינה נתגלו אי־אלו מגמות בלתי־בריאות ול־קויים, העומדים בניגוד למשטר הכלכלי הסוציאליסטי". אחד המא־מרים כותב ביקורת על... קונ־פוציוס, הוא אבי הדת הסינית. הקוראים ניחשו אל נכון שהכוו־נה לא היתה לקונפוציוס אלא ל־צ'ו אן־לאי. באותו ... תהה הביקורת על „אלה שמנסים להחזיר לחיים את ... אנשים של העבר".

אין איש יכול להאשים את צ'ו בכוונות כאלה ברצינות, אבל מר סב שצ'ו יראה בכך אזהרה, ההיינו שהמבקרים אותו מתכוו־נים כאילו לרמוז לו כי מדיניותו המתונה עלולה לעודד את התופ־עות הביורוקראטיות אשר למען ביעורן היה הכרח באותה מהפיכה תרבותית. ייתכן שעניני המדינה מתנהלים כשורה, אך „הדגל ה־אדום" מוצא לנכון להזכיר לקוראיו את הבטחתו של מאו ש„את ה־מהפיכה התרבותית יש לנהל ב־עקביות ועד הסוף". סופר אחר של „הדגל האדום" קורא לחברים לשים לבם ל„סתירות" ול„סטיות מהעקרונות" והוא מזהיר, כי „ל־אויבים לא חסרים אנשים כושר־ים". הרמז המשתמע מאזהרות אלה הוא כמובן שיש לשים עין על מנהיגי המדינה „המנהלים את עניני הפוליטיקה". כך, למשל, קורא בטאון המפלגה, בין היתר, „למחלקת החינוך שעליה להיות „מהפכנית" יותר, לאחר שמר־שים עתה לבוגרי התיכון לגשת ישר לבחינות קבלה לבית ספר גבוה, מבלי לדרוש מהם כי יעב־רו „הכשרה" במכינה של שנתיים בעבודה בשדה או בחרושת, בעוד שתוך „המשמר האדום" לשעבר נכשל בבחינת הכניסה ולא נתק־בל לאוניברסיטה. אם כזה ה־מצב, משמע שמחלקת החינוך שוב אינה „מהפכנית" כפי שהיי־תה צריכה להיות.

מן הראוי לציין כי אף שסין רואה את הסכנה הראשונה במעלה בהתקפה צבאית סובייטית, בכל זאת כדובר בהודעה הרשמית על „האימפריאליזם", אולי כרכה דק

צ'ו אן־לאי

ו„נזיפה" עדינה לצ'ו בגין הת־קרבותו לאימפריאליזם האמריקאי.

סימן מעודד יותר יש לראות ב־גידולו המהיר של מספר חברי ה־מפלגה, שעלה עתה עד ל־28 מיל־יון חברים, ופירוש הדבר שאל השורות הצטרפו רבים מחברי „ה־משמרות האדומים" ופעילים אח־רים, וכך הורחב הבסיס של ה־מפלגה ההופכת למפלגה המגובשת יותר מבעבר. אחד מחברי „ה־משמרות האדומים" לשעבר, ה־צעיר המבריק והפעיל לשעבר ב־שאנגהאי ואנג־הונג, הועלה ל־כהונה הרמה של אחד מתוך חמ־שה סגנים של היו"ר של המפל־גה ויש בזה חידוש כאלה. הצעיר אינו נמנה עם הסטודנטים לשע־בר ואף אין מאחוריו עבר כמהפ־כני קיצוני, ולכן יש רואים בו את „המהפכן הנכון במקום הנכון".

אך מלבד חילופי־גברי אלה וסילוקם הסופי של אנשי לין־פיאו, נשאר השלטון בידי אותם האנשים הידועים. הניחושים ש־עתה תחזור לשלטון כל חבורת „הרוויזיוניסטים" נתבדו. בצמרת הושארו ואף צורפו אליה מספר ביורוקראטים ואנשי צבא ש„תיקנו את דרכיהם", אך אלה יודעים ש־עתה מוטב להם „לא להרים קו־לם".

(„גארדיאן")

השתתף בבחירות לועידת ההסתדרות ה־12
11.9.73
קולך קובע!

צ
העובד הדתי
חטיבת החברים הדתיים בהסתדרות
להבטחת חינוך הבנים בדרכי תורה ומסורת

שי לחגים

אנציקלופדיה לבריאות המשפחה
מהדורה חדשה, מעודכנת ומורחבת.
מאות עמודים המסבירים את סימני המחלות, אופן ריפויין והדרכים למניעתן.
המחיר: 42.50 ל"י

ספר חדש!
הקבוצה והקיבוץ
מאת אליעזר שושני
מידע מפורט על כל קיבוץ בישראל, מקומו הגיאוגרפי, השתייכותו התנועתית, תולדותיו, מבנהו המשקי והכלכלי ועוד.

כל ארץ ישראל
מאת אפרים ומנחם תלמי
לכסיקון גיאוגרפי עממי, ידיד נאמן לכל מטייל, המבקש לדעת עוד על א"י, נופיה ותולדותיה.

ארץ ישראל
גיאוגרפיה של הארץ ואזוריה
מאת פרופ' יהודה קרמון
ניתוח גיאוגרפי מעמיק של א"י. נוף, גיאולוגיה, כלכלה, היסטוריה, חברה, צמחיה.

תולדות העמים בדורנו
מאת:
ד"ר מיכאל זיו וד"ר י.מ. לנדאו
תולדות עמי העולם ב־25 השנים האחרונות.
בספר מפות צבעוניות, תמונות ורשימה ביבליוגרפית משלימה.
המחיר: 24 ל"י

לכבוד
ספרית „דבר"
ת.ד. 199
אבקש לשלוח לביתי את הספרים הבאים:
____
____
____
רצ"ב צ'ק ע"ס ________
שם ________ משפחה ________
כתובת ________
____
החתימה ________

מיטב הספרים ב ספרית דבר
להשיג בסניפי „דבר" ובחנויות הספרים

מחלוקת על 900 דונאם חולות

מאת א. סדומי

בעיריית בת־ים שמחת תורה. בי־ עיריית ראשון־לציון תשעה באב... ראש עיריית בת־ים מנחם רוטשילד שמח ומשבח את הוועדה מטעם משרד־הפנים, שהמליצה להעביר ל־ רשות בת־ים 900 דונם חולות מאד־ מת ראשון־לציון. ראש עיריית ראשון־לציון חנניה גיבשטיין זועם על מסקנות הוועדה, שפעלה לדב־ ריו על־פי הכתיב. זאת החותמת שר־ הפנים על צו הכברה הקרקע הוא מגדיר כ„שערוריה".

למען האמת, הזעם של ראש עי־ ריית ראשון־לציון הוא במידה רבה כצועה, מתחייב מתפקידו, שהרי ל־ מעשה אין בהפקעה של 900 דונם אלה כדי לפגוע כמוא זה בהמשך פיתוחה של ראשון־לציון; גם הי־ שמחה שבעירייה בת־ים היא מוג־ זמת. המאבק הממושך שניהל ראש עיריית בת־ים להרחבת שטח השי־ פוט של עירו על־ידי תוספת קרקע מחולות ראשון־לציון, הסתיים בי־ הצלחה חלקית בלבד, בלתי מש־ מעותית. בשים לב לעובדה שעי־ ריית בת־ים תבעה תוספת של 5000 דונם חולות וקיבלה למעשה 900 דונם, שמהם 300 דונם מיוע־ דים להרחבת שטח בית העלמין, הרי שעיריית בת־ים יצאה ממאבק זה מבלי שימומש אפילו רבע מ־ תביעתה. יותר על כן. אם מביאים בחשבון שבעבר נלקחו כבר מאד־ מת בת־ים 500 דונם בשביל בית־ העלמין, וכי אז — עוד בימי כהו־ נתו של השר שפירא במשרד־הפ־ נים — הובטח לעירייה פיצוי על אדמה זו, הרי שבסיכום לא קיב־ לה עיריית בת־ים אלא 100 דונם בלבד.

ואף־על־פי־כן יש לה עכשיו ל־ בת־ים עוד 600 דונם. ראש עירי־ יתה יכול איפוא לבשר לבוחריו לפני הבחירות, כי השטח נועד בי־ עיקרו לפיתוח חוף הים ואתרי הנופש, ואולי גם לאיזור של וי־ לות למגורים. אולם ודאי שלא לבניה צפופה בגובה. האם היפתר על־ידי כך בעייתה היסודית של בת־ים — הצפיפות והמחסור הי־ משווע בקרקע? לבת־ים יש בסך הכל 7000 דונם אף שמספר תושי־ ביה הוא 110,000 נפש. בשעה של־ ראשון־לציון, המונה קצת יותר מ־ 40,000 נפש, יש 40,000 דונם. האם יש הצדקה לחלוקה כזו של קרקע בין רשויות שכנות? כלום תואמת „ירושה" זו מתקופת הברון את צרכי הפיתוח של שתי הערים כ־ יום?

900 הדונמים של החולות, ש־ הועברו עתה לתחום שיפוטה של בת־ ים, נמצאים במרחק 12 ק"מ מה־ שטח הבנוי של ראשון־לציון כ־ יום. בשעה שאלפי הדונמים ההוצ־ צים בין שתי הערים הם עדיין חו־ לות שוממים. השטח הזה ממילא אינו יכול לשמש לפיתוחה של ראי־ שון־לציון בזמן הקרוב. אך לעו־ מת זאת הוא דרוש לבת־ים כאוויר לנשימה. ואכן, ראש עירייתה הכ־ ריז במסיבת־עתונאים, כי אינו יכול להסתפק במה שקיבל והוא יוסיף להיאבק למען תוספת שט־ חים, כדי להגיע לתכנית־מיתאר מתקבלת על הדעת.

העברת 900 הדונם לבת־ים היא גם להועלת לבעלי הקרקע, שיוכ־ לו לממש מהר יותר את ציפיותי־ הם מפיתוח הסביבה. מתברר כי שני שלישים מהקרקע הם בבעלות פרטית. וגם אם אחוז גבוה מזה יופקע — על־פי החוק — לצרכי ציבור, יעדיפו הבעלים לממש את הנותר, במקום להשאיר את הקר־ קע שוממה עוד שנים רבות. ראש עיריית בת־ים הודיע כבר לוועדה המחוזית לתיכנון ובניה, כי הוא מבקש להקפיא את כל הבניה ב־ שטחים החדשים. הוועדה המקומית תמסור מייד את השטחים לתכנון והעירייה מקווה להגיש תוך חצי שנה לוועדה המחוזית תכנית־מית־ אר חדשה של העיר, כדי שתוכל להתחיל מהר ככל האפשר בפיתוח האיזור החדש.

ראש עיריית ראשון־לציון כינס אף הוא מסיבת־עתונאים והחל מז־ עיק את דעת הקהל נגד קריעת שטחים מגופה החי של עירו. הוא מאיים בשביתות ובהפגנות, שיהיו חמורות יותר מאלו שאורגנו על־ ידו בשעתו נגד מפעל השפכים; אם יהיה צורך — אמר — אף יפנה לבית־הדין הגבוה לצדק. איומים אלה נראים כבלתי מציאותיים והו־ מה שהם בבחינת „עשיית רוח" יותר משהם קריאה למאבק. קשה להניח כי הפגנות כלשהן עשויות לשנות את החלטת שר־הפנים ב־ נושא זה ואין זה מתקבל על הדעת כי בית־הדין הגבוה לצדק יראה צדק בכך ששטח זה יישאר שומם עוד שנים רבות, ובלבד שלא יומ־ סר לפיתוחה מיידי לבת־ים. נראה כי כל מפת הקרקעות שבין שתי הערים היא ירושה של עבר ואינה מתאימה עוד למציאות הפיתוח ב־ שתי הערים כיום. אם אין למשרד־ הפנים סמכות להעביר 900 דונם חולות מרשות אחת לשניה, איזו סמכות לתכנון ערים עוד נותרה לו?...

מרוב תכנון כמעט לא רואים את אשדוד

מאת דני צדקוני

מרכזו המעורך לראשות עיריית אשדוד, שאול בן־שמחון, הקים צ־ וות־חשיבה והטיל עליו לבדוק את תכנונה של „העיר המתוכננת בית־ תר ביבראל". אשדוד, עלה יפה או לאו. מנהל סניף „רסקו" בעיר, הי־ מהנדס י. פרנקל אומר, שצוות־ החשיבה זה הוא „אחד הפירות המ־ שובחים של מלחמת הבחירות".

נראה שבן־שמחון אינו שבע־ רצון מהכיוון שניתן לקבוצת בו־ ני ערים באשדוד. „אשמה מאד", הוא אומר. „אם הממשלה תיקח כ־ רוב לבעלותה את אדמות אשדוד, כדי שאלה לא יימכרו לצרכי ספ־ קולציה אלא יוקדשו לבניה". הוא מצר על דרך בנייתה של העיר, שבה „חגורת שיכוני עולים נבנית מסביב לאזורי המגורים של „החב־ רה הטובה"". מזכיר מועצת הפוע־ לים, רפי כהן אומר, שהתושבי אש־ דוד גרים בעיר שכל ממ"ר בה מתוכנן. „בסופו של דבר הצליחו המתכננים והפוליטיקאים להקים לנו מחנה עבודה של ארבע קומות, שכל מה שיש לאורח לעשות בו לאחר עבודתו זה לשבת בביתו, בקולנוע או בבית־קפה". לדבריו, „אין שום גורם המתעניין בתכנון החברתי ואין אף גורם האחראי לו".

גידולה של אשדוד מדהים — 4000 נפש בשנה! באחרונה אף הי־ גיע שיעור הגידול ל־6000 נפש. אף־על־פי־כן, אומר האדריכל א. שרון, מאבות התיכנון הארצי — לא הגיעה אוכלוסית אשדוד למס־ פרים שניבאו לה בשנים אלו. אש־ דוד ובאר־שבע אמורות היו למ־ נות בראשית שנות השבעים כ־ 70,000 איש כל אחת. בירת הנגב הגיעה ל־90,000 תושבים ואשדוד רק ל־50,000. האם לא היתה תו־ כניתה השלילית של אשדוד גורם מרתיע?

הממונה על התכנון במחוז הדרום מאיר בן רואה באשדוד את „שער הים" של הנגב, הדרום וסיני. „יש ערים שנולדו כפרים, ואשדוד היא אחת מהן", הוא אומר. „רמת־גן ורחובות, למשל, לא נולדו כך. הי־ דבר מורגש בהווייתן". בין מה־ להב מאשדוד אך מרה שחסרה ל־ עיר „העיסה החברתית הגדו־ לה".

„אילו נתן הצבא בזמנו את הס־ כמתו להקמת נמל עמוק מים בי־ אשקלון, אולי לא היתה אשדוד קיי־ מת היום. ראשי הצבא הם שדחו, בשלהי מלחמת השחרור, את הרעי־ יון של הקמת נמל באשקלון בשל קירבתה לגבול הרצועה. ראש צוות התכנון הארצי דאז, האדריכל אריה שרון, אומר, שאת מיקומו של הנ־ מל באשדוד קבע לבסוף ד. בן־ גוריון, אף שתל־אביב, על כל נור־ מיה הציבוריים, תבעה כי הנמל יי־ מוקדם יוקם בתחומיה.

„קרתנות היא עניין של הרגי־ שה", אומר שרון. „יש לבנות את העיר כך, שלא תהיה בה ההרגשה של פרובינציונאליות". לדעתו יש מקום להרהורים בתכנון־לרובעים, שהוא במקורו רעיון אנגלי. באנג־ ליה צמח תכנון זה מתוך הצפיפות האיומה של לונדון בתחילת המאה והכמיהה למרחב ולשקט — לעיר גנים. ספק אם זהו התכנון הנדרש לעיר מודרנית כאשדוד. שרון מצ־ ביע על שגיאה חמורה בתכנונה של אשדוד, בדומה לזו שנעשתה בתל־אביב. גם בתל־אביב יש רק שני רחובות הניצבים לים. הרושם שלו הוא, שתכנית־האב מתייחסת לים כאל חלק נפרד מן העיר. ל־ דעתו צריכה היתה העיר להיות פתוחה לים ולא מסתגרת בפניו.

יוצרו של „ההבימאס", האדריכל משה ספדי, שולל לחלוטין הבנין רובע בבנין ערים. אם כי תכנונה של אשדוד נראה לו יותר מתכנונה של בירת בראזיל — ברזיליה — שאף הוא נעשה על־פי שיטה דומה. ספדי מצדד בתכנון ובבניה ליניאר־ ית — דהיינו: רחובות הרכזים מסחריים, משולבים בשיכונים — ובמעבר מצפיפות יחסית במרכז לי דלילות בשולי העיר. אך גם אם התכנון הנוכחי, ה„רובעי", הוא כבר בתוקף עובדה קיימת, על תכ־ נונו הפנימי של כל רובע להיות חלק אינטגראלי של התכנון הכל־ לי. האדריכל הישראלי, שעבודתו בקנדה הוציאה לו מוניטין בין־לאו־ מיים, מצדד בבנייה לגובה. שמי־ רה מרחב בין הבניינים ומאפ־ שרת בניית חניונים תת־קרקעיים מתחת לבתים. הוא ושרון מתנג־ דים לגילוח הגבעות ואומרים שיש לבנות על הטופוגראפיה הקיימת. ספדי טוען, שאם יקימו בשיטה מתרגשת 1000 יחידות־דיור בשכו־ נה, כולל חניונים תת־קרקעיים. הרי שבתוך חמש שנים תהיה הבנייה הזו יקרה רק ב־15% יותר מן הי־ בנייה הנוכחית.

כעת מתכנן ספדי שכונה ל־15,000 תושבים בעיר בולטימור שבאר־ ה"ב. המשתכנים בחרו בנציגות של 100 איש, שתביא לפניו את תביעו־ תיהם והיא שתאשר בסופו של דבר את תכניתו. ספדי מרוצה מכך, כ־ שום שהוא בעד דמוקראטיה של התכנון. אולי הגיעה העת שגם לאז־ רחים־המשתכנים עצמם, ולא רק לפוליטיקאים ולמתכננים, יהיה מה לומר על דעת עירם וביתם.

נחשף שערה הדרומי של טבריה הקדומה

מאת צבי אילן

שער מרהיב עין בחומה של טב־ ריה העתיקה הולך ונחשף עתה בחפירות ארכיאולוגיות. אלה הן חפירות רבות־היקף שנערכות בין מלון גני־חמת לבית הקברות שב־ דרום בגני טבריה העכשוית. בראש המפעל עומד ד"ר גדעון פרסטר, שבהנהלתו נערכת עבודה בשטחי־ חפירה אחרים. בשטחי החפירה נח־ שף בחלק העליון שרידים שונים מן התקופה הערבית הקדומה. מאות ד־ ד"א לספירה, ומתחתיהם שרי־ דים מן התקופות ביזנטית ורומית. אחת התגליות היפות היא, כאמור, השער הדרומי של העיר. השער מצוי בנקודה של הגדי שבתורף מגיר מי שטפונות. מים אלה חש־ פו לפני עשרות שנים קטע של מגדל עגול שפרופ' סוקניק ראה אותו ויוהר. מאוחר הבהיק ד"ר לב־ דאו בשני מגדלים סמוכים ושיער שהם שייכים לשער הדרומי של העיר. כאן כוסה המקום בחולה. כעת ערכו אנשי המשלחת חישו־ בים ופתחו שטח במקום המשוער ליתוח שער העיר, ואכן נחשפו 2 מגדלים עגולים בנויים היטב. חלקי השער ורחבתו המבוצר. על הר־ חבה נמצאו מבני חנויות מן הי־ תקופה הערבית, שלל ממצאותם ידוע מתקופות. פרסטר משער, לפי הצורה הארכיטקטונית של הבניה והשוואות לשומרון האתרים אחר־ רים, שהשער שייך ליסוד הי־ עיר בידי הורדוס אנטיפס. עתה מתוקים אנשי המשלחת אחרי החו־ מה המקשרת לשער. כרגע נראים חלקיה שתוקנו בתקופה הערבית ומחששים את חלקיה שמימי יסוד העיר השער.

תגלית נוספת — בשטח שבין החומה למלון גני־חמת, מרחק כ־ 600 מ', כם חשף בזמנו סלושץ אחד מבתי־הכנסת של חמת. נמ־ צאו שרידים מן התקופה הערבית וקברים מהתקופה הרומית־ביזנטית. מציאה זו מערערת את המוסכמה לפיה הערים טבריה וחמת היו מחוברות. המצב בשטח מתאים יו־ תר לאמור בתלמוד שבין שתי הע־ רים היה מרחק של מיל אחד.

מאוזוליאום מפואר בגוש חלב

מאוזוליאום מפואר ויחיד במינו בארץ הולך ונחשף בגוש חלב שב־ גליל ע"י אגף העתיקות. השריד נתגלה תוך בניית בית ונערכת במ־ קום חפירה ממושכת בידי פ. ויטה, ב. אולסשיין ו נ. תפילינסקי. תחילה נחשף ארון־קבורה (סרקופג) גדול עם שני מקומות קבורה, כשכל חי־ לק מכוסה מכסה אבן גדול שקר־ ניים בפינותיו. הסרקופג עשוי אבן אחת שמשקלה כ־20 טון. בחלקו האחד נמצאו עצמות 4 אנשים וב־ שני עצמות 11 אנשים. נראה שלא כולם נקברו בזמן אחד, כי גודל הארון אינו מאפשר קבורת נפטרים כה רבים. בין השלדים נמצאו תכ־ שיטים, כלי זכוכית ונר ברונזה.

בהמשך החפירה נתברר שהסר־ קופג הוא חלק מבית־קבורה (מאו־ זוליאום) שניצב בתוך חצר גדולה ומתחתיו מערת קבורה. זהו בניין מלבני שקירותיו נשתמרו לגובה 5.5 מ'. הוא בנוי אבני גזית גדולות המונחות בבניה יבשה, מתואמת יפה. חזית הבנין, הפונה לצפון, מעוטרת בכרכוב בולט. חדר מקו־ רה, שבפתחו קשת רחבה, משמש כניסה למערת הקבורה. ספסלי אבן ניבנו משני צדדיו של חדר הכני־ סה. בפתח קבועה דלת אבן שעדיין מסתובבת על צירית, ומבעת הב־ רזל למשיכת הדלת עדיין במקומה. מערת הקבורה המקומרת חצובה בסלע ובה 10 כוכים, 5 מכל צד. ברצפתה החצובה מחמורה נמצאו בה נרות חרס (אחד מהם מעוטר באשכול ענבים) ובקבוק זכוכית על דפנות המערות חרותות כמה חור־ דות (רחשות) וציורים אחרים. החצר מרוצפת אבני גזית גדולות ויורדים אליה מדרום בטור מדר־ גות. ליד המבנה נראה פתח מפואר של מערה נוספת והחצובה בסלע. ואף פתחת לחדר הכניסה מכהמן חדר קבורה נוסף. לפי הממצאים נראה שהמערה שימשה לקבורה ב־ מאה הד' לספה"נ. ייתכן שהמאו־ זוליאום, שהוא כעין „נפש", יד ל־ נקברים, שימש לקבורה במשך תקו־ פה ארוכה. גוש חלב ידוע ביישובו היהודי באותה תקופה. אך אין עדיין הוכחה מוחלטת שהקבר היה של יהודים.

חידת ה„קולומבריה"

באיזור בית־גוברין—מראשה יש מערות רבות שבהן חצובים כוכים קטנים שזכו לכינוי „קולומבריה", מלשון „יונה", מתוך הנחה שהיו אלה שובכי יונים. לפי דעה אחרת שימשו הכוכים לטמינת אפר מתים. כוכים מסוג זה נמצאו גם במקומות שונים בארץ.

עמוס קלונר מאגף העתיקות ו־ יהודה דגן מגלאון החליטו לבדוק את הדבר בחפירה במערה ממצדב להל כראשה. ועל חפירתם מדווח „חדשות ארכיאולוגיות", היוצא מטעם אגף העתיקות. במערה נמצאו במספר כוכים שהכילו קערית או שברי קערות, ובהם מצבור חומר. בנוסף לקערות אלה, שהיו גלויות בכוכים העליונים, נמצאו שברי כלי חרס בכוכיו של קיר. שרובו כוסה בעפעפים מאוחרים יותר. לכן אין לקבוע אם השברים אכן באתרם. באחד הכוכים נמצאו 4 נרות שמן. כמות ניכרת של כלי חרס נמצאה בהצטברות העפר בסמוך לקירות. כל כלי החרס שייכים לתקופה הי־ הלניסטית המאוחרת, ובעיקר למאה הב' לפסה"נ. במערה לא נמצאו כ־ לים מאוחרים לאמצע מאה א' לפנ־ ה"ס, ובכך מתאים הממצא לידוע על חורבן מראשה ב־40 לפנה"ס.

בדיקות תכולה הקערות והגומות אחדות מהשפך והכוכים נעשו ב־ מעבדות משטרת ישראל. עד כה לא נמצאו בקערויות ובדגימות שרידי עצמות או שיני אדם. עם זאת מפיד אופי המימצא ותנוכים הקשורים ב־ מערה עצמה ודרך השימוש בה כי לא שימשה כשובך יונים. לפיכך לא נמצא בחפירה סיוע לאף אחת מטותי התיאוריות הנפוצות לגבי השימוש בקולומבריה.

מאוזוליאום גוש חלב

מגדל בשער טבריה הקדומה

החברה לפיתוח עכו העתיקה בע"מ

משרד התקשורת
מודיע כי
משרדי המינהל המחוזי
לשירותי הדואר, מרכז
עברו לרח' ויסוצקי 14
(דרך היפה 77) תל־אביב, 61999
טלפון: 03—448787

הלוח החדש דבר

מינהל מקרקעי ישראל
הוארך המועד האחרון של המכרז להחכרת מגרשים במחוז ת"א והמרכז
(מכרזים מס' ת"א 18—27/73)

מינהל מקרקעי ישראל מודיע בזה לציבור כי המועד האחרון להגשת הצעות לכרז הנ"ל שנקבע ליום 23.8.73 הוארך והמועד החדש הוא יום ה' 13.9.73 בשעה 12.00 בצהריים.

פירוט דוגמאות וטופסי הצעה אפשר לקבל במשרדנו בת"א, דרך פתח־תקוה 88, קומת קרקע, חדר מס' A בשעות העבודה הרגילות.

אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.

מינהל מקרקעי ישראל
הודעה לכל הטוענים לזכויות במגרשים ברמת־חן וברמת־השרון

מינהל מקרקעי ישראל מודיע בזה לכל הטוענים לזכויות במגרשים בלתי־בנויים ברמת־חן וברמת־השרון, לפי הסכמים שנעשו עם חברה „רסקו", ולכל המעוניינים להבטיח את זכויותיהם במגרשים אלה, כי עליהם לפנות למחוז תל־אביב והמרכז, דרך פתח־תקוה 88, תל־אביב, חדרים 3—4, בשעות העבודה הרגילות.

כן נמסרת בזה הודעה לכל הטוענים לזכויות על המגרשים הבלתי־בנויים בשכונות הנ"ל, כי אם לא יותמו הסכמי־פיתוח בניגם עד ליום 22.1.74, יעביר המינהל מגרשים אלה למכרז פומבי.

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו
תיק עזבונות 2123/73
בש' בקשה 1116/73
בענין עזבון המנוח בני גדליהו ז"ל שנפטר בחיפה ביום 28.4.73
המבקשת: שרה גדליהו ברחוב בית וגן 9, בת־ים ע"י ב"כ עוה"ד י. שגיא ו/או ע. גלבוע מרחוב ביהליבר 5, ראשון־לציון.
הזמנה
להוי ידוע כי הוגשה לבית־המשפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח וצו מינוי מנהל עזבון.
הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המ־ נוח הרוצה להתנגד לצו הנ"ל, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות לבתן הצווים המבוקשים שאם לא כן יתן בית המשפט צווים כטוב בעיניו.
דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

50 שנים למדינת ישראל — מרכז ההסברה
מועצה אזורית געתון — מועצה אזורית סולם צור
עיריית נהריה * עיריית עכו
עצרת חגיגית
לציון
25 שנה לשחרור
הגליל המערבי
תערך ביום ראשון, י"ב אלול תשל"ג, 9.9.73 בשעה 8.00 בערב
באמפיתיאטרון לוחמי הגיטאות, בהשתתפות:
אלוף (מיל.) הח"כ משה כרמל — מפקד חזית הצפון בתש"ח.
בתכנית: א. מעמד ניצי תש"ח „יחבורה" סיפור הגליל ושחרורו
כתב: עמיקם גורביץ — תאורה: שמואל פייק
להקת הנוער גליל מערבי * להקת המחול נהריה
ב. הצגת החזיון המוסיקלי כ"ה לציון 25 שנה למדינה
הציבור מוזמן — כניסה חפשית — נא לדייק

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו
תיק עז. 3376/73
בענין עזבון המנוחה קופרמן אולה בת ישראל ז"ל — ת. ז. 6963017 אשר נולדה בתאריך 15.8.1911 ונפטרה בבי"ח „אסף הרופא" בתאריך 28.7.73 (כ"ח תמוז תשל"ג) ומקום מושבה הי־ אחרון היה בישראל רמת אליהו 181/1 ראשל"צ.
המבקש: דושט וולף ת. ז. 6441668 מנס־ציונה רח' הנשיא 40, ע"י ב"כ צבי מגור עו"ד מרח' ויצמן 28 נס־ציונה.
הזמנה
להוי ידוע כי הוגשה לביהמ"ש המחוזי בתל־אביב־יפו בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוחה קופרמן אולה בת ישראל ז"ל.
הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון הי־ מנוחה הנ"ל הרוצה להתנגד לה, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להמרצה שאם לא כן יתן ביהמ"ש צו כטוב ב־ עיניו.
דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

חבר הסתדרות! תן סיכוי לשנוי! הצבע
חל
טעם
הליכוד
גח"ל
הרשימה הממלכתית
המרכז החפשי
בהסתדרות

מסכים ולילות

עם המסכים הראשונים של העונה

מאת חוה נובק

הנה נהיה אופטימיים, כדרך אנשי התיאטרון לפני הרמת המסך — סוף כל סוף עונה חדשה נפתחת ועמה כל התקוות. תכניות, ברוך השם, יש בשפע. כולם־כולם מציירים לעצמם. ולנו בכל טוב: ב„הבימה" דוסטויבסקי („הבעל הנצחי", בבימויה של עדנה שבים) ושקספיר („נשי וינדזור העליזות" עוברות גם לעונה זו) אפילו בלבוש ישראלי: אפרים קישון קם לילה אחד וכתב את המסך „רד מיאו ויוליה", קרא למחזה „הו, יוליה, יוליה". ויביים אותו במו ידיו, כשזוג הנאהבים האומלל ילבש את דמות... שושיק ואריק (שני ולביא); ועוד מציעה הבימה הלאומית הישראלית את „שלום, שלום ואין שלום" של יהושע בר־יוסף, שיהיה הבכורה הקרובה על הבימה הגדולה, אם כי בציון לפתיחת העונה מעדיפים להזכיר את „כדמעה ביכי" של מאנוס שפרבר. גם ב„הבימרתף" מתכוננים להצגות חדשות: מארחים ליומיים את „הירושה" של עולמית לפיד, שעברה לשם בירושה מהסדנה למחזה המקורי של עיריית תל־אביב (לעומת זאת „בוריס" התיאטרון את יצירת הלפיד השני במשפחה יוסף — „תפרש את הגנבי" — לתיאטרון המסחרי ועל כך מברכים אנו בקרב לב. על כל פנים, יותר מאשר על העלאת „הירושה" במרתף „הבימה").

אמנון מסקין, יוסי ידין ובתיה לנצט ב„טיפולים אחרונים" בתיאטרון החיפאי

בעיני „הקאמרי" טובים שקספיר ומרדוק, וכמובן — יחי המחזה הישראלי, ובעיקר נסים אלוני.

גם הבימה המוניציפאלית השניה בישראל — התיאטרון העירוני החיפאי — פותחת את עונת 73—1974 בשתי יצירות ישראליות: „אנשים קשים" של יוסף בר־יוסף ו„טיפולים אחרונים" של א.ב. יהושע. „אנשים קשים" אמנם הוצג בשלהי העונה שעברה על הבמה הקטנה של התיאטרון, אך עקב הצלחתו (אצל הקהל והביקורת כאחד) הוא זוכה בפרס המגיע לו והופך להצגת־הפתיחה של הבימה הגדולה בחיפה, שעליה יוצג מעתה.

וב־15 בחודש תתקיים הבכורה השניה — „טיפולים אחרונים" מאת א. ב. יהושע, בבימוי של המנכ״ל הזמני, עודד קוטלר (אני מנצלת הזדמנות זו כדי להכות על חטא שחטאתי כלפי קוטלר ולתיאטרון, כאשר בירכתי אותם על מינויו כמנהל כללי בזויה. התברר כי זה מינוי זמני, וכי עיריית חיפה הכריזה על מכרז לאיוש המשרה, ובכן, כליהמו). בהצגה זו מארח תיאטרון חיפה את יוסי ידין ובתיה לנצט, שלצידם מופיעים אמנון מסקין, שמר אל קלדרון, אליס באומן ושמואל וולף.

ישראל גוריון ואלברט כהן ב„מאורע מוצלח" בקאמרי—צוותא

ובכן, כוונות טובות אינן חסרות. נקווה — הוקי־הוק — שהפעם הן ירצפו הן את השביל המוביל אל גן־עדן ההצלחות. על סף עונה חדשה זו אני מאחלת לכל מבקרי התיאטרון שלא יצטרכו להגניב אף הערה עוקצנית אחת לרשימותיהם. אמנם זה נשמע קצת כמו קללה (מי אינו יודע שקל הרבה יותר לכתוב עשר „קטילות" הגונות, מביקורת אוהדת אחת), אך מי אמר שלעתור באי אסור לחלום חלומות ורודים?

עד מתי ינוגן ואגנר מחוץ לגדר?

מאת זאב רב־נוף

באחד הבקרים לפני כשבוע, בשעה שנכנסתי במכוניתי לעבודה, הושתעתי לחלוטין: ממקלט הרדיו בקעו לפתע צלילי כארס החתונה מתוך „לוהנגרין" של ואגנר, וזאת במסגרת הבגיות קלאסיות של שעות לפני הצהרים. אמנם, שמעתי רבים מצליליו של ואגנר בישראל — בעל גבי התקליטים (על כך אני מודה כדי פעם) וגם בקלנוע — אולם הפעם היה זה משהו שונה לגמרי. היה זה ביטוי ל„ליגטימיזציה" הדרגתית כמדומני, להכרה (גם אם צנועה מאוד) שהגיע הזמן להתיר את הופעתו של ואגנר בקהל (אם כי ברור לחלוטין שגם עתה יהיו בעניין זה קשיים רבים הבורים). שאלתי את יהודה כהן, עורך מוסיקאלי בכיר ב„שידורי ישראל", המתמחה במוסיקה קולית בכלל ובזו של ואגנר בפרט, מה הם שרשי האיסור הזה על נגינת ואגנר, שנים 50 שנה לפני עליית היטלר לשלטון. מסביר כהן: „מעולם לא הוטל איסור רשמי כלשהו על השמעת המוסיקה של ואגנר. יש כאן בעצם שדה של אי־הבנות, של תסביכים ושל אמונות טפלות. חלק ניכר של המתנגדים להשמעת ואגנר אינם אנשי מוסיקה ורבים בהם אינם יודעים אף כה מראהו של אולם הקונצרטים. ב־1937 ניצח ארתורו טוסקאניני על התזמורת הפילהרמונית הישראלית, שניגנה קטעי פרלודיום של ואגנר; ב־1938 הכין איגון סנקר עם התזמורת את הפתיחה של „אמן הזמרים בנירנברג". היה זה בדיוק אחרי ליל־הבדולח ומיתהו המליס: כיצד יכולים אתם לנגן את המוסיקה הנרכבית הזו, ועוד יצירה הקשורה בנירנברג, בהוקי הגבתו? היצירה הורדה, וכך התחיל הדבר. לאחר־מכן נודעו שתי עובדות נוספות — כי היטלר הקים פולחן ואגנר בביירויט והוזי המוסיקה שלו, וכי וויניפרד ואגנר, כלתו האנגליה של המלחין, שהיתה עדיין בחיים, סוגדת להיטלר. על כך נתוסף מיתוס ספרו של ואגנר, „היהדות במוסיקה". הנזק שהספר הזה גרם ליהודים — הנה לך תבונה כללית של מה שקרה".

כהן מהרהר רגע ומוסיף: „הצרה היא שעובדות אחרות, מגוחכות, אינן ידועות — ואם הן בסתגנות. יש כאלה הדואגים לטשטש אותן. כה זה ואגנר כסמל הנאציזם. פולחן ביירויט? בתודעת הנאצים היו גם התשיעית ו„אגמונט" של בטהובן סמלים שלהם. לעומת זאת, קח את ארבעת פרקי „טבעת ניבלונג" של ואגנר — הרי אלה מרשיעים את הכל. ובאופן מוחלט! ואגנר אומר כי הגיבורים אינם אלא רוצחים צמאי דם ושלטון. היטלר לא שם לב כלל למלים — וואגנר בלא מלים אינו מביע את עצמו. „טבעת" אינה מוגדרת על־ידיו כאופרה, אלא כמסכת בימתית — וזה אומר הכל. האנגלים הבינו את המהות של ואגנר טוב יותר מהגרמנים — וגם מהישראלים: הבי.בי.סי. שידר וחזר ושידר בימי המלחמה את הפרק הרביעי של „טבעת", את „דמדומי האלים", עד שהנאצים עצמם הבינו כי משהו אינו כשורה. ב־1942, בשקט וללא כל פרסומי־יתר — אסרו השלטונות הנאצים להציג שתיים מיצירותיו של ואגנר — את „טבעת ניבלונג", על כל חלקיה, ואת „פארסיפאל", שבראותה כססוגת רוח נצרות, שגם אותה רדפו הנאצים.

ו„אשר לספרו של ואגנר על היהודים — ברור שהיו לו תסביכים. ברור שהוא היה יהודי למחצה וזה לא כעס לו. אולם את הספר הוא חיבר בעקבות חיבורת־הפולמוס „לשאלת היהודים" של קארל מארקס. דווקא דעותיו הקיצוניות של מארקס היו תעמולה מצוינת בשביל הנאצים. הם לא השתמשו מעולם בחיבורו של ואגנר. משום שזה הטיף להסתלקותם של היהודים מבמת ההיסטוריה על־ידי התבוללותם המלאה. ואגנר לא נגע ביהודים על שום היותם יהודים. הוא היה טיפוס קאפריזי ובוגדני והוא פגע בידידיו היהודים ובגד בהם, כפי שעשה גם לנוצרים".

קרבן־האהבה

האמונה כי המוסיקה של ואגנר היא טבטונית, אינה אלא אמונה־טפלה, אומר כהן. הוא לא השתמש בפולקלור כלשהו; גם אם הנושאים שלו לקוחים בעיקר מהמיתוסים הנורדיים (לא־גרמניים) הוא עצמו יצר את המקוריות שלו. מבחינת התוכן היה לו רק מוטיב אחד ויחיד — קרבן־האהבה. אי־אפשר לזכות באהבה כאשר אתה רודף שלטון או בצע; למען האהבה אתה צריך להקריב הכל, עד תום. „אם כך, — שואל אותי כהן, — מה בעצם יכול להיות יותר אנטיברסאלי ופחות נאצי מאשר הרעיון הזה?" ואגנר הוא לא רק מלחין גדול בזכות עצמו. לא רק מחדש גדול של מוסיקה של אחרים (ואגנר היה האיש שחידש את הסימפוניה התשיעית של בטהובן; זו נחשבה לפני כן ליצירה נחותה, שנכתבה בידי „אדם זקן וחרש"). ואגנר הוא גם יסוד, קרש־קפיצה, השראה לכל המוסיקה המודרנית. ואני רוצה להוסיף משהו אישי מאוד, שהוא וודאי אישי לרבים: הוא גם אבי המוסיקה הקולנועית. כאשר אתה שומע את עצמת המוסיקה הקולנועית של אריך וולפגאנג קורנגולד, האנס איזלר, הוגו פרידהופר או מיקלוש רוזה — אתה נוכח לדעת שהכל חוזר שוב ושוב לוואגנר.

ליאונרד ברנשטיין אמר לי פעם, לאחר שחזר מוינה, שם ביצע בהצלחה מרשימה את „רוזנקאבליר" של ריכארד שטראוס, כי קשה לקיים מוסיקה בלי שטראוס. אומר יהודה כהן: „קשה לתזמורת להתקיים בלי שטראוס, אך למאזין ואגנר חשוב יותר. שמותיהם של ואגנר ושטראוס שולבו בתוך אותו איסור. אולם אין זו כלל וכלל אותה הבעייה. למעשה אין איסור רשמי גם על השמעת יצירותיו של שטראוס, אך כאן אני מציע לא להמר מאומה. עדיין לא. אמנם גם לגבי שטראוס יש אמונות־טפלות ואי־דיוקים לרוב. אך עובדות־יסוד הן עובדות־יסוד. שטראוס, אל נשכח, לא מת 50 שנה לפני עליית היטלר לשלטון, אלא חי בימי הנאצים ובשנת 1933 התמנה לנשיא לשכת המוסיקה של הרייך השלישי. אין גם לשכוח, שהוא כיהן בתפקיד זה רק שנתיים, משום שלידי הגיסטאפו נפל המכתב ששיגר אל הסופר היהודי סטפאן צווייג. מן המכתב התברר כי שטראוס עזר לארי־אלה יהודים; בין היתר כתב שם לסטפאן צווייג: „הכן נא לי ויישמר בסוד עד ששנינו נמצא כי מספר ליבריתות לאופרות. הדבר הגיע המועד להעלותן לפני הציבור". הנאצים השפילו את שטראוס ואף הצניעו, על־פי פקודה, את יום־ההולדת ה־80 שלו, שחל ב־11 ביולי 1944. אולם את העובדות אין להכחיש — כבר אחרי שהורחק ממשרתו כתב שטראוס לפתע מכתב־כניעה, כתב־מנחה להיטלר, והוי בלי ספק תעודה מרשיעה".

ויהודה כהן מוסיף הערה חמורה מאוד: „אל לנו להתנהג כפי שהתנהגו הנאצים. איננו צריכים לשרוף אוצרות תרבות — זה אות־קלון".

ריכארד ואגנר

ה„קונכיה" סיימה העונה

מאת א. כנרתי

רבים מתוך האלפים שהתכנסו על הדשא ביום ה׳ שעבר ב„גן שושני" שבשכונת רמת־החייל, לא השתתפו ודאי בסיום העונה של „הבימה", „הקאמרי", או התזמורת הפילהרמונית ואף לא נכחו בנעילת הפסטיבאל בקיסריה. הם באו אותו ערב ל„גן שושני" למופע „צלילי גן", על במת הקונכיה האקוסטית הניידת שהוצבה בגן. מכל השכונות שבסביבה, באו — מבוגרים וילדים, זקנים ואמהות עם תינוקות בעגלות. היה זה ממש פסטיבאל.

היו אלה „צלילי גן" אחרונים של במת „הקונכיה" בקיץ זה. את עונת „הקונכיה" סיימו באותו ערב מקהלת הילדים ע״ש צדיקוב, בניצוחו של סלו רוט, אמן הקלרינט גיורא פיידמן (בליווי יד סף סלתה — גיטרה, ותדי קלינג — בס), הזמר־המלחין בועז שרעבי. את המופע הנחתה עוגניה שיכתתני, מהראדיו, והמנצח על הכל, הרואה ואינו נראה, היה מיודענו פיסקה (שמואל פירסטנברג), הזכור לטוב מ„התרנגולים" ישן, פיסקה, מנהל חברת האירועים והאמרגנות „סיגנוף", הוא המפיק של „צליל גן" — הקונצרטים המופעים שעל במת „הקונכיה", שהקימה קרן תל־אביב לספרות ולאמנות.

היה זה המופע השני של „הקונכיה" בגן שושני — מופע ראשון נערך אשתקד. כידוע נודד ציוד יעיל זה, מאז בנייתו, ממקום למקום בתל־אביב, ובעיקר בין גן שושני לבין פארק הירקון, שגם בו התקיימו קונצרטים, אפילו בניצוחו של זובין מהטה מהפילהרמונית. „חבל רק שבגלל הכל והרטיבות של הדשא, אין אנו יכולים להמשיך במופעים על במת „הקונכיה" גם בספטמבר ואולי גם באוקטובר", אומר לנו בצער ד״ר ישעיהו שפירא, יו״ר הוועדה המקצועית המייעצת שליד קרן תל־אביב לספרות ולאמנות, הקובעת את הגופים האמנותיים ואת האמנים המופיעים על במת „הקונכיה".

אך למען האמת, הכל והרטיבות לא הפריעו אותו ערב לקהל האלפים שב„גן שושני". היו שהביאו אתם שמיכה או שטיח קטן, לפרוש על הדשא, היו שלקחו כסאות מהבית. אך הרוב ישב, או השתרע, בנחת על הדשא והיה מוכן להישאר שם עוד ועוד, אילו היה בועז שרעבי ממשיך לשיר, ולו גם באנגלית המאנפפת שלו. הצעירים, ואף הילדים, מכירים את הרפרטואר שלו. הם מקבלים בסערת תשואות כל שיר היוצא מפיו, מלווה בצלילי הגיטרה שלו. ויודעים גם מה לדרוש ממנו. אך בועז שרעבי נזהר מאינפלאציה. אמנם הכניסה למופע, היא חינם. אך אין צורך לתת הכל בערב אחד.

גיורא פיידמן עם הקלרינט, וחבריו עם הגיטרה והבס, נותנים עוד ועוד „מוסיקה־נשמה יהודית". המבוגרים והילדים — מכל הגילים והעדות — שנתאספו כאן בגן, נזונים מהלחנים החסידיים, היוצאים מהקלרינט בקולות בכי ושחוק, יבבה וצהלה. קשישה כיוצאי פרס, שעל מוצארט וסטראבינסקי ודאי לא שמעה מעודה וגם ה„היטשים" אינן מוכרות לה, אמרה לנו: „זה יופי, זה טוב!" ופולה מוילנה, המתגוררת בגת־שרת הסמוכה, הכריזה באידיש: „מחיה־נפשות"!

גם הילדים והילדות של צדיקוב, בתלבושתם הירוקה־לבנה, זכו להצלחה אצל קהל האלפים שבגן. כמה מהאמהות שעל הדשא, ממש „אוכלות" את הזמרים הקטנים בעיניהן ופניהן קורנות משמחה ורוגז. ודאי רוצות היו לראות גם את ילדן או נכדן, על במת הקונצרטים של „הקונכיה".

כאשר נועל בועז שרעבי את המופע בשירה בציבור, יוזר צב קול־הצעירים, מלווים את שירתו עני ואמוטים, היושבים בשורות הראשונות בקהל, בריקוד מזרחי, ספק ריקוד־בטן. אולי ב„היכל התרבות" לא יעזו להזדהות כך עם האמן, אבל שם גם לא תראו קהל כזה, ודאי שלא תראו עשרות עגלות ילדים ותינוקות. לקונצרט ב„גן שושני" אפשר לבוא גם עם תינוק בעגלה. ומי מה? יאירדו אתו בבית? במדינת הרי כתוב: „הכניסה חפשית"...

שקספיר בגירסה משוחררת

מאת יהודית ליבנה

קיץ 1973 עומד בסימן של פריחה לקומדיה השקספירית על בימותינו. לפני שבועות מספר הצליחה „הבימה" את „נשי וינדזור העליזות" וביניהם אלה עולה המסך בתיאטרון ה„קאמרי" על הקומדיה „כטוב בעיניכם". קשה להצביע על קשר ישיר בין קיץ לבין קומדיה שקספירית. אך עובדה היא, שאין כמותן מרעננות בהומו הכבד של אלול. „כטוב בעיניכם" היא קומדיה פסטיבאלית, שפרטי עלילתה שאובים מן הרומאנסה „רוזאלינד" לתומאס לודג׳. אך ניכרת כאן גם השפעתה של רוח הזמן: מלכותה של אליזבת ידועה, בין היתר, כתקופה של אורבאניזציה מואצת. תהליך זה עורר בזמנו תגובת־מחאה נרחבת בקרב אנשי־הרוח (ללמדנו שבעיית איכות החיים לא נולדה תמול־שלשום), והו ההבטאה באידיאליזציה מופרזת של חיי הכפר, בקריאה לשיבה אל הטבע ובהעלאת גיבורים כאביר־היער הגאולל רובין הוד. כל אלה שימשו מקור השראה לכתיבתה של קומדיה כפרית זאת המוגשת לנו הפעם בתרגום חדש, של אברהם עוז, ובגירסה בלתי־שיגרתית של הבמאי האנגלי פיטר ג׳יימס.

העלילה מתרחשת ברובה, ביער ארדן, המפלא הקסום, שאליו נקלעים, בדרך זו או אחרת, מרבית גיבורי המחזה: הדוכס הבכור שהודח מכסאו על־ידי אחיו פרדריק (את שניהם מגלם גדעון שמר; טכסיס בימתי שאינו נובע מטעמי חסכון דווקא); רוזאלינד, בת הדוכס המודח (תיקי דיין) הנרדפת על־ידי דודה; אהוב ליבה של רוזאלינד, אורלנדו (יצחק היקה), הנמלט מפני אחיו. ועוד רבים־רבים אחרים. בהיפרשים אחד הקהלים מגלים את העושר בחיק הטבע, מבריחים כולם אל היער. מכאן ואילך מתפתחת העלילה בשרשרת של מפגשים מפתיעים, עימותים ומבוכים, שקונדסות וכובד־ראש משמשים בהם בעירבוביה, עד שבסופו של דבר האהבה והצדק יוצאים כשידם על העליונה. שקספיר עצמו מתגנב אל המחזה בדמותו של ז׳אק, הפילוסוף המלאנכולי (עודד תאומי), ואבנבוחן, ליצן החצר (יוסף גרבר). באמצעותם הוא משקיף על בני־האדם ועל משחקם „בתיאטרון — תבל זה".

כטוב בעיני פיטר ג׳יימס

פיטר ג׳יימס מזמין אותנו להיכנס ליער ארדן באמצעות מודעת־ענק, המשתלשלת מן השמים, וזה נאמר:

„אין ניסים בתיאטרון
כי אין ניסים גם בחיים,
אם רוצים עולם חדש
צריך לבנות אותו".

זוהי קריאה לקהל ליטול חלק ביצירתה של האשליה. באמצעות פניה זו נוטל לעצמו הבמאי מידה רבה של חופש לנקוט בטכסיסים בימתיים מפתיעים (לא תמיד הגיוניים), ללא כל צורך בהנמקות. סוף־סוף כולנו יודעים שאנו נמצאים בתיאטרון ושקספיר אף נזהר להזכיר לנו זאת כמה פעמים במרוצת הערב. בל נשכח ששקספיר עצמו היה שחקן ויש להניח שהפתרונות שנמצאו לו היו, לא אחת, ברוח זו. ניכרת כאן מגמה להיות נאמן לשקספיר תוך נסיון להשתחרר ממסורות תיאטרוניות שנתקדשו סביב יצירתו זה מאות שנים. כידוע אין ג׳יימס הראשון והיחיד הנוקט בגישה זו; אף כאן, על במת „הקאמרי", ראינו לפני זמן לא רב גירסה מודרנית של „חלום ליל קיץ", מעשה ידי שמואל בוניס. באותה רוח מעתיק הבמאי האנגלי את העלילה מהמאה השש־עשרה אל תקופתנו. את הדוכס פרדריק ופמלייתו הוא מציג כאירגון מאפיה, ו„הצדר" כאילו נלקח ישר מ„הסנדק" ההוליוודי. גיבוריו לבושים על־פי אפנת המאה העשרים ומדברים זה אל זה בטבעיות. גישה זו מוצאת ביטויה גם בריהוט ואחת ההפתעות השמורות לנו כאן היא הופעתה של תיקי דיין בתפקיד רוזאלינד.

רוזאלינד, אחת הגיבורות המקסימות ביותר של שקספיר, שגילומה נפל בחלקן של המעולות בשחקניות תבל, מצטיירת בדמיוננו כדמות תמירה, נערית ונשית כאחת, שנונה ואצילת־רוח. לאמיתו של דבר תיאור זה אינו מתאים כל־כך לדמותה של תיקי דיין הצברית, בעלת הקול הצרוד והדיבור המהיר. אך היא לא חששה מדעות קדומות: „הקסמתי מרוזאלינד, מחכמתה, תושייתה והדרה הצעירה — היא מסבירה — זוהי נערה דברנית מאד ואני מאושרת שנפל בחלקי לגלם את דמותה. מובן שהיו לי רתיעות מהתפקיד. מעולם לא ראיתי את עצמי עושה אותו. אינני נראית כבת דוכסית ואינני מתנהגת כמוה. ברור היה מיד שאי־אפשר לעשות ממני רוזאלינד קונבנציונאלית. פיטר ג׳יימס ידע זאת ואף לא ניסה".

ורוזאלינד נוסח תל־אביב 73 ממשיכה בספונטאניות ובהתלהבות האפייניות לה: „העבודה במחיצתו של פיטר היתה חוויה בלתי רגילה. הוא אדם רגיש כל־כך, מייד הוא תופס איך עובד המוח שלך. ואז מנסה הוא להפעיל אותך בכיוונים שלך. הוא יודע להוציא מהשחקן את המאקסימום, בטבעיות כזאת, עד שנדמה לך שהגעת למה שהגעת בכוחות עצמך. את שקספיר הוא מפרש בפשטות רבה כל־כך, עד שהסכסוכים שלו יוצאו מפיך כמעט בטבעיות גמורה".

עכשיו, כשהיא משחקת את שקספיר, נדמה לה לתיקי דיין כאילו אנשים מסתכלים עליה אחרת, ודבר זה מרגיז אותה: „איני רואה שום סתירה בין הופעתי כרוזאלינד לבין ה„אלטורנה" שלי. אני חושבת שבלעדיה לא הייתי מגיעה לשקספיר. יצאתי נשכרת מכך, ואני מתכוונת להמשיך בכך. איני מקבלת את הדעה כי ה„אלטורנה" היא עיסוק נחות יותר. שם כמו כאן אני משתדלת תמיד לתת את המאקסימום שבי. כל מה שאני רוצה הוא, שהקהל יהנה. הופעה ברמלה, כשסביבך ציבור גברתנים לוטש עיניים, אינה נחשבת בעיני מכובדת פחות מהופעה על במת הקאמרי, לפני ציבור מחונך ואנין־טעם. מה שחשוב לי עכשיו הוא שהציבור יבוא. ברבים ככל האפשר ישלו חלק בחגיגה הנפלאה הזאת, והעיקר — שלא יפחדו משקספיר".

ומי עדיין מפחד?

רוזלינד גולת 73: תיקי דיין

העוני
תעודת עניות למערך!
אחר 25 שנות שלטון המערך
כשכל המקורות הכספיים בידיו-
1/2 מיליון נפש חיים בעוני
או על סף העוני.

אין צורך בפירושים. יש צורך במסקנות! הצבע

חל
טעם

בחר ברשימת
הליכוד
בהסתדרות

גח״ל
הרשימה הממלכתית
המרכז החפשי

24 שעות · 24 שעות · 24 שעות · 24 שעות

מבחר

טלוויזיה

* 17.40 — "עולמו של וולט דיסני" — "סיפור הפלפתקאות".
* 18.32 — "סרטים מצוירים".
* 20.00 — שידורי תעמולה לבחירות להסתדרות הכללית.
* 20.50 — "הוואי חמש אפס" — "זו הוא סוף המשחק" (חלק ב').
* 21.40 — "בורשה" — "מדע בכיפה". דיוקנה של אגדה ברוסית דעתו; דת ומדע; מוסר וחברה; דתיים וחילונים; חקר היהדות, והחוש אקדמי.

רדיו

* 15.05 — "בא לצלצל" — מלפונים עם הפסיכולוג ד"ר דוד דורי — בנושא שיקה ברפואת (צ).
* 15.10 — "תזמורות כלי נשיפה" — יצירותם של קורט וייל וברטולד ברכט "אופרת בי גרושים" בביצוע בני הנשיפה של התזמורת הסימפונית של בוסטון; תזמורת ה"קולדסטרים" בארדס הבריטיים בשידור לבת (א).
* 22.06 — "מבוין למשפחה" — כתבה על עבודתם של פיזיותרפיסטים ברפואת ושיקום; דברים על חוק יחסי ממון בין בני זוג מפי עזרי סיוון, דגור (א).

קולנוע

ירושלים:

* "זמנים מודרניים" (ציון) — צ'אפלין בגרותו — פארודיה על העולם המכני הממכן את האדם והאינדיבידואלי סרט מצויר. שי הוא תוצאה מכשיר הסתכלות רק יותר על התופעות החדשות מבלי להעמיק דבר. כוחו האמנותי של צ'אפלין הוא כה רב, עד שי איתו עצמו מסוגל להשלים את התמונה ההיסטורית. עם זאת, צ'אפלין מפגין כאן אופטימיות ולושת. הגעגוע לא רק את הבורגריואדי אלא גם את יסודות הכספת שלה.
* "קובלך" (עדן) — מתואר שואל שאפשר קוסס ודינאמי, על רקע של שו אורטופדי עם סיפור בלתי-מוסקם יכובע יותר אמריקאי סרט פרוכביאלי טוב הם שאין לו אחריות שיש בו אספר מצוין של הצייר שלמה צפריר. אמשיקה מבורה של דב וכבר. אישיו מלבב והשבבה של והרם גאון עזריה אליאס יכבה אחרים. הרבה פטרון, הרבה אבל הרבה כסף — התוצאה מפוקפקת.
* "הצגת הקולנוע האחרונה" (סמדר) — מופקה בעיין, חד כרי-זרק בעיירה טקסאית קטנה בתחילת שנות החמישים. פיטר בוגדאנוביץ' מציג כמקביל — כנות הודגתי של הקולנוע המסוי היוזר ונה של הצעירים שאין להם לאן ללכת ומה לעשות. סרט מסוגנן. אולי יותר על המידה, אך משאיר אותך שבוי באווירה בגה ומו אה של התקופה המקומה.
* "האלקוף" (אורגן) — סם פקינפא בציג נוסטאלגיה מדברית בימינו אנו — קצת רומאנטיות מסורתיות, מאוד גבריות. לא כגם אכזריות. כמו לכל ריאליסטית — המלאכה היא מלאכה, כעל ומעבר ליעוד — האנשים אינם נשברים — הם ממשיכים. התוצאה משכנעת של סמיב מקורי.

גם כשהם רק על כל עצבם.

תל-אביב:

* "אתה חי רק פעמיים" (אופיר) — אחד מסרטי ג'יימס בונד הסובבים ביהלר — את הנוסחה הי סיגורית אני מכירים כבר היטב, אך הביצוע בודש הפתעות טובות ומסובכות. "צעצועים" מרלכבים בתוספת להגאלד פלוגה. המשחק בול שון קונרי.
* "פריך ההתגוד" (אדיסון) — הכוונה האמריקאית נחירתה פארסה פראית, שאינה משאירה דבר הלקה טובה. לכן אין בה איזון. כרב בעמוד ארוך בעל הנגון נוצו ומשר תיע עשיר ומשעשע. אך הסר רצף דראמטי כביר ומצב ניבוד היזור, שהיא מגקציה כבילה של תגאי הקיום.
* "הגנב שבא לסעוד" (פאר) — סרט בידור נגים ובלתי-מחייב, הנופפד עם סאטירה חברתית, דראמה של אתה "מלודראמה" של אהבה מבלי להיות מצטיין אך נשאר בתחום הטעם הטוב והמי האנה. יש בו כמה רגעים נהדרים (בייחוד משחק השח) והופעה מצג נעת של ריאן אוניל, הרן אנוס ואוסיין פגלמן.
* "מאנגו אחרון בפאריס" (סמדיה) — הפרסומת הרעשנית עשתה שרות דב. סרט מצמיע בעל אידוד נפלאה בימוי ציוני בלי תירדגיג. סרט על בדידות על אהבה, על מין על בלבול מושגים. סרט פלירטקיפלי יעל"ניא"ניאם על תמבוי הסרטים של האנ"שית הבורגנית. קצת יותר בדי קיצוניות סמלית בכל המישורים כסן הכל — סרט חשוב מרתק וסותר — גם אם אלה שיהלשו כי הוא "נוגילי" — ויהיו כאלה.
* "סיזר ורוזאלי" (צפון) — סרט עירני על אנשים יפים יפשיים. משולש האהבה שבאיבר הנשר שה בין שני גברים הם נעשים חב ריס נסודים כשהאשה נאילצת ל עזוב. איב מונטאן. סאמי פריי ידהם שנייהם מרכיבים את המשר לש בסרטו היפה של קלוד סוטה.
* "קובלך" (הוד, סינרמה) — ראה "עדן" ירושלים.
* "הוד", "קסם של הבודריטה" (הפלה) — בירה כהלכת של לואיס בונואל. התקפה ההי תית על תמורה הבורגנית האמי קה הבמיעה האכזרית המטפשת וחהיה. סוגרות יולילה המחורים כוסים הדיפלומטים בבריחים. הי צבא הוצת הפססה מפנה יהבי גפיה מתנופות יעורות להקים. די אבגם של הגדת מרחיק מבל לבל השבוח הזה. אך עדיין בקום. עדיין אין לה תהלית. הקסם הסי כוי עלה משרת אותה הוסביבהנב.
* "חבר עם הרוחה" (אורלי). הסרט החוליבודי הנצחי (נוצר ב-1939). הנוזר ומוקרן בפני כל דור הדש. סרט ריאקביזני מבוחנת פי ליטיה־הברתית, שיש בו הזוהר הי באקטביבלי של "עיר התלוכות" כי. שכבראה תופס ויהפוס המיה.
* "זמנים מודרניים" (גת) ראה "ארנקי" ירושלים.
* "טנגו אחרון בפאריס" (חן) — ראה "סמדיה" תל-אביב.
* "המיטה המעופפת" (אורלי) — בעין אהראתאם של "פרי פיפונים". סרט מלבב ובשעשע ופצי מני שנצים לראותו.
* "קובלך" (עצפון) — ראה "עדן" ירושלים.
* "מעשיית קאנטרברי" (פאר) — פאזוליני בציטה, מאלתר את אגדות צ'וסר — היצור צבי כי. גם. אישלקי מאוד, בקורי מאוד, ובסופו של דבר מפורר מאוד. אולם החותם של כשרון גדול בעל רעיונות — נשאר.
* "הדיידי שדרה בלהי" (חן) — הופעה נהדרה, בעלת עוצמה דראמטית והיש טוסקלי קולנועי על דיאנה רוס בהפקיד בילי הולידיי, זמרת הבלוז האגדית מסתה בגיל 44 מטיכוכיהר בסי בים. אולם מסביב — "ביהורי אירוד" בוטה סילוף הוליבודי בקובל. גלוהה כוזופות. פסוגות מורידה.

היפה:

* "הקונפורמיסט" (ביתרוס שיקד) — סרטו של ברנארדו ברטולוצ'י. על פי ספרו של אלברטו מוראביה — סיפורו של פאשיסט.

תיאטרון ובידור

* "התיבה עד כמה סף" (הביבה) — אחד ההיהות הנצחיות אך היהודי אהובים על בכבי וויליאמס. שכתב איתה. בלודראבה בתפוצצת בתוך רבבות: אהבה, קנאה, שנאה ר' האוהה, ושופצת כבבים וויליאמי סיים אנפיניים, מיקל ביבס בנה הבה ריאליסטית וחבה כאוד, על אף הקולנית המוגזמת לעתים יבגת בשחק טוב של אלי כהן, יצל דהיאבה, דליה פרידלנד לשבטן ביגל.
* "מיפידי פתי" — "להקת בירדני" — תל-אביב (התיאטרון הקמרי) — להקת ה"כרידת" כמי עה ערב נפלא של המוטר כאהבה כל. טקסטים טובים וכנגינת כצד ייבות של דני סנדרסון, בהבציעם להפליא עלידי עבנה מכוונגי בחווריה.
* "יעקבי וידידנטל", הל-אביב ("האמנריי") בשיתוף עם "גוזיאמי" — המחזה כסדרת מחי זות האבסורד של הגוד לוין. עם כבה הרהודים נגים מאד על גודלו של האדם ועל אופיו. ההצגה שי ביים לוין היא בן המסולות שהי עלו אי פעם בארץ; הביום כאי פק, חסכוני, נקי ונבון, מסותק בנוכר ובפעורר התרגשות של ההי רידה הריפאי. אלברט כהן ובעיקר יוסי כרמון הצגה שאין להחמיצה.

המבחר נכתב על ידי מבקרי הקולנוע והתיאטרון הי קבועים.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

חדוש כרטיסי המנויים

תל-אביב נותרו 8 ימים לחדוש

סדרות 1—8 וסדרת "מוסיקה קלסית קלה" — במשרדי התזמורת בהיכל התרבות (הכניסה מרח' דיזנגוף) בכל יום בין השעות 10—13, 16—18 ובימי שישי ב-10—13 בלבד.

התאריך האחרון לחדוש — יום שישי 14.9.73

ירושלים

סדרות 1—2

במשרדי התזמורת, בסוכנות כהנא, כיכר ציון בכל יום בין השעות 10—13, 16—18, ביום שישי ב-10—13 בלבד.

התאריך האחרון לחדוש — יום שישי 21.9.73

למנויי כנפי הפועלים — בבית ההסתדרות

החל ביום שני 10.9.73 ועד יום חמישי 20.9.73

חיפה

במשרדי התזמורת רח' הרצל 16 (בית הקרנות) בכל יום בין השעות 10—13, 16—18 בימי שישי ב-10—13 בלבד.

לנוחיותך חדש את כרטיסי המנוי בדואר באמצעות התלוש המיועד לכך שבפרוספקט

האופרה הישראלית

מנהלת ומייסדת אדים דהפיליפ

פתיחת העונה ה-27

1973 / 1974

בכורה ירושלית: ת"א: 15.9, 22.9, 24.9, 29.9

חיפה: 17.9, 20.9 ים 20.9

מלכת שבא

אופרה רומנטית

מאת קארל גולדמרק

ת"א: 23.9, 30.9

פלדרמאוז

אופרטה מאת שטראוס

ת"א: 18.9

הנזל וגרטל

מעולות רוסים ודמיוניים

ת"א — 25.9

לה טרוויאטה

טל. 57227

כרטיסים: אלנבי 1

היום ברדיו

שעה 13.45

ידבר

אלכס מסיס

מטעם

מ

מרי

והדית השמאל

האגף לתרבות, נוער, חברה וספורט

המכון לאומנויות

והמחלקה לפיתוח העירייה

בשיתוף עם משרד התיירות

מתכבדים להגיש לתושבי העיר והבאים אליה מקרוב ומרחוק

לילות כרמל

בגן-האם, הדר-הכרמל

במוצ"ש 8.9.73 בשעה 8.00 בערב

בביצוע: גדי לבנה, האחים ואחיות, כתי כספי.

הכניסה חופשית. הישיבה על הדשא

גרמק בע"מ

חברת הנדסה למכבסות, ניקוי יבש, קיטור ומכונות לתעשיית טקסטילים

עברנו למשרדנו החדש

רח' שנקין 9 תל־אביב

טלפון 285255-6-7

אנו מבקשים סליחה לקוחותינו על אי הנוחות שתיגרם עקב הנ"ל.

קולך בחוץ

נגד

השתוללות

המחירים

והרווחים

מולך

כן

בתי-מרקחת

תל-אביב—יפו

בגי, רח' דיזנגוף 174, טל. 222386; גרוסה, רח' שינקין 27, טל. 384791; ככר המדינה, רח' ה' באייר 48, טל. 258041.

רמת-גן

בת-ים

גבעה רמת-גן גנגה 38.

הלוי, בת-ים, רח' בלפור 9.

חולון

דוד רח' ההסתדרות 80 חולון.

הרצליה, כפר שמריהו, רמת השרון רעננה, כפר סבא רמתיים

פינגולד כפר סבא, רח' רוטשילד 47.

קולנוע

תל-אביב

אופיר — אתה חי רק פעמיים

אסתר — גברים עם כבוד

אלנבי — ידידים שכאלה

בן-יהודה — דקמרון 69

גורדון — הבלונדיני עם הנעל השחורה

גת — זמנים מודרניים

הוד — קובלך

המרכז — הגנב הגיהינום

זמיר — תאוה לנקמה

חן — הליידי שרה בלוז

ליכוד — שיפל בחלום

בן גרבי — קוראים לי שביל

כתמין — יד הריצם

מקסים — ברואנקה בגימנסיה

פיגרמה — קובלן

עדן — מוממו

פאר — הגנב שבא לסעוד

פריז — מי אשם

צפון — סיזאר ורוזלי

רמת-אביב — אהבה נוסח קופנהגן

תכלת — סוד הקסם הבורגני

תמר — הסיפור לאהבה

תל-אביב — הרפתקה במצולות ים

נגה — הסינים באים.

צליל — השומר הגרושי

ירושלים

אדיסון — האגרופן הקשה

אורגן — קוראים לי שמיל

אורנע — האלף

אוריל — הבלונדיני עם הנעל השחורה

הבירה — ביג בוס

חן — גבר עם כבוד

ירושלים — הקלפן היהבאנית

סמדר — הצגת הקולנוע האחרונה

עדן — קובלן

רון — כסשותי עם דודתי

חיפה

אורדין — גפה מלכת הגוזלים

אורה — המשכנע בפיס

אורלי — המטה המעופפת

ארמון — הביג בוס

בית רוטשילד — פקתפורמיסט 9.00—6.45 הצגה-הצגה השתיקה

חן — המגנו האחרון

מירון — איש דשמו צמך

עצמון — קובלן

פאר — מעשיות קנטרברי

כרון — הזרה של קציר המשטרה

שבים, הר הכרמל — אני אוהב את אשתי 9.15—6.45

קריית-מוצקין

יובל-אור — הרפתקאה בפוסידון 6.15—8.45

זהר — 9.00—6.30 המכשפות — קלינט איסטווד, סילביה מגבי

רמת-גן וגבעתיים

אורדע — קוראים לי שמיל

אואזיס — המקצועי

ארמון — אונס בפרק

גל-אור — הסנדק

הדר — קובלן

לילי — הצגת הקולנוע האחרונה

רמה — כחור בלב

רמת-גן — קבארט

שבים — ליידי קרולין לאמב

נתניה

אסתר — הרפתקאה בפוסידון

מסחיז — פגור — המסוסה הוא פה. פגות — עושה הצגות

שרון — סיפור באהבים

הרצליה

דגניה — סרט הורבי: אמי ואני 9.00—7.00

כפר-סבא

עמל — 8.15 יום לפני הביוצה

חן — המשכנע 8.30

חדרה

הזה — קובלן 9.30—7.00

פתח-תקוה

הדר — אהבה נוסח קופנהגן 9.15—7.15—4.00

היכל — בני הדוקטור

אורון — הפון דינמיט 8.15

קריית שמונה

הרמון — יום השם הנקם 8.30—6.15

עניר — מועדון הסרט הטוב

חולון

כנגיל — ארבעה זבובים על קטיפה אפורה

תאטרוני ישראו

הערב 6.9

הבימה:

ההילה על גג מה להם: תל־אביב האולם הקטן.

הקאמרי:

סובב בעניינים: תל־אביב.

יעקבי וליידנטל (עם זמני): ת"א, "צוותא".

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 4488/73

בענין עזבון המנוח אברהם קליין ז"ל שנפטר ביום 12.10.73 (ט' תשרי תשל"ג) בבית החולים ה־צ'רני איכילוב בתל־אביב.

המבקשת הנה קליין-ברוח צה"ל 77. קיראת על ידי ביב עו"ד ליאון פיין מככר מלכי ישראל 6, תל־אביב.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה בקשה ל־

בית המשפט למתן צו הקיים את צוואתו מיום 4.8.1972 של המנוח הנ"ל והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בענין הנ"ל ורוצה להתנגד לבקשה זו, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות לצו הקיום המבוקש, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד רהן, שופט

רשם בית המשפט המחוזי

טלוויזיה כללית

17.30 — הדשות; תכניות ילדים: 17.32 — קרקס; 17.40 — עולמו של הלט דיסני: תכניות ערבית; 18.30 — קיצור החדשות; 18.32 — סרטים מצויירים; 18.45 — זו בעיניך; 19.30 — החדשות רצניני היום; 20.00 — שידורי תעמולה לבחירות להסתדרות הכללית; 20.30 — מבט לחדשות; 20.50 — הוואי חמש אפס; 21.40 — מורשה; 22.15 — מסוף של יום / מפרשת השבוע כי תצא הבורים ליה יג—כו — הדשות.

הגל הקל

06.00 — מה טובו; 06.05 — חדשות; 06.10 — התעמלות בוקר; 06.20 — שעון מוסיקלי; 06.59 — רבע של עברית; 07.00 — חדשות; 07.20 — "הבוקר הזה"; 07.55 — זמר זמר לך; 08.00 — אור ירוק; 08.00 — חדשות; 08.12 — בוקר טוב; 08.55 — היום לפני 25 שנה; 09.00 — חדשות; 09.05 — בוקר טוב; 09.49 — פינת ה-הדפה הקטנה; 10.00 — חדשות; 10.05 — לעקרות הבית; 11.00 — חדשות; 11.05 — לעקרת הבית; 11.40 — לאן הערב המוסיקה קלה; 12.00 — חדשות; 12.05 — במקצב יוצר; 12.30 — בחצי היום; 13.00 — חדשות; 13.05 — בחצי היום; 14.00 — חדשות; 14.10 — כאן רבקה מיכאלי; 15.00 — חדשות; 15.05 — לי זלך; 15.53 — הדרן; 16.00 — חדשות; 16.05 — רבע של עברית; 16.07 — כתר דודה עברית; 16.30 — בתקווה שתבין את הרמז; 16.35 — מהר הורה עברית; 17.00 — חדשות; 17.05 — ממני מני; 18.00 — חדשות; 18.05 — שירים שאהבנו; 18.45 — היום בספידם; 18.55 — חדשות; 21.00 — חדשות; 21.06 — שירי עמים; 22.00 — חדשות; 22.05 — סול יורדן באה להציג; 22.52 — נעימות קלות; 23.00 — חדשות; 23.05 — אני שלך ואת שלי; 24.00 — חדשות; 00.10 — אני שלך ואת שלי; 01.00 — חדשות.

רדיו רשת א

8.00 הדיבור; 8.05 בחירות 1973; 8.10 מיגנון אבגים: צ'ילס גרבה, ויקטוריה דה-לוס-אנג'לס, אני מאר לאן — בבל, המקהלה הקאמרית של אוקלנד, אורי עזתם — חליל, דוד הן — כינור, חנוך גריבבלד — פסנתר, דיק היימן — פסנתר, שמואל ורדי — ויולה, מקהלת "נועקוריי" מבידיק, טוני פונסקה — כנור, בוריס חייקין — מנצח; 9.00 חדשות; 9.05 בלט: זאגאמי: 9 מחולות בארבעה חלקים; ברודן: "גלוריאנה"; גלברון: "מיא דר"; 10.00 חדשות; 10.05 גיבוריים: בבראלמס: "בתוקפה לקריסה" "הרקה" בעוואלה "מבודגליה" ביוד לובסקי: "יאקרי" סקרובן: "לבו בר ההגבר", רוס: פרולה, שמאר מיק: קונצ'רטו לקלרינת והזמורת; 11.00 עברית לעם; 11.15 שידורים לתלמידים בבתי הספר היסודיים: בתנועה ובקצב לכתות ב', ג', הבאנו שלום עליכם; 11.35 שיר ומזמון; 12.00 חדשות; 12.05 שיר ומזמון; 12.15 שידורים לתלמידים בבתי-הספר היסודיים: השנה החמישית, הירדן; 14.00 חדשות; 14.10 לאם ולילד: א' לפעוטות — "דן הטופל"; ב) עמק ושמר הרפתקה; ג) שירים "בבק שתכם", לילדים הגדולים: החגיל בהק; 1500 הדיבה; 15.05 היום לפני 25 שנה; 15.10 הזמרה כלי נקישה: הברי התזמורת הפילהרמונית של בוסטון מנגנים בנעימות מתוך "אופרה בגרושים", תזמורת ה"קולדסטרים בארדס"; 16.00 חדשות; 16.05 רבע של עברית; 16.06 ספר חדש — סקירה; 16.10 ספרות לתלמידי תיכון: קריאה חדשה בשירי חיים נחמן ביאליק; 16.30 מאולמי הקונצרטים שלנו — הפסטיבל הישראלי 1973: תזמורת הכנור של הפסטיבל בניצוח פאבלו קאזאלס ואלכסנדר שניידר, ויואלדי: ארבעה קונצ'רטים; מוצארט: קונצ'רטו לפסנתר ולתזמורת במי במול מז'ור; 17.30 לקט מתכניות "במקצב יוצרי"; 18.00 חדשות; 18.05 על אנשים ומספרים; 18.25 גלי קול; 18.55 לי הקלאי; 19.00 חדשות ו"הזיה ה' זה"; 19.30 תעמולת בחירות לי ההסתדרות; 19.50 פרקי היום בר הב"ך: עזרא, פרקים כ', י'; 20.00 חדשות; 20.06 מה בשמע; 20.30 פרקי נגינה: אלכסנדר טל — כינור; גזה פריד — פסנתר; מוצארט: סונטה במי-מינור לכינור ופסנתר, קבל 304, דילם פייפר: סונטה מס. 3 לפסנתר; גזה פריד: קריקטורה מוסיקאליות לפסנתר; 21.00 צלילים הדיבים; 22.00 חדשות; 22.06 מגזין לשפטים; 23.00 חדשות; 23.05 אמנים דבר לים: הרגסקי ובאבק (2 פסנתרים); 24.00 חדשות; 00.10 רבע של שיר.

גלי צה"ל

שידורי צהריים

11.00 חדשות. 11.05 — חבים ושפים. 11.15 — מסגת בצבעי הברגנית. 11.30 — מה לעשות. 11.35 — חבים ושפים. 12.00 — חדשות. 12.05 — חבים ושפים. 12.30 — מה חדש. 12.35 — חבים ושפים. 13.00 — חדשות. 13.05 — חבים ושפים. 13.30 — חבים ושפים. 13.55 — חדשות להיילים. 14.00 — חדשות. 14.05 — הודעות אישיות.

שידורי ערב

15.00 — חדשות. 15.05 — בא לצלצל. 16.00 — חדשות. 16.05 — בא לצלצל. 17.00 — חדשות. 17.05 — ד"ש עם שיר. 17.40 — יומן צה"ל. 18.00 — חדשות. 18.05 — הערב. 19.00 — חדשות. 19.05 — מבוודריה. 20.00 — חדשות. 20.05 — מה בשבת. 21.00 — חדשות. 21.05 — ד"ר דרדקי. 22.00 — חדשות. 22.05 — הלילה. 23.00 — חדשות. 23.05 — שיחתו של יצחק ליבני. 23.15 — הלילה. 24.00 — חדשות. 00.05 — שיחת חצות.

טלוויזיה

אל תמנה את הנרות

מאת עלי מוהר

"המסה השלישית" הוקדשה ה־ערב. לזקנה, כלומר שיחה בגר־יקא אשר לבני חלק גדול בו ה־רושים. אינן אלא מציאות יחנור־דית מוכרות פחות־אירהנה. היתה זאת תכבית טובה ומענייגת ונראה על ההיה בכוחה לעורר, גם אצל הצופים הצעירים, יותר. מסקרנות ועניין גרידא. עכן פרש לרווחה איזכבי לארעיותם של הנצורים. המפוחה, וגהוריעה. מה בכעוע על אשת זקן.

[illegible]

יצר. אשר בערה מזה. ותגל תמה. במגל. יען. בא בפניו, בעבבה, על אף שמנותי, כי אינו זקן, הם־כים הרג"ר באמן בעקיפין לכך שזקן הוא. אדם שעבר עליו הב־לה. משא. מטרד. וחלא לפני שנים לא רבות היה הזקן בוא הדיעה ראש במשלה בישראל. ירון לגי־דון ניסה בצדק להגדיר את המו־שג. לפי שלושה קריטריונים — רפואי, פסיכולוגי, ויחס החברה המגמה ירון לגרדון על כך שהר מלה זקן היא כמעט מלה גנאי ביזנה. וכי היא הולכת ויוצאת כן השימוש, כוצאות לה מסתור באותות מילים רבות יותר כי "קשיש", בית "אבות", ובהמוגה, הוזקסוף. באמן תרגים, למעשה, טבב. זו בכמקר מה שאין הוא זוזאת עצמו בוקן, הוא התכוון לס־עשה "ותשר כי לא כל זקן הוא זקן, כלומר עובר בסל. הבל שה־תבואה בין הוקנה הביולוגית וה־זקנת הרוחנית לא הודגשה די־תר, שכן כך היה מחייבו שהת־עורר בשאלה זאת מבטבנם והני־בהה.

לזקן, אך לעיהים נתערבבו התחו־ביים ותמשתתפים השתמשו בא־תה מלה אך התייחסו הוראות שו־נות שלה.

בפתח התכנית הוקרן סרטו הי מצוין, צילום ובימוי, של הלורד סגאורון, סרט הצבור ברגישות, ובעיקר בתבונה רבה. סרט. המצי־ליה לא רק להתבונן בזקנים כי אם גם להתפקיד על העולם מנקוד־דת התצפית שלהם. הסרט היה כה טוב עד כי הדיון שבעקבותיו לא יכול היה להוסיף עליו הרבה בנוגע לחוויות הזקנה. הסיבוכה העיקרית של השיחה היתה אולי אם בכך שהאירה את מבטם של הנוקנים הבאים הפסר [illegible] כיוון את השיחה כך שיהיה הם הישראליים להקנים יהגים דר־יובלב. אבב לגודון בגליה לבבי־צב עצמו, להתת לשיחה להתנהל, ועם זאת יודע הוא מתי להתערב וכיצד לכוון את השיחה.

בתכנית הבבאה אינטרובציה רבה ומגביינת על מצב הזקנים בי־ארץ והתקבל הרושם כי סיכויהם לבלות את שנותיהם האחרונות בי־תנאים נאותים אינם מזהירים, אם כי אינם גם גרועים ביותר. הדר־שם הקפה שנוצר בעקבות השונ־זה כי 200.000 קשישים בעל גיל 65 יושבים בארץ ורק 10.000 מקו־מיה בבתי אבות. הוא הופרה בי־קפות, שכן אחרי הכל לא יהיה זה נכון להניח כי 190.000 איש בחבים בתוד. עם זאת, לגוכח הי גידול המהיר הצפוי במספר הקר־שישים באוכלוסיה, הבהירה התכ־נית כי יש לפעול בבכרץ לשיפור המצב הקיים. המבתתתפים דיברו גם על סוגי המוסדות הקיימים בי־ארץ, חובל שבנקודה זו לא הובא מפם הוכר היעודי שידעים מהו הוסף. טוב, זמהו בוהר [illegible] [illegible] [illegible] כמיבייב. ידים קלקון זאת הפעם יותר מאשר בתכביות קודמות. בי־בידה רבה לזכות הסרט שעמד בהרכתה.

קאנון רב התרשיה

בימוי עלילתי בחזה לסידגרין בי־עתי סדרות מתה. "הבאניקס" ר' "קאבון", הסבונע הופיע קאנון לי ראשונה, ואילו את כאניקס ראיבו בוכור כבר בשבוע שעבר. עלי לומר כי למרות ששני הורידים לא הספיקו עדיין להתחבב, כבלה קאנון יותרן ניכר על קאניקס החלקלק משוג, ראשית, כאניקס סמאלצי הוא ועל כן אין אמונה בקפיצתיו ובמהלומותיו. קאנון לעומת זאת הולם קודבם. ובגיו הסלפיים מודים בבירור כי יש לו עמאלית מסוכנת. קאנון, כמאגי־קס, טוב לב הוא. אך טוב לב זה אינו מתחפף על פניו לעיתים קרובות כדי. הובבי הבהה הבק־צואים ניחשו בוודאי כי גאהרי הסקל הזקן כבר מת מזמן. אך דבר זה לא גרע כבוכן כן הה־נאה. שכן הקצב היה מהיר לבוי החלוקה למערכות היתה בההלם דינאמית. אחד כן הגבלים כאן גולם עלידי זה שיקק את הי בר של בין העפן ב"קשר הצר־פתי" וכמובן צמד נציב לפי גוס מבר תריק.

קאנון אינו פסיכולוג־קלקה כאיירונסיד החכם, כזלבה הכלך, אינו מתחובב בהחוך כמקבארט. אינו חוסך כלל הכוליך הכבהק את קונו, ובכלל אינו מבונו את זמנו על ניגונים מיותרים. גלסב כרהורה, הולם, ביצל כמות בזה זכבים חשבון, זהו פעלו. ובצוד שבועים הוא יעשה את זה עוד פעם.

רדיו

הערבים משתלטים על המזרחנות

מאת יוסי ביילין

(לקט מהבניות "חמורת הוויכוח" בעריכת אפרים אבא; רשת א')

שלוש מדינות הקשורות במזרח התיכון נסקרו, מהיבטים שונים, בתכנית. אלכסנדר סלע, עי דיבר על המדיניות הירדנית, ביקש להפריד בין מדינאות הפנים למדיניות החוץ. לדבריו מכסה חוסין, בתחום מדיניות החוץ, לייצב את ארצו כאורה מחולם, בעשה שבעינייני פנים קיימת בירדן דמוקראטיה מוגבלת, הבאה לידי ביטוי במוסדות השלטון הישונים, כמו הפרלאמנט הטק־סאי. גם אם המינויים המוכרזים נעשים בידי המלך אישית. אין פרוש הדבר כי הוא רוצה בשלום — עליו להביא בחשבון הצבים שונים, ושרוש הדבר לבדידה כמלאי התפקידים אינו מנוין פטירה בין, דבעו הכלך לחוצים המזפי עלים עליו.

ד"ר גבי שפר התייחס לשמי־עות בדבר האפשרות שאסליה השמש כפתוח בסכסוך המזרח התיכון, עובד על קשריה של בו־בה, דן עם אורניו. לאחר תקופה ארוכה של פעילות אינטבסיבית באיזור, לפני כבאה שנה, מינה אוסליה את עקבה לנרשת ולי־אנגליה. וחזרה לבזרה התיכון רק בימי של פומיליבל, שהלם על איבסטיה אוטלקית באיזור ובהת־פוצי קטד "האלגות הירוקה" בעבודה ו"הולכות הברזל" בסי־ריה, ביצרם לוב הונש קירוב את ה"בתולי" אל מצרים; הוא לפער קשרים עם ירבגן, בסטרה להקים בנייה יקאדית, וקשרים מקבילים עם הפלשתינאים, ביאורא כצפק ה"מדינית ערב בצל יביין". ערצדה מוהמם באמצעי התעמו־לה שלה.

לאחר הבטוותה של איטליה דר אבקן מאבריתא באיזור, מסכנה אין כי יהיה כן המזרח התיכון ואף סירבה להצטרף ליוזמה הי בריטית צרפתית בתקופת מבצע סואץ. אף על פי כן יש לה, לאיטליה, אינטרסים במורים בי כנרה המזרח התיכון הם קשרים באי־פקת נפט, בדרכי מסחר ובכבאת, האינטרסים הללו, מהוד בי־סא, הבייתאראליות המונגנת שלה בעבייני האיזור, מאירך ביסא, עבריים — לדבת ד"ר שפר — להפכה למתווך בסכסוך הישראלי־ערבי.

על מעמדה של האשה בפרס סיפר דוד מנצור, ראש מדור אי־ראן בכמכון "שילוח". כמתבר כי על אף הדביה המיכרים על "הכ־פהכה הלבנה" — העברת על פרס ביינתו על השח — בהחובי הכלכלה והחברה, עדיין בימבדה של האשה הוא בפיגור רב. בי עיקר בשום שהפרסים הם כונ־לנים שיעים, קנאים ושמרניים. וכל שינוי במעמד האשה נראה להם כחמור ביותר. דבר זה בר־לט בייחוד בכפרים הנידחים, שאמצעי התקשורת ככל ראדיו ר' עתון כמעט שאינם בנייחים אלי־הם, ובאלה יש בפרס 50.000. כאשר הוציא אביו של השח הי בכוהי צו בדבר הסרת הרעלה בעל הנשים הפרסיות, כמעט שלא היה מסוגל להסיר רעלה זו מפני אשתו ובנותיו; הגסיון נכשל. ביתין עקבה לבנות מבחרות בי־אבבעות צוויה, הבת הגסוכי ככר קם לבעפ וזוגבה לבני עמה. יש לו רק אשה אחת, והלא היא מרגישה, האשה או פעילה כאר ביתחיים כמו מוסיקה ואכנות; יש לו רק ארבעה ילדים, הבכך הוא בפהבם ראש הו בכלתבה בי־ימיר ילדים הנמושה עתה בי־פרס. ליבבא האלוהי כתגייסות בניים, בעיקר בתפקידי אחיות ובוורה. הן בבוגעות לבורית, אל הכפרים הדחוקים, כשגלגלות בי־ירתן ובי־בבאות כבי "עם פחות ילדים החיים באושרים יותר, טובים יותר" בביתן.

הנתונים על מיזובן של הגר־שים בפוליטיקה הפרסית אינם צייין של מה בכך: ב־1963 ניתנה זכות בחירה לנשים, וכיום מכהנות 20 נשים בפארלמנט. אשה משמשת בתפקיד שר החי־נוך, אשה אחרת היא סגן שר. יש סמבה צליחה אחת ושלושה פרוריבציה אחת. עם זאת פרי כנן של הנשים צריין נכות. 37 אחוז מקרב הנשים נישאו לפני מלאת להן 13 שנה ר־57 אחוז — לפני 18. 77 אחוז בכלל הנשים בפרס אינן יודעות קרוא וכתוב (לעומת 57 אחוז של הג־ברים), לאשה הוצאת להרי"ל חיי־בת להראות לשלטונות אישור לי כך מבבלה. חוק שיצא בשנת 1967, האוסר על בעל לשאת אשה שניה ללא אישור מאשתו הראי־שונה, כורכך בתירה מסוימת את הוכרת בעבה של האשה הפר־סית.

ד"ר חיים שקד הביא בתכנית דברים על כקצוע המזרחנות בי־עולם. בעקבות כנס עולמי של מזרחנים שהתקיים זה לא כבר בפאריס. לדבריו, רוב הקורסים מזרחנים הם אנשים העוסקים בבלשנות שביה ובחקר הספרות הערבית, ולאו דווקא בתופעות הברתיות ופוליטיות של המזרח התיכון. ההתעניינות הגדולה בי־מזרח התיכון בקרב החוקרים פגה, ועתה מתבטא מספר הגר־שמים להוגים, העוסקים בנושא זה, ברחבי העולם. אם בעבר הין הי מזרחנים אבשים שהכירו היטב את תרבות המזרח התיכון והתי־עמקו בתולדות האיזור, הרי כי יום החוקרים הבולטים בתחום זה הם לרוב אבשים צעירים, המתי במחים רק בהולדות האיזור בבאה האחרונה ואינם מגיעים לבקרים. מצב זה גורם לירידת הרפה בליי מדים, ועלולה להיות לו השפעה על מצבי מדיניות האחד לגבי המזרח התיכון. הנוכחים בתה באנטיבריטסאות הבולטב. אם בעבר היו גדולי המזרחנים חוקרים יהודיים, הרי עתה הבולטים שבי הם הם חוקרים ערבים, שלמדו את המקצוע בחוץ לארצם ביוון שהוא היה להם המסלול הליבוד הקל ביותר. רק בכסים בקרב החוקרים הללו הם בעלי רמה גבוהה; היותר רווקים באוניברסיטות גם רגתם גמוכה. דבר העובד באופן סיכון פוליטי מסיים לישראל. סיכון נוסף כרוך בכך שמדיבות ערב מוציאות הון־עתק על מיכון מחקרים והמגבי מחקר בתחום הבורה התיכון, בארצות כערביות שונות; מרכז תיעוד בברצא המזרח התיכון באנגליה בממון כולו בידי אחת ממדינות ערב, ומענקי מחקר צפויים ניתי בים להוקרים באה"ב ובקנדה העוסקים בשאלות האיזור. מצב זה גורם לכך שחוקרים יהודיים בגילים, בדרך כלל, מלהיות בי עבקים אלה. הומר עוד יותר הוא, שיש חשש ליצירת "מחק־רים מכמנים" בשאלות המזרח הי תיכון, בשל אפיים של הממבבים.

לקס המזרח התיכון היה הפעם כעניין מאוד, אולם עריכתו הג־ייתה צמחה על רבה גבוכה. לא היה שום מקום לרבות בשאלי תיה של הכהבת בילי קינן (שי דפנו לאלכסנדר סלע ולדוד בי־ר כשבר ב"אלתרסטבים"). וגם כאלותיר הענייניות יותר של אפרים אבא עצמו (לד"ר שקד), לא הוסיפו להבבית. היה זה לסר בת המשדר אילו ויתר העורך על כל הוזעה בו. הרה בותיר לבשתתפים עצמם למסור את דבר ריהם ברצף אחד. כפי שנעשה הדבר בשיחותו של ד"ר שפר. כל המשתתפים במשדר הם מו־ממים מומחים, שהביאו עמם תשו־בות מוכנות ולא היה להם כל צורך בעזרתם של העורכים. אף שבדרך כלל צריפה הצגת שא־לות, כדי לגוון את המשדר ולי הוסיף קלילות, הרי כאן נראה הי דבר מלאכותי ומיותר.

בורלאיבת קשה

(שאלות אישיות עם נעמי פרנקל, בעריכת יעקב אגמון; גלי צה"ל)

הסופרת נעמי פרנקל הוכיחה עצמה כאגוז קשה לפיצוח בשבת האחרונה. היא הביאה עמה אל הראיון כמות בלתי מבוטלת של דעות קדומות כנגד עתונאים, הנוטים לצוות, סנסאציות, ונמנעה מלהשיב על שאלות רבות. יעקב אגמון, המר־אגן, בדרך כלל, בבידות החסד עם מרואייניו, ניסה הפעם שלא לותר, אולם הדבר לא עלה בידו. ונראה היה כי הסופרת הגיעה לאולפן בעל כרחה. בסבבאלה על כפייה בקיבוץ בית־אלפא, שבו היתה שנים רבות, השיבה כי מבחינה פורמאלית אין לה סנר נוה אל הקיבוץ, אולם סבבותיה בכוונות ליחס אל האיש היוצר. מבלי שפירסה מה פירוש הדבר. היא דיברה בבעס רב על אודות התדמית שיצרו העתונאים לאי־רינתו על מאיר יערי, אך לא הסכימה בשום אופן לדבר על הדרך שבה רואה היא את יערי. בתוך שתשכה — לדבריה — מפני הגובהו עליו על כך. בי־ספרה על עבודתה בקרב יחידת חיל הים בבנים ואחרונה. לא ניאותה לדבר על ההוויות ער־צבור על החיילים, משום שלי־דבריה יפה לכך שתיקה.

על אף צבבות מרובות אלה, היה הראיון עם בעמי פרנקל כי־עניין מאד, בזכות אישיותה הי בלתי־רגילה ופגבונה המרתק. היא סיפרה על כתיבת ספרית בקיבוץ, בעידודו של אברהם שלונסקי ז"ל, על סליחותיה לחיל, על עזיבת הקיבוץ והמעי בר לעיר עם כל הבורך בכך. ובעיקר — על צבורתה (שלא פירשה את מהותה) בקרב יחידת מבצעית של חיל הים מאז כלחי מת ההתשה ועד היום. הקטע הי מעניין ביותר בראיון היה הסי פור על יצירת הקבר בינה ובין החיילים, לאחר שהקומה ארוכה התעקשו לכנותה "הסופרת" ושבי רו על דיהוק מגבה: ביום שבו הצרבו על הפבקת אש, כתתה גם היא עגם ויסקי בפני הבקבוק, על אף שנאה לאלכוהול, ובאן הפי כו לקורא לה בשמה הפרטי ולקבלה כאחד מהם.

רחובות מול אלג'יר

(המשך מעמ' 9)

בפלות צליל מוזיק, "העולם הש־לישי" אינו נותן עתה בסעדנה של "כוסיסים צבאיים זרים", אשר הי אינטרסים כהן חסלו אותם והאגי ריקאים נוסים לסכסכם בכל הא־זור.

חלק מהדיבות אלה — בדיבות הנפט — אינן יודעות מה לעשות בעושרן, אוצרות זהבות ליבוד הבי אי סיקה טובים יותר עם "ההלך האדומי הבכוהות". אהרות מהפי בית להן רוחות קלים על־ידי מכסכות בין ברוהים לבין סין.

בתוך אוירה זאת של הבובה הויסכול, של הגלים המסיסים ושל רבקולים מהרחים — עלולות המי דינות המשבכמנת באלג'יר להצגא ביישראל וב"ציונות" שעיר לעזאזל צת לתסיכות, גם לטלמו כם לשו־גים שיראים, הכתופיה הבוקירה את ישראל תוך רצון לדבר. אולי, את בייטייה החריפים ביותר. ההו הי אפסה העולכית האחרונה. אשר גם יודעתה של ישראל במערב אירופה מצטרפים אליה וכמוד יבי־עד מבך "הבלתי בוזדות"?

אפסה זאת אינה מסובנת, אולי, כשהיא לעצמה. אבל היא תיהפך למסוכנת ביותר אם הערבים ישאי בו מספה עידוד רוכמו לארגון נגד ישראל מערכת בידור הוזה מרי־צי ובלבלי. אסר במוקדם או בכוי־אוחר תעלה על בוחותיה, מסיבה זו יש לצפות לעבר לצידת אלג'יר בי דאגה ובבוכבה לבאות. אם תתהי דק סבעת הבידוד סביב ישראל לא יהיה בבום כלשרוך אותה.

חגי אשד

מועצה אזורית בני שמעון

ד. נ. הנגב

טל. 057-2624/3

מכרז מס' 4/73/74

המועצה מכריזה בזה על קבלת הצעות מאת קבלנים לביצוע מגרש ספורט לאתלטיקה קלה בבית הספר בבואות הנגב.

מפרטים ותכניות אפשר לקבל במשרדי המועצה בשעות העבודה הרגילות תמורת 25.— ל"י שלא תוחזרנה.

הצעות יש להגיש בדואר רשום עד יום ראשון 23.9.73 בשעה 12.00.

אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה אחרת.

אריה משבאי

ראש המועצה

המועצה המקומית זכרון־יעקב

מכרז 13/73

מתקבלות בזה הצעות מקבלים להנחת קו מים (אסבסט צמנט "3—"4) בהתאם לתכניות, מפרטים שאפשר לקבל במחלקה הטכנית של המועצה, נגד תשלום של —.40 ל"י (שלא יוחזר).

פרטים והסברים נוספים אפשר לקבל במחלקה הטכנית.

את ההצעות יש לשים בתיבת ערבות בנקאית (בגובה 10 אחוזים מהיקף העבודה) בתיבת ההצעות של המועצה לא יאוחר מאשר עד 30.9.73 בשעה 12.00 בצהרים.

הצעה שתוגשה שלא בהתאם להוראות — לא תילקחנה בחשבון.

אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

יעקב דור

ראש המועצה המקומית

מפלגת ה„בעלי־בתים"

מנכ"ל התאחדות בעלי התעשיה הפסגר כתובהו בבירכו „חרות". כלומר: עד כה היה חבר מרכז חרות והשתתף בהכרעותיו. מנכ"ל התאחדות" בעלי התעשיה היה בין המהוללים באיזה קו ינקוט גח"ל בהסתדרות, האיך ינהל גח"ל את המאבקים המקצועיים נגד הכבד־בידים.

התפטרותו לא השנה הרבה במוסדות חרות נשארו גם עכשיו „בעלי־בתים" רבים.

א. גבע

כל־בו ירושלמי

עתונאי ותיק, הידוע היטב לקוראי „דבר" כהמגים „עבתו", הוא א. ח. אלחנני. פרסם השנה, בהוצאת ראובן מס, ספר על „ירושלים ואנשים בה" במשך מאת השנים האחרונות. אין זו היסטוריה רצופה אלא יותר של מאמרים ורשימות על כל מיני נושאים שנכתבו במשך עשרות שנים. אולם מתחברים לאוירה אחת, לסיפור של עיר. בסגנון נפשו על המחבר. כדבריו בהקדמתו הקצרה: „... העיר, בעיקרה איש ירושלים, המצויין באהבתו לירושלים ובגילוייה השונים: בעליותו ההיראות אליה, בדבקותו והאהבתו לחונן עפרה, במסירות הנפש וביטויים שנתייסרו למענה; בשיר ובזמר, בגבורה ובאותות, במאבק ובמלחמה, באבל וביום טוב".

אחד המאפיינים הראשיים של המחבר — שיחות עם אישים וסתם אנשים, בני שכבות, רמות ועדות שונות. החל במייסד העתון הראשון (הלבנון — 1863) וסיים בבני־ציא שור.

הסגולה היהודית של המחבר בכתיבתו בלב פתוח ורחב על הקדמאי ההוד, האנשי ציוני, ד"ר ראלאך, כמו על אליעזר בן־יהודה והרב קוק, למשל.

להדגמה פנינה אחת מפניגות הספר:

„בתרפ"ם (אחרי התקפות הדמים של הערבים) לפני ראש השנה פנתה נערה מקיבוץ דתי אלי (ש. ז. שרגאי בירושלים) בשאלה: „חברה לעשות אימונים בנשק אפילו בראש השנה. מה לעשות?" פניתי אל הרב מימון. שמע ואמר: נלך ונשאל את הרב צבי פסח פראנק, רבה של ירושלים. שמע הרב, הרהר ואמר: נלך ונשאל מה פסק ר' גרשון הורדביץ (ראש ישיבת מאה שערים). ר' גרשון, שהתהלך אותה שעה להבאתו בחצרו הופתע מהאורחים בלווית נערה. שמע ותמה: מה פתאם אליו — אמר — יפסוק רבה של ירושלים! אמר הרב פראנק: יש לי ספקות קשים. אבל מהסס אני להחמיר. אמר ר' גרשון: אם אתה מהסס, סימן שיש מקום גם להקל! הרצה הרב כל פרטי ההלכה. שגרמו להיסוס. הגיב ר' גרשון: המדבר אתה, כי רבה של ירושלים צריך רק להבטיח לעצמו גן־עדן בעולם הבא? עליו להיות נכון לרשת אפילו גיהנום אם זה לטובת עם ישראל. היות ונראה לי, כי רבה של ירושלים מהסס ללכת יחידי לגיהנום — הנני מוכן ללכת עמו. ופסקו (לפני הנערה) להיתר".

מ. אסף

היסטוריה ברחובות הקריה

קרית־ים, פרור תושביה הם עולים מרבני העליות השונות. התפתחה במהירות. אך אין הפיתוח המואץ בא על חשבון התכנון המדוקדק. במקרים רבים של הבניה המוניציפאלית משמשת חיפה דוגמה. בבינוי למשל, ובבנין מוסדות תרבות וחינוך. מכל מקום. קודמים פרנסיה לרשום פחות או יותר את תולדות תקופתנו, על רחובות הקריה.

יש בה בקריה אזור שרחובותיו נרתמו להנציח את שמותיהם של מנהיגי הישוב, בהם א. גרדון, הנשיא השני של ישראל י. בן צבי, משה שרת ועוד. אזור אחר נועד למשוררים וסופרים עבריים. לאחרונה נוספו בכה רחובות חדשים באזור זה (קרית ים א'), שעליהם נקראו שמותיהם של שי עגנון, נתן אלתרמן ואף ניתן ייצוג למשורר עדת תימן. שבזי. לעתים משבשים שמות רחובות את דעתם של תושבים. שאינם מגלים בקיאות יתרה במקור השמות.

נזדמן לקריה אדם שחיפש את הרחוב מגדלי מוכר ספרים. אשה אחת שנשאלה על ידו לכיוון הרחוב, השיבה: את מגדלי מוכר ספרים אינני מכירה. אך אני מכירה מוכר ספרים אחר המתגורר לא הרחק מכאן.

באותה השכונה התורשת היה צריך לתת שמות ל־14 רחובות. נבנו ונברר לקרוא עליהם את שמותיהם של 12 שבטי בני ישראל. ומה על שני הרחובות הנוספים: נזכר כי שנזכר באפרים ובמנשה. וכך זכו גם שני אלה להנצחה. אלא שבתן שמות השבטים לרחובות השכונה לא עבר בלי תקרית קלה. כמה תושבים שחרדו לכבודו של ראש המועצה המקומית בנימין אפרת, הביעו את מחאתם שעל רחוב צדדי להלוסין נקרא שמו של ראש המועצה (בנימין). לראש המועצה מגיע רחוב מרכזי וגדול יותר — טענו.

ש. שחורי

15 אלף ספרים במחשב

קטלוג ראשון מכונו, הכולל פריטים על 15 אלף ספרים בעברית, יצא בימים אלה לאור כשהוא מעודכן לאפריל 1973. הקטלוג, על 730 עמודיו, הוא הריכוז הגדול ביותר שיצא בארץ של ספרים בעברית, וניתן למצוא בו את הספרים על פי ארבעה מפתחות — שם הספר, שם המחבר, הנושא ושם הוצאת הספרים. אין ספק כתוא מהווה פתרון חשוב לאנשים העוסקים בספרות יפה או בספרות מקצועית מסוגים שונים, ומסיר לפתות חלק בביהת רגליהם ואצבעות ידיהם בקטלוגים המצויים בספריות שונות, ואשר אינם מלאים בדרך כלל. ברור שגם קטלוג זה איננו מלא, אך עורכו, צבי שטייר, מבטיח, בהקדמה לספר, לעדכנו מדי שנה, וסביר להניח שבעידכונים יתווספו גם ספרים ישנים שלא הובאו במהדורה הראשונה.

קשיי האיסוף של החומר חייבו את המערכת להוציא את הספר בצורת דפי מחשב, מבלי שנערכו בו שיפויים המקלים את הקריאה. וכך קשה מעט הקריאה בקטלוג למי שאינו מורגל בקבלת חומר מן המחשב; אולם על קושי זה ניתן להתגבר במהירות, וכדאי לסבול ממנו, אם המורה מובטח לנו עידכון מהיר של הספרים. הוא אינו מסודר בצורת „קלסר" שניתן להוסיף בו דפים מעודכנים, קשה להניח שרבים יחזיקו בקיבים אחרו מדי שנה, ועל המורכים יהיה להתמודד עם בעיה זו, כדי שהרוכשים היחידים לא יהיו בעלי ספריות גדולות. עבודת המחשב, שבוצעה על ידי חברת אדי לה, ראויה לציון, כשם שהמפעל ראוי להערכה בכללו.

יוסי ביילין

כיפתו של מזכיר או"ם

חוסר נימוס

זהו הביטוי על המעשה של מזכיר האו"ם ד"ר קורט ואלדהיים שסירב לחבוש כיפה על ראשו בעת תפילת האזכרה לקדושי השואה שהתקיימה בהיכל „יד ושם" בירושלים בעת ביקורו שם.

האם היה המזכיר הנכבד מעז לזלזל במנהג המקודש של המוסלמים להיכנס למסגד — המקום המקודש להם — בנעלים בעולות לרגליו?

על סמך מעשה זה, מתעוררת שאלה כלל אנושית, והיא: האם אדם שהוא מחוסר־נימוסים הוא באפשרותו להשכין שלום בין אדם לחברו וכל שכן בין עם לעם? התשובה היא — שלילית בהחלט!

כפר ויתקין יחיאל ורדימון

קורט ואלדהיים

תרעומת מיותרת

תמה אני על התגובות התרעמות שנתפרסמו בעתונים, בטלוויזיה וברדיו על התנהגותו של מזכיר או"ם ד"ר קורט ואלדהיים בביקורו ב„יד ושם" כאשר דחה את חבישת הכיפה בשעת הטקס הדתי.

האומנם נצליח אנחנו, היהודים, דרישה מאת הגויים יהודים לברך ברך להתנות את שהרי־ערב בביקור בכנסיה או בכיכר הוותיקאן בשעת הופעת האפיפיור, ואילו גם מאת נציג רשמי של מדינת ישראל, כאשר הוא נוכח בתוקף תפקידו בטקס דתי נוצרי?

חיים גלעד
יפעת

מי מארגן שרותים סוציאליים

ב„דבר" מ־29.8.73 התפרסמה ידיעה על הקמת מועצה לשרותים סוציאליים בקהילות.

פרסום זה אינו משקף את כל האמת.

המועצות לשרותים סוציאליים — המאגדות בכל מקום — כמו במרכז — את כל הארגונים הרלוונטיים — מוקמים בישובים ע"י עובדים קהילתיים לא רק של משרד הסעד אלא גם של „עמידר" ורכזי הפעולה הקהילתית של ההסתדרות — ובהנחיית והדרכת ועזרה מרכזית הפועלת קבע ליד האיגוד הארצי לשרותים סוציאליים שהח"מ חבר בה.

נכון הוא שחלק גדול מתקציבי המועצות ממומן ע"י משרד הסעד (כספי ממשלת ישראל) אבל לא רק על ידה, אלא גם על ידי מלבן, עמידר, ההסתדרות, ורשויות מוניציפליות וכו'.

פ. סגל
מנהל היחידה לעבודה קהילתית בועד הפועל של ההסתדרות

אל פועלי „אחים אושה" בעבר

ירושה לי לנצל מדור זה כדי לפנות, באמצעותכם, אל כל פועלי ועובדי בית החרושת החיטני „אחים אושה" בע"מ אשר פשט את הרגל בשנת 1966, וחלק מעובדיו התפזר מאז ברחבי הארץ מבלי שביכולתנו לאתר כתובותיהם.

סוף סוף נמכר המפעל האמור, ויש עכשיו ביכולת המפרקים לשלם לעובדים חלק הגון מתביעותיהם (יתרות שכר, דמי חופשה, פיצויי פיטורים וכד').

הואילו נא להתקשר אל הח"מ בצירוף תביעותיכם המפורטות. ר' היענו.

עו"ד ישראל גיל
היועץ המשפטי למועצת פועלי חיפה
ת. ד. 5226, חיפה

השינוי – בתוך המערך

אפילו חברי התנועה הקיבוצית אם כי מספרם קטן נאחזו באותה מלת קסם „מערך חדש פוליטי במדינה". ההסבר לכך הוא: יותר מדי שולטת מפלגה אחת בארץ. האם ההסבר הוא נכון? לדעתי לא. אף פעם אינה שולטת מפלגה אחת בארצנו אלא צירוף של מפלגות אחדות כקואליציה. יתר על כן, אותם החברים החושבים שיש להחליף את השלטון של מפלגה אחת, הרי לא ישנו כמאומה את מבנה השלטון, כי גם אחרי זה תצטרך לשלוט קואליציה של כמה מפלגות אם אפילו גח"ל יבוא לשלטון. המפלגה הזו לא תוכל לבד לקיים שלטון.

ההסבר השני שנותנים החברים לאותו רצון להחליף את השלטון הוא: כי בעת השלטון הנוכחי היו מספר מחדלים כנתיב־נפט, אוסטרקרם, חדר ואחרים. ניתן לשאול: כלום יכולה להיות הסיגנות בחדלת מפני מחדלים בכל שלטון אפילו הנאור ביותר? לי נדמה, כי אילו היה בשלטון הימין הרי כל הסגנון מהנדבך עד הגג היה לא נקרכסים. ולא רק זה. היתה התעשרות על חשבון הציבור הרתה פי שבעה ושבעתיים מאשר אנו עדים כיום. ואשר כמובן לא צריך להסכים עם זה.

לדעתי לא החלפת השלטון של גח"ל ושותפיו תביא לשינוי חברתי בארצנו. אלא יש להיאבק בתוך המפלגות של המערך כדי להקנן את העיוותים. יש אולי להחליף אישים אשר אולי לא עמדו בנסיון אישי של הדינאמיות של ההתפתחות המשקית בארצנו. יש למנות אישים חדשים לתפקידים עם הקונצפציה החדשה לאחר הבחירות. כי למרות המסירות של הטובים והותיקים יש גם במקרה זה לפנות את המקומות לגוורדיה הצעירה שבמפלגות המערך.

עוד כיום נושאות מפלגות המערך בתוכן אידיאלים חיוניים להמוני עם ולמדינה. יש רק לחזקן לאור התנאים החדשים והנסיבות.

חיים חצורי

שינוי גיל פרישה

בימינו התברכנו בשני דברים בעלי ערך חשובים ועצומים: תרדות לפנסיה לאיש העובד ולרפואה המתקדמת. זכינו הבטחת מינימום לקיום בטחון סוציאלי ולברכת הארכת החיים.

למרות כל זאת אנחנו, בעצם ידינו, מתוך חוסר גמישות ובשימוש בלתי יעיל בחוקים שקבענו לפני שנים, ממשיכים לנהוג מתוך שיגרה ולפעול בניגוד לצורך הייגו ותנאי הזמן המשתנה.

ארצנו המתפתחת והנבנית בקצב מהיר משוועת לזקוקה. דוחק תדוחק כסס חיים. הרבה שנים לידים שיבדות ומנוסות, ובו בזמן ממש לעינינו, אנו עדים שמוציאים החוצה חומר אנושי ונסיון עבודה יקר ערך, שנרכש במשך שנים רבות. היכול והמסוגל עדיין, לפי כל הגו נתוני וסלהמב שש לפי כל הנתונים, להמשיך לפעול. לעבוד ולהביא תועלת לחברה. אין ספק, שיש בזה משום הפסד. איבוד ממון ועבודה וכזבות כח אדם גנוזים העשויים להיות לברכה למדינה.

לדעתי, יש צורך להוסיף, עוד חמש שנים לגיל הפרישה ובהגיע זמן פרישה המקובל כרגע להיות, בגיל 65 לאפשר את ההחלטה הסופית לקביעת זמן יציאתו לפנסיה, לרצונו והרגשתו החופשית לאיש הפורש.

הגיע הזמן לתבוע תיקון הדבר במוסדותינו המוסמכים ובראש ובראשונה חייב לבחון ולתת את הדעת לענין זה, המרכז לבטחון סוציאלי. עליו לפעול בנמרץ ובכל הרצינות בבעית רבים.

מרדכי מלמד
גבעתיים

מפלגת העבודה מקפחת דרוזים

קראתי בעתונכם שהועדה המרכזית במפלגת העבודה דנה עם הח' א. ידלין מזכיר המפלגה וסיכמה על הכללת נציג מוסלמי ברשימת המפלגה בבחירות לכנסת השמינית.

כדרוזי וכחבר מפלגה אני מורע על הגישה והעלבון לדרוזים בגישתה של המפלגה. הדרוזים היו הראשונים שהתקבלו למפלגה ואין נותנים לנו מקום ברשימה ולמוסלמים למרות שטרם נתקבלו באופן רשמי למפלגה (הלשכה החליטה לקבלם והמרכז טרם אישר זאת) והדרוזים לא נתונים. בבחירות הקודמות נאמר לנו שמאחר ואתם לא חברי מפלגה אתם לא יכולים להיות ברשימה במקום בטוח. מדוע השתנתה הגישה?

אני שואל את מנהיגי העדה. המדינה והמפלגה: איפה הדיבורים וההבטחות על שילוב הדרוזים?

א. חלבי
דלית אל־כרמל

הערת המערכת

לשכת מפלגת העבודה החליטה בשבוע שעבר לכלול ברשימת המועמדים לכנסת גם חברים לא־יהודים. ולא קבעה הפרדה בין מוסלמים, נוצרים ודרוזים.

וועדי עובדים לימין המערך בהסתדרות

אנו, נציגי ועדי־העובדים בכל ענפי המשק והשירותים, מציינים בהערכה את הישגיה הברוכים של הנהגת ההסתדרות, בראשותו של הח' יצחק בן־אהרון, במרוצת ארבע השנים האחרונות.

ההנהגה הנוכחית הגיעה להישגים מרחיקי־לכת בתחומי המאבק המקצועי והסוציאלי, שיפרה את מעמדו של העובד השכיר, הרימה את קרנו, והגבירה את זיקתו והזדהותו של ציבור הפועלים עם הנהגת־ההסתדרות.

אנו קוראים לוועדי־העובדים ברחבי הארץ, בכל ענפי המשק והשירותים, להצטרף לקריאה זו כדי ללכד את השורות ולחזק את המערך במערכת הבחירות.

להצבעה המונית בעד המערך יש חשיבות מיוחדת נוכח — התלכדות הימין והיערכותו למטרה אחת: להסתער על תנועת העבודה, על יצירתה, משקה והישגיה, ולמוטטה.

רק על ידי תמיכה כללית בלתי־מסוייגת ברשימת המערך, נשמור על הישגי־ההסתדרות ונבצר את מעמדו של העובד והשכיר במדינת ישראל.

נציגי ועדי עובדים:

„זהר" תל־אביב, דרוקמן יצחק
סיגה תל־אביב, מטרני ישראל
א.ב.ג. תל־אביב, אמנון שמעוני
סלון גניה תל־אביב, אסתר ליפמן
גולר תל־אביב, בלה מוסקו
אחים סויג תל־אביב, יהודה בן דוד
שטייברג אוסטרייל תל־אביב,
שפיין מיכאל
גוטפרוינד תל־אביב, הרצל פינגרהוט
אתיק לגרן תל־אביב, משה שמפלר
ויסגא תל־אביב, פנחס לוין
צנורות צריפין רמלה, דניאל אבי
הארגז צריפין רמלה, כהן שלום
נשר — מלט רמלה, צדוק אשכנזי
ליר רמלה, בן דוד שלמה
קור־עין רמלה, פוקס נפתלי
לולב רמלה, אוהב שלום
סטמפ־רמלה, פנהסוף זבולון
היקב ראשל"צ, שמבנקה יעקב
גבריות הדרום סרוב ראשל"צ
דבוש אברהם
לוד תעופה ועד מהנדסים, מידה ירחמיאל
לוין אפשטיין — בתים, עמית עמי
דאר נמל תעופה לוד, אלפסי אליהו
ועד עירית לוד, דנציגר רפאל
תעשה אוירית לוד, מוסקו רפאל
הרכבת מחוז הדרום לוד, פישר שמואל
המכס אולם הנוסעים בחיל, מדרי יעקב
דאר לוד (העיר), גזרי יחיאל
משרד התקשורת — הנדסה ירושלים,
כהן סמי
משרד התקשורת — מנהלה ירושלים,
כהן אלברט
שרות התעסוקה ירושלים, י. יהלום
ביטוח לאומי משרד ראשי ירושלים,
יומין אבני
משרד העבודה ירושלים, אריה גלעדי
הנהלת המכס ירושלים, צבי אפרת
בית המכס ירושלים, חיים ברגר
מס הכנסה ירושלים, פקיד השומה,
מור אהרון
מס רכוש וקרן פיצויים ירושלים,
קלגר בצלאל
נציבות מס הכנסה ירושלים,
והרבני אברהם
מסחר התעשייה ירושלים, שגיב פנחס
המרכז למיכון משרדי ירושלים,
יואל זילכה
מעבדה ישראלית לפיסיקה ירושלים,
ויים יוסף
המדפיס הממשלתי ירושלים, משה יצחק
מ.ע.צ. ירושלים, מנשה הר
החשב הכללי ירושלים, שפיגר משולם
משרד הבריאות הראשי ירושלים,
זליג תמיר
לשכת הבריאות המחוזית ירושלים,
פיגל דוד
בתי המשפט ירושלים, דהקי דוד
ב"ח כפר שאול ירושלים,
סימון אברהם
ב"ח איתנים ד.נ. שמשון, לוי אליהו
פועלי יפומור חומרים — אשדוד,
עמיאל עמרם
פועלי פרי־זה חדרה, וינשטיין
תדיראן אלקטרוניקה חולון, זיגו אביבה
מוסך הגל חולון, משה קפה
מוסך המשביר חולון, דוד קדמן
ת.א.מ. חולון, שאול חיים
מל־פל חולון, ברשדסקי יוסף
א.ל.ק.ס. בע"מ חולון, שם טובי
הרגל חולון, שלמה פאר
תכשיר חולון, פקריק שמחה
ספיד בע"מ חולון, בצלאל יעקב
ההורס חולון, חיים מרקום
פרימה חולון, אפרתי ליאון
מלון דולפין נתניה, לרנר דוגל
מלון בורסה נתניה, שושנה צמרמן
משרד הסוכנות נתניה, טובה בנימיני
מוסך אוטוקרס נתניה, מנשה קריב
כוסך נ.ס.י. נתניה, יונה פרלמופר
מצבעת גרינפלד תל־אביב, הנינה מיכאל
מכבסת גלי אביב תל־אביב, רבקה קצוני
סניה תל־אביב, זוסמן אסתר
סלספר תל־אביב, ויגדור מינו יצחק
ארדינס חיים תל־אביב,
ברנשטיין ראובן

העיש מפלן תל־אביב, דרורי רזון
פירית ת"א תגמולים תל־אביב,
כהן יששכר
עובדי המדינה נציבות המים הקריה ת"א,
אלימלך שטיין
עובדי המדינה בית חולים הממשלתי
צהלון יפו, ברנשטיין יוסף
בעלי גומי קל תל־אביב, זכי מאיר
בעלי נתנזון תל־אביב,
קרודשטיין מנחם
בעלי ביזל תל־אביב, שניר מרדכי
בעלי יונה שימבורסקי ת"א,
בן יעקב ישראל
בעלי אוניון תל־אביב, אלפסי שלמה
בעלי מרה תל־אביב, פרין דוד
בעלי עדה תל־אביב, פונגרין עזריאל
בעלי נצחון תל־אביב, פיבו רחמים
אטרנה תל־אביב, קגוס יוסף
בעלי דובין תל־אביב, בלחש שמואל
בעלי רותוק תל־אביב, גולדשטין יצחק
בעלי ארטופורם תל־אביב, הנזל שמעון
בעלי רובך תל־אביב, כמיאס יצחק
בעלי סלישבסקי תל־אביב, עזר יוסף
בעלי סגרה תל־אביב, גולדמן יצחק
בעלי גיל תל־אביב, אנשל אליאס
בעלי מיוחד תל־אביב, שרמן זאב
בעלי רונן תל־אביב, שוורין יוסף
בעלי בפק תל־אביב, בקר משה
ארנקי רוזנבאום תל־אביב, פריד יהודה
בעלי מילנו תל־אביב, נומנו חיים
קופ שעל תל־אביב, סמדגה יוסף
קופ בעל תל־אביב, זבורון יצחק
בעלי בריל תל־אביב, ספר מאיר
בעלי סברה תל־אביב, בן זיכרי דוד
השריון תל־אביב, דלל אברהם
המגוע משאבות תל־אביב, אבירם אריה
נחושתן תל־אביב, בלמנר אברהם
קצנשטיין אדלר תל־אביב,
מוקוטוב שלום
סדן קופות תל־אביב, קלנברג יוסף
תלכור תל־אביב, יורלן אדמונד
אוטוסכניקה תל־אביב, אלסוסו בוטרוס
לפסיל תל־אביב, ברגר חיים
בל אור תל־אביב, הרשקוביץ חיים
קוניק תל־אביב, סופר משה
התבי היע' לשעונים תל־אביב,
מועלם יעקב
עובדי המדינה האוצר מס הכנסה תל־אביב,
סכפר ראובן
מ.ע.צ. לינקולן 3 תל־אביב,
שטרנברג מרדכי
טקסטיל נצרת־עלית, רחמים שאול
לופמור אזויאס
מפעל אפיפית נצרת־עלית, רישפון הנה
חברת נצרה למתקים נצרת־עלית,
צמולרס מיכה
סולל בונה נצרת־עלית, שקולניק יוסף
כתפרת (אתא) נצרת־עלית, שבים לאה
מפעל כליל יופי נצרת־עלית,
קונייה צילה
בית משפט מחוזי נצרת־עלית,
נוימן רפאל
בית הדין האזורי לעבודה נצרת,
אליקיים אברהם
צרכניה נצרת עלית, רקמיגביץ אריה
דואר נצרת עלית, פריש עמרם
מקורות נצרת עלית, אלדמן
מ.ע.צ. נצרת, הושקוביץ יצחק
משרד השיכון נצרת־עלית, משה יצחק
מום נ.ע. נצרת עלית, פלק הנה
בנק הפועלים נצרת עלית, אסולין הנרי
משרד החינוך מחוז הצפון נצרת,
נעמן ברים
לשכת־המס נצרת עלית, נימלמן משה
ביה"ס מקיף נצרת עלית, דרים
הברלון פתח־תקוה, שוסטר יצחק
לוים ובניו פתח־תקוה, יעיש סעיד
רמת סיד פתח־תקוה, גרמה מיכאל
סבריהוס פתח־תקוה, ביפבן מנדל
ורדינון פתח־תקוה, נתן ברוך
שרון טכסטיל פתח־תקוה, כהן שלמה
אלד פתח־תקוה, אריאב רחל
חודשיים „שמשון" פתח־תקוה, כ. זלמן
רמת „אורי" פתח־תקוה, שוהה שרעבי
רמת סיב פתח־תקוה, שרעבי יששכר
גדי פתח־תקוה, עולי יפת

גיבור יהוד, שוקר רצון
„עופרי" יהוד, אראב אברהם
כליף יהוד, סעדיה יחיאל
חוסן יהוד, שמחי אברהם
תבורי יהוד, הירייק שלמה
תותי חוט יהוד, ברמלי מויאל
ברנר יהוד, סוכמן מרדכי
סקציות הסיבים פ"ת, שמרן ישראל
חברת אפריקה ישראל פ"ת, לוי יוסף
קרן בסות פועלי בנין פ"ת, נפתלי סעד
התנה דלק פ"ת, יהודה סוכיה
ביגנול פ"ת, בחבים עמרם
רשף, בן ציון גד
חברה אחים פ"ת, צרב יצחק
גרמן פ"ת, סלע אליהו
חברת הבית פ"ת, שמחי עודד
סולל־בונה פ"ת, וורבותי אברהם
מבנואי רכב פ"ת, בורוכתי פרחוף
דאר פ"ת, צברי ישראל
מפעל תב' חרות פ"ת, אבהר אהרון
פ"ת — עיריה, עמרור יפת
סיב פ"ת, שרעבי שקר
הטיטה פ"ת, בלתפלד יועם
האחים ברומנין, עובדיה רצון
חברת הדי פ"ת, שלמה אליעזר
אשד אגרא פ"ת, דולצי סמי
ביח"ר למרצפות משכן פ"ת, קרואני יעקב
ביח"ר למרצפות סגבב פ"א,
אסולין שמואל
ביח"ר למרצפות עצמון פ"ת, בקר נורני
ביח"ר למרצפות בזלת פ"ת, עדי קמיר
ביח"ר למרצפות שחם פ"ת, עליפה נתן
קופ"ח סניף התוכה פ"ת, סלבן שאול
אבני גביל שיש פ"ת, מתוקה שלום
קופי רצף פ"ת, שורש מיכאל
פרדימן שיש פ"ת, הובא אברהם
ביח"ר מרצפות השרון פ"ת, בוזגלו מחלוף
ביח"ר מרצפות לי"אות פ"ת, אדי אבדלה
חימו פ"ת, אסא חיים
ביח"ר מרצפות סלע פ"ת, ריאן אמין
מגן גולדמן פ"ת, לסקה יצחק
קופסאות פח פ"ת, ארליך פרידריך
ברכביב פ"ת, שיקר חיים
סוסרגו פ"ת, גולדשטיין אבא
אבא נאמן פ"ת, צאיהי נתנאל
ת.ב.ם. פ"ת, דכה נתן
המאי"ל פ"ת, וידל נסים
רפאל פ"ת, זדה ציון
אריזות ישראליות פ"א, דומן יחיא
בילי פ"ת, איזנברג צבי
שכנוע פ"ת, הוסין אליעזר
מבנוחק פ"ת, צדוק שלום
דגלין פ"ת, נוראיל יצחק
תבליס פ"ת, דוד עקר
מכבי אש פ"ת, עודני עזרא
שמשון פ"ת, גרמה מיכאל
הדשיים שמשון פ"ת, כרמלי זלמן
רייצומי פ"ת, יחזקאל מרדכי
סיפרפלס פ"ת, יצחק עזרא
לשונו פ"ת, ערבי חיים
מאיר פ"ת, מסינה בן ציון
אובנה פ"ת, חרמון סימונה
עבריות מאוחדות פ"ת, מגדל רובין
סומה בע"מ פועלי העץ, דגה אליהו
בכעסף בע"מ פועלי העץ, יהושע דרסן
פ"גולד זבוב בע"מ פועלי העץ, ביגו חיים
בית היצרנים בע"מ פועלי העץ, כוין יעקב
נשר בע"מ פועלי העץ, וינר ליפא
גרינברג זבידה פועלי העץ,
גולדשטיין אברהם
גבריות בורשטיין־בזווה, ארדמן זליג
פינתי, קום כנחם
שופר־סל גבעתיים, מאורוב יעקב
ביקי פסה המפריך בע"מ גבעתיים,
שאול פרידמן
סקים רמת־גן, מייק חיים
„אהא" רמת־גן, יצחק פורת
בל"ל ככר נח — גבעתיים, יעקב חלפון
אולפן ברוכוב, יוכבד בן שמואל
בית המטבחיים רמת־גן, ודדי ישראל
חב' כבוף — קבלן אספה ר"ג, אהרן קא:
עירית ר"ג, עזרא משעל
עירית גבעתיים, יהושע ברי
בורבבק זוסמן ר"ג, לוי נול
פססגג ובניו ר"ג, בלוגשטיין פרהיד
כספי גור אריה ר"ג, הסון יהודה
גולדמן ושות' ר"ג, גרינשפן בנימין

אמת
המערך / מפלגת העבודה הישראלית - מפ"ם

רשימה מס' 3

מיזקס נעילה
יב־כה אלול תשל"ג 9-22.9.73
[illegible]
אישים מספרים על חמה
יוסף אלמוגי
[illegible]
דוד הכהן
[illegible]
לשנת הכ"ה למדינה
בזמר סיפור ומחול
[illegible]
הכניסה על־הזמנות בלבד
הזמנות במחלקה לתרבות ת"א, רח' [illegible] 20

כ"ה שנים למדינת ישראל
מרכז ההסברה
ארגון חברי ההגנה
העצרת הארצית של חברי ההגנה
תתקיים ביום שני 24.9.73 בערב בבנייני האומה בירושלים.
בהשתתפות: נשיא המדינה פרופ' אפרים קציר
ראש הממשלה גב' גולדה מאיר
ראש עירית ירושלים מר טדי קולק
דברי פתיחה: מר משה ריבלין —
יו"ר ארגון חברי ההגנה.
ההרשמה בסניפי ארגון חברי ההגנה ברחבי הארץ.

11.9.73
קולך קובע!
השתתף בבחירות
לועידת ההסתדרות
ה־12

דרוש מורה
מדריך למבנאות מרכבים
(מסגרות) — למשרה שלמה.
למשרה זו רצוי הנדסאי או טכנאי מכונות או מדריך מוסמך למסגרות.
נא לפנות למנהל ביה"ס הנד צבי מגן מוסך „אגד" עיר גנים, בין השעות 08.00—12.00, טלפון 723201 חיפה.

לעז
התנועה העבודה הליברלית
(ליברלים עצמאיים ובלתי מפלגתיים)